

Szerkesztő és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kaulmayer-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

Működnek, két kötetben és meg-
különbözők számban 60 fillér.
Működik és a szerkesztő általános díj
8 betű, állítható 8 koron.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához fordítva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
félre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postai szétküldésnél:	
Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Működésének

ZALA Működésének és Nyomdai Készítésének.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felkötő szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
Szombatnap kivételével.

Tankönyvbekötések

Jó, erős kötésben

azonnal készülnek

Zala nyomda részvénytársaság

könyvkötészetében

Nagykanizsán.

Munkák és rendelések felvétele:

Kazinczy utca 3. sz. alatt.

A dunántúli bankgyűlések.

Irta: Gotthard Sándor orsz. képviselő.

Nagykanizsa, szept. 2.

A népgyűlés célja a dunántúli vármegyék közönsége előtt bizonyítani a párt szilárd egységét, pártprogrammunkhoz való ragaszkodásunkat és vezérünkhöz való hűségünket, ki a párt elveiből sohasem engedhet, de egyuttal célja demonstrálni a többségi elv érvényesülését, a többségben levő függetlenségi párt kormányrajutását, tehát a kizárólag függetlenségi kormány követelését és az általános választói jognak mentől hamarabb bekövetkező életbeléptetését.

Bizonyítani akarjuk, hogy programunk nem kivihetetlen, hanem igenis törvényben gyökerező jogunk, hogy a bank 1911. január 1-én való felállítása sem közgazdaságilag, sem politikailag nem lehetetlen, hanem igenis tétele törvényen alapuló jog és közgazdaságilag mindenkifelett kívánatos és lehetséges is.

Bizonyítani fogjuk, hogy ez az ország önálló gazdasági és főképpen pénzügyi berendezkedés nélkül sohasem boldogulhat, hanem gyorsan elszegényedik.

Bizonyítani fogjuk, hogy a bankközösséget és a közös gondoskodás, vámközös-

ség intézményeit csak az osztrákok jóbarátai kívánhatják és a haza ellenségei!

Bizonyítani fogjuk, — hogy az önálló gazdasági berendezkedés, nemzeti bank és külön vámterület nélkül mi folytonos elszegényedésünk mellett a nagyhatalmi állás által ránk rakott terheket elbírnunk tudjuk.

Eladósodunk, elszegényedünk és össze roskadunk a katonai és közterhek sulya alatt.

Bizonyítani fogjuk, hogy minekünk nem tengeri szörnyetegek, — nem százszázalékos emelt szuronyerdő, hanem nekünk iskolák kellene, mert a jövő háboruját nem a szuronyerdő, hanem a szellem intellektuális ereje fogja megvívni és eldönteni. Hogy akaratunkat érvényesíthessük, ehhez a következők szükségesek:

A népakarat és a többségi elv szabad érvényesülése!

Nem tűrhető, hogy kisebbségi 67-es pártok akarják ezt az országot kormányozni, Nem tűrhető, hogy a kisebbség akarjon minket, 67-es keblére ölelve, bekebelezni.

Nem tűrhető, hogy alkotmányos és parlamentáris államban még képviselőházi határozatokkal kelljen a többségi elvet biztosítani.

Tehát követeljük a függetlenségi kormányt és a kizárólagos függetlenségi miniszteriumot minden ízében.

Követeljük az általános választójogot az Andrássy féle törzsválasztók jogszikasztása és a hármas szavazatok tulkapása nélkül, de meg akarjuk védelmezni mi is hazánkat a nemzetiségi tulkapások ellen: Magyarország a magyaroké maradjon!

A választási törvény gyors meghozatalát követeljük, mert ezt a királynak megígértük.

Követeljük gazdasági önálló berendezésünket és pedig első sorban, mivel a tétele törvény biztosítja, követeljük 1911 január hó 1-ére a magyar nemzeti bankot.

Ezt a három pontot irtuk alá mi, igazi elvű függetlenségi képviselők, emellett kitarunk és mi nem akarjuk elhagyni vezérünket, de szorosán kövelfük pártunk programját. Aki a pártprogramot elhagyja, az fogja elhagyni a függetlenségi és 48-as pártot. Itt tehát nagy elvi kérdésekről, a többségi elv érvényesítéséről és a népakarat diadalrajutásáról, van szó! Erről tesznek tanúságot azok, kiket mi pártunk legjobbjai közé sorolunk, nem törődünk vele, hogy a fekete-sárga, ngorkafára felkapott sajtó, meg az általunk hirdetett elvek ellenségei, 67-es ellenségei bármit kiabálnak, mi kitarunk elveink mellett, míg diadalra juttatjuk elveinket. Ezt az elhatározásunkat akarjuk hirdetni a népnek, összetartásra akarjuk buzdítani józan magyar népünket és bizalmukból, szeretetükből erőt akarunk méríteni a jövő nagy küzdelemre,

Érik

a fuzió, vagy a kormányblokk.

Szterényi utazik.

— Táviratok és telefonjelentések. —

A magyar nyári politikának egyetlen életjelensége az, hogy a fíradhatatlan Szterényi államtitkár szünet nélkül utazgat Klopodjáról Karlsbadba és retour. Áhhoz alig fér kétség, hogy az őszi válság megoldásának tervai vannak az államtitkár uti podgyászában. Ki tudja, lesz-e eredményük gyakori utjainak; annyi bizonyos, hogy megvalósítható kibontakozási terveket csak a függetlenségi párt megkérdezésével lehet alkotni és amíg ez meg nem történik, addig ép oly kevésbé lehet beszélni új programról, mint új választásokról.

Ma a következő távirati és telefonjelentéseket kaptuk:

Budapest, szept. 2.

(Saját tudósítónktól) Szterényi József államtitkár ma Klopodjára érkezett Wekerle Sándor miniszterelnök látogatására és két napot tölt itt. Ezzel a látogatással politikai körök.

Alapított 1889.

KAUFMANN MÓR

Nagykanizsa, (Elek-ház.)

Legfinomabb divatos angol kelmékből, legjutányosabb árban készít elegáns férfiruhákat.

Vidékre mintát küld vagy meghívásra elmegy megrendelést felvenni.

Gyors, pontos, szolid, kiszolgálás!

Nagy raktár bel- és külföldi kelmékben!

mert a tífusznak ez az uca a fővárosa. A nyitott kávékat annál könnyebben nékielőszelhetők ott a lakók, mert a viaszoséki kávékat már magyartították és abból mindenki totasággal azert használhatja a tiszta, egészséges viaszoséki vívet.

— Áthelyezett bankfőnök. *Mihalovics Emil*, az Osztrák-magyar bank kapovári főnökének főnökét, Budapestre helyezték át.

— Itt vannak a diákok. Megdőltek az utcák, mert visszajöttek azok, akiket a nyár elején innen a városból falukra vitt: visszaverték az ifjúság. A korának ez az eleme több, mint két hónapja hiányzott már és örülünk annak, hogy újra visszavert. Meglátottak a szabad levegőn kipirult, lesoványt arpak és büszkén lépkednek a hazuról hozott új ruhában. Ők hozták magukkal a keszűdő szesont, mert velük jöttek haza a nyaraló családok és mindaz a boldog ember, aki a nyarat pihenésre, fűdülésre használhatta. Még azok is felüldölnek, akik itt maradtak.

— Új rendőr. A nyugdíjazás folytán megfűszedett rendőri állásra a városi tanács *Kuro Istvánt* nevezte ki.

— Talált zab. A rendőrség közli, hogy az Erzsébet-terem félmeterméza szabbal telt zsákokat találtak. Tulajdonosa jelentkezett a rendőrségen.

— A tarka kendő — jungbuzsai divat. Az „Iparvédelem” írja: Soha visszataszítóbb, lélektelenebb, igazán cigányos, de semmiképp magyaroknak nem mondható, tarka-barka virágos vállkendőket nem produkáltak Ausztriában, mint a mi nyelket mostanában még a tisztességes magyar asszonyok és leányok is rákarnának öltöztetni „magyar divattulajdonosául” a magyar kereskedők. Minden boltajtóba kettő-három lóg, elég drága és valódi jungbuzsai gyártmányok. Nincsen női divat üzlet, melyben a virágos Balog Tuta kendőket ne kínálnák. Van a kendők között sok olyan, a mit a török boljok nem érezett a keletre, — hát akkor ugy vélték, jó lesz újdonságnak a magyar asszony vállára az öszre, majd a magyar kereskedő talál számára piacot Magyarországon, csak rá kell ogni, hogy magyar különlegesség; ezt pedig megteszik szívesen egy kis üzletért. Eddig szerencsére csak két helyen hódított a papagály-barka vállkendő: a Tolski téren a kofaasszonyok között és a fétvárosban.

— Kereskedők évkönyve. Az Oroszország Magyar Kereskedelmi Egyesülés 1910-re is kiadja a már két ízben megjelent Kereskedők Évkönyvét, amelynek harmadik évfolyama karácsonykor jelenik meg. Az évkönyv harmadik kötetét is ismert szakképzett írják. Nagy részt az új adó törvények és a már megjelent végrehajtási utasítások ismertetése a magyarizata foglalja le. Az újabb hatályba lépett törvények és rendeleteken kívül még a mértékhiatalás szabályokat, az új csekk-törvény fontosabb rendelkezéseit, a kereskedelmi üzletek átruházásáról szóló törvényt ismerteti az évkönyv. Behatóan foglalkozik a legközelebb életbe lépő új fővárosi lakbér-szabályzat fontosabb újításával. Alapos tájékoztatást nyújt az új magyar-oroszművészeti megállapodásról, valamint külön cikkben behatóan foglalkozik az unepaktált tartományokkal, részletesen kifejlesztve mindarra, amit a Boszniaival összekötöttést tartó magyar kereskedőnek tudnia szükséges. Lez az évkönyvben azon kívül számos kisebb cikk, különféle táblázat, kereskedelmi címár, hasznos utalgatás és tudnivaló. A kereskedők évkönyvét, melyet az Omska, tagjai költségmentesen, tagsági járulékok fejében kapnak meg, az Egyesülés megbízásából az idén is Beck Géza helyettes főtitkár szerkeszté.

Színház és művészet.

(—) Heti műsor:

Csütörtök: Lilliom.
Péntek: Hivatalnok urak.
Szombat: Erdészleány.
Vasárnap: Tatarjárás.
Hétfő: Somogyi paraszok. (bemutató.)
Kedd: Somogyi paraszok,
Szerda: Elvált asszonygyöngyöregi újdons.

Megifjodott a színpad.

Az új társulat bemutatkozása.

Kövesi igazgató új színtársulatának tegnapi debutálása több volt a bemutatkozás udvarias tényével. A színpadi bemutatkozás rendszerint oly jelentőség nélküli való dolog, mint a szaloni bemutatkozás. Egyik helyen sem jön vele tisztába az ember, hogy ki mutatkozott be, csupán annyit tudunk, hogy a szaloni bemutatkozó nem jár mindig szmokingban, hogy a debutáló színész sem erőlteti magy a debutál annyira, mint a bemutatkozáskor, mikor új közönség és új direktora előtt igyekszik művészetének gáláját feloldani.

A tegnapi ismerkedés tehát több volt a sablonos bemutatkozásnál, mert mi alaposan megismerhettük a társulat rangosabb drámai színészeit. Például a *Zöldi* nővérek már semmi meglepetést nem tartogathatnak részünkre mert elvagyunk készülv a legjobbra. A hőszerelemes *Nagy Sándor* is elég volt megállapítani, hogy jóleső természetességgel mozog és beszél, ami a sok kothurmus után szinte felüldöl az embert. *Isó* pedig olyan oroszlan körmőret mutogatott tegnap, melyek minden csalódat kizárnak.

A mesterséghez odapozott, rutinos öreg legények utódaként csupa nagytrató, a művészet imádásában buzgó fiatalokat láttunk tegnap Kövesi megújított színpadán. A művészetben pedig a fiatalság az élet, mely gyakorlatlanságával és túlzásával is rokonszenves. Ennyi fiatalembernek és szépfiának komoly törekvése sokat megbocsájt és megértővé teszi a közönséget. Komoly ambíció pedig van ebben a társulatban, mely most került össze a reggeltől estig szakadatlanul folyt próbák után első intrádára is összesség, elég gyorsan gördülő előadást produkált. Akárki meglássa, ennek a társulatnak határtalan népszerűsége lesz Nagykanizsán és Pécsen. Nehogy azonban a fiatalság túlrótt bálványozásával vádoljanak bennünket, sietünk kifejezést adni amaz igényünknek, hogy a fiatal énekesektől is hangot és énektudást, a fiatal prózái színészekétől is művészetet várunk el, de éppen azért fogadjuk szívesen a fiatal színészeket, mert fiatalságuk mellett művészi képességüknek is látszanak.

A *Lilliom* szép darab, bár klassz harmóniátlanul keveri a naturalizmust a legsztílyóbb szentimentalizmussal. Ilyen harmóniátlanoságnak gyakran tanul vagyunk olyan daraboknál, melyeknél a tendencia mindent lenyúl, agyonnyom. Az est sikere a *Zöldi* nővérek neveler fűződik. Fővárosi levegőt hozták magukkal szerepük okos felfogásában és nagyon kifejező, mégis diszkret játékban. Ugy-e, ez nem baj, hogy a fővárosban túlságosan megtalálták csodálni Márkus Emmát. Végre is az is érdem, — mint Goethe mondja: sein Homeride zu sein. — Megérdemelt sok tapsot kaptak. *Isó* befejezett művésze a legnagyobb elismerésre méltó. A többi meg látjuk ezután.

As előadást meglepő és dicsérletes nagy gonddal rendezte maga Kövesi igazgató.
n. s.

Táviratok és telefonjelentések.

A csepeli áldozatok temetése.

Budapest, szeptember 2. A csepelszigeti tölténygyárban történt robbanás áldozatait ma délután temették Csepelszigeten és Erzsébetfalván. A temetésen a szocialdemokraták küldöttségileg vesznek részt és beszédet is mondanak, továbbá minden egyes szakaszvezető koszorúkat helyez a ravatalokra. A munkások oly nagy számmal jelennek meg a temetésen, hogy a ráckevei járás főszolgabírája tüntetéstől tartva a járás összes csendőreit Erzsébetfalvára vezényelte.

Eötvös Bálint kiszabadult.

Budapest, szeptember 2. Eötvös Bálint, a volt ügyvéd és országgyűlési képviselő ma reggel elhagyta a Markó-utcai fogházat, hol 3 évi fegyházbüntetésének háromnegyed részét töltötte. Az élete derekán levő embert a fogság nagyon megtörté. Könyves szemekkel hagyta el börtönét.

Pusztító vihar.

Szabadka, szeptember 2. Óriási vihar dühöngött tegnap egész Bácsmegeyében. A vihar a termést teljesen leverte. Pacséron diónagyvágú jégszemek estek, melyek sok állatot agyonverték. Több helyen a lovak megbokrosodtak és egy ilyen megbokrosodott lo egy gazdát agyonrugott. Kossuthfalván a víz elöntötte a házakat, Szabadkán pedig a Vilamos vasút slupárját egy álmossá, hogy a forgalom megakadt.

Merénylő diák.

Békéscsaba, szeptember 2. *Palini Lajos* diák Orosházán a nyitott után ráölt *Szász Gyula* felsőkereskedelmi iskolai tanárra, kit megbeszített. A merénylő diákok letartóztaták. Azt valija, hogy a tanár az év végén igazságtalanul megbuktatta, azért követte el a merényletet.

Két urileány öngyilkossága.

Budapest, szeptember 2. Nagy riadalmat keltett ma délelőtt az országháza előtt az, hogy két urileány öltözött leánya a Dunába vetette magát. A leányokat matrózok hosszas küzdelem után kimentették, aztán a kórházba szállították. Mivel még mindig nem tértek magukhoz, eddig csak annyit lehetett megtudni, hogy a két leány nővér, *Killán Lujzának* és *Julianának* hívják őket.

Zepplin visszatérése.

Lipce szeptember 2. A Zepplin III. ma hajnali 4 óra 15 perckor megjelent a láthatáron. Óriási tömeg üdvözölte a léghajót. A közönség a háztetőket lepte el. Zepplin szerencsés visszautazását biztosra veszik.

Értékpapír tőzsze

— Mai ártályamok. —

(Távirat.)

3 Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nyugalmazott

főnökének jelentése:

— Magyar hitelfőszvény 769. — Osztrák hitel részvény 365. — 4% magyar koronaáraké 9265. Kereskedelmi bank részvény 3427. — Salgótarjáni köznevelési részvény 591. — Rimamurányi vasút részvény 817.35. Adria angorhajózás részvény 414. — Hazai bank részv. 390. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 2.

Köszörső-Üzlet.

Baza öt fillérel olcsóbb.

Határú-Üzlet.

Baza 1909. október 12.37 Baza 1910 április 13.59.
Rozs 1909. október 9.44 Rozs április 9.73 Zab 1909. október 7.26 Zab, április 7.43 Tengeri 1909. szeptember 1. — Tengeri 1910. május 7.08

Egy jó házból való
9—14 éves tanuló
teljes ellátással felvétetik, esetleg zongorahasználattal. — Bővebbet özv. Kohn Emilné, Rozgonyi u. 10.

Ajánlok fehér fűzfából készült, fedéllel ellátott 5 kilós gyümölcs és anélkülálló postakosarakat 24 kor., 10 kilós gyümölcs és anélkülálló postakosarakat 48 kor., 100 darabokint, az alsólendvai állomáshoz szállítva, utánvét mellett, Kérem b. rendelését és maradok teljes tisztelettel Freyer Lipófi Alsólendva, 3033

4110. tk. 1909.

I. Árverési hirdmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagykanizsai segélyegylet, végrehajtónak, Kocsis István, Kálovics János és neje, Kis Teres, Erze végrehajtást szenvedettek elleni 40 K tőke és jár erejéig a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a nagykanizsa: 306 sz. tjkben 7334/e hrsz. szántó a hidegkúti dűlőben 66 kor., 2683/b hrsz. rét a jadában 99 korona, 9195 hrsz. szántó és rét a cigányberekben 20 korona, a nagykanizsai 4264 sz. tjkben 3647 hrsz. szántó a pépkereszti dűlőben 116 korona, a nagykanizsai 1671 sz. tjkben 6653 hrsz. szántóföld a malomterben 300 korona, 6934 hrsz. szántóföld a szokolodombi dűlőben 242 korona, 8000 hrsz. ház, udvar és kerttel Kiskanizsán 1169 korona, 5893/b hrsz. rét a Bodonkúti dűlőben 659 korona, 7529/b szántóföld a jakabkúti dűlőben 80 korona, a nagykanizsai 1242 sz. tjkben: 1751 hrsz. szántóföld a ráctemetői dűlőben 486 korona becsértékben 1909. évi szeptember hó 14-ik napján délelőtt 10 órákor ezen telegkönyvi hatóságnál Rapoch Gyula felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladani fog.

Kikiáltási ár a fentebb kített becsár, s a 8000 hrsz. ingatlan ennek felénél, a többi pedig két harmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Az árverezni kívánók tartoznak a becsár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. trvszék, mint tkvi hatóság.

Nagykanizsán, 1909. évi június hó 1-én.

Gózony,

kir. trvszéki bíró.

5 kilós postakosár édes csamegészöllőfi
K 2.50 küld utánvét mellett
Freyer Lipófi csamegekereskedő
Alsólendva. 3030—H

Bassó József
kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. SZ.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lóvassalást, kocsik átalakítását,
tisztogatását és bélelését, kitűnő munka,
jutányos árak mellett.

Külön bejárata csinosan.
butorozott szoba
Dádor utca 4. számú házban azonnal kiadó.

Nincs többé buza üzög a
NUMA DUPUY & Co.

»Magcsava« használatával.

26 év óta nagy eredménnyel használják buza-
üzög ellen, továbbá korom- és porüszög
ellen kukorica, árpa, zab és burgonyánál
stb. — Egy csomag 2 métermázsra vetőmághoz
50 fillér, egy métermázsához 26 fillér.

Óvakodjunk ntáztatoktól.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VI., 1. Windmühlgasse 11/b.

Kapható Nagykanizsán:

Rosenfeld A fia, Ström és Klein, Armuth Nátán,
Schwarz és Tauber, Fesselhofer József.

Csáktornán:

Robert Ádám, Graner testvérek, Strahia testvérek.
Mráz Testvérek. 3162

Új borshordókat ajánlok

elsősorban tolgfából erősen kászíve 200
literből 750 literig, haktoliterje K. 9-30; minden
vasúti állomásra bérmentve szállítom utánvéttel.
Váradi József Pécs. 3066

ISKOLA CIPŐK

nygy szinte felnőttek, fiúk és leányok
részére külön megrendeléseknél a nyári
idényben, kettős mennyiségben készült
s ez által

felhalmozott raktáramat

előállításai áron
alul árusítom el.
Tartósságáért keszeséget
vállalok.
Keller Mátyás
cipézmester. z z
Erzsébet
királyné tér. z

Schulhof Adolf nagykanizsai borkereskedő

elbálozásra folytatás, körü belüli 2000 hektoliter
különböző nagyságú ászok és transzportthordó
teljesen kifogástalan jó állapotban eladásra kerül.
Érdekeltők, a hirdőket SCHULHOF ög üzlet-
telepén Nagykanizsán bármikor megtekinthetik.
3045

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását
a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértétrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki
a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Budapest, Schillertrampfi és Társa cégél, Budapest, II., Üllői-út 21. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kasziny-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Munkások, hál kibartatásul és magh-
közönségeknek szorokint 50 fillér.
Helyszíni és országos értesítések 100
5 kor.; előfizetésnek 3 korom.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.-K
Negyedévre	3.-"
Félévre	6.-"
Egész évre	12.-"

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.-"
Egész évre	18.-"

Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetői címei:

ZALA Megyei Községi és Nyomtatási Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
Szombapok kivételével.

Politikai hetiszemle.

Nagykanizsa, szept. 3.

Itt az ős és a szeptember beköszönté-
vel újra megéleltül a politikai élet, amely
nyíron át jóformán teljesen kibalt volt és
semmiféle eseményt sem kínált a krónikás
tolla alá. Szeptember azonban, noha a Ház
csak a hónap végén nyílik meg, már pezsgő
elevenésé hoz a politikába és nagyjelentő-
ségű politikai nyilatkozatokat várhatunk,
amelyek talán közelebb segítik a válságot
a megoldáshoz. Legnagyobb érdeklődéssel
természetesen Kossuth Ferenc miniszternek
Aradon, a Kossuth-szobor leleplezése alkalmából tartandó beszéde és Andrássy Gyula
gróf miniszternek kassai nyilatkozata elé
tekintenek. Ez a két beszéd valószínűleg
rendkívül jelentős momentum lesz a mostani
krízisben és a miniszterek, a parla-
ment két legtekintélyesebb pártjának vezé-
rei bizonyára körvonalozni fogják ekkor,
miképen képzellik el a megoldás módozo-
kait és lehetőségeit.

Odaát Ausztriában már serényen dolgoz-
zik a kormány, hogy a pártok között békét
teremtse és helyreállítsa a parlament munka-
képességét. Az osztrák parlament külön-
böző hatalmi tényezői a kibékülés munká-
ján fáradoznak és nyíltan utalnak arra a
szükségre, hogy a magyar parlament köve-
teléseivel szemben feltétlenül kívánatos az
osztrák Reichsrat egységes fellépése és ál-
lásfoglalása. Ez az egyöntetűség minden-
kori egyértelműség bármily sajnálatos le-
gyen is magyar szempontból, mégis köve-
tendő példa nekünk.

Most az ős beköszöntével az újból meg-
induló küzdelem a siker nagyobb reményé-
vel biztat. Az őszelelő delegációktól
a közös miniszterek lényegesen fokozódott
állami szükségletek kielégítését, főleg nagy-
arányú hadiberuházások megszavazását kéri.
A mi helyzetünk tehát kedvezőbb, mint
ezelőtt, mert ezekre a költségekre mulhatat-
lan szükség van és ha mi e költségek
megszavazásának feltételül a mi kívánsá-
gunk meghallgatását és honorálását állítjuk
oda, akkor bizonyára készen is meg fogják
gondolni, vajjon kockázatossá-e azt, hogy a
magyar delegáció — rideg visszautasításra
találva — szintén elutasítással, a megszava-
zás megtagadásával feleljen.

Mi nem zárkozunk el e nagyobb mérvű
beruházások anyagi eszközeinek biztosítá-

sától. De feltétlenül meggyőződésünk, hogy
az ország csak akkor vállalhatja ezeket a
növekvő és súlyos terheket, ha módot nyuj-
tanak neki arra, hogy pénzügyi erejét tovább
fejlessze és gazdaságilag megerősítse magát.
Aki a monarchia nagyhatalmi állásának
szilárdítását, haderejének fejlesztését akarja,
annak tisztában kell lenni avval is, hogy
Magyarország csak akkor járulhat ehhez
hozzá pénzügyi erejével ha a mostani meg-
kötött gazdasági helyzetéből kiszabadulva,
szabadon és saját érdekeinek megfelelően
építheti ki gazdaságát.

A refrain tehát ugyanaz: kívánjuk az
önálló bank felállítását, kívánjuk, hogy az
ország önállóan rendezhesse be hiteligénye-
inek ellátását. Ez a refrain igazán már az
unalomig sokszor ismétlődik. Oly világos,
olyan egyszerű, olyan könnyen érthető de-
log: a monarchia csak akkor lehet igazán
hatalmas, tekintélyes, ha mindkét állama
szabad, nagy és virágzó. Ha az osztrákok
ellenünk törnek, ha a magyar gazdasági
érdekeket akarják elnyomni és a magyar
gazdasági életet akarják megbénítani, akkor
tulajdonképpen saját maguk ellen dolgoz-
nak és, rövidlátó, ostoba politikával a mo-
narchia tekintélyének súlyedését, erejének
fogyasztását segítik elő. Viszont, ki Magyar-
ország felvirágzását, gazdasági megerősödé-
sét kívánja, az ezzel közvetve a monarchia
érdekeit is szolgálja.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa r. t. város képviselő testü-
lete 1909. évi szeptember 6-án d. u. 3 órakor
kezdődőleg a városháza nagy üléstermében
rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgyszorozat:

1. A helybeli plébánia hivatal értesítése a
megyés püspök ur Excellenciája segédpüspö-
kének főtisztelendő és méltóságos Kránitz
Kálmán urnak f. évi szeptember hó 19 én
Nagykanizsára leendő érkezéséről tanácsi ja-
vaslattal.

2. Heltoi József v. képviselőnek a v. szám-
vizsgáló bizottsági tagságról való lemondásá-
nak bejelentése.

3. Elnöki jelentések a Csóti Márk városi
képviseelőnek a v. képviselőtestületi bizottsá-
gi tag-áokról való lemondásáról; b) Rosen-
heim Samu v. képviselőnek a városból
történt elköltözése folytán a képviselő testü-
leti tagságának megszűnéséről; c) Az ekként
megüresedett két képviselő-testületi tagságra
a sorrend szerint erre jogosított póttagok be-
hívásáról.

4. Elnöki előterjesztés a Csóti Márk és
Heital József lemondása és Rosenheim Samu
elitözése által megüresedett ipariskolai, szin-
ügyi, számvizsgáló illetve építési bizottsági,
tagsági helyekre I—I bizottsági tag megvá-
lasztása iránt.

5. A cs. és kir. katonai állomás parancs-
nokság megkeresése a konyhakocsik elhelye-
zésére szolgáló fészter megépítése tárgyában
tanácsi előterjesztéssel.

6. A főgymnázium építési költségeinek fe-
dezésére engedélyezett államsegélynek 209000
koronának kölcsön útján leendő biztosítása
tárgyában tanácsi javaslat.

7. Vojkovics György v. erdőőrnek 40 évi
hűségese szolgálata jutalmazása tárgyában ta-
nácsi előterjesztés.

8. A József főherceg ut sávból 12 □-ö-
nyi területnek Bauer Ferenc telektulajdonos-
nak leendő eladása tárgyában tanácsi javaslat.

9. A József főherceg-ut sávból 13 □-ö-
nek Klemen József szül. Dravecz Teréz
részére leendő eladása tárgyában tanácsi ja-
vaslat.

10. A József Főherceg-ut sávból 14. —
□-ösi területnek Nagy Mátyás részére le-
endő eladása tárgyában tanácsi javaslat.

11. Nagykanizsa város és Horvát Gáspár
Imre között ingatlan csere tárgyában tanácsi
javaslat.

12. A zsigárdi köz megnyitására szükséges
területek megvétele tárgyában kötött szer-
ződések bemutatása tanácsi javaslattal.

13. Illetőségi ügyek.

Szalay Lajos meghalt.

Tegnap érkezett a távirati tudósítás Buda-
pestről, hogy ott Szalay Lajos nagykanizsai
ügyvéd meghalt. Mindenki mély meghatottsá-
ggal fogadta a szomorú hírt, mert az el-
hunyt a nagykanizsai társadalomnak nagyon
kedvelt és kiválóan becsült alakja volt. Igaz,
őszinte szívség, tiszta becsületesség, minden
tekintetben megbízható szilárd karakter és
puritán igazságosság jellemezték és emelték
őt a modern tucatemberek fölé.

Ugy magánéletét, mint ügyvéd és politika-
működését minden mozzanatában az ő
tisztá egyenes, szép jelleme hatotta át. Azok
közé az immár teljesen kihalt ügyvéd-alakok
közé tartozott, akik pályájokra a jogért, igaz-
ságért való küzdelem nemes idealizmusát
hozták magukkal.

Mint nagykanizsai fiu, itt végezte gimná-
ziumi tanulmányait, azután jogász lett. Az
ügyvéd vizsgálat letétele után Nagykanizsán
nyitott ügyvédi irodát. Ügyvédi gyakorlatát
azonban nem sokáig folytatta, mert Nagyka-
nizsa város képviselőtestülete Tandor Ferenc
után megválasztotta főjegyzőnek.

Rzt a tisztét is fényesen töltötte be.
Rendkívül szorgalmas, buzgó és igazságos
volt hivataloskodása alatt szakadatlanul.
Megalakvást nem ismerő jelleme később
olyan kívánalmakkal jutott szembe, melyek
benne végre a lemondás gondolatát érezték
meg. Többek között az sem tetszett a város

— Egy angol nagy díj nagykanizsai nyeresége. Szombathelyről írják nekünk: Nagy kiállítás érte dr. Freiber Lajos szombathelyi fogorvost és laboratóriumának vezetőjét, Steiner Sándor fogtechnikusot. Résztvettek a londoni kiállításon, Steiner a saját találmányával is és megnyerték Grand Prix és díjoklevelet kapta. Ez az első eset, hogy a magyar fogtechnika Londonban ekkora elismerést vívott ki magának Steiner Sándor nagykanizsai származású fiatalember, kinek nem ez az első jelentős sikere.

— Eltűnt pénzestárca. Kremsner Gáspár nagykanizsai vasúti váltókezelő tegnap a fűtőházánál a munkásokat akarta kifizetni. Közben valami egyéb dolog akadást 120 koronát tartalmazó pénzestárcaját egy fagerendán feledve hagyta ott. Mire visszajött, a pénzestárca eltűnt. A rendőrség keresi a tolvajt.

— Egy vidám nőcske. Vida Lajos nagykanizsai vendéglős a múlt héten téviratot kapott Schinzer Imréné szül. Roller Maritól, aki szobát kért és a maga és barátja részére, aki közkatonas és Nagykanizsán szolgál, vacsorát rendelt. Önagsága meg is érkezett és 9 napig lakott a vendéglőben. Mindenkinél azt mesélte, hogy egy nagy örökség átvétele végott jött Nagykanizsára. A kilencedik napon azután fizetés nélkül megérkezett a vendéglőből és három vánkost is ellopott. A vidám hölgyet a rendőrség Vida feljelentésére Komárvároson elfogta s 8 napra elzárta.

— Kleptománia. Többszörű lopás miatt büntetett előéletű csavargó állt tegnap a rendőrségen Bérczy kapitány előtt.

— Volt már büntetve? — kérdi a kapitány.

— Igenia.

— Mikor?

— 1903 ban lopásért.

— Többször nem?

— Igen. 1905 ben kétszer.

— Hát még mikor?

— 1907 ben ugyancsak lopásért.

— A kapitány jegyzőkönyvbe veszi a mikor a csavargót ki akarja vezetni, amaz könyörögve fordul Bérczyhez:

— Kapitány ur, egy alázatos kéréssem van.

— Mi az? — kérdi a kapitány szigorúan

— Sziveskedjen megvizsgáltatni, hogy vajjon nem szenved-e kleptomániában!

— Nyugat. Több mint másfél esztendeje, hogy a modern magyar írók legkifűnébbjei szükségét érezték egy igazán európai színvonalú, komoly irodalmi s kritikai szemle megteremtésének. Így jött létre a Nyugat, mely irányában és hangjában a mai irodalmi törekvések leghűbb kifejezője s rövid idő alatt rendkívül sikert ért el. A Nyugat maga köré csoportosította mindazokat, kik a modern magyar irodalomban számítanak s ezenkívül kizárólag a Nyugat részére kötötték le irodalmi munkásságukat Ignóus, aki a lap szerkesztője és Ady Endre. A Nyugat minden száma elsőrangú irodalmi érdekességű, a most megjelent szeptember 1-i füzetének tartalma a következő: Ignóus, vers. Breztoveky Ernő: Az ember: függvény. Kéri Pál: Philippe desportes: Sonnet Spirituel. Hegedűs Gyula. Tavasszi komédia (Novella). Ady Endre: Versek. Elek Artur: Poe Edgar költeményei. V. Rábits Mihály: Edger Poe: Himnusz Álomsország. Szini Gyula: Révész Béla: A kozmopolitányi Dzsó: Versek. Lackó Géza: Beszélgetés a nappal (Mese). Nagy Zoltán: Vers. A Függetlenség kritikái rovat tartalma: Öreg szavak (Kosztolányi Dező). Fényes Samu: A bálvány (Karinthy Frigyes). A repülőgép körül (Lengyel Géza). Az új színházról (Nagy Endre). A cimlapon Beck. Ó. Fülöp Mikos-ermédek reprodukciója. A Nyugat előfizetési ára félre 10 korona, egész évre 20 korona. Mutatványszámot készíttével küld a kiadóhivatal Budapest, Rákóczi-ut 9 II. sz. 7. A Nyugat kiadóhivatalában újabban néhány rendkívül érdekes könyv jelent meg. Ezek: Mórós Zsigmond, Hét krajcár (elbeszélések) ára 3 korona. Kemény Simon, Lamentációk (versek) ára 2 korona. Balás Mihály, Levelek friss koszerujából (versek) ára 3 korona. Balázs Béla: dr. Széplál Margit (tragédia 3

felvonásban) ára 3 korona. Losznay Anna, Házajáró versek (költemények) ára 2 korona. Kaphatók minden könyvkereskedésben és a Nyugat kiadóhivatalában.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gősmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pilleszózó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— Nevelőnek ajánlkozik érettségizett ifju tanítójelölt. — Cim a kiadóhivatalban.

Nagyérdemű közönség!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséget tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli Szabó P. cégtől külfölválva, önálló

angol és francia divattermet

nyitottam. — A tévörös legnagyobb divattermetben szerzett tapasztalataim révén ama kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényű megrendeléseket is a legpontosabban képes vagyok a nagyérdemű hölgyközönség legnagyobb megelégedésére kiállítani

kifűnő tisztelettel

Lux Linka,

Zrínyi Miklos-utca 62.

Uri családok gyermekei részére külön 6 hónapos szabászati tanfolyamot nyitok, mely idő alatti a legalaposabb kiképzési syerik a ruhák elkészítésére.

Ötven alj és derekvarrónó, valamint tanulóanyagok felvételnek.

Színház és művészet.

(—) **Heti műsor:**

Péntek: Hivatalnok urak.

Szombat: Erdészleány.

Vasárnap: Tatárjárás.

Hétfő: Somogyi parasztok. (bemutató.)

Kedd: Somogyi parasztok,

Szerda: Elvált asszony (operett újdon.)

(—) **Somogyi parasztok.** Török István színdarabjának 6-iki premierjén a szerző maga is részt vesz és e célból már holnap városunkba érkezik, hogy az utolsó próbákat személyesen vezesse. A hétfői bemutatóra pedig egész szerény fővárosi író és hírlapíró rándul Nagykanizsára a szerző barátai és tiszteői közül és így a premier valószínűs díszelőadás jegyében fog lefolyni. Eddig bejelentették lejövetelüket a következők: *Harasztyné* Szederkényi Anikó, dr. *Sziklay* János, *Zoltán* Vilmos, *Zabolyi*, (dr. Bányaai Elemér) dr. *Kis* Mányhért, *Süle* Antal, *Peterdi* Andor, *Haraszty* Lajos és még több országos nevű író és költő. A Somogyi parasztok próbái már nagyban folynak s az a nagy buzgóság, melyet a színészek a Somogyi parasztok érdekében kifejtettek, arról biztosítanak, hogy Török István értékes színművének kifűnő előadás keretében lesz a bemutatója.

(—) **Haller Irma** Kaposvárott. Balla igazgató Kaposváron működő színtársulatánál tegnap este mutatkozott be *Haller* Irma szubrett-primadonna, a Bob herceg-ben. — A művésznő nagyon lelkesen fogadták.

— **Kövesi** társulata **Barcs**on. Barcsról írják: Főlépült a barcsi állandó színház, melyen jelenleg az utolsó simító munkálatokat végezték. A barcsi közönség most már érthető érdeklődéssel várja a színészek bevonulását. Tudva van, hogy a barcsi állandó színház fölépítésének hírére több színtársulat pályázott Barcsra. A barcsi társaság azonban mellőzve a pályázatokat közvetlen érintkezésbe lépett Kövesi Alberttel, a pécsi színtársulattal, aki esetleg hajlandó volna egy rövidebb lélegzetű színtársulattal társulattal Barcsra jönni. A barcsi közönség is igen szívesen fogadná Kövesi társulatát. Igen ám! De most következik a kavargás s e pillanatban még nem tudjuk, lesznek-e Barcsra színtársulások vagy nem. Mert a barcsi színtársulatra Fehér Vilmos színtársulat is igényt tart, miután a vidéki színtársulat országos felügyelősége által Barcs Fehér Vilmos részére van kijelölve, aki az esetben, ha Barcsra jöhetne, színtársulatát újja szervezné. Most jön megint a bökkenő. A barcsi társaság ezideig még nem tárgyal Fehér Vilmossal, tehát Fehér Vilmos színtársulata nem került szóba, sőt úgy halljuk, hogy a barcsi társaság ismerve az ottani közönség izlését, Kövesi színtársulattal rokonszenvezik s a színház helyiségét, mely fölött a barcsi társaság szabadon rendelkezik, Kövesinek át is engedné. Kétségteljesen már az, hogy Kövesi egyáltalán mehet-e Barcsra? Ennek a csinos bonyodalomnak a további f. jelleményét érdeklődéssel várjuk.

Táviratok

és telefonjelentések.

A harmadik egyetemért.

Szeged, szeptember 3. A délvédeli egyetemi hallgatók mozgalmát indították aziránt, hogy a tervezett harmadik egyetemet Szegeden állítsák fel. *Kelemen* főispán vezetésevel emlékiratot készítettek, melyet több ezer egyetemi hallgató aláírásával a kormány elé terjesztenek.

Oszták nemzetiségi veszekedések.

Bécs, szeptember 3. Tegnap este mintegy ötszáz német egyetemi hallgató viharos tüntetést rendezett a csehek ellen. A tüntetők megütözköztek a rendőrséggel. Több tüntető diák megsebesült és negyvenet letartóztattak.

Az elsütött ágyu.

Nagy szerencsétlenség a gyakorlaton.

Három áldozat.

Köszeg, szeptember 3. Borzalmas szerencsétlenség történt ma délelőtt Baltavár községében. Ott gyakoroloz a 41. honvéd hadosztály a zágrábi 13. tüzérezred egy századával. Mig ma reggel a tisztek megbeszélése folyt, több horvát tüzér egy ágyúval babrált, amelyről azt hitték, hogy nincs megtöltve. Az egyik katona tréfásan tüzet vezényelt, amire egy másik megdöbbentve a színeget. Az ágyu nagy dördüléssel elsült és abban a pillanatban három katona a földre rogyott. Közülük egy *Popovics* nevű közlegény szörnyen halt, a másik kettő pedig súlyosan megsebesült. A katasztrófa a katonák között nagy riadalmat keltett. Szigorú vizsgálatot indítottak.

104 éves urnó halála.

Komárom, szeptember 3. Ma meghalt itt özv. *Babics* Károlyné, *Babics* Károly volt városi mérnök özvegye. Az elhunyt matrona 104 évet élt.

Öngyilkos végrehajtó.

Szombathely, szeptember 3. *Friedrich* Jenő városi végrehajtó ma hivatalos helyiségében *agyonlőtte magát*. Hátra hagyott leveleiben azt írja, hogy hivatali főnökének tudott szigorúsága kergette halálba.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 3. — Az osztály-sorsjáték mal húzása a százeser korona nyereményt a 33670 sz. sorsjegy nyerte meg. Az 53507 sz. sorsjegy 15 ezer koronát nyert.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mal árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pezsi Magyar Kereskedelmi Bank nagykonizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 765.50. Osztrák hitel részvény 62 — 4%, magyar koronataradék 92.62. Kereskedelmi bank részvény 3492 —. Salgótarjáni közömbánya részvény 590 —. Rimamurányi vasúti részvény 624 —. Adriengerhajózás részvény 421 —. Hazai bank részv. 786.60

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 3.

Készaru-üzlet.

Buza öt fillérrel magasabb

Hataridő-üzlet.

Buza 1909. október 13.51 Buza 1910. április 13.66
Rozs 1909. október 9.53 Rozs 1910. április 9.84 Zab 1909. október 7.27. Zab 1910. április 7.50 Tengeri 1909. szeptember — Tengeri 1910. május 7.74

Nyílt-tér. *)

Nyilatkozat.

Milhofer Albert fivérem nyilatkozatára vonatkozólag az igazság érdekében kérem Szerkesztő urat b. lapjában sorolnunk helyadni.

1. Hogy Milhofer Albert gabona kereskedő abban nem kétkeltem.
2. Hogy feleségének hozományát hova tette azt nem kutatom, csak azt jegyzem meg, hogy Berger Jakab gyermekeit nem segítette — mert nem volt miből, doktor fivéremet különben sem mert Albert fivérem csak egy éve hogy nós.

3. Hogy Berger Jakab az édes anyámot fojtogatta volna, azt mi testvérek hátróztatlan tagadjuk.

4. Ami boldogult szüleim fentartását és gyógykezelését illeti, annyit, hogy öreg korukra is megkeresték a napi szükséglet melyhez Dr. fivérem is hozzájárult; a gyógy költséget pedig a betegségyűző, melynek 43 évig tagja volt, fedezte.

5. Boldogult szüleim temetését ki fizette ki azt nem tudom, ellenben az Emberbarát egyesület fivéremnek 250, az Életbiztosító egyesület egy fivéremnek és egy nővéremnek valamint Albert fivéremnek 780 koronát fizetett ki.

6. Hogy fivérem pénzén iratkozott volna be az egyetemre és az ő ruháit viselte volna ah-ah az valótlán, mert a fivéremet ismeri az az ő jószívűségét kizárták tartja.

7. Aní Berger Miksát illeti, azt mondhatjuk, hogy mindig a legintelligensebb úri ember módjára viselkedett és mint orvoson hallgató mindenki bizalmát elnyerte.

Hogy Berger Miksa megszurta volna azt róla még feltételezni sem merjük s hogy fivérem kezdett, azt tanuk állítják, kik szerint a bizonyságot Berger Miksa önvédelemből használta, melybe fivérem belekapott.

8. Berger Jakab és neje leppéldásabb egyetértésben éltek és élnek és gyermekeiket a legjobb nevelésben részesítették és része stik melynek bizonyossága gyermekeik, kik egyetemi hallgatók és bizonyíthatja mindenki és amit róluk állított fivérem az nem igaz és nem lehet más, mint felbuz és bosszu úrve.

Hogy ezen bosszu Berger Jakab és fivérem között honnan támadt, azt nem tudom. Mindereket csak azért írom, hogy a való ságot hűen ecseteljem és a családot megmentsem a nyílttérhárcól.

Milhofer Simon.

*) E rovát alatti közölteket nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Uradalmi csemege szőlőt

mezés ajánlok 5 kilós postakosárral 2 korona utánvétel

Freyer Lipót

csemegekereskedő Alsólendván. 3054

Nagykanizsán Schulhof borszárművelő

pincéjében fekvő cirka 190 hektoliter

6 éves hordóim eladó.

Alsó Rajk u. p. Geise Kollér István. 3060

Hajcsár ut 8-ik szám alatt

3 szoba, előszoba, verandával

1909. november hó 1-ére kiadó. Bővebet ugyanott a vendéglőben. 8069

Kiadó üzlethelyiség.

A Fő uton, a Neu és Klein cég üzlete mellett levő

üzlethelyiség,

(mostani bérlő a Greshan életbiztosító társaság)

1910. február 1-ére kiadó.

Felvilágosítást nyújt

a háztulajdonos.

borshordók
Külföldi készült, fedéllel minőségű nagy választékban 300—6000 literig terjedő nagyságban 10 darab bor sajtó (Mayfarth gyártmány) bor szivattyúk jutányos áron eladók. Latzer & Comp. borkereskedők Graz Bahnhofgürtel 81. 3066

Ajánlok fehér fűzfából készült, fedéllel ellátott 5 kilós gyümölcs és szőlős-alító postakosarakat 24 kor. 10 kilós gyümölcs és szőlős-alító postakosarakat 48 kor. 100 darabokint, az alsófüldvái állomáshoz szállítva, utánvétel mellett. Kérem b. rendelését és maradok teljes tisztelettel Freyer Lipóti Alsólendván. 3068

Mosó- és tisztító-üzlet megnyagyobbítás!

Van szerénsem a n. é. közönség b. tudomására hozni miszerint tanulmány utamról visszatérve a ott szerzett újabb tapasztalataim alapján üzletemet a mai kor igényeinek megfelelően berendezve

megnyagyobbítottam

a miért abban a helyzetben vagyok, hogy mindentféle fehérneműek, úgy mint férfifehérneműek, és mellények, női fehér ruhák stb. a legnagyobb figyelemmel mélyen leszállított árban készítem. — Szives támogatást kérve teljes tisztelettel

Mayer Klotild

Fő-ut 15. szám.

Tűzifa-eladás!

Legjobb minőségű szász, egyszécses bükkszécsőt alábbi árkak mellett is szállít azonnal is

KONDOR ADOLF tűzifa-bizományos, Arany J. u. 2.

Telefon: 122 szám.

Árjegyzék: 1 méter-81 2.00 m. magas 36 korona, 1 erdei-81 2.20 m. magas 39 korona házhoz szállítva s általam összerakva.

Egy vasúti kocsi rakomány 10.000 kgr. garantálva legalább 5 méter-81-et szintén házhoz szállítva 180 korona.

Megrendeléseket még elfogadnak: Brück Márkus és Társas szállítónál, Dedevácz Béla és Schlesinger Imrőr kereskedőknél.

17443/909.

Hirdetmény.

Nagykanizsa rendezett tanácsa közzé teszi, hogy a közbégőhidon lévő béltisztító, pacalmosó és bélszáritó

nyilvános szóbeli árverés útján az egyidejűleg megállapított árverési föltételek mellett

1909. évi november hó 1-től kezdődő egy évre

bérbe adatik.

A kikiáltási ár 2115 korona, azaz kettőezeregyszázötvenöt korona. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10 %, kát bánatpénzül letenni, ezen bánatpénz bérlő által a negyedévi bérösszegnek megfelelő összegre kiegészítendő lesz, ezen összeg a bérlési idő tartamára birtokbirtokképpen fog szolgálni.

Az árverés határidejeül 1909. évi szeptember hó 16-ik napjának d. e. 10 órája, helyeül a városház tanács terme tüzetik ki.

Az árverési föltételek a közbégőhídi szabályrendelet vonatkozó rendelkezésével a hivatalos órák alatt a v. kiadónál a tanácsai irodában b. alk. által megtekinthetők.

Mely árverésre a bérlési szándékosok ezennel meghívotnak.

Nagykanizsán, 1909. évi augusztus hó 26-án.

Vécsey, polgármester.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 2.

Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

Működési, hírl. tájékoztatók és magy.
közlemények naponta 50 fillér.

Magyarul és osztrákul értékesíték díj
8 kor.; előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:	
Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótalajdosás:
ZALA Napilapadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
hétfőnapok kivételével.

TANKÖNYVEK író- és rajzszeretek

füzetek

minden iskola részére a
legjobb kiszolgálás mellett
legolcsóbb árakon

Kaphatók

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében NAGYKANIZSÁN.
Kazinczy-u. 2. - Városház épület.

Függetlenségi pártgyűlés Zalában.

Nagykanizsa, szept. 4.

A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt szeptember 6-án (hétfőn) 11 órakor Zalaegerszegen, az Arany Bányás szállóban pártgyűlést tart.

A meghívón jelzett tárgysorozatban két fontos tárgy van. Az önálló magyar bank ügyében tartandó népgyűlések helyeinek meghatározása, és a szervezkedés.

Nagyon fontos két tárgy! A fenforgó politikai viszonyok között, ha valamelyik függetlenségi párti embertől hamarosan megkérdeznék, hogy melyiket tartja fontosabbnak: bizony, nem tudna rögtönös választ adni. Legfőlebb azt mondaná, hogy a fenforgó körülmények között mind a két tárgy a legfontosabb.

Hát körülbelül így is van.

Ha azonban a helyzet bonyodalmi mélyére tekintünk, akkor mégis arra az álláspontra jutunk, hogy a két legfontosabb tárgy közül az elsőseget a szervezkedés ügyének adjuk.

A tiszta, világos okoskodásunk u. i. az, hogy amíg a függetlenségi és 48-as párt a legutóbbi képviselőválasztások során kivívott diadalának erejében van: addig az önálló magyar bank ügye a magyar nemzet ügyei között homlokterben áll; addig nem kell senkinek egy pillanatra sem attól tar-

tani, hogy a magyar nemzetnek ezt az emi-
nens érdekét, a nemzeti törekvések legfon-
tosabbikat akár az osztrákok, akár az osztrák
sógorok szekerét toló magyar pártok vala-
miképpen eltaktikázzák vagy letaktikázzák
a napirendről. Mihelyt azonban a függet-
lenségi és 48-as pártnak ezidőt hatalmas
táborában az együttérés, az *egység* impo-
náló ereje csak legcsekélyebb mértékben is
meglazul; mihelyt a táborba a biztos ered-
mény kilátásával lopózkodhatnak be más
politikai pártok részéről az elítátorítás eny-
ves-veszőjével dolgozó orvadarászók: akkor
már az önálló magyar bank ügye kezd
lesiklani a homlokteréről.

Éppen azért a mi a szervezkedést a ma-
gyar nemzet legeminebb érdekének, az
önálló magyar banknak kivívása céljából
is mindenek előtt valónak tartják.

Most ez a fő. Ez a legeslegeső munka-
feladat. A szervezkedés. Aki látja a jeleket
és érti is azokat: annak lelkében minden
egyéb kérdésnek eléje helyeződik most a
szervezkedés — nagy sürgősségére! go ndo-
lata.

Ha a függetlenségi és 48-as párt a mai
politikai párt hullámszásban meg nem látja,
fől nem ismeri azt a veszedelmes áramlást,
mely nagy ügyességgel vezetett és takarga-
tott erejével egyenesen a függetlenségi és
48-as párt ellen, ennek hatalma, ereje,
élete ellen nyomul; és ha ezzel szemben
igazán áttörhetetlen, szétszakíthatatlan ha-
talmas egyetemlegességét meg nem őrizi,
biztos, erős szervezkedés útján meg nem
szilárdítja: akkor hiába gyűlésezünk az
önálló magyar bank tárgyában; hiába je-
jölünk ki alkalmas helyeket a tartandó
népgyűlésekre; politikai ellenfeleink köny-
nyű szerrel alá fogják aknázni a mi kellő
képpen meg nem erősített párthatalmi pozí-
ciónkat. Akkor azután veszve lesz az önálló
magyar bank ügye is.

Vajha a mi függetlenségi testvéreink,
akik Zalaegerszegen hétfőn pártgyűlésre
gyülekeznek, mindnyájan egy lélekrebbe-
néssel, egy szivdobbanással éreznék meg,
hogy a párt a maga viharos, küzdelmes
életével most nagy, döntő, történelmi pillá-
natokhoz érkezett.

Ha diadalmasan kivívott pozícióját, a
nemzet sorsának intézésében elért hatalmi
szinonlát magának minden egyéb gon-

dolat, cél háttérben hagyásával, erős párt-
tömörüléssel, fölvertező szervezkedéssel még
jobban biztosítja és megszilárdítja: akkor a
nemzeti törekvéseknek is diadalt biztosító
legeszményibb, leghatalmasabb magyar po-
litikai párt marad. Ellenkezőleg: vele ha-
nyatlik le a nemzeti törekvések napja is.

Iparosok kelleneek.

Egy város és a szülők.

A szamospartú magyar Athén, Kolozsvár vá-
ros tanácsa meglepő, szinte szenzáció-számba
menő felhívást intézett most, az iskolaév kez-
detén a szülőkhez. Figyelmüket őket a tudó-
mányos pályák túlszűfoltóságára és lelkes szava-
kban hívja fel, hogy adják gyermekeiket az ipa-
ros pályára Manapság, midőn a főiskolákat el-
özönlít a tanuló ifjak, az egyetemek ezrével
termelik a lateinereket s a közönég még min-
deg csodálatosképpen animozitással viseltetik az
ipari pályák iránt, különös érdekeséggel bír a
előjárásra tanács felhívása s kell, hogy hasonló
előjárásra buzdítsa az összes városok előjárósá-
gát. A rendkívül érdekes és figyelemreméltó
felhívás így hangzik:

A szülőkhez!
Az új iskolai év kezdetén nagy gondot okoz
minden szülőnek, hogy milyen pályára nevelje
gyermekét, hogy jövője, megélhetése biztosítva
legyen. Ugy érezzük, hogy osztónunk kell nek-
ünk is a város lakóinak minden érzelmében:
örömben, bánatában, aggodalmaiban. Ugy érez-
zük, hogy feltű szemmel kell örködnünk e város
jelen és jövő polgárainak sorsán, mert az
együttérés által szolgálhatunk csak városunk-
nak és hazánkknak.

Ezért szólunk most az új iskolai év küszöbén
a gyermekek jövőjén aggódó szülőkhez. Nem
kényszerítünk senkit s nem is akarunk biztató
álomképet festeni senki szeméi elé, de kötele-
ségünknek véjük a való feljárásával segítségére
sietni a szülőknek. Szükségeseink tartjuk tehát
irányítani figyelmüket az ipari pályára.

Polgárok! Ti tudjátok, hogy a mi természeti
kincsekben gazdag hazánk mező, erdő, bányák
évenként sok millió értékű nyers anyagot
termelnek. Ti tudjátok, hogy a mértéktelen
kincset a külföld viszi ki, hogy feldolgozva, újra
viszaha hozza s ekként ismét milliókat nyer el
tőlünk. Ez a magyar nép szegénységének egyik
legfőbb oka: ez a magyar nemzet gazdasági
függetlenségének útka. Mert hiába küzdünk
gazdasági önállóságunkért, mindaddig, amíg
nyers terméyeink hiába várják, hogy hazai
munkások dolgozzák fel.

Munkásta van szükség! s mi nem tudjuk,
azokat oda állítani a sorompó elé, hogy megátol-
ják a hazai kincsek idegenbe vitelét. Nem tud-
juk mert évtizedek óta tartó téves hitében hi-
vatalnoknak neveli gyermekét a legszegényebb
polgár is. Arra a pályára, amelyen ma már
minden hely bást a száraz és száraz küsz-
köszödné. — Állás nélkül — a nyomorral.

Szeretettel viseltet polgáraink sorsa iránt,
bizalommal kérjük fel most az utolsó órákban
is a szülőket: adják gyermekeiket az ipari pá-
lyára, amelyen munkásokra várnak, amely
boldog megélhetést függetlenséget biztosít mind-
azoknak, akik dolgozni tudnak és szeretnek.
Ezt kívánja tőlük hazájuk szeretete, gyer-
mekeik jövője.

Megjegyzés a Somogyi parasztról.

Modern népszínmű bemutatója N. kanizsán.

Egy érdekes premier előtt.

A »Zala« egyik júliusi számában egy interwiev keretében írtam már volt egyet más a hétől nagy sikerűnek ígérkedő színpadi udonságról, de ekkor inkább csak a nálunk ismeretlen, tehetséges szerző személyét ismer tettem meg pár vonásban.

Most a darabról kívánok valamelyest szó lani, bár nem akarom megelőzni az esemé nyeket. Nem akarok egyéni véleményt adni akkor, amidőn a publikum el alános izlése és ennek külső kifejezője; az elmaradhatatlan siker ugyanis meg fogja pecsételni e nem mindennapi darabnak sorsát.

Hétfőn este fogja Kövesi Igazgató be mu tati Török István *Somogyi parasztról* című új irányú népszínművét és ez a színházi este lesz a megújódott színpadi szépnak születési estéje.

A Somogyi Paraszttal egy új világ te remtődik a színpadon: az új paraszti világ. Előttünk áll a modern paraszt, a mai ember, aki éppen úgy nem hasonlít a régi ba bonás, szomorú ősehez, mint amennyire más a mai ur és a lovagkor grand seigneurje.

Minden új és eredeti ebben a darabban és ha nem is lenne egész levegője és környező miliője igaz, élethű és természetes, már ma gával ezen eredeti, új fellegásával is érdekes és jelentékeny darab lenne.

De a Somogyi Paraszttal nemcsak min den új és egyéni, hanem minden alakjában az új paraszti típus él és gondolkodik és minden története, meg rajzolt eseménye, a mai faluban történik.

A darab meséje a kivándorlás körül forog. A színhely: Asszonyfalu. Egy szerencsétlen község, ahonnan a nyomorúság miatt vala mennyi férfi kivándorol Amerikába és egy jobb jövő reményében az asszonyok nyakára hagyják a neveletlen gyermekeket és a gaz daságot.

Asszonyfalu pusztuló, szomorúan nevelés ges földjén játszódk le a Somogyi parasztról története. Ezt a férfienkívül, groteszk asszony törtéret fokozza azután a szerző meg ragadó drámat jelenetek és dialogokon ke resztül szociális életigazsággá.

Sok népszínművet írtam már össze. Sokfé leképpen jellemezték már a magyar parasztról, de a paraszti élet tökéletes harmóniáját, az egész, — összes sajátságában kicsinyesen részletes paraszt típust — Török előtt még nem írtam meg senki. A kétszélgyatából zékét és pantallót formált a változó izlés, javasas szonyos, hervadásukat némán tűró asszonyok kikapós vagy kesergő, de életrelvő menyecs kék ének és darabban. Más a ruhájuk, a gon dolat és érzésviláguk ezeknek az emberek nek, mint amilyen parasztrólak eddig nekünk mutogattak írásban és képen.

Asszonyfalu idilli kus csendjét felverte az új élet szíjaja.

De a zéke alatt a régi paraszt szív dobog, a megváltozott beszédből is kicsendül néha néha a paraszt nyelv dallamos csengése és az átforgó gondolkodásból is nem egyszer tör elő a természetes, naly paraszt igazság.

Mintha Bródy Sándor egermermetli szin magyar levegőjével telt *Tanítónőjét* láttam volna, úgy éreztem magamat a főpróbán, — amikor a szerző mesteri szövegtésével, jelzői vel és sokatmondó aláhúzásával elem domborította a mostani paraszti világot igaz alakjában: az örök embert.

A parasztról, aki szelja nyomorult földjét és kényserhelyzetében itt is hagyja kedve selvel, emlékeivel együtt mindenestől, — de amikor ismét visszaveri hozzá a sors keze, hogy megcsapja arcát újból a honi levegő, elkábul és lebukván a rögye, kitör belőle az ő paraszt földiadata.

Tele van ez a darab a magyar parasztról lélek igazabbnál, igazabb megértésével.

Totelligens igyekvés, ambicióls színeszek kellene sajátságos éretyeinek érvényesítésé hez és őszintén mondhatom, hogy ami fiatal kitarító művész csapatunk derekasan keresz tül dolgozta a fáradságos munkát.

Még valamit ide fogok írni a nagyérdemű közönség érdekében, amint mondani szokás: — a félreértések kikerülése végett.

A *Somogyi Parasztról*ak ne tessék össze té veszteli valami kedves öreg *szociális* vagy *pisztolydarranásos* népies törtéretével.

Ismétiem, a hétől premieren nem mű pa rasztrólak fognak mutogatni és nem is alkalmi káromkodásokat produkálnak majd, hanem egy mélyeséges tendenciójú, komoly dráma fog színré kerülni, amely ép csak abban különbö zik az egyéb modern drámai színművektől, hogy szereplő — melyei nem parkettes szaló nokban, hanem faluban élnek egy szomorú, — lankás falu mentében.

És mivel nem viselnek szmokingot vagy princesse ruhák: és Szabóné Nofál Janka il letmantát sem tartják kötelező tantárgyként a „mestor“ előtt. Épp azért az életük is szebb, örömeik is igazabbak és tragédiáik is megrá zóbbakkal, mint a természettől oly messze eltávolodott kultur embereké.

Abonyi Andor.

Egy megrágalmozott úriú védelme.

Kassai levél.

Egy előkelő kassai úriú a Junga-ügyben a következő levelet írtzte egy fővárosi lap szerkesztőségéhez:

Tisztelt szerkesztő ur! Bagedjen egy pár szót a Junga-ügyben, de kérem nevem teljes elhallgatását. Mi Jungákkal itten Kassán 4 éven át nagyon jó barátságban élünk, tehát ismerjük őket. Nagyon szeretetreméltó emberek voltak. Jungáné előkelő származását sohasem fitogtatta előttünk, — de láttuk, hogy igen jó családból való, mert rendkívüli művelt, kedves, jószívű, csakis családjának élő asszony volt, kinek jellege minden gya nus felül állott. Sokat voltam Jungáéknál, de Mátýássyt keveset ismerem, udvariásával sohse tűnt fel nekem. Pedig akadt volna elég rossz nyelv Kassán is. Jungáék nagyon szerettek egymást, mindenhova együtt jártak együtt dolgoztak és három gyermeküknek éltek Jungát zseniális hajlamai inkább a művészi pályára terelték; de bátor ember volt, jó bajtárs, kedves társalgó, társaságban teljelmulhatatlan. Ideges embernek látszott, de jellemébe a bosszúvágy vagy kegyetlenség semmi nyoma nem mutatkozott. Sokat fog lalkozott a spirítizmussal. Az itteni körökben csakis a sajnálkozás hangjával lehet talál kozni. Mindenki, aki ismerte, meg van győ ződve, hogy a szegény ember hirtelen meg örült. Hogy ő Mátýássy haragosa volt, arról itt nem hallatszok semmi. Miért szemelte ki éppen őt — tltok. De téves, hogy Mátýássy miatt lett áthelyezve Kanizsára. Nagyon jó tudom, hogy Junga már 1903. óta kérte és sürgette áthelyezését egy délebb fekvő vá rosba, felesége gyakori tüdőhurutja miatt, ki

mint olyan származású nő, nem tűrte a kas sai sord éghajlatot. 1906-ban Junga Pestre ment a Orvostudományi akadémia és még csak 1907-ben sikerült neki áthelyezését Kanizsára kérésűközölni. Felesége betegeskedése miatt kénytelen volt egyszer a telet Isolán, az anyósánál tölteni, kinek ott világa van, me lyet idegeneknek bérbé ad. Vagyondri vagy birtokról sohasem hallottam semmit. Anyósá voi, mivel én is egy párszor náluk találko ztam, jó viszonyban élt, amint az nem is le hetett másképpen. Jungáné szerény élet módja, rendkívüli szorgalma és korreki ma gaviselete csakis áldás volt férjére nézve. Így ismertük mi Jungáékat. És most az Istenért, hagyják azt az agyongyöfört szegény asszonyt, kinek boldogsága egy örült tett által hirtelen rombadött. Ne harcolják ártatlan nevét a pis kon keresztül. Az örült tett áldozata teljesen fel fog épülni. Adja a gond viselés, hogy akadjanak Jungának bírái, akik felismerik az örületet cselekedetében s akik ezáltal, ha már a boldogtalannak vég képp el kell vesznie, legalább a szerencsét len asszonynak a 3 ártatlan kis fiának meg adják a megéheletes lehetőségét.

Egy kassai hölgy.

A tolvaj muzeumór öngyilkossága.

Mura-Bruckban agyonlőtte magát.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

Budapest, sept. 4.

A budapesti rendőrség ma reggel távirati értesítést kapott, mely szerint Kovács László muzeumór, a Nemzeti muzeum tolvaja egy osztrák városban *agyonlőtte magát*.

Kovácsról megállapította a rendőrség, hogy napokon át Szekefehervárott tartózkodott az apjánál, ki:di 40 koronát kapott s ezzel Grácba utazott. Innen tegnap Budapesten lakó fivére levelet kapott tőle, melyben pénzt kér. E levelet Kovács testvére átadta a *rend őrségnek*, mire a főkapitányság az első gyors vonattal detektiveket küldött Grácba, hogy Kovácsot fogják el.

A detektivek már nem találták Grácban Kovácsot. Annyit megtudtak, hogy ott Schmidt állnév alatt két napig tartózkodott. Grácban egy ismerős nővel találkozott, kinek azt mondta hogy poste restante pénzt vár s addig is tizkoronát kért kölcsön az asszonytól, kit megbízott, hogy a poste restante pénz küldeményt küldje utána Mura-Bruckba.

A detektivek azonnal elutaztak Bruckba, ahol megtudták, hogy Kovács Hübner állnév alatt lakik ott. A szállóban nem találták Kovácsot, mikor azonban kijöttek a szállóból, szembe találkoztak Kovácscsal. Ez észrevette, hogy feléje közelednek, erre vadul futni kez det, a detektivek pedig üsöbe vették. Kovács riadtan bemenekült egy kapu alá s mielőtt a detektivek oda értek volna, revolvert rántott és *kétszer halántékra lötte magát*. Nyomban meghalt.

A rendőrség az öngyilkosságról ma délebb értesítette Kovács feleségét, ki a hírhatalára eszméletlenül összeesett. Csak hosszas fárado zással tudták életre kelteni.

Alapított 1889.

KAUFMANN MÖR

Nagykanizsa, (Elek-ház.)

Legfinomabb divatos angol kelmeékből, legjutányosabb árban készit elegáns fértiruhákat.

Vidékre mintát küld vagy meghívásra elme gy megrendelést felvenni.

Gyors, pontos, szolid, kiszolgálás!

Nagy raktár bel- és külföldi kelmeékben!

Hirek.

Kiadó

egy kellemes lakás.

A nagykanizsai képtelen lakásosság szenvedői örömmel fogják hallani, hogy mi tudunk egy kényelmes, jól berendezett, nagyon olcsó és mindenképp szellős lakást, mely kiadó. Aki pályázni akar, slessen, mert sok lesz a jelentkező.

Ma meghalt **Bárdos János** városi szegény és ezzel üres lesz az ő lakása: rongyokból összeállított fekvőhelye és egy pléhtábla, melylyel takaróztott. Így élt az öreg szegény, kényelmesen és 78 évet élt. Az öregot kiviszik a temetőbe, a koporsója után sok öreg néni és rokkant férfi tipeg, a szegényház lakói, kik közt Bárdos János volt a legderekabb legény. E ment, kapott jó fekvőhelyet az anyasíóber, a psjtábel pléhtábla rug pedig rámarad arra, ki rangban ő utána követhetik a szegényház lakói közül.

Igar, hogy az élet a legfőbb jó és ezt a jót Bárdos János sokáig élvezte. De azért ugy-e volt oka panaszkodni, mikor a *Zala* a vele lefolyt következő beszélgetést közölte:

— Mióta van itt?

— Őt esztendője, öt éve, hogy kineveztek a szegényháza.

— Mi volt azelőtt?

— A *Blau* uraságnál szolgáltam. Meg máshol is. Urasági kocsis voltam. Aztán meg-rokkantam.

— Benn lakik a házban?

— Hogy bennlakom-e? Ihol uram, a psjtában — kurjant az öreg és elvezet bennünket a psjtához. Mert hogy öt éve kineveztek a szegényháza, de belül minden e van foglalva. Most, hogy majd az egyik kish, bekerülök a szobába. Itt a psjtában van egy kis szabad hely. Itt-e! Ide tergettem a rongyokat, fenn meg «bezsaltam» a tetőt, mert nagyon bevert a hó.

— Hát télen is itt alszik?

— De itt-ám! — kacag az öreg. Azután ha lázom, betakarózom. És ezzel rámutatott egy összegörbített pléhtábla, melyet nem tudom, hol szerzett. Ez alá bujjik, ha erős a tél. Egy pléhtábla. Így van ahogy itom.

— Az a szerencsém, uram — sugta az öreg diszkretnen, hogy nem tudok aludni. Mert ha egyszer elaludnék, menten meg-fagynék.

— Hihetetlen! És mit csinál, ha a pléh sem elég meleg?

— Akkor bizony fel kell ugrani és kiszaladok az exccipiacra és addig futok, míg kimelegszem. Aztán újra lefekszem.

— Hány éves öreg?

— Hetvennyolc, követem a lásan. Még soha nem volt kutyasajom sem. — Az öreg ismét kacag szivból, vidáman.

— És öt éve alszik itt?

— Nem a! Mikor ide kineveztek, akkor még el volt foglalva a psjta. Más aludt itt. Én két évig, az exccipiaccon aludtam.

— Télen is?

— Télen is. A hóban. Mikor a fülembé beessett hó, akkor felébredtem. Aztán elkezdtem futni a térdig érő hóban, a sötétben. Le az órházig. Egyszer annyira hideg volt, hogy ez sem volt elég. Akkor megfagytam volna. De futottam. Csak futottam. Aztán egyszer csak Sopron utcán voltam a — [mogmondta

heli, az lá nyitva volt. Oda becsukódtam és ott voltam reggelig. Ugyám! De uhuhugyám! — rikoltott az öreg.

Nevetett, kacagatott nagyot, erősen, aztán egyre halkult a vidám nevetés. Az öreg rám meredt:

— Mint a kutya, a kivert kutya, uram, tekintetes ur — így vagyok. Kizártas utunk a keresztán nem szenvedett annyit, mint én, mert őt csak egyszer feszítették meg, aztán neki isteni türelme volt, nekem meg «gyarló emberl türelm adatott.» Nem bírom... Mint a kutya, uram.

Hová lett az öreg jökedve? Levágta a fejét és airt.

— No, no. Csak a Krisztust ne említse, mert ő értünk halt meg — szólt szeliden egy öreg, letört lavágó, ki oda jött és vigasztalva átölelte az öregot.

— **Zichy Aladár gróf Nagykanizsán** Zichy Aladár gróf, a kanizsai kerület orsz. képviselője, a király személye körüli miniszter ma reggel Nagykanizsára érkezett és részt vett *Sebestény* Lajos ügyvéd leányának esküvőjén. A miniszter a délutáni gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

— **Személyi hírek.** *Viosz* Ferenc főszolgabíró ma két heti szabadságra elutazott. — *Dienes* Sándor szolgabíró hazatért szabolcsországi és ma elfoglalta hivatalát.

— **Esküvők.** Két díszes esküvő volt ma Nagykanizsán. *Horváth* Dénes kir. kincstári ügyész vezette oltárhoz *Sebestény* Katalint, *Sebestény* Lajos kir. tanácsos leányát. A polgari házasságkötésnél *Kosztka* Antal miniszteri tanácsos és dr. *Hanny* Gyula voltak a tanúk. A templomi esketésnél négyzenében résztvettek: az első kőcsin *Zichy* Aladár gróf miniszter *Hanny* Gábor kanonokkal, a másodikon a vőlegény édesanyjával, azután a két örömapa, a menyasszony édesanyjával. — *Oszerhuber* László királyi táblabíró *Csesznák* Miklós törvénytudó bíróval, — dr. *Pillitz* Soma *Sebestény* Ferenc voltrendőrségi hivatalnokkal. — *Kenéz* Csátár győri pénzügyigazgató, pénzügyi tanácsos, az ismert nevű író ma kötött házasságot Nagykanizsán öz. *Talabér* Kálmánné, szül. *Schmidt* Herminával. A házasságkötés tanúi voltak *Khernál* Imre földbírtokos és *Szalay* Sándor, a *Zala* főszerkesztője. — E héten még a következő házasságkötések voltak: *Salgó* Imre kereskedő *Pollák* Laurával, *Godina* János földműves *Plander* Máriával, *Melzer* Emil pécsi droguista *Horák* Rozáliával, *Posuár* József örmester *Türndörfler* Annával.

— **Szalay Lajos temetése.** *Szalay* Lajos ügyvéd, a nagykanizsai független párt elnökeinek holttestét ma haza hozták Budapestről és holnap délután 5 órakor temetik. — A temetésen a nagykanizsai független párt testületileg vesz részt és a ravatalra koszorút helyez. E tárgyan a párt választmány a ma este értekezletet tart. Az elhunyt az írdalomkörül dalárdának egyik alapítója és mindvégig érdemes tagja volt. Ezért a dalárda is testületileg, régebben volt tagjaival együtt kivonul a temetésre és ott gyászalt énekel.

— **Tanácsülés.** A város tanácsa e heti ülését kivételosen ma szombat délután tartotta meg.

— **Gyászrovat.** Nagykanizsán e héten elhunytak: *Fekete* Ferencné *Szentesin* Anna 29 éves, *Zajszek* Mária 3 hónapos, öz. *Kremmer* Józsefné *Varga* Borbála 85 éves, *Skorjanez* Mária munkásné 16 éves, *Benkő* Rozália 25 napos, öz. *Baán* Mihályné *Biringer* Mária 84 éves, *Szunkal* Margit 10 hónapos, *Strobl* György 2 hónapos, *Netkovsky* István 18 napos, *Lecek* Magdolna 36 éves, *Bárdos* János városi szegény 78 éves, *Vas* István 25 napos.

— **Jungák berendezése.** A szerencsétlen Junga százados neje tegnap ötszobás lakásának teljes berendezését eladta *Csillag* Jenőnek, mert a család végleg eltávozik Nagykanizsáról. A megvett tárgyak közt különösen sok értékes festmény és történelmi nevezetességű darab van. Nagy értéket képvisel egy eredeti *Gauermann*-kép és egy eredeti *Van Cuyk*. Érdekes az a kép is, melyet *Sarolta* császárné, *Miksa*-mexikói császár neje festett.

— **Djavid bey levele.** *Djavid* bey Törökország pénzügyminisztere. Tehát nagy ur, — mint minden miniszter. A neve ugy keül itt megemlítésre, hogy a bey levelet írt *Farkas* Imre, a kiváló magyar író özevegynék, szül. *Kornfeld* Emilla urnőnek, ki most itthon tartózkodik Nagykanizsán. Miután módunkban volt olvasni a levelet, talán nem követünk el indiszkréciót, ha engedély nélkül is megemlékezünk róla. *Djavid* bey tavaly, mikor még nem volt miniszter, a török alkotmányos küzdelmekben nagy szerepet játszott *Riza* pasával Magyarországon tartózkodott és egy dejeuner-n vendége volt *Farkas* Imrenek, kit még korábbról ismert. Akkor az udvarias török felköszöntőt mondott a vendéglátó háziasszonyra és emlékkönyvébe magasztaló sorokat írt a magyarokról. — Mióta miniszter lett, nagyon el van foglalva *Djavid* bey, legújában a négy millió fontos török kölcsön felvételevel, de azért annyi időt szakított magának, hogy egy végtelenül udvarias és kedves levélben beszámoljon *Farkas* Imrenek nagy politikai karrierjének eseményéről. A levél sok érdekes közlést tartalmaz és nagy elragadtatással beszél a magyarokról.

— **Gavallér ügy.** Nagykanizsán jól ismert két fiatal uról van szó. Az egyik beperelte a másikat a járásbírósnál 500 koronáért melyet ennek kártyajáték közben kölcsön adott, hogy ez folytathassa a játékot. Nem tudja, milyen sorsa lett a játék alatt ennek az ötszáz koronának, ezt is elvesztette-e a szerencsétlen játékos; a per alapja az, hogy a kölcsön kapott pénzt nem fizette vissza. Jellemző eset, mely nem csupán egyéneket jellemez.

— **A népkonyha javára.** *Moshammer* Mariska kisasszony gyermekefeladást rendezett s annak a tiszta jövedelmét, 20 koronát, átadta a népkonyhának. Az előadás szereplői voltak: *Lang* Lajos, *Pirity* Sándor, *Moshammer* Bells, *Filipovics* Tilda, *Miklác* Teréz, *Moshammer* Antal, *Péter* Jenő, *Harangozó* József, *Molnár* Margit, *Molnár* Pál.

PAGLIANO-SYRUP

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO orvosor Nápolyban.
Calata S Marco 4.

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kiténtetve a gyógyszerészeti kiállításokon 1894-ben, a Hygienikus kiállításokon 1900-ban és a magyarországi kiállításokon 1906-ban az aranyéremmel.

Úvegekben, dobozokban (porelakban) valamint comprimált lábbalokban (pizulak) minden nagyobb gyógyszerkerületben kapható. Réreje mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjeggyel. Megrendelés vagy tudakozás miatt tessék Real-Photheka Sokrate Braccheti Na (Sádtól) fordulni.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 4. Az osztálysorsjáték mai húzásán a 91776. számú sorsjegy ötezer koronát nyert.

A heves tenorista.

Fiume, szeptember 4. Az itteni Fenice-színházban tegnap előadás közben Angelini komikus és Baltorino tenorista összeveszttek. A tenorista kést rántott és súlyosan megsebesítette a komikust. Erre a tenorista futásnak eredt, de a rendőrök elfogták. Azzal védekezik, hogy Angelini annyira felboszantotta, hogy már nem tudott uralkodni magán.

Nagyérdemű közönség!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséget tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli Szabó P. cégtől különválva, önálló

angol és francia divattermet

nyitottam. — A főváros legnagyobb divatterméiben szerzett tapasztalataim révén ama kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényű megrendeléseket is a legpontosabban képes vagyok a nagyérdemű hölgyközönség legnagyobb megelégedésére kiállítani.

Kifünő tisztelettel

Lux Linka,
Zrínyi Miklos-utca 62.

Uri családok gyermekei részére külön 6 hónapos szabászati tanfolyamot nyitok, mely idő alatt a legalaposabb kiképzést nyerik a ruhák elkészítésére

Gyges alj és dorékvarrónó, valamint tanulólányok felvételtnek.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 787.25. Osztrák hitel részvény 63.95 4%, magyar koronajáradék 92.65. [Kereskedelmi bank részvény 3495.—. Salgótarjáni közszékhelyi részvény 591.—. Rimamurányi vasúti részvény 631.—. Adria-nygerhajózási részvény 421.—. Hazai bank részv. 286.50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 4.

Készáru-üzlet.

változatlan,

Határidő-üzlet:

Buza 1909. október 13.51 Buza 1910. április 13.70
Rozs 1909. október 9.58 Rozs április 9.85 Zab 1909. október 7.32i. Zab április 7.67 Tengeri 1909. szeptember —. Tengeri 1910. május 7.13

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátaim és ismerőseimnek, akik felejtethetetlen nővéremnek végtisztességén megjelenni szívesek voltak, ezúton is köszönetemet nyilvánítottam.

Nagykanizsa, 1909. szeptember 2.

3080—1.

Üzv. Zadbóanszky Lajosné.

Nyílt-tér.*)

Évszázadok óta ismert
MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ
Savas gyógyító lényező
Karlsbad, Karlsbad,
Franzenbad stb.
kuráknál; mindig
fényesen bevált.

SARG-féle 60
KALODONT
LEO-JOHN
FÜL- ÉS
FOG-CRÉM

Sarokház négy szoba és melléképület gyümölcsös és szőlőkerttel, elköltözés miatt eladó, esetleg bérbeadó. Bővebb 3084-3. bet Gyár-u. 1. sz., a háztulajdonosnál.

Muraközi borok
eladása.

A csáktornyai grófi várpincéből
283 hltr. uradalmi termésű
1905. 1906. 1907. évi bor

fog eladni kisebb mennyiségben is. z
Venni szándékozónak felvilágosítást nyújt az
Uradalmi tisztség
Csáktornya.

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Varosdi-u. 63. (Sajál ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Költségvetést és tervek díjmentesen készítenek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

AZ ANGOL
Liliom Szappan

Fénylő vagy vörös arcbőrnél, bőrhámlásnál, bíbirceknél (wimmerlik) és mitesszerek ellen, gyors és biztos hatása.

1 darab 80 fillér.

Kapható a főraktárban:

Drogeria a „vörös kereszthez“
Nagykanizsán.

Stechenpferd-
Liliumtejszappan

Legenyhébb szappan arcbőrré és szeplő ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Első segéd a fűszerszakmából, engroista, ki jól számol és ir alkalmazást nyer **Spitzer Sándor** cégnél **Pécsett.** — Fényképpel felszerelt ajánlatok a fizetési igények megjelölésével kéretnek. 3061

A mosás akár a tánc, Fáradtságba nem kerül, Schicht szappant ha használ, Még szived is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatós tisztítóerejét sajátoszerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kimálli a kőzetet és a fahémműt! Megtakarít fáradságot és vesztődséget! Kimeli ennélfogva az egészszéget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága 90.000 koronával szavatoltatik.

Schulhof Adolf nagykanizsai borkereskedő
elhatalozása folytán, körülbelül 2000 hektoliter különböző nagyságu ászok és transzportördő teljesen kifogástalan jó állapotban eladásra kerül. Érdeklődők, a bordókat SCHULHOF cég üzlettelepén Nagykanizsán bármikor megtekinthetik.

5 kilós postakosár édes csemegezőlőt
K 2.50 küld utánvét mellett
Freyer Lipót csemegekereskedő
Alsólendva. 3030-8

Ajánlok fehér fűfából készült, fedéllel
ellátott 5 kilós gyümölcs és szőlőszállító
postakosarakat 24 kor. 10 kilós gyümölcs
és szőlőszállító postakosarakat 48 kor. 100
darabonként, az alsólendvai állomáshoz
szállítva, utánvét mellett. Kérem b. rendelését
és maradok teljes tisztelettel. **Freyer Lipót**
Alsólendva. 3038

Uradałmi
mezédes csemege szőlőt
ajánlok 5 kilós postakosárral 2 korona utánvétellel
Freyer Lipót
csemegekereskedő Alsólendván. 3054

Nagykanizsán Schulhof bornyagykereskedő
pincéjében fekvő cirka 190 hektoliter
6 éves hordóim eladók.
Alsó Rajk u. p. Gelse. **Koller István.**
3000

Hajcsár ut 8-ik szám alatt
3 szoba, előszoba, verandával
1909. november hó 1-ére kiadó. Bővebbet
ugyanott a vendéglőben. 3069

Kitűnő boroshordók
minőségű
nagy választékban 300—6000 literig terjedő
nagyságban 10 darab bor-sajtó
(Mayfarth gyártmány) bor-szivattyúk jutányos
áron eladók. **Latzer & Comp.**
borkereskedők **Graz** Bahnhofgürtel-81.
3065

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű fekvés az állomásut. déli csúsz. Park,
egyedüli nyugodt, 14 szobát mellett 200 szobával,
jó és olcsó. 2 koronától feljebb.

Olcsó tűzifa és szén bevásárlási forrás
Schmiedt Zsigmond
cementárugyár, Magyar utca 13. sz.

Telefon 162. Állandóan kapható Telefon 162.

nagy hasábu bükkfa erdei öleken

225/30 magas I. osztályu 40 korona.

" II. " 36 korona.

Kövágói erdőből házhoz szállítva.

Mosó- és tisztító-üzlet megnagyobbítás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni miszerint tanulmány utamról visszatérve s ott szerzett újabb tapasztalataim alapján üzletemet a mai kor igényeinek megfelelően berendezve

megnagyobbítottam

a miért abban a helyzetben vagyok, hogy mindentéle fehérneműek, ugyanint férfifehérneműek, és mellények, női fe' ruhák stb. a legnagyobb figyelemmel mélyen leszállított árban készítem. — Szíves támogatást kérve teljes tisztelettel

Mayer Klotild

Fő-ut 15. szám.

Bassó József
kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lóvassalást, kocsik átalakítását,
tisztogatását és bérelését, kftűnő munka,
jutányos árak mellett.

Nincs többé buza üszög a
NUMA DUPUY & Co.

Magcsava használatával.

26 év óta nagy eredménnyel használják buza-
üszög ellen, továbbá korom- és portüszög
ellen kukorica, árpa, zab és búrgonyánál
stb. — Egy csomag 2 métermázsához vetőmaghoz
50 fillér, egy métermázsához 26 fillér.

Óvakodjunk ntánzatoktól.

Nama Dupuy és Társa

Bécs, VI., 1. Windmühlgasse 11/b.

Kapható Nagykanizsán:

Rosenfeld A fia, Strém és Klein, Armuth Nátán,
Schwarz és Tauber, Fesselhöfer József.

Csáktornyan:

Robert Ádám, Graner testvérek, Strahia testvérek,
Mráz Testvérek. 3162

„Evoe“
haj-
csodaszer
bizonyíthatólag
hatásos.

Ropaszág, hajhullás, hámlás elleni szer. „Evoe“ erősíti és
frissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a hajnövekedését. Egy nagy
üveg ára, igen kiadós 5 korona, három üvege 12 korona.
„Evoe“-csoda-krém néne, vimmerli, redő, bőráthá ellen.
Nagy légegy 4 korona.

„Evoe“ helyeti széplőszappan 1 korona. Utánvétellel.
Fiz „Evoe“ társaság főraktára:

Wien, II., 517. Praterstrasse 57.

Intézetek és kereskedők figyelmébe!

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy az
újrendszert amerikai íróasztalokat modern
gépeinkkel szolid kivitelben, legjutányosabb árban
készítjük. — Meglévő íróasztalokat átalakítjuk
és amerikai íróasztalokhoz el. — Kiváló tisztelettel
Philipp Lipót és Fia asztalostester, Nagykanizsán.

STOCK

Cognac Medicinal
szavatoit valódi borpártlat

Camis & Stock

gőzpároló teiepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfőzde
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Mérleghitelesítettés

Mérlegjavítás

Mérlegkészítés.

A „Mértékitelesítésről“ szóló törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közönség
értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

u. n. karos (balance, egyensúly) tízedes, száza-
dos, tolös, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyors-
san és pontosan eszközölöm a legjutányosabb
árak mellett. Minden mérleget műhe-
lyemből hitelesítette szállítok el, ugy-
a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mér-
legek javítására vidékre is előrendü munkálat-
mat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezeséget válllok.
Munkásaim az ország elsőrendü mérleggyárainak
csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

épület, műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

„Club“
a legártalmatlanabb

cigarettapapir,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz
semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: **SCHWARZ ÉS TAUBER**

m. hlr. dohánygyárgyűjteményében.

Akar nősülni? Holgyektől (ezek között vannak törvénytelen gyermekekkel, tosti libával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmasra, megfelelő férjre kerest. Csakis urak (ha vagyon nélkül is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz skadály nincsen, írjanak a címre: **L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.** 3064

Kumkereskedelem.

Gosler Siegfried császári és kir. udvari szállító, Altvater-likőr gyáros Budapesten és Jägerndorfbán, földtlenül megbízható „Savanna-rum” és „Manilla-rum” védjegyzett nevekké olyan különlegességeket hoz forgalomba, melynek jóságá és kellemes íze a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Hordóoladás.

Új és használt ajtós és ajtó nélküli boros, szezons, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindenféle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legolcsóbban szállít esetleg bizományba ad. **Bor- és Hordó Forgalmi Vállalat Schwarz és Fábán, Budapest, VII., Erzsébetkörút 35. Telefon 116-27.** Legolcsóbb beszerzési forrás termelők és vevőintézmények részére. Közvetítés díjartatik. 3052

TRIUMPH-TAKARÉKKEZELŐ
GOLDSCHMIDT & CIA
WELSHAUSEN

Két évi jótállás!

OLLA Gummi-kezelőeség A tudomány mai állása szerint bizonyítottan jobb leterő **OLLA** GUMMI-KEZELŐ. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Ara tucatanként 4, 6, 8, 10 korona.

Az elárutó helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA** gummigyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

„NIGRIN”
gyűjtő hüvelyben

LEGJOBB cipő krém

Legtöbb és legegyszerűbb krém. Az alsó rész egyszerű forgatásánál az elfogyasztott krém pótolva lesz és így nem száradhat ki.

Dr. FERENC LUDWIG
Bécs, III/1. és kir. udv. szállító.

Törvényesen védve.
Ara 40 fillér.

Mérlegek és Súlyok!

Tizedes, száradós, egyenkari, táblás mérlegek és súlyok

legfontosabb javítása és hitelesítése, nagyobbított mérlegkészítő n. helyyemben gyorsan és a legolcsóbb árák mellett elfogadtatik. 30 évi szakgyakorlat

Selves pártfogást kér továbbra is

Golenczky Ferenc
okl. gép- és mérlegkészítő Nagykanizsa Úrvilla tér 31. szám.
A cím fontos! Megőrizendő!

Esernyő-üzlet megnyitás.

Van szerencsem a n. é. közönséget értesítem, hogy helyben, a Szarvas-szálló átellenében **NAGY VÁLASZTÉKU NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETET** nyitottam midőn megjegyezni kívánom, több éven át szerzett tapasztalataim mint munkavezető voltam elsőrendű gyáraknál alkalmazva, miért abban a helyzetben vagyok, hogy a legelőgásabb **ERNYŐ- ÉS SÉTABOTOKAT** a legtartósabb kivitelben olcsó árárt bocsátom a közönség rendelkezésére. **Behuzásokat és javításokat** szakszerűen 2 óra alatt eszközölök.

Kiváló tisztelettel
Kreiser A. Lajos
esernyő készítő specialista.

ISKOLA CIPŐK

ugy szinte felnőttek, fiúk és leányok részére külön megrendeléseknél a nyári időnyben, kettős mennyiségben készült s ez által

felhalmozott raktáramat

előállításai áron elárutatom el.

Tartósságáért kezeséget vállalok.

Keller Mátyás
cipészester.
Erzsébet királyné tér.

Angela-Deitschen Glycerin-Seife
Gollieb Caussig
Wien.

Kapható minden drogériában, és illatszerekkereskedésben, gyógyszerárban.

FRITZELACK

A legjobb padlófénymáz!
Tartós! Elegáns! Kiadós
Használathban legolcsóbb.

A tudományos folyóiratokban egészségi szempontokból igen elismerőleg nyilatkoznak e fénymázról.

Raktár Nagykanizsán: **Neu és Klein és Fialovits Lajosnál.**

Szólló-sajtók, Gyümölcs-sajtók

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkahépeség számára Gyümölcs-zúzó, szólló-malmok, bogyzuzó-gépek.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve. Lé-sajtolók, bogyó őrök.

Aszaló készülékek, gyümölcs és főzelék számára, gyümölcshámzó és vágó gépek. — Szabad, önműködő, hordozható és szállítható „SYPHONIA”-permetező szóllók, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére. **Szólló-ekék** gyártanak és szállítanak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

Mayfarth Ph. és Társa
gazdasági gépgyár, vasöntődjé és gőzházioral által
BÉCS, III/1. Tabornstrasse 71. — Kétfeltevő 620 arany, szét árammal stb.
Részletes árjegyzéket ingyen és bérmentve. Képviselek és vizsontárutók karrestálnak.

Zala nyomda

és

hírlapkiadó Rt.

Nagykanizsán

Nyomdai iroda

Kiadóhivatal és

Szerkesztőség

Razinezy-utca 3.

(Melcer-ház.)

Telefon: 78.

Legújabb berendezések-
és felszereléseinkkel . . .
minden nyomdai és könyv-
kötészeti munkát a legtisztább
és legizlésebb kivitel-
ben szállítunk.

Személyzetszaporodás

folytán minden megrendelést a
leggyorsabban eszközölünk.

Áraink a legjutányo-
sabbak

Hirdetéseket

a „Zala“ politikai napilap és
„Nagykanizsa“ reggeli lap
részére kiadóhivatalunk a legmér-
sékeltőbb árak mellett vesz fel.

Nagykanizsán a Csengery uton jóforgalmu
helyen ház. üzlethelyiséggel,
lévő sőtödével előnyös feltételek mellett eladó.
Bővebb felvilágosítást nyújt **Musquitter**
Zsigmond Polány u p. Merenye,
Somogy megye.

A GYOMOR

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán. előmozdítja a
szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés eljá-
rásán alapul. Egy kipróbált a keresettek közt
a legjobb és hatásos gyógyfűvekből pontosan
előállított ótvágyelősítőt, emésztés előmozdító
és etyhón levezető házi szer, mely a mértéktele-
ség ismert következményeit, *hűbés diét, meghűlés*
és elhanyagolás által előidézt székrekedést, mint
gyomorégést, székzsorulást, mértéktelel széképződést
és görccszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti,
az a **dr. Rosa-féle gyomorbalzsam, Frag-
ner B. prágai gyógyszerárából 3 üveg 1 korona,
*1/2 üveg 2 korona.***

FIGYELEM! A csomagolás
minden részén
törvényileg megjegyzett védjegy
van.

Főraktár:

FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító

A „Fakete szarbox“ Prága, Klonselte 203. Szudapocse cirkón-

Postai széküldés naponta.

2 kor. 80 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg
és 1 kor. 50 fillérnek beküldése után egy kis üveg bérmentve
küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. —
Raktár: Ausztria és Magyarország gyógyszerár-
tárába. Főraktár: Török József gyógyszerárta-
rában Budapest, Király-utca.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírását
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
hatása a legmakacsabb gyomor- és a testbánta-
lalmak, gyomorgörs és gyomorhív, *székrekedés,*
székrekedés, májbántalom, vértelenség,
aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek
ellen, a jeles házi szernek évtizedek óta mindig na-
gyobb terjedést szerzett. Ára egy lepedővel eredeti
doboznak: — **Hamisítók törvényileg feyittetnek**
2 korona.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg MOLL
A. védjegyét tünteti fel,
„A. Moll“ feliratu óno-
zattal van zárva. A Moll-
féle sósborszesz ne-
vezetesen mint fajda-
lomcsillapító bedör-
zölési szer közsvény,
csuz és a meghűlés egyéb
következményeinél legis-
meretesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL-Gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb
MOLL-Gyermek szappanja. módszer szerint készí-
tek gyermek és hölcszappant a bőr ókszerű ápa-
lására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon
ként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.
Mindem darab gyermek szappan MOLL R. védjegyével van ellátva

Főszéküldés:

Moll R. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító ált.
Bécs, Tuchlauben 9 sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellet-
teljesítettnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.“ at-
írásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: ROSENFELD ADOLF FIAL.

Az írógépek terén

egyetül áll a

Teljesen látható írásm
írógép. z z z z
Szilárd konstrukció z
Könnyű kezelés z z
Kivánatra díjtalanul be-
mutatjuk z z z z

Lukács & Schwarcz

Budapest, L. Rész-utca 10.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kossuth-utca 26.
Telefon-szám: 78.
egy melléklettel.

Működik, hál kiadottak és meg-
jelentések sorozatát 50 fillér.
Működik és kiadottak díj
3 kor; előzetesen 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:
Egy hóra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Égész évre 12.—
Postai szétküldéssel:
Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Égész évre 18.—
Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhivatalunk

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
szünetnapok kivételével.

Megsemmisítő vádák egy kanonok ellen.

Nagykanizsa, szept. 10.

— Saját tudósítónktól. —

II.

Barátból kanonok.

Tehát Peczek György karriert csinált, amennyiben szerény Ferences szerzetesből nagy jövedelmű plébánosná avanszált. E szereplésének első idejéből sok humoros anekdota kering arról, hogy milyen baklövéseket szónokolt össze a szószéken. De aztán megtanult predikálni, — de nagyon! Ugy lefordta akárhánszor predikációjában a neki nem tetsző községbírókat, ha kerítést, vagy pajtát nem akartak megcsináltatni, hogy bele-sántultak. Nagyon haragudott híveire akkor is, mikor azok a bucsui ebédek költségeinek a községi költségvetésből való törlesztése bele-nyugodván, az illető községi bírók a bucsun összejövő papok költségeit állani nem akarták.

Kedzett Peczek György nagy reklámmal dolgozott és a saját sugalmazására egyes lapok kezdtek ünnepegni, mint nagy magyarosítót, aki odahatott, hogy a muraközi iskolákban magyar szellemben neveljék a gyermekeket. Notandum: a tanítók egy kukkot sem tudtak magyarul. De hát ha a plébános urnak annyira a szívének fekdűt az iskolák magyarosít-tása, akkor miért intrikált a szegény Turcsin-cse község iskolájának felállításá ellen? Azért, mert prédizte, hogy az Peczek »főur«-fenhatósága alól községi jelleggel fogva kivállyk. A turcsin-csei iskola községi jelleggel csakugyan léteült s az iskolaszék megalakulván, előlékte Szilágyi Lajos akkori ispán választották meg. A plébánosnak azonban ez a megalakulás Hekuba volt és elleniskolászé-keket alakított felekezeti jelleggel ennek filésein ő elbőköt. Tény, hogy Szilágyi iskolaszék előlékte hátrébe szorult, azonban rövid idő múlva a községi biztatására a nép papját lakpónál hagyta s az iskola dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő érlely és üdvös támogatásával nemsokára állomositattott. Pec-cek plébános urnak oly nagy volt efeletti való fájdalom, hogy a magyar állami iskolát nyilant megátkozta.

A községi ügyekbe máskor is akadékoskodott. Egy ízben korteskedés közben szóval lába elgyedett a jegyzővel s ezt az embert emiatt el akarta üldözni. Fel is jelentette a jegyzőt felettes hatóságánál és ártott neki, ahol tudott.

No, de földolog a politika. Meghalván a magyar érzelmű Mihajovics érsek, az új, horvát érzelmű érsek kegyét magyarelles agítációjával hajnászta Peczek olyan eredmény-nyel, hogy a gkspta érie a helyettes espe-riai címet és a vörös cingulust, melyet tulzá-ig menő tüntetéssel visel. Nem egy magyar tanító tudna beszélni azokról az üldözésekről, melyben a kanonoktól részük volt. — Így földözte el kántoriániját is, egy derek becsü-letű embert ki a legtöbb érdemeket szerezte a magyarosít-terén.

Igazi eleme a kanonoknak a képviselővá-
lasztás. Itt könyörtelen és kíméletlen. Például:
egy ellenpárti ember halottját csak azért nem
akarta eltemetni, mert annak idején nem az
ő jelöltjére szavazott.

E hanges érdemelt hát kanonok lett az
egykori barát és azóta sokkal fesztelenebbül
működik »házja és hível javára.« Oly üdvö-
sen, hogy egy ízben a magyarság elleni izgatás
címén lefolyt bűnügyben nagyon kellemetlen
szerep jutott neki, hível pedig derűre-borura
küldik ellene a följelentéseket, eddig, sajnos,
nem sok eredménnyel.

A szegény Vlahek.

Mielőtt rátérnénk azokra a súlyos vádakra,
melyeket hível illetékes helyeken emeltek
Peczek kanonok ellen s a megsemmisítően kom-
promittáló adatokra, melyeket a szentszéki
vizsgálat állapított meg, Peczek politikai irá-
nya és eszközeinek jellemzésére röviden emlé-
keztetbe hozzuk Vlahek István esetét.

A muracsányi iskolát állomositani akarták.
Az állomositásba a község is belenyugodott,
mert jobb iskolát remélt. Egy tavasszal azon-
ban megjelent a községben Vlahek István
volt hodosáni községbíró s az iskola állomosi-
tása ellen izgatott, éktelenül szidalmazva a
magyarokat.

Vlahek Istvánt a bíróság elé állították s
a nagykanizsai kir. törvényszék Vlahekét a
btk. 172. §-ának második bekezdésében meg-
határozott vétségében bűnösnek mondta ki,
s ezért 3 hónapi államfogházra és pénzbünté-
tésre ítélte. Az ítélet indoklása pedig mondja
a következőket:

Vlahek István védelmére azt adta elő, —
hogy amikor Peczek György túskezeszentgyörgyi
lakos, Zágráb egyházmegyei tanfelügyelő felké-
rése folytán Muracsányban a végéből, hogy az
ottani felekezeti iskolának államivá tétele ellen
a lakosság körében hangulatot keltsen stb.

A pécsi ítélőtábla ítéletének indoklásában
a következőt olvassuk:

A tábla nem emelte a büntetést azért, —
mert különösen figyelemre méltatta azt a kö-
rülményt, hogy vádlott, aki földműves ember,
meg nem cáfolt védekezése szerint más által
lett felbuztatva.

Vlahek a királyhoz küldött felségfolya-
modványában ezeket írja:

— Bizonyítva van az is, hogy mint tudat-
lan passztember, nem a magam iniciatívájá-
ból mentem Muracsány községbe, hanem sa-
ját plébánosom, — Peczek György címzetes
kanonok, túskezeszentgyörgyi plébános feibiz-
tatására és kitanítása után jártam el, kiről
köztudomásu, hogy a muraközi felekezeti is-
kolák állomositása s így a magyar államnyelv
terjesztése ellen az eszközök megválogatása
nélkül a leghévesebb agítációt fejt ki s en-
nek a megfélemyedett felkipásztornak vak
eszközül felhasználhatatlan engedve magamat,
tettem olyasmít, amit azóta szívem mélyéből
öszintén megbántam!

Peczek György kanonok már oly vakme-
rően lépett fel horvátosító tendenciával, hogy

emiatt legutóbb a zalamegyei megyegyűlésen
is a leghévesebben megtámadták.

A szentszéki vizsgálat.

Hível följelentésére végre is a zágrábi
szentszék kénytelen volt vizsgálatot folytatni
Peczek ellen. A lefolyt vizsgálat jegyzőkönyve
birtokunkban van s igazán kompromittáló
vallomásokot olvasunk benne, melyeket saját
hível tettek Peczek ellen. E vallomásokot
persze bajos lenne ismertetni, mert erősen
belenyulnak a kanonok érdekes magánéletébe
és különben sem a mi dolgunk annak szél-
lőztetése, hogy Peczek György papi hivatását
hogy fogja fel. Tény, hogy hível súlyos vá-
dakot emeltek ellene, mégis a lefolytatott
vizsgálat további elintéztést nem nyert. Persze
a politikai érdemek! E vizsgálat lefolytatása
óta Peczek hível nem szűnnek meg panaszaik-
kal fordulni fűhöz-fához és segítséget, védel-
met kérnek a papjuk ellen. Legutóbb Alsó-
pálfa község folyamodott a zágrábi érsekhez,
majd a kegyurhoz.

Az alsópálfi határozat.

Alsópálfa község azon képviselőtestületi
határozatában, mellyel az érsekhez fordul
Peczek ellen, többek közt a következőket
mondja:

Már 12 év előtt a túskezeszentgyörgyi fá-
bell hívek vizsgálatot kértek a magas zágrábi
szentszéknel s bár a panasz tárgyává tett
cselekmények beigazolást nyertek, ezen pa-
nasz folytán a lefolytatott vizsgálaton kívül
semminemű eljárás nem történt. Pedig oly
botránys és egy lelkeshez nem illő pana-
srok igazoltattak be, melyek alul vagy telje-
sen tisztánla kellett volna magát, vagy ha
panaszok beigazolattak, amint hogy történt
is, a méltó büntetésnek a szentszék részéről
elmaradni nem lett volna szabad. De habár
teljes hitelt érdemlőleg tanuk vallomásaival
beigazolattott a vizsgálat folyamán, hogy a
plébános minden jogos indok nélkül megta-
gadta hívőinek lelki vigasz nyújtása iránti
kérését, hogy számos hívéhez hívták halotti
szentsége, vagy a keresetség szentségének
feladásá végett, ő azonban azt kereken meg-
tagadta. Beigazolattott, hogy az ujszülötteket
minden szabályos jog ellenére nem a szülők
által kivánt névre keresztelte meg, továbbá,
hogy a plébánia lakból kiindult alaptalan
pletykálkodással egy tisztességes leány becsü-
let lett legázolva, az ez által kötni szándé-
kolt házasság lett meghisítva. Beigazolattott,
hogy a plébános összeférhetetlen, izgága ter-
mészete miatt állandó viszályok kuforrása
lett, hogy személyi ellenszenv miatt képes
volt egyseseknek, vagy a községnek ártalmára
lenni, vagyoni károkat okozni, beigazolattott
az is, hogy nők erkölcsé és becsülete ellen
elkövetett merényletekkel botránys magavi-
seletet tanusított.

Imakönyvek, Imaköpenyek stb.

a közelgő izraelita nagyünnepekre a
legszebb választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A politikai válság.

Kibontakozás előtt.

Egy politikai előkelőség nyilatkozata.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Budapest, szept. 10.

(Saját tudósítónktól.) A politika levegője a parlament megnyitása előtt mindjobban megtekk villamos feszültséggel. Egyfelől Wekerle Sándor miniszterelnök folytat szakadatlan tárgyalásokat, más felől Jusb Gyula, Batthyány Tivadar gróf, Holló Lajos készülnek erősen az ellenállásra, ha kiderülne, hogy a kibontakozást a bankkérdés kikapcsolásával akarják megcsinálni.

Ma a banksoporthoz tartozó képviselők Holló Lajos lakásán hosszabb értekezletet tartottak. Értekezlet után a függetlenségi párt egyik vezető tagja nyilatkozott egy újságíró előtt. Kijelentette, hogy a válságból való kibontakozás igen nehéz, mert a korona nem akar engedelményeket adni, viszont a függetlenségi párt sem engedhet követeléseiből. A Wekerle kormány a bankkérdés kikapcsolásával csak úgy rekonstruálhatja magát, ha elhatározza, hogy nyitl harcban leszámol velünk, kik ragaszkodunk az önálló jegybankhoz. Ha pedig Kossuth Ferenc is fölvetné a pártkérdést, mi egy percre sem haboznánk, hanem ellenzékbe mennénk.

Gyilkolt a vonat.

Lakodalm helyett temetés.

— Saját tudósítónktól. —

A Zala tegnapi száma röviden megemlékezett arról, hogy a Nagykanizsáról Barcs felé robogó gyorsvonat elgázolt egy vasúti alkalmazottat, ki kézhajtánnyal járt a sínre. A tragikus esetről ma a következő bővebb részleteket közlik velünk:

Nyikos György 19 esztendő s déli vasúti kocsielőrendező vasárnap szabad volt. Ezt Nyikos György arra használta föl, hogy öcsének jegyét, aki Zámbo Jánosnak, a 3. számú őrház pályadrénak a leánya, fölkeresse. A lakodalomnak éppen ma kellett volna megtörténni.

Történt, hogy Nyikos György hazamenőben arra a tapasztalatra jutott, hogy zsebóráját elvesztette. Erre engedély nélkül előhúta a felszerbe tölt kézhajtánnyal, hogy órája keresésére induljon.

Ez este 7 órakor történt, épp az időtájt, amidőn a nagykanizsai 912 számú gyorsított személyvonat robomásra. Nyikos György ugylátszik megfedkezett erről a vonatról s a koromsötét időben neki-vágott a pályának.

A Barcsra berobogó vonat vezetője a szolgálatot teljesítő forgalmi tisztviselőnek s az állomás helyettesfőnökének Haas Lajosnak, oly értelmű jelentést tett, hogy nem messze Barcsról a mozdonyon csekély zökkenést éreztek. Haas Lajos intézkedésére, minthogy a vonat ellen történt esetleges merénylettől tartottak, Takács Vendel váltóúrt a pálya megvizsgálására kiküldte. Takács a küldetésben eljárva, megrendítő jelentést tett az állomásra. Ugyanis alighogy elhagyta a távjelzőt, egy borzalmasan összeroncsolt holttestre akadott, mellette a pályán kívül pedig a pályafőtartáshoz használt kézi hajtány darabjait látta.

Haas Lajos a jelentésre nyomban mozdonyra ült s a szerencsétlenség színhelyén kísérelt. Takács jelentése beigazolódott s az eset helyét reflektorokkal megvilágítva, szörnyűsége látványt tárult szemel elé. A vasúti sínek között fölismerhetetlenségig megcsontított holttestet talált s a holttest személyazonosságát a szerencsétlenül járt sapkájáról állapította meg. E szerint a halott Nyikos György volt, akit a személyvonat mozdonyra ugystóván csatolokra szaggatott s ruháját

testéről teljesen lehámozta. A holttestről nem messze a két hajtány darabjal feküdtek, amelyeket a szerencsétlenség rohamos mozdony játékszerként eldörpött ujjából.

A hatóság kiderítette, hogy a szerencsétlenség pillanatában Nyikos György nem állt a kézhajtánnyon. Miként került a mozdony alá, azt örök homály fedli.

Nyikos Pál holttestét hajnalban behozták Barcsra s temetése ma ment végbe.

Legalkalmasabb ajándékok

== BÉRMÁLÁSRA ==

arany és ezüst árukban, és egyéb ékszerekben a legnagyobb választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók

HAMBURG MIKSA

— Czégnél — Fő-uton. —

Hírek.

Nő: az éjszaki sarkon.

— szeptember 10.

Boldog most a tudományos és a nem-tudományos világ. Marakodhatik. Megvan-e csakugyan az éjszaki sark vagy nincs? Azaz: hogy csakugyan megtalálták-e. És ha megtalálták: csakugyan két becsületos felfedezővel szaporodott-e a kultúr-történelem? Igazat mond-e miudegik? Nem föllentett-e valamelyik? És ha csak egyik föllentett: melyik az?

Ezeket a kérdéseket marcangolja most a tudósok komolyképű, ijesztoen szigoru serege, és az a másik embersereg, amely szinte homlik az élle szenzációk után. Mert akár tudós, akár nem-tudós valaki: van ám abban valami rémséges gyönyörűség, mikor valamelyik embertársunknak a fejéről lerághatjuk a friss babért, hogy még az agya vejlőjéig is beereszthetjük az éhes fogainkat.

Hát ha egyébert nem is, de azért, hogy embertársának ezt a gyönyörűséget megcserezze valaki, — bizony érdemes egy-egy tudományos kirándulást rendezni az »örök napra« poétikus hazájába. No és emellett csinálhat még a maga hazája és egyéb országok között olyan bírtok-háborút, hogy azt a fehér havas-világot nagyon szépen pirosra festetheti a kiömölő embervértel. Szóval: folylhat az értéktelen semmiért egész tengernyi értékes embervér. És hát az ilyen hősi felfedezések eredményeül ez is csak valami.

De ne beszéljünk most ilyen jelentéktelen kicsiségekről, mikor a világ fejében az az egyetlen, emberiségmegváltó kérdés forrong: »Cook-e vagy Peary? Melyik volt az éjszaki sarkon? Ott volt-e mind a kettő vagy csak az egyik? És ha csak egyik volt ott, melyik az, aki tévedett vagy hazudott.

Hát rám nézve és minden nyugalmas arabus-felebarátomra nézve is igazán köznyos dolog, hogy ott volt-e csakugyan ez a két maradatlan vérű amerikai geografus a Földnek azon a pontján, ahová eddig egyetlen becsületos és elszánt kutató sem bírt elhatolni. Egyenesen azért nem, mert emberi fizikuma képtelen volt dacolni a rettenetes hideggel. Az éghajlat ott már megdöle minden tenyészetnek. Növény, állat, ember ott nem élhet. Így valletták, így mondták és írták becsületos őszinteséggel azok, akik nagyon

magára elhatoltak már, de az éjszaki sarkot nem bírták elérni.

Cook és Peary elszántabb, nagyobb hősek voltak; elmentek oda, ahova eddig senki sem bírt elmenni; tehát állították a lehetetlenség határán.

Hát ne vitatkozzunk azon, hogy csakugyan ott voltak-e vagy sem. Mondjuk, hogy ott voltak mind a ketten. Inkább azt próbáljuk megállapítani, hogy ki volt az elszántabb, a nagyobb hő.

Persze hogy Peary, aki még a feleségét is magával vitte erre az éjszaki éjszaki kockára tevő, végeláthatatlan utra! Ennek a tudósnak ott remegnie kellett szakadatlanul nemcsak a maga, hanem a felesége életéért is.

Ugy-e, hogy így méltóztatnak vélekedni? Hát, kérem alássan, én teljes tisztelettel külön-véleményt jelentek be.

Szerény véleményem szerint az volt a hősebb, aki itthon hagyta a feleségét, tehát Cook. Ezt a véleményemet azonban ne méltóztatnék ám a nők ellen fordítani; mintha talán a feleséget magára hagyul valami nagy vakmerőség volna.

Nem így gondoltam kérem!

Hancz abból a tapasztalati igazságból indulok ki, hogy még a gyáva férfi is hőssé lesz, ha nő van az oldalán, akiért, akinek érdekében is kell küzdenie. Ez már ös-ösztön. Ez erőt, vért, bátoriságot, rettenthetetlenséget, varázsol a férfi-lelékbe. Hevül, gyújtja. Ezzel a nagy hévvel könnyebb dacolni az éjszaki sark fagyával is.

Tehát: ha mind a ketten elérték az éjszaki sarkot: akkor mégis csak Cook volt a nagyobb hő, mert otthon hagyta a feleségét.

— A püspök fogadása. A város legnőbbi rendkívüli közgyűlése bizottságot küldött ki, hogy ez állapítsa meg a bérmálásra ide érkező püspök fogadásának módját. A bizottság tegnap délután Vécsey polgármester elnöklésével értekezletet tartott és ezen elhatározták, hogy a f. hó 18-án délután 5 és 6 óra közt Kiskomárom feől érkező püspököt a város határán a polgármester vezetésével a városi képviselőtestület fogadja. A Csengery-ut elején diadalispunt emelnek s ezen, továbbá a József főherceg utcán, Sugár-uton, Csengery-uton, Nádor-utcán át hajtat a püspök a Cinc-törőmba.

— Erzsébet emléke. Erzsébet királynéknak emléktét a szokott kegyelettel ünnepelték az idén is Nagykanizsán. A város középületeire kitépték a gyászlobogót, a Ferenc-rendi plébánia templomban pedig gyász misét tartottak, melyen a hatóságok is megjelentek.

— Kiténtetett adóhivatali szolgál. A király Molnár Vendel nagykanizsai m. kir. adóhivatali szolgának sok évi hí és buzgó szolgálata elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta. A érdemkeresztet a kiténtetnek e hó 12-én adják át a városháza tanács-teremben ünnepség keretében.

— Tenyészállatdíjazás Nagykanizsán. A zalavármegyei gazdasági egyesület a nagykanizsai gazdasági közreműködésével e hó 27-én délelőtti 10 órakor a nagykanizsai vásártéren tenyészállatdíjazást rendez. Az állatdíjazáson részt vehet minden kanizsai járási gazda saját tenyésztésű nyugati szarvasmarhával. Díjazásban csak kistenyésztők, u. m. kiagazdák, lelkosok, tanítók stb. állatai részesíthetők. Nagyobb tenyésztők állatait elismerő oklevelekkel tüntetik ki.

— Szuronyok a korrón. Keszthelyen az a 1908. rövidtávú és divattársas alkalmassági mozgalmat indított a helyi nyitás és zárás, valamint a vörösbetűs ünnepnapokon tartandó munkaszerződés érdekében. Ez a becsület és gúnytelenség jogosult akció a legtöbb városban teljes sikerrel járt. Keszthelyen azonban akad két károskodó; névszerűen: Schaeffer László és Neumayr Adolf, akik az egyesítési aláírást megtagadták. Ez a csanak ellenkezés az alkalmassági körben nagy felháborodást keltett, amiből a tulbuzgó kezshelyi bátóság azt a konzekvenciát vonta le, hogy az alkalmasság demonstrálni fognak. Napokon át szuronyos esendőr- és rendőrfjártók cirkáltak Keszthely utcáiban. Az alkalmasságiak azt hiszik, hogy a szuronyos járásokat a két kiplakázott kereskedő rendeltte meg. Pedig az alkalmasságiak eszé ágában sem volt a demonstráció. Ők a gonosz ellenkezésre is urali nobilitással felelnek.

— Főbelátta a gazdája leányát. A fegyverrel való vigyázatlan bánásmód ismét áldozatot követelt és egy viruló szép leány virva a halálúat a más vétkes könnyelműsége miatt igari tudósítónk írja:

Megrendítő szerencsétlenség tartja izgalomban igar község lakóit. Folyó hó 8 án este Kis István József igari gazdának 17 éves Erzsébet leánya egy barátja társaságában bement a kamrába, ahol Császár József 21 éves kocsislegény tartózkodott. Besszélgetés közben Császár leemelte a falról az ott függő vadászfegyvert és a leányokra fogva tréfálkozva kérdezte:

— Nem félték? mindjárt agyonlőlek benneket!

— Nem, mert a fegyver nincs megtöltve, — volt a válasz.

Császár József most újból felemelte a fegyvert és gazdája leányára, Kis Erzsébetre célzott. A következő pillanatban egy hatalmas dörrenés rákódottatta meg a levegőt és Kis Erzsébet a földre bukott. A fegyver, amely töltsé volt, — amit azonban sem a Császár, sem pedig a leányok nem tudtak — elsült és a lövedék Kis Erzsébet fejébe fúródott.

Császár látva a leányt vérző fejjel összeesni, megijedve tettetől, öngyilkos akart lenni, ebben azonban megakadályozták.

Az előbirtó orvos rögtön ápolás alá vette az életveszélyesen sérült leányt, akinek fejéből négy ólomdarabot eltávolított. Az ötéldiket azonban, mely a jobb szem felett hatolt a homlokba, nem tudta kivenni.

Császár József ellen az eljárás megindult.

— Megsemmisített takarékpénztári könyv. Úgyes egy nő özv. Kele Adámné született Horváth Rozsi rigyáci asszony. Tavaly katonákat szállásoltak el Rigyácon s Keléné anynyira féltette időskorú a vagyonkáját, — hogy 217 koronáról szóló takarékpénztári könyvét elrejtette a kemencébe. Aztán másnap kenyérsütéshez jól befűtötte a kemencéjét s a takaréki könyvből természetesen csak hamu maradt. Mikor rájött a kárára, ijedten jött be Nagykanizsára Miklós Dezső ügyvédhez, ki a betűl. könyv érvényének megsemmisítését intézkedett. Ez az eljárás törvény szerinti egy esztendőigényel s mivel az esztendő most lejár, az óvatos özvegy végre megkapja a pénzét.

— Bérmlásra, a hó 19-ére kedvező ajánlások — úgy mint valódi arany és ezüst gyűrűk, fülbevalók, láncok és finom divatos női órák a legolcsóbban kaphatók Szívós Antal művész és látzerészénél. Üzlet közvetlen a Fiume és Szarvas-kávéház között. 3087

— Mikor huszárok jönnek a falmba... Beállított az egyik nagykanizsai takarékba egy vidéki atyafi s az ott várakozó sokaságban kezesült törvén magát, a pénztárnok elé állt és hangzott, hogy ő nagyon siet. Az illető pénztárnok magyarosan értesítte a tolatódonak, hogy várjon sorára. A mi emberünk nem téglott, hanem még nagyobb izgatottsággal mozgott, hogy ő bizony nem várhat. A pénztárnok nem lévén homásszokva ahhoz, hogy látszólagon kijeljen azt, amit nagyon is érthetően megmondott, szemügyre vette az izgatottságtól remegő alakot s megkérdezte sietségének okát. Az atyafi csak izgat. mozgott, nagy vörös szebben

dőjével törlötte te varajtkosd homlokát, a lábán, hogy itt nem végezhets hamarosan, ha el nem mondja lelké keserűt rászánta hát magát; egy rettenetes nagyot fo háskodva kivágta, hogy:

— Hát huszárok mennek a falunkba, onk maga van otthon az asszony...

— A bácskai virtus. Szabadkáról jelentik: Az éjjel itt 10 óra tájban öt legény négy embert, kik veük össetalálkoztak, össeszekurkált. Hárman könnyebben megsebesültek. — Gönczöl András földműves azonban, kit két-szer hasbaszurkát, azonkívül a lábán, mellén, háján megszurkált, életveszélyes sérüléseket szenvedett. A tettesek elmenekültek. Kézre kerítésükre szeliskörű nyomozást indítottak.

— MAYER KAROLY első dunántúli gózmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, kuvrirozó és plüssalozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyren és bérmentve. Alapítási év 1892.

Hirdessünk a Zalában.

Színház és művészet.

(—) Heti műsor:

Szombat: Nagy cabaret.

Vasárnap: Elvált asszony.

(—) Művészházasság. Nebauer (Nádor) Mihály, Nagy Endre budapesti kabaréjének karmestere, ki Nagykanizsán Bihari Ákos színtársulatánál működött, házasságot kötött Anday Terkával, az ismert nevű primadonnával.

(—) Az elvált asszony tegnapi előadása nemcsak a zeneszerző Fial Leót, hanem Zsó Miklós fáradhatatlan és ötletes rendezői talentumát is erősen dicséri. Zsó igazán tartalmas művészember, kinek ambíciózus rendezése az előadás egységét és élénkséget viszi a színpadra. A tegnapi szép előadás keretében jelentékeny sikert aratott Hidy Irén, kinek rendkívül kecses megjelenése és temperamentumos játéka ezúttal nem szüvedett az énektudás nagy gyarlóságai miatt; úgy látszik, Gonda énekszámai nem haladják meg Hidy Irén hangjának szűk kereteit. Nagyon szépen és hatásosan énekeltek Fábrián Linka, Faludy, Hajagos, könyvedén és temperamentumosan Kovács Hanna. Pataki, Révész, Lévai és Zsó ügyes játékkal segítettek oly sikerre az Elvált asszony tegnapi előadását, mely biztosítja azt, hogy ezt az operettet nálunk még sokszor meg fogják ismételni.

(—) A színtársulat nagy cabaret je. A holnapi nagy cabaretre erősen készül a színtársulat. A cabaret műsora, melyet már közzé tettek, a következő: Faludy Károly, Egy kórista keservei magán jelenet. Kövesi Mariska, Csipke Bózsika magán jelenet. Pataky Ferenc Kuplék. Fábrián Linka, Onvient tout jour. Hajagos Károly, Troubadour. Kovács Hanna, Samsom Deila ária. Zöldi Elza, Az igazságos bíró. Irta Zöldi Márton. Zöldy Vilma, On u'est jamais le premier (Soha nem lehet seuki az első). Zsó Miklós, A Cuclista. Disznótör a Lipótvárosban (bohózat). Hidy Irén, Böske de Böske ének és tánc Sándor Ionka, Grófné és Abbe dal a két pár cipőről Pierre és Ninn kuplék Károlyl Ibolyka és Zsó Miklós, Apache tánc Craquette Zöldy Elza, Kavik franciaiból fordította Mérey énekl. Zöldy Elza, Zöldy Vilma, Varrónó Irta Zöldi Márton. Pataky Ferenc és Pataky Ferencné angoltánc duett.

Messaline - Radium - Louisine - Taffet - Seidentabrick. Henneberg in Zürich.

Táviratok és telefonjelentések.

Erzsébet királyné emléke.

Budapest, szeptember 10. Erzsébet királyné halálának mai 11-ik évfordulója alkalmából gyászlobogókat tűztek ki a főváros középületeire. Délelőtt a budavári koronázó Mátyás-templomban ünnepi gyászistentisztelet volt, melyen Wokerle Sándor miniszterelnök vezetésével a kormány összes itt időző tagjai részt vettek. A misét szolgáltató főpap Erzsébet királyné milleniumi gyászruhájából készült palástban celebrált.

Bécs, szeptember 10. Ma a kapucinnok bécsi sirboltjában Vilmos császár és királynok nevében koszorukat helyeztek Erzsébet királyné koporsójára.

Gross-Meseritsch, szeptember 10. Erzsébet királyné emlékére az itteni székesegyházban ma reggel gyászistentiszteletet tartottak, — melyen Vilmos német császár és királyunk megjelentek. A miséről az uralkodók automobilon a hadgyakorlatok színhelyére mentek.

Véres kardpárbaj.

Szegzárd, szeptember 10. Ledniczky Mihály és Hány Béla pénzügyi számszestek suljos ki-menetelő kardpárbajt vívtak ma délelőtt a szegzárdi városi ardőben. A felek háromszor ceptak össze és mind a háromszor Hány Béla suljos sérüléseket szenvedett. A párbajra a hivatalban történt kölcsönös sértések adtak okot, amiből kifolyólag újabb párbajok is lesznek. Ezek ügyében ma délelőtt becsületbírásg ülészett.

Szocialisták Kossuth Lajos szobránál.

Arad, szeptember 10. A budapesti szocialdemokrata párt táviratilag értesítette az aradi pártvezetőséget, hogy Bokányi Dezső vezetésével a szeptember 10. szombati eleplezésen tömegesen megjelennek a budapesti szocialisták. A szónokokat csendben fogják meghallgatni és csak akkor szólnak közbe, ha a szónokok közül bárki a napi politikával foglalkozna. Az aradi szocialisták elhatározták, hogy a fővárosból érkező elvtársaik a pályaudvaron nagy tömegben fogadják és hogy a leplezésen ünnepélyesen tüntetni fognak az általános, titkos választói jog mellett.

Meggyilkoltak két sertéskereskedőt.

Pécs, szeptember 10. Simon József és Vida Ferenc oszról sertéskereskedők tisznókat vásároltak a kaposvári vásárlan s midőn ezeket hazahajlították, a szigetvári országuton meggyilkolták és kirabolták őket. (E kettő rablógyilkosságról a Zala tegnapi száma részletes tudósítást közölt. Szerk.) Ma a pécsi csendőrség elfogta és letartóztatta Gajdor Sándor akorági sertéskereskedőt, Barány György szigetvári kanászt és Simon József hajcsárt, kikről bebizonyult, hogy ők ölték meg és rabolták ki Simon Józsefet.

Vizsgálat egy nagy adóhivatali sikkasztás ügyében.

Szegzárd, szeptember 10. A pénzügyminiszteriumtól sürgős utasítás érkezett, hogy haladéktalanul indítsanak fegyelmi vizsgálatot mindazon adóhivatali tisztviselők ellen, kik 1906-ban együtt szolgálták Lindner Armin adópénztárnokkal. — Az említett esztendőben ugyanis kiderült, — hogy az adóhivatalban 78 ezer koronát elsikkasztottak. Annak idejében Leitner József adóhivatali ellenőrt bűnrészességgel vádjával terhezték le is tartóztatták, de semmit sem tudtak ellene bizonyítani és szabadon bocsátották. A miniszterium mai rendelete a városban s különösen az adóhivatali tisztviselők körében óriási izgalmat kelt.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai ártományok. —

(Távirat.)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 772.50. Osztrák hitel részvény 663.25. 4% magyar koronajáradék 92.76. Kereskedelmi bank részvény 3483.—. Salgótarjáni közszolgálati részvény 592.—. Rimamurányi vasúti részvény 706.—. Adria éngerbaházás részvény 417.—. Hazai bank részv. 290.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 10.

Készáru-üzlet.

Buza 5 fillérrel magasabb,

Hataldó-üzlet:

Buza 1909. október 13.59 Buza 1910. április 13.72.
Rozs 1909. október 9.57. Rozs április 9.87 Zab 1909. október 7.33. Zab április 7.61 Tengeri 1909. szeptember —.— Tengeri 1910. május 7.09.

Hirdetmény.

Nagyforgalmu ügyvédi irodamba azonnal való belépésre különösen telekkönyvi és közszolgálati ügyekben már járattalossággal bíró ügyvédjelöltet keresek.

Ki a horvát vagy más hazai szláv nyelveket bírja előnyben részesül. Kezdeti fizetés havonta 120—150 korona, a melyet mindjárt a második hónapban fölelemez az illető tevékenységéhez képest.

Pályázók egyenesen hozzám forduljanak.

Dr. Tamás János

ügyvéd,

Periak (Zalamegye).

3103

Értesítés.

Hosszas betegségemből felgyógyulva, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a mai naptól kezdve készséggel állok ismét szives rendelkezésére. Kérve a t. közönség további becses bizalmát ajánlom magamat.

Nagykanizsa, 1909. szept. 8.

Kiváló tisztelettel: BARTOS GÉZA
fogtechnikus.

— Zrinyi-Miklós-utca saját-ház —

Ajánlok fehér fűzfából készült, fedéllel ellátott 5 kilós gyümölcs és szőlőszállító postakosarakat 24 kor., 10 kilós gyümölcs és szőlőszállító postakosarakat 48 kor. 100 darabonként, az alsólendvai állomáshoz szállítva, utánvét mellett. Kérem b. rendelését és maradok teljes tisztelettel Freyer Lipót Alsólendva. 3033

Schulhof Adolf nagykanizsai borkereskedő

eihálóozása folytán, körülbelül 2000 hektoliter különböző nagyságu ászok és transporthordó teljesen kifogástalan jó állapotban eladásra kerül. Érdeklődők, a hordókat SCHULHOF cég üzlettelepén Nagykanizsán bármikor megtekinthetik. 3045

Mészáros- és

Hentes üzlet

mely husz év óta fenáll, fióküzlettel esetleg teljes berendezéssel, házzal együtt jóforgalmu utcában elköltözködés miatt azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. / 3105—3.

Árverési hirdetmény kivonat.

A letenyei kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírrá teszi, hogy a nagykanizsai takarékpénztár részvénytársaságnak Schmidt János bírósági végrehajtás és neje letenyei lakosok ellen 700 K. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék, illetve a letenyei kir. járásbírósg területén levő, a letenyei 86 sz. tükönyvben + I sor 110 hrsz. 51 házszám egész ingatlanára a bírói árverést 1803 koronában megállapított kiállítási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909 évi október hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor Letenyén a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási árban alul is eladatul fog, de 801 korona 50 fillérrel olcsóbban el nem adatik.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 180 koronára 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3433 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál főléges elhelyezéséről kiállított szabályszerű eliamervényt át-szolgáltatni.

A letenyei kir. járásbírósg, mint tki hatóság.

Kelt Letenyén, 19 9. évi június hó 30-ik napján.

Dr. Farkas László,

kir. aljárásbíró.

Egy jó házból való fiut

3104

Tanulónak felvesz

TOTOLA kalaposmester Eötvös-tér 25. sz.

Riz Olúfúf több mint 2000 orpus által legmegbizhatóbbnak ajánlva.

Szahrusosok által megújított és legjobbnak minősítve. Rét évi jóállás. Fica lucatonhínt 4. 6. 8. K.

Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az OLLA gummigyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

Bérbeadó

Slavoniában. 1909. évi október hó 1-től 650 katasztrál hold elsőrendű fekete

szántóföld,

vasuti állomástól 3 kilométer távolságra.

Engedély 50 hold dohány termelésre. — Bővebb felvilágosítást nyújt

Scherz Samu N.-Kanizsa, Kinizsi-utca 2.

Méhészek figyelmébe!!!

Méz

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rotschild Samu :: méznagykereskedőnél

:: NAGYKANIZSA, Magyar-utca 19-ik szám.

Értesítés.

Korocsenyi csemege-árfióm szállítást a nagykanizsai piacra megkezdettem.

Máy Mátyás ur volt szives az eladásra vállalkozni, és pedig a piacon reggel 8—11, s d. u. lakáson (Sugár ut Irmier-ház) 2—5 ig.

Jelenleg kizárólag 3 fajt szállítok és pedig Schaselas (gyógygyörfő) Passatuti s Mascat Ottoneli.

3106 Eladás napi piaci árak szerint.

Remete Géza.

Esernyő-üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy helyben,

a Szarvas-szálló átellenében

NAGY VÁLASZTÉKU

NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETET

nyitottam s midőn megjegyzeni kívánom, több éven át szerzett tapasztalataim mint munkavezető voltam elsőrendű gyáraknál alkalmazva, miért abban a helyzetben vagyok, hogy a legegánsabb ERNYŐ-ÉS SÉTABOTOKAT a legártósabb kivitelben olcsó árért bocsátom a közönség rendelkezésére. Behuzásokat és javításokat szakszerűen 2óra alatt eszközölök.

Kiváló tisztelettel

Kreiser Alajos
esernyő készítő specialista.

Erdőbirtokot

nagy vadászattal és kastélyllyal megvételeire keresek. Részletes leírást csak a tulajdonostól kérek. 3099

Nagyobb birtokot

bérbe keresek. A birtok mibenlétét, valamint a bérleti feltételeit a tulajdonostól kérem alanti címre küldeni.

Erdőbirtokot,

nagyobb tölgy- és fenyőerdőt kihasználásra keresek megvételeire. Részletes leírást csakis a tulajdonostól kérek.

BREUER LAJOS Sopron, Színház-u. 24.

Mosó- és tisztító-üzlet megnagyobbítás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni miszerint tanulmány utamról visszatérve s ott szerzett újabb tapasztalataim alapján üzletemet a mai kor igényeinek megfelelően berendezve

magnagyobbítottam

a miért abban a helyzetben vagyok, hogy mindentéle fehérművek, ugyanint férfifehérművek, és mellények, női fehérruhák stb. a legnagyobb figyelemmel mélyen leszállított árban készítem. — Szives támogatást kérve teljes tisztelettel

Mayer Klótild

Fő-ut 15. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kasziny-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Helyesírás, hűlt kiadványok és magyarkönyvtárak irásait 50 fillér.

Magyarok és szlovákok értekezési díja 5 hsz.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához fordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Postal szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési díj:
ZALA Helytartó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felkötő szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
Szombatnapok kivételével.

A szombathelyi bankgyűlés.

Impozáns tüntetés a bank mellett.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

Szombathely, szeptember 13.

Szombathely és Vas megye függetlenségi közönségi közönségének szilárd politikai meggyőződése és határozatlan lelkesedése lélekemelő győzelmekkel nyilatkozott meg a függetlenségi párt tegnapi népgyűlésén, mely emlékeztető mozzanata marad az önálló bankért folyó küzdelemünknek.

Vasárnap délelőtt nemzeti színű zászlók díszében állt a város. Délelőtt megérkeztek Batthyány Tivadar gróf vezetésével Berecz Ábel, Csizmazia Endre, Gaál Gaszton, Éber Antal, Fabri Károly, Eitner Zsigmond, Laehn Hugó orsz. képviselők. Kiket a rendezőség a fáradhatatlan Gotthard Sándor orsz. képviselővel az élén díszesen fogadott. Délben 120 területes díszbéd volt és délután az aréna hatalmas kerthelyiségében lefolyt a népgyűlés. A népgyűlésen sok vidéki küldöttség is részt vett. A zalamegyei függetlenségi párt részéről gróf Batthyány Pál főispán, Bosnyák Géza elnök, dr. Marik Pál főispáni titkár, — dr. Thassy Gábor főorvos, ifj. Czukeller Lajos pártjegyző, Balázs pénzügyigazgató helyettes, Kovács László jelentek meg, a nagykanizsai függetlenségi pártot dr. Hajdu Gyula — és Tripammer Gyula elnökök képviselték.

A népgyűlésnek hatalmas és igazán díszes, intelligens, megértő közönsége volt, — mely biztosította a gyűlés legimpozánsabb lefolyását. A népgyűlést Veörös László nyitotta meg lelkes beszéddel.

Gotthard Sándor orsz. képviselő szintén tartalmas beszéd kíséretében határozati javaslatot terjesztett elő, mely szerint a népgyűlés

követeli az önálló banknak 1911-re leendő felállítását.

Batthyány Tivadar gróf igen nagy lelkesedést kelte, egy óras beszédben foglalkozott a politikai aktualitásokkal. — Előre is leszögezi azt a tényt, hogy a szombathelyi népgyűlés impozánsar, nagy és lelkes közönség jelenlétében folyt le, bár el lehetünk készülvé olyan hatvanhetes laptudósításokra, melyek ennek az ellenkerőjét fogják állítani. Foglalkozik a nemzeti közérdekléssel és folytonos helyesléstől kísérvé beigazolja, hogy a nemzeti közérdekléssel nincs okuk a panaszra. — Áttérve a választójogi reform kérdésére, kijelenti, hogy híve, az általános és titkos választójognak. — Végül hosszasan foglalkozik a bankkérdéssel, melynek úgy közjogi, mint pénzügyi oldalát alaposan megvilágítja.

Batthyány Tivadar gróf után még Éber Antal és Csizmazia Endre beszéltek.

A népgyűlés igen lelkes hangulatban osztott szót.

A zalamegyei jegyzők gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Mint a Zala röviden jelezte, a Zalavármegyei községi és köljegyzők egylete szombaton tartotta az évi rendes közgyűlést Zalaegerszezen, a vármegyei ház nagyermeiben.

A közgyűlésen, amelyen mintegy 60 jegyző jelent meg, Molnár István szepetki köljegyző, a lelnök elnökölts megjelentek gróf Batthyány Pál főispán, Árvay Lajos főispán, Koibenschlag Béla főjegyző, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, dr. Thassy Gábor t. főorvos, Tisztvánszky Ödön árvaszéki elnök, Czukeller Lajos ny. főjegyző s a vármegyei tisztkar több tagja.

Molnár István a gyűlés megnyitása után üdvözölte a főispánt s a vendégeket, kifejezte

a jegyzőkönv vezetőt és a hitelkésítőket, — ezután pedig megtartotta magasszárnyalású beszámolóját, amelyben szép beszédet tartott néhai Kovács Gyula elnök emlékeztetere. Az elnök megnyitónak ezt a részét a közgyűlés állva hallgatta meg. Az elnök indítványára a közgyűlés kimondta, hogy Kovács Gyula emléket jegyzőkönvében megörökíti s a gyűlés kifejezéséül a tanácskozást 10 percre felfüggeszti.

A közgyűlés újból való megnyitása után az elnök jelentést Takács Imre zalapáti jegyző, az egyesület főjegyzője olvasta fel. — A jelentés részletesen beszámol az egyesület egész évi működéséről; kiterjeszkedik a községi közigazgatás több hiányára, amelyeknek orvoslása végett az egyesület felterjesztéseket tett úgy a vármegyeihez, mint a kormányhoz. — Felhívja a jelentés a jegyzők özevegének nyugdíjára s árvaának ellátására vonatkozó szabályok méltánytalan voltát, stb.

Az elnök jelentés tudomásul vétele után megállapították a rendes tagok névsorát, elfogadtatták az egylet 1908. évi számadása s megállapították az 1910. évi költségvetés, — utalványoztatott az országos egyesületnek jaro tagdíj.

A választmány javaslatára kimondta a közgyűlés, hogy az Erzsébet orsz. árvaház és segítő egyesület támogatása céljából akciót indít s az egyesületbe 2500 koronával alapító tagul belép.

Kimondatott, hogy a temesvármegyei jegyzői egylet által javasolt kongresszus megtartását a közgyűlés óhajítja s azon részt vesz.

A békésvármegyei egyesület azon indítványát, hogy országos községi takarékpénztár létesíttessék, a közgyűlés nem pártolja és ahhoz nem járul hozzá.

A jegyzői nyugdíjszabályrendeletnek az özevegyekre vonatkozólag kedvezőbb módosítás iránt a közgyűlés a törvényhatósági bizottsághoz felterjesztést tesz. A közgyűlés azt óhajítja, hogy az özevegyek a férjet illető nyugdíj felét kapják s ez az összeg azonban 650 koronánál kevesebb ne lehessen.

A kigyó.

Írta: Zöldi Vilma,

a nagykanizsai színtársulat tagja.

Kovácsné azután a nagy jelenet után, a melyben leszida a férjét házasságtörő himpellelnek, sijas mákvirágnak és még egyebeknek, hirtelen gondolt egy nagyot, fogta a kalapját és mintán berisporozta az arcát, cirrobant.

Sebesen 4- vészterhesen, mint a lecsapó hejja, a szép Kőszeghy Adél lakásának tartott. O, a saját bűnös lélekében akarta a színész nő szeme közé vágul, hogy bestia, mert nem állítja egy asszonykától a férje, egy kétgyermekes családapá szívet elrabolni.

Mig az átkozott ház lépcsőjén léfel ment, ki is színezte, mit fog annak a nőnek mondani:

— Hallja maga, kigyó, maga a kímázott képével és az utálatos alakokodásával elcsúszította a férjemet és mint egy vámpír kiszívta belőle a becéjeletet és a pénzt. Hiba is tagadja, én tudom, hogy az uramnak a szeretője; de nem szerelemből, amit még tálán menteni lehetne, hanem csupán azokért a gyűrkért és egyéb ékszerekért, amiket az uram megának öszvevet. De vigyázzon! Én itt vagyok a tiz körmömmel és leasom magá-

ról azokat a förtelmesen szerzett drágaságokat. És vigyázzon a szépséges két szemére is, mert faj lesz . . .

. . . Hosszan csepettet be a vetélytársnő ajtján, melyet egy ószes haju, jószágos arcu matróna nyitott ki.

— Hm, ez a polip, úgy látszik, a szüleinél lakik. De nem baj; hadd tudják meg azok is, mitéle viperát neveltek föl.

Igy elmélkedett Kovácsné, mig az öreg asszony helyet kiált neki a szalonban.

— A leányomat tetszik keresni? — kérdezte.

— Igen, a kisasszonnyal szeretnék bizalmasan beszélni. Reményilem, nem zavarom?

— Ó, a világrét sem. Most ugyan a színház színház készíttgeti estére, de mindjárt itt lesz. Majd előhívom.

Amig az öreg asszony odajárt, Kovácsné körül nézett. Tiszta, egyszerű szoba volt. Néhány puha szőnyeg a földön, bájos angol rézmetszet a falon, ezek voltak a szalon egyedül díszel. Mi sem mutatta a szerelmi orgiák nyomát.

Ez a körülmény azonban nem tévesztette meg Kovácsné. Csahatatlan biztossággal állapította meg, hogy ez a szolidság itt csak a világ becsapására való és a budoár, ahol férje házasságot tör, bejebb van. Bizonyosan

ott az ajtó mögött, ahol az öreg asszony elült s ahonnan most csendes beszélgetés hallatszott.

— Be kellene törnöm abba a barlangba és hajánál fogva kihurcolnom azt a kigyót. De egyelőre nem akarok botrányt. Nem; gyere csak magad a csapdába. Azt azonban nem tilthatja meg senki, hogy kihallgassalak.

Amilyen nesztelen volt a gondolat, épp oly csöndesen lopódzott az ajtóhoz, amelynek zárához a szegény, megcsalt asszony fület odahajította.

Ebben a pillanatban azonban egyet nyikant a kilincs és a küszöbön állott a gyűlölt vetélytársnő, kinek arcán a nem várt meglepetésre különös mosoly villant át és kiváncsian nézett a bíborvörösre gyult arcu látogatójára.

— Kovácsné vagyok, Kovács Károlyné! — hebegte a csinytevésen kapott gyermek lejtáséggel a súlyosan megcsalt asszony. — És nagy kéresem jöttem nagysádhhoz.

— Tessék helyet foglalni. Örülök a szerencsének, azt hiszem, kedves férjét ismerem!

— Igen, igen. Éppen 6 mialta jövök, mert én nagyon szerencsétlen vagyok.

— Szerencsétlen?

— Igen, én vagyok a legszerencsétlenebb asszony a földön. Én én én miatt vagyok az! — Én miattam?

A győrvármegyei Jegyzőséglet azon megkereséséhez, hogy a segédjegyzői állások sürögösen rendszereztesse, a közgyűlés hozzájárult azzal, hogy a zalavármegyei jegyzők okl. segédekét saját költségükön nem alkalmassanak.

A közgyűlés ezután többrendbeli, a községi közigazgatás és a jegyzői ügyvitel körébe vágó indítványt tárgyalt le, amelyről legközelebb hozunk részletes tudósítást.

Kimondta a közgyűlés, hogy néhai Kovács Gyula sírja fölé emléket állít s a költségek fedezésére gyűjtést indít.

A községi számadások és költségvetések beterjesztése körül követendő egyöntetű eljárás megállapítása s javaslattal céljából a közgyűlés bizottságot küldött ki. A bizottságba minden járásból egy-egy tag választott.

Az új tagok felvétele s a behajthatatlan tagdíjak törlése után a jövő évi közgyűlés helyéül Keszthelyt jelölték ki.

A közgyűlés egyhangú felkiáltással, lelkes éljenzéssel Molnár István szepetki körjegyzőt, a vármegyei jegyzői kar érdemes tagját, az egyesület régi írárdhatatlan munkását elnökké választotta. Az elnököt négy tagból álló küldöttség hívta meg a terembe s Vass Miklós lelkes szavakkal üdvözölte Molnár Istvánt új, díszes tisztében. Molnár István meghatótt szavakkal köszöntö meg a megtisztelést s ígéri, hogy minden erejét az egyetlen cél elérésére fogja fordítani. Nehéz ez a feladat, mert jeles férfiu helyét foglalja el. De reméll, hogy a tagok támogatásával tisztét betöltheti.

Alelnökké közfelkiáltással Somogyi József ságyodi, a számvizsgáló bizottságba tagul Plichta Béla csáktornyai körjegyző, választmányi tagokul Plichta Lajos letenyei, Cséry Zoltán aszófői, Wiassics Géza bagonyai jegyzők, nyugdíjválasztmányi tagul Takács Imre zalaapáti jegyző választottak meg.

A közgyűlést Molnár István elnök azon indítvánnyal zárta be, hogy alispánnak a gyűlésterem átengedéséért jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék. Az indítvány elfogadása után a közgyűlés feloszlott.

Délután 1 órakor 60 terítékű közös ebéd volt az »Arany Bárány« szálloda éttermében. Mindvégig kedélyes hangulat uralkodott s lelkes felköszöntőkben ünnepelték az új elnököt.

Nyomatványokat

csinos kivitelben
és jutányos áron
gyorsan készít a

ZALA nyomda roszványtársaság Nagykanizsán.

Szervezkedik

a zalamegyei függetlenségi párt.

A nagykanizsai szervezkedő gyűlés előkészületei.

— Saját tudósítónktól. —

A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt mult heti értekezletén tudvalevőleg elhatározta, hogy a pártszervezés érdekében megyei akclót indít és a járásai székhelyeken népgyűléseket tart. Első függetlenségi népgyűlés szeptember 26-án lesz Nagykanizsán.

A nagykanizsai népgyűlésre már nagyban folynak az előkészületek. Hajdu Gyula dr. pártelődik legutóbb Budapestre utazott s érintkezett a központi pártvezetőséggel, a minck eredményeképpen a központ is oda fog hatni, hogy a kanizsai népgyűlés minél impozánsabban sikerüljön. Mint értesülünk a kanizsai népgyűlésen föltétlenül megjelennek Csizmazia Endre, Gáhl Gaszton, Gotthard Sándor, Eitner Zsigmond orsz. képviselők és választm. tagok. Nagyön szívesen jött volna Batthyány Tivadar gróf is, de mint Hajdu dr.-ral közölte, a kanizsai népgyűlésen sajnálatára nem vehet részt, mert e napra már egy más népgyűlésre ígerte meg megjelenését.

A kanizsai pártelnökség a népgyűlés tartását ma bejelentette a rendőrségen. A bejelentés szerint a népgyűlést 26-án délután fél 3 órakor tartják az Erzsébet-téren. Ezt megelőzően délben fogadják az érkező képviselőket és délben társas ebéd lesz. A népgyűlést Bosnyák Géza megyei pártelnök fogja megnyitani.

A kanizsai párt most erősen munkába lép. A párt intéző bizottsága csütörtökön értekezletet tart, melyre külön meghívókat küldenek szét.

A vármegye házából.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Zalaegerszeg, szept. 13.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta özi közgyűlését Batthyány Pál gróf főispán elnöklésével.

Az alispáni jelentés kapcsán Koller István a cigánykérdés rendezését sürgeti. Baható vita támadt e pontnál, melyben részt vettek Koller,

— Elég volt; éppen elég! Különös ugyan, hogy a saját lakásomba llyesmiket kell végighaligatnom és éppen öntök, de ez még nem ok arra, hogy én is gorombáskodjam... Nem... nem, E helyett visszadam Kovács ur ajánlékát. Tessék. Ez a gyűrű az Testvérek között megér hatkoronát.

— Kérem...

— Csak türelem, kérem, most rajtam van a sor. Kovács ur ezelőtt két hónappal eljött édesapámhoz és annak előrebocsátásával, hogy nagysád két gyermekével a furdón van, de nem tudnak hazajönni, mert elfogyott a pénzük, kétszáz koronát kért kölcsön. Apámnál, tizenhatodika lévén nem volt annyi pénz. Kovács urat tehát nehéz helyzetéből én segítettem ki. Tekintve, hogy mi bestiák tezenhatodikán kapunk fizetést. A: ön férje ezt az összeget visszaküldte és emlékül ezt a piciny gyűrűt erőszakolta rám. Ennyi volt az egész, óhajjt még valamit?

— Kisasszony, kedves kisasszony, én azt hittem...

— Már egyszer hallottam, hogy mit hitt. Engedje meg, de többre nem vagyok kíváncsi. Tiszteltem Kovács urat, isten önnel.

— Kisasszony... Itt hagyott és a gyűrűt is, mit csináljak vele? Ha nem kell neki, hát elviszem. Azt azonban szeretném tudni, hogy mit csinál: Károly a kétszáz koronával — mert nekem csak százat küldött.

Árvay alispán, Bosnyák Géza. Végre a közgyűlés úgy határozott, hogy küldöttséget meneszt a belügyminiszterhez és a küldöttség tagjait megválasztotta Koller Istvánt, Krollér Miksa apátot, Szentmihályi Dezsőt, Oltyay Gyudót, id. Thassy Imrét, ifj. Thassy Imrét, Logán Kálmánt, Udvardy Ignácot, Csertán Károlyt, Barcza Lászlót, Nagy Lászlót, Vizlendvay Sándort.

A tárgyszorozat többi pontját az állandó választmányának a Zalában ismertetett javaslatai szerint döntötték el. Nagyobb vita kerekedett még a Deák ösztöndíj odaítélésénél, végre is kimondta a közgyűlés, hogy az ösztöndíj csak olyan ifjaknak adható, kik már egyetemi hallgatók és ezután névszerinti szavazással Topler Kálmán orvosnövendék kapta meg az ösztöndíjat.

A mai közgyűlés délután 10 órakor ért véget. A közgyűlés végeztével Batthyány Pál gróf főispán 50 terítékű ebédet adott.

Hírek.

— A zalaegerszegi postahivatal ügye. A zalaegerszegi m. kir. postahivatal elhelyezésének ügye végre hosszas tárgyalások után a közönségre nézve előnyös módon nyert elintézés. Dr. Korbai Károly polgármester kieszközölte, hogy a postakincstár a posta- és távirada hivatal egyelőre meghagyja mostani helyén, későbbre pedig elfogadta a városnak azt az ajánlatát, hogy a kisdodovoda helyiségeit átalakítja s a postahivatalt elhelyezésére alkalmassá teszi, minnek megtörténte után átköltöztetik ebbe. Megnyugvással veszi tudomásul a város közönsége e kérdésnek ilyen módon történt megoldását, mert nem nyugodhatott volna meg a város abban, hogy a posta a város központjából kikerüljön egy olyan utcába, ahol nehezen left volna megközelíthető, kivált télviz idején s emellett a közbiztonság szempontjából is sok kívánivaló maradt volna fenn.

— Személyi hírek. Keszthelyről írják: Dr. Kuzsinszky Pál egyetemi tanár, a kiváló római régész, városunkban tartózkodik. A Balatoni Múzeum-ot tanulmányozza, hogy a dr. Lóczy Lajos szerkesztésében megjelenő balatoni monografiának befejezés alatt álló régészeti kötetéhez még néhány adatot szerezzen.

— A Pápa—Sümege-türjei vasutára Pápa város képviselőtestülete százezer korona hozzájárulást szavazott meg. A vasut ügye nagy vitát provokált s a hozzájárulást csak nagyon kis többség szavazta meg. A gazdák mind a vasut ellen szavaztak. Az érdekelt községek nem sok áldozatkészséget mutatnak. Devecser és Somlóvásárhely községek kereken megtagadtak minden segélyt azzal a bölcis okostodással, hogy ha a vasutnak szüksége lesz rájuk, ingyen is megkapják. Veszprémvármegye hozzájárulása még szintén nincs biztosítva.

— Vasutas ünnep. Kovács Pál, a nagykanizsai vasut állomás, mindenki által ismert népszerű portása, tegnapelőtt töltötte be szolgálatának 40 ik esztendőjét. Ebből az alkalomból a miniszterium öt a 40 éves szolgálati éremmel tüntette ki. Az érem átadását a vasutasok ünneppé avatták és nagy számmal gyűltek össze az állomás várótermében, hol Szarovy Géza főfelügyelő igaz szavakkal vázolta a vasuti szolgálat nehézségét, mely nemcsak testi és szellemi erő, de köteleesség tudást, örökös éberséget és teljes odaadást is követel. Kovács 40 hosszú évig meg tudott felelni eme követelményeknek és hogy ennek megfelelő érdem, ezt bizonyítja a kitüntetés, mit azzal a kívánsággal nyújt át neki, hogy sok évig emlékeztessen meg arra, hogy az érdem elismerése talál. Ezután átadta az ünnepeltnek az igazgatóság 100 koronát.

— Nem akarok hímezni-hámozni... Tu dok mindent. Hiába is tetszik csodálkozni, En már nem bírom tovább. En tudom, hogy a színésznőknek sohasem elég a fizetésük és hogy ri vannak szorulva a férfiakra. Tetszik látni, nem is haragszom érte. De nekem még is fáj és elhatároztam, hogy idejövők és megmondok önnek mindent.

— Nem értem...

— Ne tessék haragudni... Két gyermekünk van otthon és mi nem vagyunk gazdagok. Hiányzik minden garas, amit a férjem elvisz hazulról. Persze ezt ön nem tudta. Azért is jöttem ide. Hallottam, hogy önnek jó szive van és nem fogja akarni, hogy mi tönkremenjünk. Nem is akarhatja, mert az uramhoz csak nekem van jogom.

Kelves asszonyom, eddig türelemmel hallgattam. De én igazán nem értem, miről van szó. Kovács urat ismerem ugyan és egyszer...

— Nem egyszer, többször!... Bevallhatja kisasszony, az egészen mindegy. Különböben kimondom ugy, ahogy akartam: a kisasszony a férjem szeretője! Piuji! És a férjem idehordja a pénzt, magának vesz gyűrűket. Magának kell, az, amit megtakaríthatnánk, p-csra!... Azért is beszélek... De nem türöm tovább. Micsoda, hogy magának is van egy szava? Hát tessék! De előbb még a szemébe mondom, hogy kigyó, hogy...

na jutalmát és elismerő íratát Kovács maghatoltan mondott köszönetet a kitüntetésért. Ekkor *Oszko Péter* államfőnök fordult az ünnepléshez és méltatta hosszú szolgálatban tanúsított buzgalmát. *Karlán Buchler* Lipót államfőnök üdvözölte Kovácsot az összes pályatársnak nevében. Kovács könnyekig meghatva mondott a hozzá intézett szeretetteljes beadványokért köszönetet és ezzel az ünnepséggel hangos díjzáróval véget ért.

— Az ingyenes népkönyvtárak biztosa **Nagykanizsán**. A nagykanizsai ingyenes népkönyvtár a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsának a megbízásából szeptember 12-én meglátogatta dr. *Ferenczy Zoltán*, az egyet. könyvtár igazg. *Porodas*, Antal igazgató, továbbá *Szalay Dénes* és *Tibolt Boidizsár* áll. tanítók, mint az ingyenes népkönyvtár kezelői bemutatták a közel 900 kötetes népkönyvtárt annak kezelési módját, valamint a forgalmat feltűntető naplókat. A biztosa lelkes szavakban fejezte ki legmelegebb elismerését a tapasztalt buzgó, nagyon megfelelő szelvényben való vezetés és kezelés fölött. Megígérte, hogy a tél folyamán Nagykanizsán felolvasást fog tartani. Megtekintette a Kath. Legényegylet és az egyes iskolák könyvtárait, továbbá *Sáfrán Károly* gimnáziumi tanár magánkönyvtárát is, mely leginkább meglepte.

— **Bérmálás**. Hol lehet bérmálást kérni, és mely üzlet tart külön ez alkalomra szép és alkalmas ajándékokat, olvasóink lapunk hirdetését közt megtalálhatják.

— A nagykanizsai kalaposok országos mozgalma. A Zala részletesen foglalkozott azzal az indokolt és hivatásos mozgalommal, melyet a nagykanizsai kalaposmesterek indítottak *Halvax Frigyes* v. tanácsos kezdeményezésére, röviden azt is említették már, hogy e tárgyban a nagykanizsai ipartestület helyiségében gyűlést tartottak. A gyűlésen a kalaposmesterek igen nagy számban jelentek meg és a távolmaradtak közül is sokan lelkes hangon levelekben üdvözölték az értekezletet és kijelentették, hogy állásfoglalásához csatlakoznak. Az értekezleten *Halvax Frigyes* elnökölt, ki ismertette az értekezlet egyhangulag kimondta, hogy a nagykanizsai mesterek által folytatott tárgyalásokat helyesli, annak eredményét magáévá teszi. Ezután az értekezlet elnöke *Halvax Frigyes*et, jegyzővé *Totola Lajost* választotta meg. Elnök megköszönte a bizalmat s kijelentette, hogy egész buzgalmát ennek az ügynek fogja szentelni. *Szvetecz Lajos* indítványára felolvasták a Zala említett cikkét. *Pintér József* szombathelyi mester indítványozza, hogy e közleményért, mely oly élesen bizonyítja a szerkesztőségnek a kisiparosok iránt érzett jóindulatát, az elnökség útján a legbálsabb köszöneteket fejezzék ki a Zala szerkesztőségnek. Ezen indítvány elfogadása után elhatározták, hogy a Zala e számának főlős példányait beszerzik és a vidéki mestereknek elküldik. Az értekezlet egyhangu határozattal kimondta, hogy oly budapesti kereskedőtől, kik a kartei tagjai, egyáltalában nem vásárolnak és erről az ország összes kalaposait értesítik. A kalaposmesterek *Árúbeszerzési szövetséget* létesítenek, ezzel megbizták az intéző bizottságot, mely javaslatot készít és megkezdi az országos mozgalmat. Addig is a mesterek saját járásaikban tartják ébren az érdeklődést az ügy iránt. Végül az értekezlet meleg köszönetet mondott *Halvax* elnöknek, kinek erélye és körültekintése ennyire javára válik kartársainak.

— A **Lessner-ügy** utójátéka. Mikor a tapolcai Lessner cég borhamisltása ügyében hozott jogerős ítélet nyilvánosságra került, egy tapolcai olvasónk a *Zalában* felszólította a cég tagjait, hogy mondjákak le tiszteletbeli állásukról. Többek között azt kérdezte, maradhat-e Lessner Sámuel igazgatói tagja a tapolcai takarékpénztárnak, melynek *Hertelendy Ferenc* temesmegyei főispán az elnöke. Ma levelet kaptunk *Hertelendy* főispán urtól, melyben közli velünk, hogy ő már nem elnöke a tapolcai takarékpénztárnak. E tisztségéről két éve lemondott, midőn az osztrák magyar bank főtanácsosává választották.

— **Bérmálásra**, a hó 19-ére kedvező ajánlások — ugymint valódi arany és ezüst gyűrűk, fülbevalók, láncok és finom divatos jó órák a legolcsóbban kaphatók *Szivós Antal* műórák és látszerésznél. Üzlet közvetlen a Fiume és Szarvas-kávéház között. 3087

— **Egyesületi hír**. A nagykanizsai katonai hadastyán temetkezési és betegsegélyezési egyesület vasárnap este 6 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tartott, melyen ügyvezető alelnökké *Mitró Józsefet*, főparancsnokká *Nagy Károlyt* és jegyzővé *Tancsics Bélát* választották meg.

— **Tűz Kiskánizsán**. Lapunk zártakor tűz támadt Kiskánizsán. A Jakabfi utcában gyuladt ki két pajta. A tűzhöz a nagykanizsai tűzoltók is kivonultak.

— **Szüreti multság**. A *Strém-féle* költőgyűjtő munkásai október 3-án egy helybeli egyesülettel szüreti mulatságot rendeznek.

— **Késelő arató munkások**. Égenföldi tudósítók írja: Folyó hó 8-án délután több égenföldi legény jött haza Zalavárról, ahova a nyári aratási és cséplési díjakért voltak. Ugy látszik, hogy az ifjak Zalaváron meglehetősen beszédtek a hegy levéből, mert közben, amint Zalavárról jöttek, annyira jókedvükben voltak, hogy kettő közülük összevesztett és *Bösze Gábor* keresztül szurta *Varga János* eddigi jóbarátjának tenyerét. A veszekedést otthon újra kezdték, aminek még egy áldozata lett. Ugyanis *Varga Anna* 18 éves leány, — bátyját védelmezendő a verekedők közé vetette magát. De vesztére tette, mert a megvadult *Bösze Gábor* késével felje szúrt és kétszer megszurta. A fiatal leány iránt nagy a részvétel. Sérülése életveszélyes.

— **Templomi rend**. A folyó hó 15-én szerdán este megkezdődött az. nagyünnepekkor közegészségügyi és közbiztonsági szempontból sem a nagy. sem a kistemplomban, belépti jegy nélkül senki sem fog beocsájtani. A nagytemplomban minden földszinti és felsőkarzati ülésre 2-2 jegy lesz kiadva, ide tehát minden ülésre 2-2 személy mehet, de csakis a megfelelő számmal ellátott belépti jegy előmutatása mellett. A nagytemplomban az alsókarzati ülésekre, valamint a kistemplomban, a férfi és női ülésekre csak 1-1 jegy lesz kiadva, ezen helyekre tehát 1-1 ülésre csak 1-1 személy mehet, de szintén csak a belépti jegy előmutatása mellett. Az üléstulajdonosok, illetve bérlők jegyeiket a hitközségi irodában most váltják ki, ugyanott a *szegények, ugy férfiak, mint nők, díjtalanul kapnak az istentiszteletekhez templomi jegyeket, e célból folyó hó 15-én, szerdán délelőtt 9-11 óráig jelentkezzenek.*

— **Bérmálási ajándékok**. A közelgő bérmálási ünnepekre sikerült kiváló minőségű árut nagyon olcsón beszerzőm, melyet a legcsekélyebb hásszal bocsátok a n. é. közönség rendelkezésére. A legnagyobb választékban kaphatók nálam a legpontosabb ezüst, tula-ezüst, nikkel és acél zseborák minden nagyságban, a legújesebb arany, ezüst és amerikai double nyakláncok, gyűrűk, amulettek, kereszték, fülbevalók, óráláncok stb. Ugyanez alkalommal a legzesebb **vénóki munkákat melyen leszállított áron készítek.** *Schapringer Adolf* órák és vénók Nagykanizsa, Erzsébet királyné-ter, Strém és Klein-féle ház.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Budapest, szeptember 13. *Wekerle Sándor* miniszterelnök tegnap meglátogatta *Kossuth* Ferencet és másfél óra hosszat tanácskozott vele. A szombati minisztertanácsot ma folytatják *Kossuth* Ferenc lakásán. A minisztertanács délelőtt 10 órától délután 1 óráig tartott. A minisztertanács után *Wekerle* Bécsbe utazott, hogy a legújabb kibontakozási tervet a király elé terjessze.

Az önálló bankért.

Marosvásárhely, szeptember 13. Az itteni függetlenségi és 48-as párt tegnap nagy gyűlést rendezett, melyen határozattal kimondták, hogy követelik az önálló banknak 1911-re leendő felállítását. A népgyűlés táviratilag üdvözölte *Kossuth* Ferencet és *Just* Gyulát.

Székelyudvarhely, szeptember 13. *Molnár Ácos* orsz. képviselő itt tegnap beszámolót mondott, melyen az önálló bank hívének vallotta magát. Választói ezt lelkes helyesléssel vették tudomásul.

Körmöcbánya, szeptember 13. *Vizy* Ferenc, a kerület orsz. képviselője tegnap a függetlenségi párt népgyűlésén beszámoló beszédet tartott. Kijelentette, hogy az önálló banknak 1911-re való felállítását követeli.

Kegyelem a csernovai zendülőknek.

Budapest, szeptember 13. Az igazságügy-miniszterium ma táviratot kapott a bécsi kabinettől, mely közli, hogy a király a csernovai zendülőknek, kiket kisebb-nagyobb büntetésekkel sújtottak. *Párvy Sándor* szepesi püspök kérésére megkegyelmezott.

Elítélt szocialisták.

Budapest, szeptember 13. Az októberi véres szocialista tüntetés ügyében óriási érdeklődés mellett ma kihirdették az ítéletet. A bíróság a vádlottakat hatóság elleni erőszak miatt 10, 8 és 6 havi börtönbüntetésre ítélte.

Súlyos automobilkatasztrófák.

Budapest, szeptember 13. Halálos kimenetelű automobilszerecséltenség történt ma a főváros közelében. — *Rökk* Gyula gépjármű vezetője és dr. *Láng* ügyvéddel automobilon Budapestről Tatraiornicra akartak utazni. A rétsági országúton egy szekér jött szembe velük. Ezt ki akarták kerülni, azonban oly rosszul fordultak, hogy az automobil az árokba dőlt. A sofőr szörnyen halt, *Rökk* és *Láng* halálosan megsebesültek. Esméletlenül szállították őket Budapestre.

Budapest, szeptember 13. *Posner* Alfréd budapesti papírgyáros és *Herczel* orvosnár ma délelőtt a pillis-vörösvári országúton automobiljukkal egy urt nőt elgázoltak.

Legalkalmasabb ajándékok

== Bérmálásra ==

arany és ezüst árukban, és egyéb ékszerekben a legnagyobb választékban a leg-

olcsóbb árak mellett kaphatók

HAMBURG MIKSA

== Czégnél == Fő-uton. ==

Közgazdaság.**Értékpapír tőzsde**

— Mal ártolymok. —
(Távirat.)

■ Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagyhorizosál
lőkjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 778.75 Oustrák hitel részvény
468.25 4%, magyar koronajáradék 92.10, Kereskedelmi
bank részvény 3483 —. Salgótarjáni közszékhely rész-
vény 595 —. Rimamurányi vasúti részvény 696. — Adria
angarhajózási részvény 419 —. Hazai bank részv. 789. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 13.

Készáru-üzlet.

Öt fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. október 13.51 Buza 1910. április 13.66
Rozs 1909. október 9.47, április 9.78 Zab 1909
október 7.28, Zab április 7.57 Tengeri 1909. szeptember
— Tengeri 1910. május 7.03.

**Gőzfürdő-vendéglőmbé folyó hó
15-iki belépéssel**

Csaplárost keresek.

3120

Csillag Jenő.

Egy jó házból való fiut

3104

Tanulónak felvesz

TOTOLA kalaposmester Eötvös-tér 25. sz.

Sarokház négy szoba és melleképületgyümölcsös és szőlőkerttel, elköltözés miatt
miatt eladó, esetleg bérbeadó. — Bőveb-
3084-3. bet Gyár-u t. sz., a háztulajdonosnál.**Mészáros- és
Hentes üzlet**mely husz év óta fenáll, fióküzlettel eselig
teljes berendezéssel, házzal együtt jóforgalmu
utcában elköltözésködés miatt azonnal eladó.
Cim a kiadóhivatalban. 3105-3.**50 korona hetibér
vagy 50-60% jutalékot**kap mindenki, aki alumínium-árukihelmnek ter-
jesztésével és eladásával foglalkozik.

Képviselőt mellékfoglalkozáskép is adatik.

Alumínium áruk könnyű szerrel eladhatók.

Felvilágosítás és minták ingyen. Levelezőlap elégséges.

Levelezés német nyelven.

Hruby Anton Müglitz, (Morvaország).

Méhészek figyelmébe!!!**Méz**

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rotschild Samu : méznagykereskedőnél

: NAGYKANIZSA, Magyar-utca 19-ik szám.

**Ügyes fűszerkereskedő segéd, ki a
magyar és német nyelvet bírja, azon-
nall belépésre kerestetik Emanul Eben-
spanger & Sohn, Belouár céghez, ahova
kimerítő ajánlatok intézendők.** 3111-2

**Igen alkalmas és szép ajándék
bérmálásra.**

Imakönyv, emlékkönyv, díszmű le-
vélpapír. Ezek a legnagyobb válasz-
tékban olcsó árak mellett kaphatók

Fischel Fülöp Fia könyv-, papír-
és írószkereskedésében Nagykaniz-
sán, Kazinczy-utca 2. o o o o

Szélmotor szivattyúval

jó állapotban

olcsón eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

3114-2

Értesítés.

**Kerecsenyi csemege-szöllőm szállítását a
nagykanizsai piacra megkezdelem.**

Máy Mátvás ur volt szives az eladásra
vállalkozni, és pedig a piacon reggel 8—11, s d.
u. lakáson (Sugar ut Irmler-ház) 2—5 ig.

Jelenleg kizárólag 3 fajt szállítok és pedig
Schasselas (gyöngyszöllő) Passajeti s Muscat Ottonell.

3106 Eladás napi piaci árak szerint.

Remete Géza.**Hirdetés.**

PERLAKON a Fő-utcában
19. házszám alatt már 24 év óta
fennálló és igen jó forgalmu

meszáros és hentesüzleta tulajdonos betegsége miatt
azonnal **bérbeadó.**

Bővebbet a tulajdonos: —

PANÁ CZ PÁL.

3102

Hirdetmény.

Szeptetnek község nagyvendég-
lője 1909. évi október hó 1-16l 3 évre
haszonbérbe kiadó. — Feltételek a
körjegyzői hivatalban megtekint-
hetők.

Szeptetnek, 1909. szeptember 12.

Kéri József

községi bíró.

3119

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém Nagykanizsa
és vidéke n. é. közönségének be-
cses tudomására adni, hogy e hó
15-én a nagykanizsai

**Arany Szarvas szállodát,
éttermet és kávéházat át-
veszem.**

A bel- és külföldön szerzett
tapasztalataim remélni engedik,
hogy sikerülni fog e vállalatot a
kor színvonalán tartanom és a t.
közönség meglegedését kiérde-
melni. — Étkezésre abbonseket
házon kívül is már most elfoga-
dok. — Minden vonathoz omni-
buszjárás az Erzsébet-térről, sze-
mélyenkint 40 fillér. — Naponta
legfrissebb villásreggeli. o o o

Kiváló tisztelettel

Haas Vilmos

Arany Szarvas-szálloda.

3118

Mészárszék-átvétel!

Van szerencsém a n. é. kö-
zönséget tisztelettel értesíteni, hogy
Reichenteld Albert meszáros üzletét
(Erzsébet királyné-tér)

átvettem

s ezen üzletet a legnagyobb szak-
értelemmel és gondossággal fogom
tovább vezetni, fősulyt fektetve
arra, hogy a n. é. közönséget a
legjobb, legelvezhetőbb hussal szolgál-
gálhassam ki.

Az eddigi nagyérdemű vevő-
kört ezuton külön is még kérem
támogatásomra, mig személyesen
tiszteltemet tehetem.

Állandóan tartom a legjobb
minőségű, friss marha, borjú és
birka húst

Nagybecsű támogatást kérve, vagyok tisztelettel

KARDOS VILMOS

meszáros, — Erzsébet-tér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Művelődési, művelődési és magán-
tanácsok számára az ábrákért 50 fillér.

Előfizetés és reklám díjak külön díj
3 kor. előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz fordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "
Posta) szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonosi:

ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölts szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor

szombatnap kivételével.

Kanizsai iskolai mizériák.

Nagykanizsa, szeptember 14.

Minden iskolai év elején örömmel tapasztaljuk, hogy Nagykanizsán egyre szaporodik a tanulni kívánók száma. Az iskolák alig képesek már befogadni a jelentkezőket. A polgári fiú- és leányiskolánál már a múlt iskolai évek elején is nagyon sok jelentkezőt el kellett utasítani; mert az egyes osztályokra nézve megállapított létszám egy-kettőre betelt.

Igy történt az idén is. Az intézet vezetője azonban most nem állapodott meg a merev elutasításnál, hogy ilyképpen elszigetelje az intézetet a fejlesztéstől, hanem a polgári fiúiskolánál is, meg a leányiskolánál is jegyezte a létszámon túl jelentkezőket is, azután — mivel a polg. fiúiskola I. osztályába 36 ilyen jelentkezőt nem vehettek föl: megtette a lépéseket a párhuzamosítás iránt.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, mielőtt az igazgatóság jelentését megkapta, rögtön jelentést kívánt, hogy az esetleg szervezendő párhuzamos osztály hol helyeztetnék el.

Itt kezdődik azután annak a nyomorúságnak bemutatkozása, melyben a mi iskolánk szenved. A polgári fiúiskola igazgatósága az elhelyezés kérdésénél rögtön szembenállott azzal a mizériával, ami nálunk — emint már többször megtörtént — legnagyobb gátolója az iskolák fejlesztésének: nem talált helyiséget, ahova az esetleg szervezendő osztályt behelyezhetné.

Összehívták tanácskozássra az állami iskolák gondnokságát is. Megvizsgálták a polgári fiúiskola helyiségeit. Vége az lett a dolognak, hogy hácsak az állami elemi népiskola I. kerületéből egy osztályt ki nem telepítenek a gimnázium régi, immár omladozó épületébe s így helyet nem adnak a polgári-iskolának: hát a párhuzamosításról, tehát az iskola fejlesztéséről szó sem lehet.

Igazán elszomorító állapot. Ez megtörtént ma a polgári fiúiskolánál. Holnap a jövő iskolai év kezdetén megtörténhetik a polgári leányiskolánál is; mert hisz ott is sok növendéket kell elutasítani, akik azután Nagykanizsa közgazdasági forgalmától teljesen izolált helyeken szaporítják a forgalmat.

Ez bizony sem közgazdasági, sem kulturális szempontból sem hoz vizet Nagykanizsa malmára. Ennek az állapotnak véget kell vetni egyszer már. Hisz mindenki előtt világosan áll az, hogy a polgári fiú- és leányiskolák mai elhelyezése semmiképpen sem felel meg az igényeknek. Az állami iskolák gondnokságában is foglalkoztak már azzal a gondolattal, hogy a polgári leány-

iskolának, mely minden tekintetben életrevaló, jó gyakorlati eredménnyel dolgozó iskolának bizonyult, külön modern iskolai helyiséget kellene építtetni. Ez a gondolat immár teljesen megérett a megvalósításra; mert az bizonyos, hogy ha a most meglévő és minden tekintetben alkalmatlan helyiség helyett az igényeknek megfelelő és iskolafejlesztést nem gátoló épülete volna, a polgári leányiskolába vidékről is annyi növendék iratkozott volna már be, hogy mind a négy osztályát párhuzamosítani kellett volna. Talán egy kis számításal meg lehetne azt is hamarosan állapítani, hogy ez a sok »válnak« már eddig is minő veszteséget jelent Nagykanizsa közgazdasági életében.

Szóval: akárhogy, bármely oldalról vizsgáljuk és taglaljuk is ezt a dolgot, — végső eredményül mindig odaérünk, hogy ha a polgári leányiskolát, meg a fiúiskolát is az igényeknek, a minden iskolai év elején mutatózó szükségletnek megfelelően fejleszteni akarjuk — ami végre is már elődázhatatlan dolog — a polgári leányiskolának új épületet kell állítani és a mostani leányiskolai helyiségeket át kell adni a polgári fiúiskolának, mely a várható rendes során valamely irányban ugyanis csak megint egyik erős előkészítő iskolájává lesz a gyakorlati életnek, s így fejlesztése szintén eminek kulturális feladatul rovdik a fentartókra.

Nagykanizsa közönsége óhajának szellemében cselekszünk, mikor ez iskolai mizériák megszüntetése végett a polgári leányiskola kihelyezését sürgetjük. Hogy az illetékes tényezők gondját némileg kevesbítsük, azt is megmordjnk, hogy egy külön polg. leányiskolai épület számára legalkalmassabb hely lenne a Zárda- és Zrínyi Miklós utcák kereszteződésénél levő tér.

A válság.

A miniszterelnök Bécsben.

Nincs kibontakozás.

— Célváltás és telefonjelentések. —

Megtörténtek a nevezetes miniszteri tanácskozások, melyektől döntő fontosságú határozatok várt a politikai közvélemény és ime, ma sejtelmünk sincs róla, hogy hanyadán vagyunk. A parlament megnyitása rohamosan közeledik és ezzel az elintézendő parlamenti munkának olyan torlódása, mely békésebb időben is aggodalomra adhatna okot. Elintézetlen a jövő évi költségvetés, nincs indemnitás, nincs parlamentárisan elintézve az annexió, hátra van még a közös költségvetés letárgyalása stb. stb.

Mielőtt azonban mind e nagyfontosságú ügyekről csak szó is eshetne, megindul újból a nagy harc a bankért, a választójogi reformért

és a tiszta parlamentáris kormányért. És a jelen pillanatban a kormányunk még nincs szolidáris kibontakozási terve, megint az uralkodótól várunk instrukciót és ezek az instrukciók megint kudarcot vallanak. Sok meddő kísérlet vezet odáig, míg a tiszta függetlenségi kormányt és az önálló bankot elfogadják, de tisztán látható, hogy a kibontakozás egyetlen útja ehhez vezet.

Wekerle Bécsben.

Bécs, szept. 14.

(Saját tudósítónktól.) Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este ideérkezett. A miniszterelnök ma délelőtt hosszasan tanácskozott Popovics Sándorral, az osztrák-magyar bank fő-kormányzójával, később pedig Zichy Aladár gróf személye körüli miniszterrel konferált. A tanácskozás után Zichy Aladár gróf kihallgatásra ment a királyhoz, kinek a személye körüli minisztérium folyó ügyeiről referált.

Bécs, szeptember 14. Wekerle Sándor miniszterelnök ma nem volt királyi kihallgatáson, tehát a lapok erre vonatkozó híre téves. A miniszterelnök délelőtt 11 órakor résztvett a külügyminisztériumban Aehrenthal gróf külügyminiszter elnöklésével tartott közös miniszteri tanácskozáson. Wekerle holnap jelenik meg Schönbrunnban királyi kihallgatáson.

Dönt a király.

Bécs, szeptember 14.

(Saját tudósítónktól.) A N. Fr. Presse kimerítően foglalkozik a magyar válság kérdésével és azt az értesülést közli, hogy a legutóbbi magyar minisztertanács a kibontakozásra vonatkozólag nem jutott egységes megállapodásra és így Wekerle Sándor miniszterelnök holnap nem lesz abban a helyzetben, hogy a kibontakozásra vonatkozólag a királynak pozitív előterjesztést tegyen, a miniszterelnök csupán a minisztertanács lefolyásáról referál. A helyzet — írja a Presse — rendkívül súlyos és a kibontakozás a király döntésétől függ.

A közös költségvetés.

Bécs, szeptember 14.

(Saját tudósítónktól.) A közös miniszterek Aehrenthal gróf elnöklésével ma kezdtek meg a közös költségvetés tárgyalását. A mai tanácskozáson Wekerle Sándor miniszterelnök is részt vett. A javaslat nem tartalmaz meglepetéseket, mert a közvélemény arra már kellőképpen elő volt készítve, hogy a közös hadsereg és a tengerészet újabb tulkadásokat követel. A költségvetés legnagyobb részét a szükséges négy dreadnought hajó építése emészti fel. Négy évre elosztva ennek költsége 230 millió. A közös hadseregnek 20 millióval több kell, mint az előző évben. Az annexió hitele 160 millió tesz ki. A pénzügyminiszterek nagy ellenállást fognak kifejteni a hadsereg követelése ellen. Az ellenlétek olyan nagyok, hogy a mostani minisztertanács még igen bajosan tudja megállapítani a delegációk összehívásának terminusát. Ezen időpont fixizására a magyar kormányválság megoldásáért és a Reichsrath munkaképességének helyreállításáért függ.

Folytatják a Peczek-ügyet.

— Saját tudósítónktól. —

Peczek kanonok viselt dolgainak ismertetését csak megkezdeni kellett, folytatják ezt mindazok, kik fájó szívvel látják, hogy a kanonok átkos politikai tendenciával hogy teszi tönkre azok munkáját, kik életük munkáját Muraköz magyarosításának áldozták. Ugy látszik, népszerű dolgot végeztünk, midőn Peczek Györgyöt a körvélemény letérszéke elé állítottuk; sok írdőzetet kaptunk érte, többek közt egyet telefonon a tegnapi megyegyűlésről.

Legújabbban Csehlaka község hozott érdekes határozatot, melyről a következő határozatot kaptuk közlés végett:

Határozat:

A képviselőtestület egyhangulag kimondja, hogy tekintettel arra, miszerint a kápolna alappal bír, mely már jelentékeny összegre mérhet, mely alap csak pontos leszámolással volna megállapítható. Mivel pedig ezen alapról az azt kezelő Peczek György túskezesgyörgyi plebánus még soha sem számolt el a községnek, így annak mennyisége sem tudható, ezen alap pedig természeténél fogva a kápolna fentartására való; — annak jövedelme lenne elsősorban a tatarozásra fordítandó, mivel pedig Peczek György plebánus felkérés dacára sem számolt még el a községnek plebánossági ideje alatt, most már kell, hogy megszámolásra köteleztessék. Kimondja, hogyha község kezelése alá annak összes eddig befolyt jövedelmével együtt, úgy hajlandó a község a kápolnát mindig továbbra is jókarban tartani s a mostani előadhatlan kijavítást is eszközölni, mert míg egyrészt ez idő szerinti célra fedezettel nem bír, de másrészt az összes tatarozási költségek felvételére sem hajlandó költségvetésileg, — rosszallásának ad kifejezést a képviselőtestület, hogy ezen alap kezelésével megbízott nemcsak hogy nem gondol ezen vallási monumentum fentartására, de az alapról és annak jövedelméről sem számol a községnek.

Azon kérelmet terjeszt elő a képviselőtestület, hogy jelen határozata a Zágráb egyházmegyei főhatóságához terjesztessék fel, s ott tétessék sürgős intézkedés, hogy a plebánus, mint alapkezelő megszámlaltassék, hogy a külföldben vallásos, buzgó katolikus községnek és áldozatkész híveinek keserves filéireiből felépült templom az Isten dicséretére örökidőkre, a vallásos buzgóság emelésére jó karban tartva fennmaradjon s el ne pusztuljon egy rosszindulatú hanyag vagyonszerző nemtörődömsége folytán.

A hadgyakorlatok után.

Megjötték a katonák.

— Saját tudósítónktól. —

Szombaton lefújták a katonai nagygyakorlatokat és vasárnap reggelre már haza érkeztek Nagykanizsára a 20-as honvédek és a 48. gyalogezred katonái. Ezzel megkezdődött az őreg bakák leszerelése.

Honvédségünk, mely eléinte mint a 41. gyaloghadosztály része Vas megye területén gyakorlatozott, a utóbbi két napban a pozsonyi V. hadtest zárógyakorlatán vett részt Sopron megyében.

Érdekese részét képezte a 41. gyaloghadosztály gyakorlataiban: *Kőszeg ostroma*. Erről a megismételt ostromról egyik szombathelyi lap a következőket írta:

»Szűdán hajnalban riadó verte föl a 81. dandárt Kőszegen. Gyors katonás tempóban álltak hadrendbe a 17. és 18. honvédgyalogezred katonái, a két honvéd huszárszázad és

a két tüzérezred és Dempl Henrik ezredes dandárparancsnok vezetése mellett kivonultak a határba, hogy megütközzenek a város felé nyomuló 82. dandárral, amely a 19. és 20. honvédgyalogezredből, két huszárszázadból és két tüzérezredből állott. Valamivel korábban kerekedett föl Günsz tábornok vezetésével a 82. dandár Kőszeg modern, ujszerű ostromára. A két dandár körülbelül feleuton találkozott, Dörögtek az ágyuk, csattogtak a huszárkardok és ropogtak a puskák. Erős, heves harc fejlődött ki közöttük. — Olyan volt ez a hadijáték, mintha nem is játékatónásdi lett volna az egész, hanem komoly, elszánt harc. — Egész Kőszeg talpon volt már korán reggel. Az emberek — mintha egyéb gondjuk sem volna — csoportokba verődve, izgalommal várták a híreket a »harc térről.« Demplék dempfolnak — jött a hír. Günsz támad, Günsz bánja — mondták mások. De Günsz nem bánta és a régi községi dicsőség elmaradt. A várost védő 81. dandár kénytelen volt meghátrálni a támadó és heves erővel előre nyomuló 82. dandár elől, Kőszeg második ostroma sikerült, szegény Jurisich Miklós talán sirva fakadt a menyországban...«

Hírek.

— A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága csütörtök este fél 9 órakor a Szarvas szálló udvari nagytermében értekezletet tart, melyre az elnökség ez uton is meghívja a bizottság tagjait.

— Postafőnöki kinevezés. *Pelcz* Jakab nagykanizsai mozgópostai főtisztet Új Gradiskára postafőnöknek kinevezték.

— Kiténtetett hivataloszolga. Emeltették, hogy a király *Molnár* Vendel nagykanizsai adóhivatali szolgálat félézázados szolgálói jubileuma alkalmából az ezüst érdemkeresztet adományozta. Az érdemkeresztet ünnepség keretében adták át Molnár Vendelnek a város háza tanácstermében. Az ünnepségen, melyen az összes nagykanizsai közhivatalok képviseltették magukat, *Ötvös* Emil adótárnok méltatta Molnár érdemeit és jókívánságait kifejezve a jelen voltak ósziute óvációi közt a kiténtetett mellére tűzte az érdemkeresztet. — Molnár egyszerű, meghatótt szavakkal köszönte meg a kiténtetést és az ünneplést. — Rhhez az ünnepléshez és az elhangzott jó kívánságokhoz szívesen csatlakozik mindenki, ki ismeri Molnár Vendelt, félézázados munka táipig derék, becsületes hősét.

— Felfüggesztett jegyző. Hetekkel ezelőtt megemlékeztünk arról a fizetési vizsgálatról, melyet *Bartaslevic* Lajos tiszttal jegyző ellen elrendeltek. Mint értesülünk, a vizsgálat eredménye az lett, hogy *Bartaslevic* felfüggesztették állásától. A jegyző elmozdításáról következőket írja alsórendű tudósítónk: Amit már hetekkel ezelőtt sejtettünk, az ma beteljesedett. *Bartaslevic* Lajost tegnapi délután híába keresik a tiszttal jegyzői irodában, *Bartaslevic* Lajos, akiben nem tudni, a hanyagság vagy a gyámoltalanság volt-e nagyobb, pénteken megszűnt a jól jövedelmező tiszttal jegyzőség feje lenni. Felfüggesztették, elmozdították, vagy ha ugyeteszik elcsúszták. Mint bűnös, valószínűleg részvőgált erre a szigorú ítéletre, de mint embert sajnáljuk *Bartaslevic* még a közelmúltban is egyike volt a legpontosabb, leglelkismeretesebb közhivatalnokoknak. Hivatala mintaképű szolgálta. Jó szónok, intelligens ember, akit min-

denki szeretett, csak a — saját közönsége nem. Talán ez az utóbbi az oka, hogy munkakedve, szorgalma egyszerre csökkenni kezdett, ő maga pedig hanyag emberre lett. Míg nem néhány héttel ezelőtt fejelemint indítottak el-lene. *Bartaslevic* az utolsó percz bizott stában, hogy megtarthassa az állását, de csatlódott. A vizsgálat alatt oly súlyos okok mérültek fel ellene, hogy elkerülhetetlen volt a felfüggesztés. A felfüggesztést tegnapi délután *Farkas* István alsórendű szolgabíró eszközölte, aki *Schmidt* Ignác Járásai számvevővel jelent meg a jegyző hivatalában. A tiszttal jegyzői hivatal vezetésével egyelőre *Varga* Ferenc lendvavásári helyi közigyűdőt bíta meg a főszolgabíró.

— Tanítóválasztás. *Wogrincics* Villibaldot, *Wogrincics* nagykanizsai zongorakészítő és hangoló fiát egyhangulag vashidegkúti községi tanítónak megválasztották.

— Az izraelita templomban *Rabasonob* ünnepek az istentiszteletet a következő sorrendben lesznek megtartva: *L. hó 15. én, szombán* d. u. 6 órakor esti ima; *16. én csütörtökön* reggel 7 órakor szachrisz; d. e. fél 9 órakor ifjúsági istentisztelet; d. e. háromnegyed 10-kor muszaf; d. u. 6 órakor esti ima; *17. én, pénteken* reggel 7 órakor szachrisz; d. e. 9 órakor muszaf.

— Bérmlás. Hol lehet bérmaajándékot venni, és mely fizet tart külön ez alkalomra szép és alkalmas ajándékokat, ovasóink lapunk hírdetési közt megtalálhatják.

— Gyermekmenhelytelep Sümegen. Az állami gondozottak érdekében volt Sümegen *Dr. Szenté* János a szombathelyi gyermekmenhely igazgató orvosa. *Sólyomi* Tivadar főbíró és a bizottság jelenlétében kifejezte, hogy Sümegen, mintegy 200 gyermeknek elhelyezésével és gondozásával meg van előgedve. *Szaflauer* Jánosné 20 K, *Lipostyák* Józsefné 15 K, *Moki* Józsefné 15 korona jutalmat vettek át, mit a belügyminiszter ur utalványozott buzdítással a szeretettel és jó gondozással nevelő szülőknak. Települégyelőző állást szereznek 1000 korona évi fizetéssel. Intelligens nők, tanítónők pályázhatnak, a budapesti 2 havi kurzus elvégzése után.

— Bérmlásra, a hó 19-ére kedvező ajándékok — egymint valódi arany és ezüst gyűrűk, fülbevalók, láncok és finom divatos jó órák a legolcsóbban kaphatók *Szivós Antal* műőrá és látszerésznél. Üzlet közvetlen a Fiume és Szarvas-kávéház között. 3087

— Emberölés boszujából. Már két hét óta tartja nagy izgalomban *Majs* lakosságát egy titokzatos gyilkosság, melynek egy életerős, munkabíró ember lett áldozatává. A borsalmas gyilkosságról a következőkben számol be levelezőnk: Még a múlt hó 28-án történt, hogy *Majson* Bertics Jövő odaváló lakost a kocsmaudvaron ismeretlen tettes gy doronggal fejbevágtá, amitől az szörnyet halt. Az akkor megindított szorgos nyomozás dacára sem értek el semmi eredményt. Most azonban *Kardos* Géza csendőrzásőrmester és *Siroпка* Boldizsár őrsvezető megejtették a pótnyomozást és az erőlyesen megindított, alapos kutatás nyomra vezetett. Kiderítette, hogy Bertics gyilkosa, ennek egy régi haragosa: *Barbirovics* Stanoja volt. *Barbirovics* beismerte tettét. Azt vallja, halálos ellensége volt Bertics, aki őt és fiát már többször elverte. A múlt hó 28. én este betért a majsli *Gobona* kocsmaába és ott látva Berticset, arra gondolt, — hogy most elérkezett a boszuallás ideje. Azért nem is állt le, — hanem állva megívott egy két pohár bort, elköszönt és kimenve az udvaron levő farakás mögött lesbedült. A farakásból kibuzott egy hasáb keményfát és

ezel várta ellenfelét, Bertloset. Néhány percz múlva csakugyan kilőtt Bertics és amint az udvaron áthaladt, Barbírovcza hátulról melléugrott és a doronggal fejbüthötte. — Bertics előrebukott és gyilkosa ekkor még egy ütést mért rá. Bertics gyilkosát a csendőrség átadta a járásbírósnak.

— Koszorupótló adományok F. hó 9 én elhunyt özv. Wollheim Ernőné szül. Schertz Regina urnó iránti kegyelet-jelölő koszoru megváltás című adományoztak: A választó család 50 kor. Schertz Géza 30 kor. Danneberg és Weisz, özv. Goldstein J. kabné (Temesvár), Schertz Rihárd és neje 10—10 kor. és dr. Etényi Géza 2 koronát, összesen 112 száz szántizenketiő koronát. *Ist. Szent Egylet*

— **Bérmálási ajándékok.** A közelgő bérmálási ünnepekre sikerült kiváló minőségű arut **nagyon olcsón** beszereznem, melyet a **legcsekélyebb hásszal** becsatol a n. e. közönség rendelkezésére. A legnagyobb választékban kaphatók nálam a legpontosabb ezüst, tula-ezüst, nikkell és aczéll zseborák minden nagyságban, a legzölcsébb arany, ezüst és amerikai double nyakláncok, gyűrűk, amulettek, keresztok, fülbevalók, óráláncok stb. Ugyanez alkalommal a legcsébb **vésnöki munkákat melyen leszállított áron készítek.** **Schapringer Adolf** órász és vésnök Nagykanizsa, Erzsébet királyné-ter, Strom és Klein-féle ház.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. **Arjegyék** ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Kinevezések a khedive udvarára.

Egy kanizsai tisztviselő karrierje.

— Saját tudósítónktól. —

Árva Kelemen a Franz Lajos és fia cég nagykanizsai irodájának tisztviselője. Árvának eddig is érdekes pályafutása most gyors lendülettel emelkedett odáig, hogy *Abas Hilmi*, az egyiptomi alkirály Árvát lényeg föltétel-lekkel három évre kinevezte jószágkormányzójává, a 3 év eltelte után pedig az egyiptomi közmunkák miniszteriumának tanácsosa lesz. Az érdekes kinevezés története a következő:

Árva keszthelyi származású, apja huszárezredes volt. Árva Kelemen katonai pályára lépett s a bécsi Theresianum növendéke lett, hol szoros barátságot kötött *Abas Hilmi*-vel, a mai egyiptomi khedivel és öccsével, az egyiptomi hadsereg mai parancsnokával. — A khedive már akkor azt az ajánlatot tette Árvának, hogy kinevezi hadseregébe századosi ranggal, azonban Árva nem vállalta ezt az állást. Később Árva kilépett a hadsereg kötelékéből és ma a Franz cég tisztviselője. Európai látókörű, alaposan képzett ember, ki több nyelvet beszél és nagy zenekészlete van.

Mióta elváltak *Abas Hilmi* folytatta a mesterségét: — uralkodott. Tudjuk, hogy ezt az előkelő tisztséget oly történelmi kiváltsággal, nagyszabású munkaképességgel és imponáns eredményekkel töltötte be, hogy a civilizált világ legnagyobb tiszteletét és elismerését vívta ki. Az európai kultúrának fáradhatatlan előharcosa lett hazájában, ki különösen tehnikai és földművelési tekintetben bámulatra méltó eredményeket produkált. Óriási területű mocsarakat csapoltatott le, síkságokat változtatott át termőföldrökké, vasutakat épített, telefont, távirót, villamvilágítást vezetett be. Hol előbb a kietlen líbiai sivatag terült el, ott, 40 ezer hektár területen valóságos földi paradicsom van. Ily nagyszabású tevékenységet fejtett ki ez a hatalmas uralkodó, ki emellett a világ egyik legnehezebb pozícióját tölti be.

Május hóban a khedive apósa látogatására volt Konstantinápolyba. Az ott állomásozó *Taurus* osztrák-magyar hadihajó parancsnokát la bemutatták neki, ki Árva Kelemen öccse. Tőle tudta meg a khedive, hogy Árva Kelemen Nagykanizsán magántisztviselő. Árva most kapta meg kinevezését nagyon terhes, felelősséges, de előkelő és széles hatáskörű állásra. A teagerparton terül el a hatalmas birtok, melynek jószágkormányzója lesz a melyet három év alatt kell a khedive igényeinek megfelelő kulturterületté tenni. A három év leteltével, — mint említettük — a közmunkügyi miniszterium tanácsosa lesz Árva.

Legalkalmasabb ajándékok

== Bérmálásra ==

arany és ezüst árukban, és egyéb ékszerekben a legnagyobb választékban a leg-

olcsóbb árak mellett kaphatók

HAMBURG MIKSA

— Czégnél — Fő-uton. —

Színház és művészet.

(—) A tata hatvan éves. Ki hinné, hogy *Károlyi Lajos*, szintársulatunk népszerű, fiatal kedélyű titkója tegnap hatvanodik születésnapját ünnepelte. Hogy a szívek már hatvan éves legyen? Képtelenség. Egész nap és este szorgos munka fáradhatatlan embere, éjszaka meg lelév vídám társaságoknak, melyeknek fiatalabb tagjai nem győzik a konkurenciát az öreg éberségével, friss kedélyével, szellemi ruganyosságával. És a legkisebb gyermek még csak kilenc éves. Ha másét nem, a hosszú és jól átélte életért irigylendő a színész sorza. *Pritelle Kornélia* 80 éves korában férjhez ment, *Ujházy mester* még mindig ifju kedéllyel hordozza a maga hetven egynéhány évét, *Bokodi* hetven éves korában még táncolt a színpadon; a hatvan éves színész, ki csárdást táncol és a hatvanöt éves színész, ki kórlista leányoknak udvarol, mindennapi jelenség. Ugy kell annak lenni, hogy a rózsás kedély, mely bevonja a színészpálya nyomorát és fájdalmait, az egyetlen csalhatatlan élet x. r. *Károlyi* tatát is ez mutatja ötven esztendősenek 60 éves korában, pedig ami keserűség, csalódás, fájdalom terem a színpadon, mind átélte és sokat abból, ami a színpadon kívül gyilkolja a kedélyt.

Egy végtelenül szeretetreméltó család örömmünnepe volt tegnap *Károlyi* titkár hatvanodik születésnapja. Igazán, csak művészembernek fehéket vehetheti a családi boldogság ama jóleső melege, mely *Károlyi*éknál otthonos. Egyszerű emberek és a sziv emberei. Kanizsai átmeneti bohémányák a megkapó őszinteséggel nyilatkozó vendégszeretet hajlékal, melyek sok sok kevésé jóllakott pályatársának voltak már kedves emlékü menedéke.

No, de nem dicsejtjük tovább *Károlyi*ékat, bár sohasem foghatnánk ki a dicséretből.

Tegnap este nagy sugdolózás támadt a színpad táján. Aztán ugy történt, hogy előadás után egy nagy tömeg lábujjhegyen végigcsont a Kölcsey-utczán, beannak a háznak az udvarára, hol *Károlyi*éknak laknak. Itt a tömeg csöndben meghúzódott egy farakás mögött. Közben az udvaron vacsorához terítették *Károlyi*ékat. Nagy, virággal díszes karszék-eket is tettek az asztalhoz és ezen foglalt helyet a 60 éves tata. Aztán *Ibolyka* leánya illedelmesen kezét csókolt neki, a csókölözés mind nagyobb arányokat kezdett ölteni és ekkor a farakás mögött, a sötétben ficsendült a szintársulat szerenádjá. Sokat énekeltek, aztán *Percezel Oszkár*, az ügyelő, ünnepi beszédet mondott, végül megint énekeltek.

*Károlyi*ék meg sirtak, mint a jégeső. Jól nevelt kisleányhoz illően *Ibolyka* kissaszony sirt a legjobban.

— Nosza, hamar, egy-kettőre, perdfölt-lordult a dolgos *Károlyi*né és csakhamar hosszú asztalokon skadt vacsora, inni való, igaz, hogy a vendégek közül ki hordón, ki széken, ki ládán, sőt volt aki éppen apró számoilyon ült a magas asztal mellett.

Hamar híre ment a nagy mulatságnak s csakhamar következett az ismerősök végtelen bevonulása. Révész Lajos pláne ünnepi beszéddel megrakodva jött, mely mindenkit megkacagtatott, a kórlistákon kívül, kik osztatlan figyelmüket a vacsorának és a szivaros skatulyáknak szentelték.

Hogy még mi minden történt ez után, nem mondom el. Elég annyi, hogyha mindaz nem történt volna, ami történt, talán ez a tudósítás is jobban sikerült volna. És talán a ma esti előadás is.

(—) Megjön a zenekar. Mint velünk közlik, a 69. gyalogezred zenekara csütörtökre megérkezik Nagykanizsára és az Elvált asszony csütörtöki előadása már a katonabanda közreműködésével fog lefolyni. A zenekar megérkezése bizonyára élénkebbé teszi a színház táját és nívósabbakká az előadásokat.

(—) Cabaret. A cabaret genre ma már oly szomorúan körülhatárolt műfaj, hogy mindjárt nem is cabaret az előadás, ha a szokások kellekek valamelyikét nélkülözi. Ez okból nem volt cabaret a szintársulat szombati és hétfői előadása, hanem iskolai koncert, szavaló estély, díszelőadás, vagy ami tetszik. De ha az előadás nem is fedte a cabaret fogalmát, azért élvezetes volt és a közönségnek tetszett. Derűs hangulatot kellett mindjárt a Léva, *Károlyi*né és az ügyes *Pataki* által előadott egyfelvonásos. Az egész estélyre kiható komoly értéke volt *Kovács Hanna* énekszámának. A kissaszony gyönyörűen tömör és csaknem három skálát felölelő terjedelmű hangja és szokatlanul tökéletes ének tudása szinte meglepték a közönséget, mely egy precíz után minden este elragadtatóan tapsolt. Igen nagy hatása volt *Zöldi Elza* és *Zöldi Vilma* immár fölfederzett és mélynyolt előkelő művészetének. Melyel ez este *Zöldi Márton* művelt népszerűsítették. *Kövési Mariaka* bájos szereplése biztató és őszintén szeretetteljes ünneplésre ragadta a közönséget. Az előadások kiváló pontja volt *Izso* és *Károlyi* *Ibolyka* apache-tánca, *Fabián Linka* éneke, *Hajagos* troubadour részlete, *Izso* magánjelenete. Nagyon tetszettek *Sándor* *Lonka* stilszerű cabarett számai, *Pataki* kupléi és magával ragadóan temperamentumos *Hidy Irén* graciózus szereplése

Táviratok

és telefonjelentések.

A főhercegnő keresztelője.

Kistapolcsány, szeptember 14. A kistapolcsányi főhercegi kápolnában ma délelőtt volt *József kir.* herceg és *Augusta kir.* hercegnő újszülött leánykájának a keresztelője. A kis főhercegnőt *Kohl* *Medárd* püspök keresztelte meg *Mária-Magdolna* névre. A keresztanyai tisztséget *Gizella* főhercegnő töltötte be.

A zágrábi felségárlási per.

Az ügyész halálos ítéletet indítványoz

Zágráb, szeptember 14. A felségárlási per mai tárgyalásán a kir. ügyész bevégzte terjedelmes vádbeszédét. Beszède végén arra kérte a bírakat, hogy semmi elnézést ne tanúsítsanak, hanem ragaszkodjanak mereven a törvényhez, majd általános izgalmat kelteve indítványozza, hogy az öt fővádlottat a törvénytől kétélt állati halálra, a többi vádlottat pedig 10—20 évi börtönbüntetésre ítélje. Az ügyész indítvány a halgatóság körében nagy megdöbbenést keltett.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kasziny-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Műveltség, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Égész évre 12.—

Postai szétküldésnél:

Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Égész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótalajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölős szerkesztő: NAGY SÁMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szombatnapok kivételével.

Megtagadott milliók.

Nagykanizsa, szeptember 17.

Miniszterelnökök és pénzügyminiszterek nem szoktak megjedni a hét és nyolc jegyű számköztől, ha arról van szó, hogy ezt az ország nyakába varrják és líferáljanak érte adót, katonát, vagy Boszniát, Oly galánsak és hidegen nagylelkűek a miniszterek, akár Dumas regényhősei, kiknek a szempillájuk sem rebben meg, midőn egész vagyonukat egyetlen lapra fölteszik.

Tegnapelőtt új adattal szaporodott a kormányzó miniszterek lélektana. A közös miniszteri értekezleten lefolyt jelenetek rávilágítanak arra, hogy vannak számok, melyek a minisztereknek is imponálnak és vannak követelések, melyek teljesítéséért ők sem mernek felelősséget vállalni. — Igaz, hogy a számok már oly szédítő magasak és a követelések oly merészek, hogy egyszerű adófizető ember, kit a politikai korlátlan lehetőségek meg nem edzettek cinikussá, eljúl tőlük.

Wekerle és Menerth miniszterelnökök és a két pénzügyminiszter egyértelműen kijelentették, hogy a tengerészeti költségvetés horribilis követeléseit nem tehetik magukévá, azok teljesítéséért nem vállalnak felelősséget, mert meghaladják a két ország teherviselési képességeit. Ha négy miniszter mondja, bizvást elhíhetjük, hogy így van, sőt még amolyanabbul van, úgy, hogy Magyarország öszeroskadna ezen újabb szörnyű terhek sulya alatt, melyekhez még új katonai és annexiósi költségek járulnak.

Felséges ur, magas katonai méltóságok, — adnánk mi szívesen, de ha nincs miből! Van nekünk is valami európai áttekintésünk, tudjuk, hogy haditengerészetünk gazdaságosan elmaradt állapotban szivódik és inkább parádé, mint számbavehető haditervez. De miből állítsuk talpra, ha szinte kegyetlenségig mereven megvonnak minden forrást, melyből a magyar nemzeti gazdasági ereje felüdülhetne. A paraszt elhajtott telénkéje árán, adóba elicitált fejtáncoságból akarják a büszke dreadnoughtokat megépíteni, hogy egy ordító szegénység védelméül ott parádezzanak az Adrián! Lehet, hogy kellene a hajók, de ne vegyék el tőlünk a legprimitívebb anyagi lehetőségét is annak, hogy az árát éhenhalás nélkül meg tudjuk fizetni.

A magyar nemzet ismert politikai érettsége a kezesség arra, hogy szívesen megadunk mi mindent, amit az ország védelme követel, de ennek a lehetőségét meg akarjuk szerezni. Gazdaságilag önállóak akarunk lenni, hogy e föld áldása, munkás karjaink eredményei a miénk legyenek és megszegyentető adóként ne kelljen beliférálnunk Ausztria tömött hombárjaiba. Csak szivattyuzni, kifacsarni, örökké kopasztani a kufat, a citromot és a libát sem lehet. Új erőforrásokat akarunk, megélni akarunk, mert megeshetik, hogy nem tengeri szörnyeket, de puszkákat sem adhatunk.

A nagykanizsai bankgyűlés előkészületei.

Az intéző bizottság ülése.

— Saját tudósítástól. —

A nagykanizsai függetlenségi párt vezetősége nagyszabású, széles keretű akció-tudósított meg, hogy a zalamegyei függetlenségi párt és hó 26-i nagykanizsai népgyűlése minél imponásabban sikerüljön. Az elnökség tegnap este értekezletre hívta össze a párt intéző bizottságát. A Szarvas szálló éttermében lefolyt értekezleten a bizottsági tagok igen nagy számmal jelentek meg és odaadó, lelkes készséggel vállalkoztak a redjük hátról teendők elvégzésére.

Az értekezletet Tripammer Gyula elnök nyitotta meg. Ismertette az értekezlet fontos tárgyát. Azért jöttünk össze — nyomond — hogy az ország közgazdasági sorsára vonatkozó olyan állásfoglalást készítsünk elő, mely hazánk fejlődését biztosítaná. Az egész ország talpraállt és csatasorba vonult az ország gazdasági függőségéért. Minden városban gyűléseket tartanak és ezeken követelik 1911-re az önálló jegybank és 1917-re az önálló vámterület intézményét. Nem akadhat magyar ember, kit ezek az eszmék ne lelkesítenének, bennünket is ezek hevítettek és elszánták tesznek, hogy utolsó lehetünkig küzdjünk értük. Zalavármegye függetlenségi pártja elhatározta, hogy kerületenkint népgyűlést tart és megnyilatkozásra kéri a megye közönségét. Az első népgyűlést Nagykanizsán tartják és hó 26-án. A népgyűlésre eljön a megye főispánja, a megyei párt elnöke és vezetősége, több neves országgyűlési képviselő; képviselve lesz az egész vármegye, Szombathely, Sopron városok stb.

Ilyen körülmények között nem csupán politikai kívánsalom, hanem városunk reputációjának is elsőrendű érdeke, hogy a gyűlés minél imponásabban sikerüljön. Különben is, a mi követeléseinket nem pártpolitikai szempontok sugallják, azok általános közgazdasági

szükségletek, melyeknek helyességét mind mi belátja és melyek megvalósulását minden magyar ember kívánja. Tehát nincs semmi akadálya annak, hogy városi reputációnk érdekében is város közönségének széles rétege működjk közre a népgyűlés sikere érdekében. (Helyeslés.)

Az előki megnyitó után az értekezlet beható eszmecsere után elhatározta, hogy a népgyűlést és hó 26-án délután fél 3 órakor tartják az Erzsébet királyné téren; kedvezőtlen idő esetén a Szarvas szálló két éttermében. Megállapították, hogy a vendégek közül a főispán és általában a megyeiek reggel fél 9 kor érkeznek, az orsz. képviselők a déli gyorsvonattal, a soproniak és szombathelyiek pedig délután 2 órakor. Az értekezlet sok tagu bizottságot küldött ki a vendégek fogadására. Déli fél 1 órakor a Szarvasban társas ebéd lesz.

A népgyűlést a Himnusszal kezdik és a Kossuth nótával zárják be. A népgyűlés programját később állapítják meg.

Ezután a rendezés részleteit beszéltek meg.

A válság.

Wekerle és Apponyi Bécsben.

— Táviratok és telefonjelentések. —

Wekerle miniszterelnök és Apponyi Albert gróf kultuszminiszter ma Bécsben vannak. Apponyi ma volt királyi kihallgatás és bár kihallgatásnak csupán hivatali jellegű domborítja ki, kétségtelen annak politikai színezete. Wekerle második audenciájától többet kell várunk. Utána lesz csak a minisztertanács, amelyen a kabinet végleges állást foglial.

Érdekes az a »mea culpa« tónusu vezércikk, mely a N. Fr. Presse tegnapi számában jelent meg. Ez arra vall, hogy az osztrákok kezdik belátni eszeveszett magatartásuk lehetetlenségét és megdöbbentek az egyre bonyolódó magyar válságtól. Ime, már engedékenyebb hurokat pengetnek, sőt az említett bécsi lap erősen támadja a közös kormányt azért, hogy a válságot horribilis költségkövetelésekkel fokozza.

Mal távirataink:

Wekerle Bécsben.

Bécs, szeptember 17.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma Bécsbe érkezett és délelőtt 11 órakor részt vett a közös miniszterek folytatólagos tanácskozásán. A miniszterelnök három napig Bécsben marad.

Bécs, szeptember 17.

Meg van most már állapítva, hogy a hadügyi kormány félmilliárd koronát követel bünyűi célokra. Törökországnak 54 millió kor. kárpótás fizetendő, a Szerbia ellen való mozgósítás költségei 200 millió koronát emész-

tenek fel, négy Dreadnought építése 230 millió koronába kerül ehhez járulna még 28 millió korona állandó terhet alkotó hadügyi kiadás, amely a létszámemeléssel következik be. Ha egybűt nem, a tengerészeti kiadásokat mladenesetre alaposan le fogják szállítani, annál is inkább, mert ezek ellen Ausztria is tiltakozik.

Apponyi a királynál.

Bécs, szeptember 17.

Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki az este Budapestről ideérkezett, délelőtt fél 11 óráig a bankgassei magyar házban dolgozott, majd kihajtatott Schönbrunnba és pontban 11 órakor kihallgatás jelent meg a királynál. A kihallgatás másfél óra hosszat tartott. — Utána Apponyi visszatért Bécsbe, hol így szolt az újságíróknak: — Tárcaim igen fontos ügyeiről referálam a felségnek.

Egy újságíró megkérdezte, hogy a politikai helyzetről volt-e szó, de erre a kérdésre nem válaszolt a miniszter.

Bécs, szeptember 17.

Apponyi Albert gróf előtt a király ma délelőtt Aeronthal gróf külügyminisztert — és Bienenrth osztrák miniszterelnököt fogadta külön kihallgatáson.

Bécs, szeptember 17.

Hír szerint Apponyi mai kihallgatásán előterjesztette Lányi József nagyváradi kanonok, címzetes püspöknek nagyváradi püspökké való kinevezését. Lányi tudvalevőleg a trónörökös udvaránál volt nevelő.

Öngyilkos milliomosnő.

— Sajnáli tudóslónktól. —

Lapunk tegnapi számában táviratalk közt írtaunk arról a borzalmas öngyilkoságról, melyet a fővárosban özv. Wilhelm Félix né dusgazdag pécsi milliomos asszony elkövetett. Mint értesülünk, az öngyilkos milliomosnő évekkel ezelőtt hosszabb időt át Nagykanizsán lakott, s itt kiterjedt rokonsága és nagy számú ismerősei vannak.

Ez okból tartjuk szükségesnek a borzalmas öngyilkoságról a következő részletes tudósítást közreadását:

Öz. Wilhelm Félixné szül. Spitz Róza tegnapelőtt érkezett Budapestre Marlenbadból, ahol a nyarat töltötte. Wilhelmné pécsi asszony, sok háznak, földbirtoknak a tulajdonosa és ugy szerepelt a Dunántul, mint dusgazdag milliomos asszony.

A fővárosban régi barátjának, Krammer Regina magánzó aradi-utcai lakásán szállott meg, a hol előre két szobát bérelt. Este, s mint megérkezett, elfoglalta lakását és elbeszélgetett hosszasan a barátjánéval. Kedélyes dolgokról nem folyt a szó a régi ismerősök között, szomorúan panaszkodott Wilhelmné:

— Ideges vagyok szörnyen — mondotta. — Nem tudom mi lesz velem. Éjjel álom nem jön a szememre és ugy érzem, mintha két titokzatos kéz nyúlna felém az északából és fojtogatni akarna.

Krammer Regina vigasztalta barátját, hogy nem komoly a baj, pihenje ki magát és még minden jóra fordul. Látásilag használtak is a csillapító szavak és megvigasztalódva jött Wilhelmné északára a szobájába. Mikor elbucsuáltak, csak akkor szolt különösen:

— Holnap reggel aztán táviratostass Pécsre.

Különbenek ráfalta a figyelmeztetést Krammer Regina, de nem látott benne semmi komoly jelentőséget: Wilhelmné pedig ekkor már késsen volt a halálra. Csak azt várta, hogy csend boruljon a lakásra. Kinyitotta a harmadik emeleten Aradi-utca-ra néző ablakát és az északában az utca közepére vetette magát.

Az 1342-es számú rendőr éppen akkor érkezett az 52/Bj számú bérház elé és rémulve vette észre, hogy pár lépésre előtte nehéz tömeg esik a földre: Wilhelmné zuhan le a harmadik emeletről. Azonnal telefonált a mentőkhöz és a rendőrségre. A szerencsétlen asszonyon azonban már nem segíthettek: azonnal meghalt. Megállapították személyazonosságát, de öngyilkossága körülményeiről bővebbet nem tudott meg a rendőrség sem, mert levelét egy sort sem hagyott hátra Wilhelmné. A rendőrség letétbe helyezte az öngyilkos jeggyűrűjét, melyen 1875. február 5-ike van bevésve az eljegyzés napjával. Öngyilkosságáról táviratilag értesítették Pécsen lakó gyermekét és a rokonságát. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

Hírek.

— A püspökváro Nagykanizsa. Már megtették az összes előkészületeket Kránitz Kálmán segédpüspök holnapli fogadtatására. Készen áll a Fő-tér sarán az izléses díszkapu, mely a díszítésül használt fenyőágakkal és a piros és fehér vászonbehuzattal a trikolor színeit tünteti fel kellemes harmóniában. Az emeletnyi magas díszkapu sűrűn meg van rakva színes villanykörtékkel, melyeket a fogadás alkalmával, amely már estefélre lesz, felnyújtanak. Megállapították már a fogadtatás részletes programját és a polgármester ez uton teszi közhírré, hogy a városi képviselők, kik a réccsel gátnál, a város területének határán történő fogadtatásnál résztvesznek, holnap délután 4 és 5 óra közti időben gyűlekeznek a városbáz előtt, honnan többnyire magánfogatokon vonulnak ki a fogadtatás színhelyére. A ma érkezett távirat szerint a püspök érkezésének ideje holnap délután 3 és 6 órára van jelölve. A Kiskomáromból érkező püspököt a réccsel gátnál csak a városi tanács és képviselőtestület üdvözli, míg a kivonuló egyesületek és testületek a Sugar uton és Csengeri-uton fognak elhelyezkedni. A fogadtatásban résztvenni óhajtó hatóságok, testületek és e vesületek küldöttségeit ez uton is felkéri Desák Péter rendőrfőkapitány, hogy részvételül szándékukat holnap szombaton délelőtt 11 óráig a rendőrkapitányságon jelentsék be, hogy megfelelő elhelyezésükről gondoskodhassanak.

— A muraszombati alsórendvái vasut. A legjobb kilátások szerint néhány hét múlva megkezdik a Letenyén keresztül Alsórendvái tervezett vasutnak építését. De tán még készen sem lesz vasutunk, s máris megkezdik annak tovább építését egészen a Sijer határig. Muraszombatiig. Az alsórendvái—muraszombati vasutépítés ügyében nagyban gyűléseznek, egyre-másra folynak az érdekeltség értekezletek. Tegnap, csütörtökön is tartott a jeendő végállomás köfnyékének népe Muraszombatan népes értekezletet, melyen Batthyány Zsigmond gróf elnökölt. Az értekezletre lement Szombathelyről Beszeréj István dr. Vasmegye főispánja is, hogy fogadja a gróf vezetésével előtte tisztelő küldöttséget. A

küldöttség arra kérte a főispánt, hogy a muraszombati alsórendvái vasut ügyét a megye törvényhatóságánál támogatassa. A főispán megígérte a támogatást és az értekezlet elhatározta, hogy hasonló célből küldöttségileg fog tisztelni Horbat Géza alsórendvái is. L. hó 20-án, hétfőn, amikor is át fogják adni az alsórendvái vasut érdekeltségnek segély iránti kérelmét.

— Kiraboló hercegi kastély. Zalaegerszegi tudósítónk távirata: Vakmerő rablásról kapott sürgős távirati jelentést a zalaegerszegi esendőrparancsnokság. Herceg Esterházy Alajos gárdakapitány, zalamegyei sárdi vadászkapitány az éjszaki ismeretlen tettesek kirabolta; és onnan 40 ezer korona értékű tárgyakat elvittek. Valószínű, hogy a betörést kóbor cigányok követék el, kiknek fildőresére nagy vidék csendőrségét mozgósították.

— Tanítóválasztás. A nyár folyamán hírt adtunk arról, hogy a mikasvári iskolát elhagyták a horvát apácák. Az iskolaszék e héten választotta meg az iskolához az új tanítókat. A két állásra 27 pályázó akadt. Megválasztották Szépláncs és nejét, azúl Richter Adél cserföldi tanítókat. A választást igaz örömmel vehetjük tudomásul, mert a megválasztottak a vendvidék magyarosítása körül dicseretes eredményt értek el.

— Politikus-e a főispán. Perényi Zsigmond báró máranarosi főispán pörbe fogott egy újságíróval, mert azt írta róla, hogy darabont talpnyaló és hazaszerű, mert mint főispán végig szolgált Kristófit és mikor a koalíció koránny megalakult, kitunyérálta attól is ezt az állást. Az újságíró bizonyítani akarta ezt, de az esküdtségi bíróság nem engedte ezt meg. Semmiségi panasz következtében a kuriahoz került ez az ügy, amely most magdávra tette az esküdtségi bíróság állását és a főispán állását a következő módon jellemezte: A főispán nem egyéb, mint a törvényhatóság közigazgatás feje, az állami végrehajtó hatalom képviselője. A közigazgatás pedig csak a törvények alapján végezhető feladat, melynek teljesítését nem irányozhatják politikai pártsemponatok. A főispáni állás elfogadása e szerint nem valamely országos pártböz való tartozandóság kifejezése; így ezen hivatalnak más-más kormányok alatt viselése nem alkalmas annak igazolására hogy az illető talpnyaló, hazaszerű. Az ezen irányban való bizonyítás megtagadása tehát a főispánról bizonyíték alkalmatlansága folytán kifogás alá nem esik. — Kz a végzés politikai körökben nagy feltűnést kelt, mert nyilvánvaló, hogy a kormány sohasem nevez ki olyan valakit főispánná, aki nem híve az ő politikájának.

— Bérmeálás. Hol lehet bérmeálándékokat venni, és mely üzlet tart külön ez alkalomra szép és alkalmas ajándékokat, olvasóink lapunk hírdetéseit közt megtalálhatják.

— Katonavilág Nagykanizsán. Bár az ősi nagy kagdyakorlatok már napokkal ezelőtt véget értek és a vaktöltéses foggyerek zaja ellűt, még mindig láthatók a bókés hadijáték nyomai, amint az egyes csapatok állomásaik helyére hazavonulnak szanaszárjával egész Magyarországon. A zagrabi 13-ik tüzérezred is utban van hazának Hajmáskérrel, hol a hónap elején nagy tüzérségi lögyakorlatok voltak. Az ezred egy része 18 tiszt vezetése alatt, 281 emberrel 24 ágyu és 198 lóval 21 én, kedden délelőtt vonult be városunkba és csak 23 én reggel indult ismét utnak. A két napi pihenőt tartó tüzérezredet Kiskánizsa házaiban szállásolták el.

— Halál a vonat útközöfi között. Fonyódról jelentik a Zalaánál: Reiser János székesszebővári délvasuti kalauz tegnap délelőtt a tonyódi vasuti állomás közelében egy kavicsszállító vonat összekapcsolása közben két kocsi útközöfi kőse került, amelyek oly erővel szorították össze mekánát, hogy a szerencsétlen ember nyomban meghalt. Reiser János holttestét Székesszebővárra szállították.

— Salkovszky Ida és Udvary-banljár. Sokat tárgyalták mostanában a lapok a Schweser intézetbe szállított Salkovszky Ida hercegnő ügyeit. Mint egy olvasóleírás a Zsidóknak valamikor sok megyei embernek volt a reménye Salkovszky Ida hercegnő, akinek neve akárhányasor lecsillapította az Udvarylevélvaszalmamegyei takarékpénztár bukása felől táplált aggodalmakat. A hercegnőt, egy aradi ügyvéd elvált feleségét, gyöngéd kötelek fűtők Udvary Ferenchez, aki bukása előtt asszálhatta hitelezőit, hogy a hercegnő félmilliót ad az adósságok rendezésére. A hercegnő nevével és szerepével érdekes módon tette lóvá annak idején Udvary, a vaszalmi takarékpénztár igazgatóját. Viharos igazgatósi ülés igékeszett, amit jó előre megjegyzett Udvary és ügyes szemköztséggel le is oldaltotta a háborgó kedélyeket.

J. v. ban vitakoztak az igazgatói tagok, erősen támadták Udvaryt, a mikor megszólalt a csengő, Udvary elővette óráját:

— Pardon uraim, ez nekem szól, itt van a hercegnő.

Egy elegáns nő suhant be Udvary szobájába. Később kiderül, hogy egy betanított pesti kokott volt.

Udvary nyitva felejtette az ajtaját, úgy hogy az igazgatói véletlenül végighaligatta a diszkrét beszélgetést.

— Csókollak édes Idám! Még a cuppánás is hallható volt.

Csakhamar pénzdolgokra tért át Udvary.

— Elhoztad a pénzt lelkem?

— Intékedtem, hogy postán jöjjön.

— Mennyi?

— Félmillió korona...

Csak most tette be Udvary a nyitva felejtett ajtót. Az ügy el volt intézve. Az igazgatói megnyugodott. A diszkrét beszélgetés, a félmillió megmentette Udvaryt.

— Érdekes házasság. Érdekes házasságot kötöttek tegnap a nagybajomi anyakönyvvezető előtt. A dologban az a különös, hogy a házas felek már egyszer törvény szerint házasságot kötöttek és most, tizenegy évi házasság után ismét házasságra léptek egymással. A furcsa kétfős házasságkötés részleteit a következők: Fielvar Armin a nagybajomi izraelita hitközség kántora. Gaiből jött hitese feleségével, Engel Dórával Magyarországra. Nemrégiben Fielvar feleségével magyar állampolgárságot folytatott. A belügyminiszter a házasság igazolását kérte, de a kántor erre vonatkozó okmányait elküldte. Iy formán pedig nem nyerhetik volna el együtt tessék a magyar állampolgárságot. De Fielvar Armin nem azért kántora a nagybajomi izraelita hitközségnek, hogy valami ügyes megoldást ki ne találjon. Fogta magát és a feleségét és a nagybajomi anyakönyvvezető előtt másodsor házasságot kötött a saját feleségével. Most már aztán mi akadály sem lesz annak, hogy Fielvar Armin feleségével együtt elnyerhesse a magyar állampolgárságot. És azt mindenkinek el kellett ismerni, hogy a nagybajomi izraelita kántor ritka jó hazafi, aki azért, hogy magyar állampolgára lehessen, életében kétszer is megházasodott. És még hozzá a régi feleségével.

— A magyar királyi államvasutak igazgatójától vett értesítés szerint a balatonvidéki vasutnak, Tapolcáról délután 5 óra 15 perccor Budapest keleti p. u.-b. induló gyorsvonata, folytatásig folyó hó 15-ike után is, de csak Tapolcától Alsóörsi forgalomban marad.

— Bérmlásra, a hó 19-ére kedvező ajándékok — úgy mint valódi arany és ezüst gyűrűk, fülbevalók, láncok és finom divatos női órák a legolcsóbban kaphatók Szívós Antal művész és látszerésznel. Üzlet közvetlen a Fiume és Szarvas-kávéház között. 3087

— A Nyugat. Az egyetlen modern irodalmi és kritikai szemle az Ignátus, Ocsát Ernő és Fenyő Miksa szerkesztésében kéthetenként megjelenő Nyugat, melynek mind a száma elsőrangú irodalmi érdekesség. A Nyugat irányában a hangjában a mai irodalmi irányok legújabb kifejezője, érdekes szépirodalmi roszata mellett gazdag kritikai roszattal rendelkezik, melyben szomoly méltatásra talál minden irodalmi kérdés. Most megjelent 184. számának, mely a szeptemberi második fűzet a következő rendkívül érdekes tartalma van. Kéri Pál, Egy magyar író a huszadi századból. Versak, Cholnoki Viktor és Babits Mihály tollából. Móricz Zsigmond: Tragédia (novell). Lengyel Géza, a velencei történet. Pórt Milán Versak, Kósztányi Dezso: Rakó. Pásztor Árpád: Vers. Kádár Endre, Sziv (novella). Broszlovsky ernő, Az ember függvény Hazajáró versek, F. Kafka Margit és Lessay Anna tollából. A Figyelő kritikai roszat tartalma: Felfedezték az északi sarkot (Karinthy Frigyes) Pásztor Árpád, Tengeren, tengeren túl. A repülőgépek körül (Broszlovsky Ernő) s még több aktualitás. A Nyugat előfizetési ára félévre 10 korona, egész évre 20 korona. Mutatványszámok szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII. Rákócyp. ut. 7.

— Bajok a cigánysoron. Már megint baj van a cigánysoron. Mikor végre valahára megszületett a békeség a cigánybandák viszálykodásai között, most meg belő a zavarok veszélyeztetik komolyan a nagy nehezen megmentett cigány becsületet. Berger Ignác kávéház, a Fiume kávéház bérletje felejtett tett a rendőrségen Horváth Károly kontrás ellen, kit valahonnan a vidékről szerződtetett: a kávéházban muzsikáló Sárközi-Horváth Laci féle egyesült bandához. Az van a kávéházban, hogy Horváth Károly, aki Berger-től 30 korona előleget kapott, három napig becsületesen játszott is az új bandában, negyedik napon azonban, se szó, se beszéd, egyszerűen átment Horváth József Jozsok bandájába, a konkurens cigánybandába. Magával vitte azonban Berger 30 koronáját is, melyet ez követel tőle. A kontrás védekezik; azt mondja, hogy Jozsoknál van 28 korona keresménye és: Jozsokot megbizta hogy ebből elégítse ki Berger-t, de szerinte Jozsok a pénzt saját céljaira fordította. Most tehát a rendőrségen a nagy sor, hogy a bonyolult cigányügyben valósságot derítsen.

— Bérmlási ajándékok. A közelgő bérmlási ünnepekre sikerült kiváló minőségű arat nagyon olcsón beszereznem, melyet a legcsekélyebb hásszal bocsátok a n. é. közönség rendelkezésére. A legnagyobb választékban kaphatók nálam a legpontosabb ezüst, tula-ezüst, nikkel és acél zsebrák minden nagyságban, a legzisebb arany, ezüst és amerikai double nyakláncok, gyűrűk, amulettok, kereszték, fülbevalók, óráláncok stb. Ugyanez alkalommal a legzisebb vésnöki munkákat mélyen leszállított áron készítek. Schapfringer Adolf órák és vésnök Nagykanizsa, Erzsébet Királyné-úter, Strem és Klein-féle ház.

— Rendőri hírek. Szántó József, Spitzer Ferenc lökereződő kocsi: az éjjeli a Sörház udvarán lévő szállóban aút. A hőség miatt kinyitotta az istálló ajtaját, és így történt, hogy valaki bement a nyitva álló istállóba, és az aivó kocsi ezüst, láncostul ellopta. — Illes Mihály, a Sárszeg melletti Lapi család korcsmárosa panaszt tett a csendőrségen, hogy még július hó közepén betért hozzá kocsiján. Nagy József nagykanizsai lakos, midőn este felé eltávozott a oszárdból, azt vette észre, hogy nyitott kocsi-sínéből eltűnt egy saragya, meg egy lópókroó. A korcsmáros soká járt Nagy után, míg a mi nap sikerült is nála a saragyt megatálalni.

Legalkalmasabb ajándékok

== Bérmlásra ==

arany és ezüst árukban, és egyéb ékszer-
ekben a legnagyobb választékban a leg-
olcsóbb árak mellett kaphatók

HAMBURG MIKSA

== Czégnél == Fő-uton. ==

Színház és művészet.

(—) Egy táblás ház. Tegnapelőtt megvédeni igyekeztünk közönségünket a vád ellen, hogy csak cirkusz érdekli, — a színházba nem jár. Közel voltunk annak a nyilatkozáshoz, hogy semmi mulaszással, közönségyel kulturátlansággal nem vádolható azért, hogy zongora-kisérletes operettekben, a kopottan öreg Vasgyárosban, a letárgyalt Tanlónóban és stílusalán cabaret előadásokban már nem találja élvezetét. Sok minden összeesküődött, hogy a kanizsai ősz szezon első betelt a direktorra kedvezőtlenül tegye, de ez kellemetlen arra a közönségre is, mely szeretne színházba járni, ha izlésének megfelelő előadásokat remélhetne. Igazán nem akarunk beavatkozni a direkciónális intézkedésekbe, különösen nem az igazgatói üzleti részbe, mégis csak ismételnünk, hogy Kövesi igazgató a nagy szemponájából is aligha cselekedett helyesen, midőn elhatározta, hogy társulatával kedden elhagyja Nagykanizsát. Be kellett volna látni, hogy a közönség részvétiességének ez uttalalátványlandó és elfogadható okai voltak és legalább is meg kellene kísérelnie, vajon ezen okok megszüntése után: — mitután a reportoár keretel szélesbülték, a társulat ugy-ahogy összetanult, a zenekar is megérkezett; — nem változik-e a közönség magatartása. Ezenivel tartozik az igazgató a városnak, mely évente három hónapos szülszeszont igényel, aminek nagy részétől az új társulat első főpróbái megosztották. Nagy anyagi sikereket a hónap második fele sem hozott volna az igazgatónak, de legalább is az előadások javulásával irányban állott és a várost megkímélte volna attól, hogy a szintársulat angolosan gyors és időelőtti távozása indokolatlanul kompromittálja. — Pécsen Kövesi igazgató jobban ismeri, mint mi, mégis erős a kétségünk, hogy a még mindig rövid lélekzetű repertoár és egyetlen előadások nem fogják-e az egész ottartózkodás idejére érezhetően elrontani a társulat művészi hitelét és hírnevét. Kívánjuk, hogy ne így legyen.

Tegnap este az utolsó sarokig zsúfolt ház előtt ismételték meg az Elvált asszony előadását teljes zenekarral. Nem akarunk ismétlésekbe bocsájtkozni, ez uttalal csupán Lehal karmester nagy és nehéz munkájának méltánylására szorítokunk. Valóban bravuros eredmény az, hogy a tegnap érkezett zenekar este, előtte ismeretlen darabban és ismeretlen színészek kíséretében előadhatóan és sikereket aratva játszott. Ugy látszik, a társulatnak értékes erőssége a karmester.

Táviratok

és telefonjelentések.

Az aradi szocialista gyűlés.

Arad, szeptember 17. Az aradi szocialdemokrata párt tudvalevőleg engedélyt kért a főkapitánytól arra, hogy mánap délelőtt. Kossuth szobor leleplezésének színhelyén népgyűlést tarthasson. Az aradi főkapitány a kérdés egy részét megtagadta azmal az indoklással, hogy a népgyűlésre jelzett időben a szoborleplezés alkalmával a Kossuth szobor körül rengeteg ember tömeg jelenléte arra kiltással, és így ott akkor egy népgyűlés tartása a közbiztonságot és rendet komolyan veszélyeztetné. Erre való tekintettel tehát a főkapitány csak arra adott engedélyt, hogy a népgyűlést a szocialdemokraták csak a szobortól távol tarthassák meg.

Bába János gyilkosa — a leánya.

Déva, szeptember 17. A mai lapok részleteit jelentéseket tartalmaznak arról a borzalmas gyilkosságról, melyet Bába János esküdtön végrehajtottak. Mint a nagy apparátussal megindult nyomozás megállapította, az ároiban talált megölt ember gyilkosa saját leánya volt. A gyilkos leány letartóztaták és a vizsgálóbíró előtt töredelmesen bevallotta cselekedetét, ménségül azonban azt mondta

fel; hogy mióta édesanyja meghalt apja az ivásnak adta magát és ő attól félt, hogy vagyonkájuknak még a ronczeit is elissza.

A Haverda-ügy.

Szabadka szeptember 17. A Haverda-féle bűnygyben bűnsegédséggel vádolt Klejn Pál Lípót vizsgálati fogságát a vizsgálóbíró további 3 hónappal meghosszabbította. — Klein Pál Lípót ez intézkedés ellen bejelentette felelősségét.

Meggyilkolt bankár.

Páris, szeptember 17. *Spech* Gyula híres bankárt ma reggel Páris közepében lévő villájában borzalmasan megölkítve holtan találták. A rendőrség megállapította, hogy rablógyilkosság történt.

Tűz egy olajgyárban.

Lemberg, szeptember 17. Boriszlavból érkezett távirat szerint ott a »Galiciai nyersolajgyárban« egy tartály kiforrbanása következtében tűz támadt. A tűz átterjedt a gyárral szomszédos épületekre is, melyek közül tizenegy ház, a gyár nagy része és ezernegyszáz vagyon nyersolaj légett. A tűzvédszék több halottja és husz sebesülte van. A tűz folyton tart.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert ruhatisztító, guvrirozó és piláslizozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

■ **Peati Magyar Kereskedelmi Bank** nagykereskedelmi tőzsdéjének jelentése:

Magyar hitelrészvény 771.50. Osztrák hitel részvény 165.50. Magyar koronaárjadék 12.35. Kereskedelmi bank részvény 3478. — Salgótarjáni közönségnyilvános részvény 806. — Rimamurányi vasút részvény 679. — Adriai tengerhajózási részvény 421. — Hazai bank részv. 286.50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 17.

— A tőzsde zárva. —

Nzegénység és tudatlanság

a legfőbb okai a nagy gyermekhajlandóságnak. Ezért nem lehet elég sokszor kiemelni hogy a „Kufeké“-tápszer va ósággal áldásos találmány apró utódainkra nézve. A „Kufeké“ a használatban olcsó, rindkívül tápláló, pompásan fejleszti a gyermeket és utját állja minden veszedelmes gyomor és bébajnak.

Hirdetmény.

Szeptetnek község nagyvendéglője 1909. évi október hó 1-16l 3 évre hasznóberbe kiadó. — Feltételek a körjegyzői hivatalban megtekintethetők.

Szeptetnek. 1909. szeptember 12.

Kéri József

községi bíró.

1119

Bármely magyar és külföldi napilapra

hetilapra

folyóíratra

divatlapra

megrendeléseket elfogad:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Aki rendeléseit ezekre itt esközli. az csak időt és pénzt takarít meg.

Szokhosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve. Réf. évi jutalék. Reichenheim 4. 6. 8 K.

OLLA Gumi-
Létsz. egerég
A tudomány mai állása szerintbe bizonyítottleg jobb léteső GUMMI ÖV-SZER. Kap-ható gyógy-szerárakba és drogetriák ban.

Rz Oláir több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlva.

Az elárúsító helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az **OLLA gummigyár** Wien II.149. Praterstrasse No. 57.

Üzlet-átadás.

Somogy megyében járási székhelyen Főtéren

20 év óta tenállo jömenelű fűszerüzlet

detail és viszonteladók részére pálinka eladással, — naponta nagy vidéki forgalommal, — alkalmas más szakmát is bevezetni.
Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Herceg Batthyány Strattmann

nagykanizsai uradalmának Nagykanizsán Fő tér 5. szám alatti várépületében a földszinten az uradalom tulajdonát képező és a zsigárdi és homoki szőlőtelepeken termelt saját termésű

fajtiszta borok
0.7 literes zárt palackokban

adatnak él, úgy mint:
Olasz rizling palackonkint üveggel együtt a 90 f.
Rajnai " " " " 1.60 f.
Muskát ottonei " " " " 1.20 f.
Az üres palackok visszaadása esetén palackonkint 20 fillér visszatérítetik.

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém Nagykanizsa és vidéke n. é. közönségének becses tudomására adni, hogy e hó 15-én a nagykanizsai

Arany Szarvas szállodat, éttermet és kávéházat átveszem.

A bel- és külföldön szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy sikertülni fog e vállalatot a kor színvonalán tartanom és a t. közönség meglegedését kiérdemelni. — Étkezésre abonnenseket házon kívül is már most elfogadok. — Minden vonatkoz omni-buszjárás az Erzsébet-térről, személyenkint 40 fillér. — Naponta legfrissebb villásreggeli. o o o

Kiváló tisztelettel

Haas Vilmos

Arany Szarvas-szálloda.

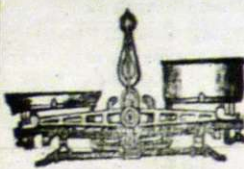
3116

Mérlegek és Sulyok!

Tizedes, százasos, egyenkarru, táblás mérlegek és sulyok

legpontosabb javítása és hitelesítettése, nagyobbított mérlegkészítő műhelyekben gyorsan és a legolcsóbb árak mellett elfogadtatik. 30 évi szakgyakorlat

Szíves pártfogást kér továbbra is

Golepczy Ferenc

ékl. gép- és mérlegkészítő Nagykanizsa Üvegcs

— tér 31. szám. —

A cím fontos! Megőrizendő!

Mészárszék-átvétel!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **Reichenfeld Albert** mészáros üzletét (Erzsébet királyné-tér)

átvettem

s ezen üzletet a legnagyobb szakértelemmel és gondossággal fogom tovább vezetni, fősulyt fektetve arra, hogy a n. é. közönséget a legjobb, legélvezhetőbb hussal szolgálhassam ki.

Az eddigi nagyérdemű vevőkört euton külön is még kérem támogatásomra, míg személyesen tiszteletemet tehetem.

Állandóan tartom a legjobb minőségű, friss marha, borjú- és birka húst.

Nagybocsi támogatást kérve, vagyok tisztelettel

KARDOS VILMOS

mészáros, — Erzsébet-tér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Művelők: báli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Előfizetés és esküvel ártatlanság díja
5 kor: előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Egész évre 12.-
Postai szétküldéssel:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.-
Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Énnapok kivételével.

V an szerencsém a nagyérdemű közön-
ségnek becses tudomására adni, hogy
üzletemet felgyógyulásom folytán ismét
tovább vezetem és hogy
raktáramat a legújabb és legdivatosabb
valódi hazai és angol kelmékkel fel-
szereltem. Kifogástalan jó kiszolgálá-
somért és munkámért szavatosságot vál-
lalok. Kérem tehát szükséglet esetén
szíves megbízását és pártfogását. 3113

Kitűnő tisztelettel

HLATKÓ JÁNOS

férfitárszó Nagykanizsa fő-ut., a Korona-szálló mellett.

A nagykanizsai bankgyűlés.

Nagykanizsa, szeptember 18.

Már jeleztük a Zalában, hogy a nagy-
kanizsai választókerületben szept. 26-án,
Nagykanizsán »rendez» a függetlenségi párt
népgyűlést. Nem ok nélkül használtuk és
huztuk alá ezt a szót: »rendez.« Azt akartuk
ugyanis ezzel nyomatékosabban kifejezni,
hogy a népgyűlést a függetlenségi párt csak
rendezi; de annak olyan keretét és tartal-
mat kíván adni, hogy mindenki az egész
nagykanizsai választókerület szavazó-polgá-
rainak vélemény-megnyilatkozásánál tekint-
hesse. Azt akartuk nyomatékosabban kife-
jezni, hogy a függetlenségi párt rendezi,
de voltaképpen a választókerület minden
pártja tartja. Ugy hisszük, hogy jogunk
volt ezt kifejezni; mert hisz ez a népgyűlés,
mely az önálló magyar bank mellett kíván
állást foglalni nagyobb méretű demonstrá-
cióval, — olyan nemzeti közös érdek mel-
lett tömörül és agítál, amelynek kell hogy
minden jóérzésű és hazája, nemzete javát,
haladását, megismerését és tisztán óhajló
magyar ember lelkes, odaadó küzdő legyen.
Nagy tévedésben van az, aki bármilyen
jóhiszeműséggel is olyan politikai irányt
követ, amely az önálló magyar banknak s
ennek nyomán elkövetkezendő önálló vá-

területnek egyenesen homlokát szegez. —
Nagy politikai tévedés általában ugy véle-
kedni, hogy az önálló magyar bank csak
a függetlenségi párt levelében van, s hogy
csak ez vetette most pusztá párt-taktikából
a politikai kérdések szőnyegén az első
helyre. Ez nem úgy van. Ez vagy vastag
tévedés, vagy célzatosan hamis, megtévesztő
színnel való befestése, kendőzése a kérdés
helyes megítélésének. Nem igaz, hogy az
önálló magyar bank ügye csak a függet-
lenségi párté, amelyet ez most csak) párt-
taktikából rántott elő. Ez az ügy az egész
magyar nemzet ügye, a legeminensebb köz-
gazdasági kérdése, melynek a függetlenségi
párt részéről hangoztatott és követelt meg-
valósítása a magyar nemzet jövőjére, anyagi
fejlődésére és megizmosodására nézve im-
már elengedhetetlen feltétel.

És ha ez így van (amint hogy így is
van,) akkor igazán érthetetlen volna az az
ügyet a többi politikai párt részéről úgy
tekinteni, mint a függetlenségi párt kizá-
rólagos ügyét és tartózkodni akar a népgyű-
lésen való megjelenéstől csak azért, mert
a népgyűlést a függetlenségi párt rendezi.
Nézzünk, kérem, világosabban és mélyeb-
ben a dolog lényegébe! Emelje le lelkeről
ezt mindenképpen azt a téves vélekedést,
mely olyan ügyet vagy ügyeket, amelyek
kétségtelen az egész magyar nemzet egye-
temének közös érdekei, — egy-egy politi-
kai párt kisajátított törekvésének tekint.
Lássuk be elfogulatlanul a többi pártok is
mind, hogy az önálló magyar bankért küz-
deni olyan hazafiai kötelesség, melynek
becsületes teljesítése nem érdem ugyan, de
elhanyagolása, mellőzése egyenesen a haza
és nemzet érdeke ellen való véték, bűn.
A függetlenségi párt éppen ezen az alapon
sohasem tekintette, most sem tekinti ezt a
politikai küzdelmet az ő kisajátított, kizá-
rólagos jogának vagy kötelességének, hanem
olyan mozgalmnak, melynek méret-arányait
és tartalmát minden politikai párt lelkes
tömörülése a magyar nemzet nagy érde-

kelnek méltóságos színvonalára emelje. Ugy
hiszük, hogy a függetlenségi pártnak ezt
az egyedül helyes nemzet-politikai felfogá-
sát elfogadják Nagykanizsa városának és
választókerületének más politikai párton
levő, de kétségtelenül igaz magyar érzésű
és gondolkodású tagjai is. És ha elfogad-
ják, akkor a szeptember 26-iki népgyűlés,
melyet ezzel a nemzetpolitikai felfogással
rendez a nagykanizsai függetlenségi párt
intéző bizottsága, olyan hatalmas, fontos
megnyilatkozása lesz a nemzeti akaratnak,
melyet a politikai tényezők mindegyikének
respektálnia kell.

„Circumspector.“

Zalamegyezség, szeptember 18.

Az »Alkotmány« szeptember 12-iki számá-
ban »Circumspector« ismét feltűnt a láthatá-
ron. Pártfogásába vette Peczek Györgyöt a
barátságát átvetett kanonok urat.

Azt mondja a cikktörő, hogy Zala kiharja
végeztet Peczek Györgyöt. Sajnos ez nem áll
móduknakban. Nem akarunk Peczek ur előtt
mosakodni, mert a lavórt csak neki nélkül-
özhetetlen edény, mi nyíltan és adatokkal
mutattuk be a magyar közigazgatásban jól
ismert fotográfusját. Hangzatos szavakkal és
újságról frázisokkal mi is rendelkezünk.

Nem ezt vártuk mi, igen tisztelt Circum-
spector Ur, a hosszú fejezetekben körölt cik-
künkre. Azt reméltük, hogy — téve tagadva
— meg lesz cáfoltva adatokkal és tényekkel
bizonyítva az, hogy amit kösöltünk, az merő
haszagság.

Micsoda érthetetlen eljárás az, hogy ha a
néppárt valamelyik agilis oszlopát bántja egy
újság, az nekirent a közigazgatásnak. Bizony-
nyára sokkal magasabb nivón áll Zalamegye
törvényhatósága, mint hogy erre a perfid
tárgalomra resgálva.

Azután meg azt gondolja Circumspector
Ur, hogy mindenki titkolózik, — nem. Tessék
csak olyan nyíltan viselkedni mint a Zala.
Kisfaludy háta mögött nem áll más, mint a
néppárt irigységől megcsömörlött igazságérzet
a mely nem fogja engedni, hogy egy jó ma-
gyar embert azért, mivel nem lett rabszolgája
egy, az ambicióitól elvakult borvát barátának,
családjával együtt a romlásba kergessen. Igaz,

Alapítva 1889.

KAUFMANN MÓR

Nagykanizsa, (Elek-ház.)

Legfinomabb divatos angol kelmékből, legjutányosabb árban készít elegáns férfiruhákat.

Vidékre mintát küld vagy meghívásra elmegy megrendelést felvenni.

Gyors, pontos, szolid, kiszolgálás!

Nagy raktár bel- és külföldi kelmékben!

hogy amelyik kutya egyszer átusza a Tiszát, az többször is átusza, de sokkal rosszabb az a kutya, amelyik mindig a zavarosban halás.

De következnek a nyilatkozatok:

1. Kisfaludy kiváló közigazgatási kapacitásnak van feltüntetve. Ez igaz is. Mert az nem bűn, hogy horvát képviselőkkel veszi magát körül, hanem érdeme. S ezt nem látja be Circumspektor Ur, pedig nagyon egyszerű; a magyart nem kell magyarrá tenni, de igenis az az érdem, ha horvátból csinál magyart. Éppen Circumspektor Ur nyilatkozatára írtuk meg a rövid múltban, hogy Peczek Ur ne bántsa a vármegyének tisztá, fényes testületét, a közigazgatási bizottságot, mert megint szégyenszemre kell mosakodnia, mint egy izben már megtette. Törvényt csak az országgyűlés alkothat meg, s Peczek Ur, hála a mindenhatónak, még a horvát képviselők közt sem ül bent a magyar parlamentben.

Peczek György c. kanonok magyarságát ismeri minden zalamegyei ember. — Csillapodjék az Alkotmány Peczek-mentő dühe, — mert Peczekről senki sem tudja, hogy kifogástalan magyar ember és pap, legfeljebb, hogy Landauer részére voksokat gyűjt.

Igaz, ha Zalavármegye székhelyén, a megyeházán megjelen, hét rétv gőnyedve bókól a vármegye vezetőinek, hangzatos szavakkal vallja magát a Kossuth-kultusz hívének, de csak azért, hogy 24 óra múlva Zsigárdban keresztet vessen a nagy horvát hős a közsémet magyar-gyűlölő elődt, s kézcsokkal, reverendában árulja el az érseknek az igaz magyar testvérét.

Mi is azt mondjuk „Circumspektor“-hoz, „Nem!“. Zalavármegye közigazgatása a vezetőivel az élén van, oly erélyes, hogy meg tudja bírni a tisztviselői által elkövetett bűnököt.

Végül tessék meggyőződve lenni, hogy teljes méltányossággal viseltetünk Peczek urnak a Népszövetség érdekében kifejtett buzgóságáért, de a Népszövetség álarca alatt folytatott üzelmelt nem fogjuk tűrni, legyen az aktuális politikai, vagy nemzetiségi dolog.

Színházi gondok.

Hogy leszünk jövőre?

— Saját tudósítónktól. —

Hogyan leszünk jövőre? Ki tudná megmondani? Azt sem tudjuk, hogy jövőre egyáltalában fog-e játszani színházunk Nagykanizsán, mert a nagy bizonytalanságban van egyetlen bizonyosság s ez az, hogy a Kölcsey-utcai arénában való játszásra többé nem adható engedély. Tiltja ezt a városreputációja és az az a kötelesség, mellyel minden színházgátló iránt viseltetni tartozunk. Mert a község ebbe az arénába többé nem megy be.

Azról értesülünk, hogy a városismét újabb memorandummal fordul a kormányhoz és segítyt kér a színház építéséhez. E hír hallatára munkatársunk ma fölkereste a város egyik vezető emberét, ki ugyan nem tagja a

színházi bizottságnak, de érdeklődése minden városi ügyre kiterjed és hozzászólásait mindig figyelemmel hallgatják. A v. képviselő ur a színházkérdésről a következőképpen nyilatkozott:

Ne essünk nagyzási hőbortba, ne akarjunk kőszínházat építeni, mert ha olyan kőszínházunk lesz is, akár a budapesti Vígyszínház, abban is csak tavasszal, nyáron, vagy ősszel játszanak, mert Kanizsán a téli színházi szétvon elképzelhetetlen. Nagyon ripacs társulat lehet az, mely vállalkozik arra, hogy télen is vándoroljon, 2-3 hónapot töltvén egy városban. — A kőszínház tehát az év nagy részén zárva lenne, jelöljé annak, hogy nagyon fölösleges épület. Nem kell parádézni. Bármely szempontból fogjuk is fel a dolgot, a mi céljainknak modern, elegáns Színház felel meg is, ilyet már most is tudunk építeni. Ha pedig még gazdaságosabban oldjuk meg a kérdést, emeletes Színház kell építeni, melynek földszintjén vigadó, vendéglő, üzlethelyiségek stb. lehetnek. Én attól az érvől sem ijedek meg, hogy a már rendelkezésünkre álló tőkét kőszínház építésére adták össze. Az adakozó urak ép oly belátások, mint a képviselőtestület és meg lehet nekik magyarázni, hogy amire itti szükség van, az a Színház, ez azonban sürgősen szükséges és a város minden megterhelése nélkül fölépíthető.

A színházépítés kérdése még a tél folyamán okvetlenül szóba kerül a képviselőtestületben. Nyugodt vagyok afelől, hogy a képviselők túlnyomó többsége osztja felelősségomat.

ÜVEGBŐL TÁPLÁLT

gyermek, rózsás és teli arcukká, erősekké és életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak neki.

A Scott-féle Emulsió-ban

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelgét — a halast — kérjük figyelembe venni.

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jóváteszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kifűző bármilyen okból eredő erőhanyagatlanság és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerben.

Megöltek egy legényt.

A volt szerető boszúja.

— Saját tudósítónktól. —

A régi, elözött szerető véres boszújának esett áldozatul Kálmán Miklós kisvid pusztai 24. éves legény akit összeszurkálva, haldokolva találtak meg és a ki bele is halt a súlyos sérülésekbe. A gyilkosságot egy férj követte el, aki szövetkezett a saját feleségének volt szeretőjével, rálestek együtt a legényre és halálra szurkálták. A gyilkosságról az alábbiakat jelentik:

Kisvid pusztán jól ismert szép menyecske Varga András felesége. A fiatal éni vágó,

szép menyecske értette a módját, hogyan kell a legények fejét elcsavarni. Bontott is a szép Vargáné után az egész környék legénye. Kovács Antal nevű legény volt egy ideig a szép asszony kegyelme. Ámde Kovácsot nemsokára kiűtötte a szép asszony kegyéből Kálmán Miklós 24 éves legény.

Vargáné szívesen fogadta Kálmán Miklós udvarlását és az ő kedvéért hamarosan kiadta az útját eddigi kedvesének, Kovács Antalnak, aki boszút esküdt a szerelmesek ellen.

Boszútervét hamar végre is hajtotta. A korcsmában találkozott Varga Andriással, a szép asszony urával és figyelmeztette az embert, hogy kutya jár a keriben. Könnyű volt az amúgy is gyanakvó emberben fölketenni a féltékenységet ördögét. Varga régen gyanakodott a kikapós feleségre, de eddig nem tudott semmi bizonyosat. Most aztán aig várta, hogy vége legyen a bizonytalanságnak. A felesége volt szeretőjével szövetkezett Varga és rálestek az asszonyra meg a kedvesére.

A szép Vargánéknak tegnap is titkos találkozója volt Kálmán Miklóssal. Az asszony régi szeretője tudta, hogy merre szoktak hazajönni. A féltékeny férj és a boszúra éhes, elűzött szerető lesbe álltak a találkahelyhez közel. Nem kellett sokáig várniok, mikor fűtűnt a sötétben Kálmán Miklós alakja. A legény gyanútlanul várta szerelmését, aki rövidesen meg is érkezett. Még el sem csattant az első csók, amikor előugrott a leshelyről a két boszúra éhes ember. Mindketten a legényre vetették magukat, földre tepartk és bicskával összeszurkálták.

A fiatal asszony römüiten menekült a véres merénylet színhelyéről és egyenesen a csendőrségre ment, hogy jelentést tegyen a támadásról. Amire a csendőrök megérkeztek, már akkor a két merénylőnek hűlt hegye volt, de a szerencsétlen legényt ott találták vérelaggyva, több sebből vérezve. Hazavitték a lakására, de mire hazaértek, már akkor kilehelte lelkét.

Hirek.

— Megjött a püspök. Mire a Zala mai száma megjelen, Kránitz Kálmán segédpüspök már megérkezik Nagykanizsára, hogy két napot át főpapi méltóságának egyik legszebb tisztét, a hitben való megerősítést gyakorolja. A város katolikus közönsége áhítatos elmélyedéssel várja, a hivatalos város pedig az országban uralkodó felekezett egy főpapját megillető tisztelettel. A városi képviselőtestület tagjai, élükön a polgármesterrel, délután 5 órákor kimentek a récsi gáthoz, hogy a város határában fogadják a püspököt, kinek bevonulása a Csengery-uti diszkaput át fog vezetni. A diszkapu már tegnap este készen volt 365 darab villamos körtéjével, melyet a Franz-cég ingyen szerelt fel és világít meg. A bérmálás holnap kezdődik.

— A „Muraközi R. Kath. Népközlöny Egylete“ I. évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órákor Murakirályon, a róm. kath. iskola helyiségében fogja tisztújító közgyűlését megtartani. Tárgysorozat: 1. Előző beszámoló. 2. Tisztújítás. 3. Esetleges indítványok.

Kedélyes nemzetközi művészestély

Kedden, szerdán, csütörtökön, folyó hó 21., 22. és 23-án este 8 órákor az

Arany Szarvas szálloda éttermében. Fellép a híres délnémetországi humorista és előadóművész Jaques Paul az ő elsőrendű művészcsoportjával, köztük Lori és Wini a 8 éves csodaakkerpár. — Belépő-díj K. 120. — A műsor előkelő, modern és családias.

— A pokolgép. Nem kell nyomatékossában hivatkozni arra a mérhetetlen különbségre, mely a Zala és a Nagykanizsán létező héttalap közt fennáll. Azt hisszük, közönségünk is tisztában van az okokkal, hogy miért felekedik a Zalára a héttalap.

Bennünket nem zavart a legénykedése, azonban magára lázadt Irigységük az észre nem vételésről táplálva legutóbb már a veszett butya dühéhez hasonló kitérésre ragadta őket, amilyenről eddig őket is megóvta Izléük. Egy aktualitás kapcsán hihetetlen rágalmak és vádak halmozat hordták össze és ezeket egy csoportosították, hogy a közönség Nagy Samu szerkesztőnket vegye gyanúba. Nevet nem említették a így eleve kizárták az elégtételkérés és adás minden nemét. Orvátadás volt ez, affle gyilkos pokolgép, melynek valakit tönkre kellett volna tenni.

Szerkesztőnknek semmi oka sincs arra, hogy a cenzúrok megértésétől tartózkodjék. Dr. Bartha József és Fischel Lajos urakat elküldte Kertész Józsefhez, szólítsák fel, nyilatkoztassa ki, van-e személyes tendenciája a cikknek. Ha nincs és ha ő ural ember, lássa be, hogy a cikk okot ad a legulsyosabb félre-magyarázásra és ezt egy nyilatkozattal tegye jóvá. Mint sejteni lehet, Kertész József hétéhavat összehordva esküdződött, hogy a cikk nagy általánosságban tárgyval egy témát és minden személyi el és vonatkozás nélkül írózott. A legnagyobb készségét nyilváníttotta, hogy egy általunk fogalmazandó nyilatkozatba helyre hozza a hibát. A nyilatkozatot másnap dr. Bartha átadta neki. Nem akartuk kibaszni a megretírt emberek szorult helyzetét, a nyilatkozatot nevek említése nélkül egy fogalmaztuk meg, hogy minden kifejtést a legalapossabban eloszlason anélkül, hogy őket kompromittálja. A nyilatkozatot némi változtatással elfogadták és ezek után mégis megtörtént, hogy a héttalap legutóbbi számában nem a közönség megállapított nyilatkozat jelent meg, hanem egy szerkesztői levet, mely ugyan rehabilitálni, hibát jóvá tenni igyekszik, de inkább olyan látszata van, mint a fölkerésze kegyelmet gyakorolna.

Ez perfdla. Az a cikk ide akart vágni. Ha már letagadják és akarják adni a jóhiszeműt, adják meg a teljes elégtételt annak, a kit ily alattomos módon megrálgalmaztak. Ugy látszik, jobb érzésük leghevesebb fölgerjedésében sem képesek eljutni az ural tisztesség legprimitívbb kötelességeinek teljesítéséig.

Ezek után ninc szükségünk az ölegetéteinyújtásukra, különben is itt az ölegetéte szorzásnak egészen más módja lett volna helyénvaló.

— Uj esküdtzékielelnökhelyettes. A pécsi kir. ítélőtábla elnöke nagykanizsai kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírósg helyettes elnökévé Knorr Kálmán kir. törvényszéki bírónak a pécsi kir. ítélőtáblához történt kinevezetése folytán az 1909. év tartására dr. Kenedy Imre kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— Iskolaépítések Nagykanizsán. Csak a minap ismertettük szokat a iskolaépítési terveket, melyek valóra váltáshoz a közoktatásügyi miniszter 180 ezer koronás hozzájárulással segít bennünket. Székely Nándor v. mérnök, a tervek alkotója most már a kívánt módosításokkal is elkészült és a város tanácsa tegnap délután tartott ülésén határozta, hogy a Rongyos-utca és kiskanizsai templom téri elemi iskolák immár véglegesen elkészült

tervelt a tanfelügyelő útján a kultuszminiszterhez jóváhagyás végett haladéktalanul felterjeszti. Milyet pedig a miniszter jóváhagyása megérkezik, hacsak az őszi idő előrehaladottsága nem lesz akadály, nyomban megkezdik mindkét nagy, modern beosztású és berendezésű elemi iskola építését. S ezzel, remélhetjük, iskolaügyünk régi, nehéz kérdése hosszú időre megoldást fog nyerni.

— Eljegyzés. Örv. *Abraham* Károlyné szül. *Vukics* Teréz földbírtokosné f. hó 18-án jegyet váltott *Mráz* Kálmán, a *Mráz* Testvérek csáktornyai cég beltagjával.

— Tanfelügyelői látogatás. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő szeptember 18-án a reggeli vonattal Nagykanizsára érkezett s egy polgári iskolát, valamint az áll. el. iskolák összes körzeteinek igazgatóival az iskolák népszerűségével összefüggő új szervezések s egyéb függő ügyekben értekezletet tartott; egyben pedig a kihelyezésekkel kapcsolatos intézkedéseket a helyszínen figyelte meg.

— Születi mulatság. Mint a *Zala* hétfői számában említve volt, a *Strém-féle* költőgyár ifjúsága egy helybéli egyetttel karöltve születési mulatságot akar rendezni. Most arról kapunk jelentést, hogy a mulatság ügye teljesen elintéztetett, amennyiben a költőgyári ifjúság megkezdésére a Katolikus Legényület választmányja ez évben kivételosen egy születési mulatság rendezését elfogadta és elhatározta, hogy a gyár ifjúságának hozzájárulásával saját neve alatt fogja a mulatságot rendezni és a meghívókat kibocsátani. A születési mulatságon szereplő pásztor leányok és pásztorok e tisztségre már felkértek és így a meghívók is a jövő hét folyamán szétküldetnek. A Legényegylet lapunk útján is felkéri mindazon hölgyeket és urakat akik a mulatságon előadni tervezett Rákóczi körmagyar nénc betennülésre vállalkoznak, vasárnap f. hó 19-én déltűn 4 órakor a Legényegylet helyiségében megjeleni sziveskedjenek.

— Házasságok kötöttek e héten Nagykanizsán: *Auda* Kálmán nyug. váltóőr, *Szabó* Annával; *Varga* József vasúti, *Flumbort* Katalinnal és *Csizmésia* József cipész, *Tomasics* Annával.

— Kirabolt vadaskastély. A sárdi vadaskastély kirablásának szenzációja kezd kisebb rendű betöréssé csökkenni. Ma érkezett tudósításunk szerint mindössze negyezer korona értékűt vittek el *Eszterházy* herceg zalamegyei kastélyából. A betörést úgy követték el, hogy az élekkamra nyitott ablakán át a herceg hálószobájába hatoltak és a herceg ágya mellől elvitték egy bőrtáskát, melyben négyezer korona készpénz volt. A betörők az ebédőn át távoztak. A betörést a herceg vette észre, ki hajnal 4 órakor fölkel, hogy egy előző nap elejtett szarvasbikát megkeressen.

— Tífusz veszedelem Kaposváron. A Dunántul városait mindegyre kísérti a tífusz járvány veszedelme. Szombathely és Tata a pusztá rémületnél többet is kapott a tífusból, mert heteken át küzdöttek egészségügyi és közigazgatási hatóságok a terjedő járvánnyal. — A szomszédos Somogyvármegye székhelyét, Kaposvárt is ismételten fenyegette a tífusz és ha idáig a nagyobb járványos elterjedést el is kerülítették, időről-időre fölfölled a tífuszjárványtól való rettegés egy újabb megbetegedés nyomán. Most — a mint tudósítónk jelenti — megint tapasztáltak egy tífusz esetet, melyet nyilván fertőzött ivóvíz okozott, mint az előzők s miként a tatal, szombathelyi járványt. Különös aggodalommal látják azonban a kaposváriak, hogy a veszedelem külsőbb városrészekből egyre bejebb vonul a város sűrűbben lakott utcáiba. A tífusz főlétsze tudvalegőn a Dülő-utca volt. Tegnap már bejebb a Honvéd-utcaiban történt tífusz megbetegedés és félt, hogy a fokozott óvintézkedések sem fogják tudni többé megakadályozni a betegség járványú fajulását. A Honvéd-utca lakói között nagy a rémület, mert attól tartanak, hogy a tífusz elterjed az egész utcában. Ennek megakadályozására azonban mindent elkövet a hatóság, a mely még a mai nap folyamán intézkedik, hogy a Honvéd-utca valamennyi utcáját lezárják.

— Bérmlás. Hol lehet bérmaalandékokat venni, és mely üzlet tart külön ez alkalomra szép és alkalmas ajándékokat, olvasóink lapunk hírdetéseit közt megtalálhatják.

— Titokzatos gyilkosság. Paksról jelentik: Gerjen mellett a dunai védőgát-társulat (főltésen galyakkal letakarva a fűsében egy ismeretlen férfi holttestét találták meg. —) A vizsgálóbíró a helyszínre kiszállván, megállapította, hogy gyilkosság esete forog fenn. A megdöntött nyomozás ma kiderítette, hogy az illető *Bogyal* József medinaig gazdálkodó volt, ki Szekszárdra igyekezett. Az időorat ösvégye szerint, hatszáz koronát vitt magával a szekszárdi vásárra, de utközben vadászfegyverrel agyonlőtték és kirabolták. Sulvos gyanúkok alapján, letartóztaták *Gilbert* Tivadár gerjeni lakost. Egy másik esetből kifolyólag is gyanúsították a mult évben *Gilbert*et, a mikor az édesanyját löjtötték meg, de ekkor bizonyítékok hiányában felmentették. — Most a nyomozást ezen irányban is ismét megkezdték.

— A Janszky ügy hőse meghalt. Pozsonyból ma az a hír érkezett, hogy *Menyhárt* Béla ott tegnap meghalt. — *Menyhárt* Béla neve 1886-ban az európai szenzációt keltő Janszky-ügy révén lett ismertté. — *Menyhárt* ekkor Zágrábnban szolgált, mint aktív katonatiszt és azzal kellett fölűnést, hogy a zágrábi összes katonatiszteteket megsértette magyarellenes — magatartásuk miatt. Tömeges kihívás lett ennek a következménye. Körülbelül negyven katonatiszt provokálta a szittya *Menyhárt* BÉLÁT, aki első hat ellenfelét véresre vágta, ugy, hogy a további párbajokat hivatalos úton beaztították. Magyaros érzése miatt *Menyhárt* BÉLÁT arra kényszerítették, hogy hagyja el a katonaságot. Ezután mint vasúti hivatalnok lépett a máv. szolgálatába, hol néhány év előtt nyugdíjazták. Az utóbbi években *Menyhárt* Béla Kaposváron élt, ahonnan másfél év előtt Mosonmegyébe költözött. Mint főerdész nyert alkalmazást örv. *Széchényi* Imre grófné mosonmegyei birtokán.

— Gyászrovat. Nagykanizsán a héten elhunytak: Hirschler Albertné magánzó 68 éves, Maudler Imre 13 napos, Flinger Jullánna 3 éves, Kovács István 23 napos, Auer Jánosné napszámosnő 34 éves, Weber Rupert 1 hónapos, Pusztai István 1 napos, Buza Pál 10 hónapos, Reichenfeld Albert mészáros 50 éves, Török Anna napszámosnő 66 éves, Kovács Lajos vendégfő 59 éves, Földes Mária 4 napos, Pecsics Anna 3 hónapos, Wöllner Mária 1 hónapos és Meszarics Antal 3 hónapos.

— Bérmaiási ajándékok. A közelgő bérmaiási ünnepekre sikerült kiváló minőségű arut nagyon olcsón beszereznem, melyet a legcsekélyebb hásszalancokból a n. é. közönség rendelkezésére. A legnagyobb választékban kapható nálam a legpontosabb ezüst, tula-ezüst, nikkell és acél zseborák minden nagyságban, a legzesebb arany, ezüst és amerikai double nyakláncok, gyűrűk, amulettek, kereszték, fülbevalók, órák stb. Ugyanez alkalommal a legzesebb vésnök munkákat melyek leszállított áron készíték. Schapfingher Adolf órák és vésnök Nagykanizsa, Erzsébet királyné-tér, Strem és Klein-féle ház.

— Meglepően gyorsan és olcsón készítetnek ma már — husz nékél — természetesen erőteljes buslevest. A „Maggi-féle buslevesteket” egyszerűen leöntjük forró vízzel. Az ilyenképpen nyert buslevest semmiben sem különbözik a háziilag készítettől, mert a „Maggi-féle buslevestek” nem más, mint tisztított (legkiválóbb) buslevest száraz alakban és a szükséges konyhasó és liszert is tartalmazza már. Egy-egy kocka egy tányér (egygyegy liter) buslevest készítésére elegendő és csak hat fillérbe kerül. Ugyeljük azonban a „Maggi” névre és a „korosztály” védjegyre. Más kocka nem Maggitól való.

— Ami jól ízlik, az a szervezetnek rendszerint hasznosabb, mint a viaszosabb dolgok, külsőben gyógyszer. A „Scotti-féle Emulsió” feltűnően jó ízű könnyen emészthető összeállítású és csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárúházaiban.

— Fényképezési készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképezést, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9. cs. és kir. udv. számláló 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességei áruházát, amelynek képernyőjét kívánatra szívesen küld el bérmentve a cég.

— Budapest-világjárás. Fővárosunk már kezdi a nyugati metropolisokat megközelíteni automobillforgalmával, de az automobill iránt érdeklődő közönségnek még eddig nem volt alkalma a modern technika e legfejlettebb alkotásait részleteiről-észleteire közvetlenül tanulmányozni, kivéve az időnként a városi közlekedés rendezési szokott kiállításokon, melyeken természetesen a kiállított tárgyakhoz nyúlni tilos. Tehát nemcsak fővárosunkat, hanem a környező városokat is meglátogatni a Westinghouse Magyar Autóforgalmi Rt. amely IV. Kézv. t. (Király palota) alatti piacter helyiségében állandó kiállítást tart fenn az aradi gyárban gyártott Westinghouse turakocokból. — E kiállításra látható mire képes a mérnök-inventívival párosult precíz gyártás és a fenti részvételyesség, igazgatói és szakemberei oseppt sem fukarok szakszerű magyarázatokban, melyek után a látás érdeklődő egész más képet alkot magának az automobillokról mint azelőtt. A Westinghouse Magyar Autóforgalmi Rt. egyáltalán megnyitotta IX. Páva-utca 10-12 alatt minden tekintetben modern garage- és javítóhelyét, melyben elv gyanánt a „fair” eljárást tűzte ki maga elé.

— A házi szarka. Nagy Lajos Kotor alsódoborul hentes után régen tapasztalta, hogy úzlete jövedelménél valaki osztozik vele. A osztokodás és illetékek mindennap sikerült a gazda legnagyobb elővigyázata dacára is egészen tegnapig, amikor a véletlen rávezette Nagyt arra, hogy a tolvaj a saját lánca, kinek pedig minden lépésében megbízott. Az átkulccsal dolgozó gyerek tettének következményei elő elhalt, úgy hogy azóta nem találják. Nagynak kára több száz koronára rug.

— MAYER KAROLY első dunántúli gömbe-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pliszírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 10. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Törvénytörvények.

§ A csáktornyai tárházi lopások. Élénk feltűnést keltett annak idején, midőn közöltük, hogy a csáktornyai csendőrség letartóztatta Zadravecz János csáktornyai községi csordást, klt a csáktornyai tárházak állandó megdezmálásával vádoltak és nyomozást folytattak Horváth József csáktornyai vendégfő ellen is, kit orgazdasággal gyanúsítottak ez ügyben. A kir. ügyesség Horváth József ellen beszüntette az eljárást, míg Zadravecz János bűnügyét tegnap tárgyalta a nagykanizsai kir. törvénytörvények. A vádirat úgy állapítja meg a több ízbeni lopások történetét, hogy a csáktornyai tárházban már régebbi idő óta rájöttek, hogy valaki állandóan dezmálja egyik csáktornyai cég gabonakészletét. — A csáktornyai csendőrség f. évi április 24-én éjjel szolgálati útján azt vette észre, hogy Zadravecz községi csordás meztelán mászik át kerije kerítésén és a zsidó temető mellett elhaladva egyenesen a tárházak felé tart. A csendőrök utána mentek a gyanus alaknak és a zsidó temető szélén lesbe állva várták a fejleményeket. Rövid idő múlva csakugyan jött visszafelé Zadravecz vállán egy zsák gabonával. Amint a csendőrök eléje toppantak eldobta a teli zsákot és futni próbált, de a ráirányított Manlicherek megállásra készleték és a csendőrök előtt beismerte, hogy összesen háromszor járt a tárházban, melynek záráját egy késsel feszítette fel, s onnét mindháromszor egy-egy zsák búzát lopott el. A tegnapi ítélet tárgyaláson Zadravecz visszavonta a csendőrök előtt tett beismerő vallomását és ártatlanságát hangoztatva azt mondta korábbi beismerésére nézve, hogy azt csak azért tette, mert a csendőrök kintózták. A törvénytörvények a tárgyalás eluapollását rendelte el, hogy további bizonyítékokat szerzhessenek be. Az ujonan kitűzendő ítélet tárgyalásra beldézik azt a két csendőrt, kik jelentésük szerint tetten érték Zadraveczet, kinek sorát az ő vallomásaik fogja eldönteni.

§ A rossz szomszédok. Molnár György keres nyí lakos állandóan a legrosszabb viszonyban volt a telkes szomszédjával Tamás Mihállyal. Még április hónapban történt, — hogy Molnár azt vette észre, hogy Tamás gyermekeit üvegcserepeket dobolnak lucernás földjére. Ez ismét ok volt a perpatvarra, a melynek kevében Tamás Mihály egy gereblyét ragadott meg és azzal akarta a palánkon át szomszédját megütni. Molnár azonban kivédte az éppen lejének irányzott ütést, egy nagy fejszével, mely a kezébe került. — Akkor át ütött a fejszével a gereblye nyelére, hogy az eltörött és darabokban repült ki a földhöz ember kezéből. — Molnár azonban most már nem elégette meg, hogy szerencsésen elhárította az ellene készülő veszedelmet, hanem most már ő lépett fel támadólag, és átugorva az alacsony kerítést, mely a két udvart egymástól elválasztotta, — a fejszével Tamásra rohant és ezt fején, jobbkarján és a derekán oly súlyosan megsebesítette, hogy majdnem egy teljes hónapig nyomta az ágyat, — míg teljesen kiépült súlyos sebelből. — A nagykanizsai kir. ügyesség súlyos testi sértés büntette miatt emelt vádat a garázd ember ellen, klt a törvénytörvények a sok enyhítő körülmény figyelembe vételével mindössze egy napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletben úgy a vádlott mint a vádlója megnyugodtak, s így az jogerős.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság

Kossuth nem csatlakozott.

De azért szolidáris a kormány.

— Saját tudósítónktól. —

A mai lapok a politikai helyzet javulásáról számolnak be, amire abból következtetnek, hogy Apponyi Albert gróf nem maradt tovább Bécsben és egy alaptalan és megcáfolt hírből, mely szerint Kossuth Ferenc csatlakozott Wekerle kibontakozási tervéhez. Mint említettük, az utóbbi hírt megcáfolták, az előbbi pedig nagyon bizonytalan alapja a kombinációnak és koraivá teszi, hogy a helyzet javulásáról beszéljenek. Megbízhatóbb föltevés az, hogy a helyzet tegnapról mára semmiben sem változott és a kormány lemondásáig aligha is változik. A mai nap politikai eseményei a következők:

Bécs, szeptember 18.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt egy pénzügyminiszteri tanácsosall referátot magának a közös közös költségvetésről, majd a pénzügyminiszteriumba ment, hol Burian közös pénzügyminiszterrel hosszasan tanácskozott. Ezután részt vett a közös miniszteri tanácskozásban, melyen a közös költségvetést tárgyalták.

Bécs, szeptember 18.

A Wiener Abendblatt budapesti munkatársa beszélgetést folytatott egy aktív magyar miniszterrel, aki kijelentette, hogy a legutóbbi minisztertanácsról nem nyilatkozhat, de annyit mondhat, hogy a kormány valamennyi tagja szolidáris abban hogy a helyzet tisztázásában fáradozik. Az erre nézve megállapított módot még nem árulhatja el.

Budapest, szeptember 18.

Holló Lajos orsz. képviselő ma délelőtt meglátogatta Kossuth Ferencet és vele hosszasan tanácskozott. A tanácskozás tárgyat valószínűleg az aradi Kossuth-szobor leleplezési ünnepére képezte.

Bécs, szeptember 18.

Wekerle Sándor miniszterelnök királyi kitallgatására vonatkozólag még semminemű tézkezés nem történt.

Budapest, szeptember 18.

A félhivatalos Magyar Tudósító illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján a következőket jelent ki: Több bécsi és budapesti lap arra való hivatkozással, hogy Kossuth Ferenc csatlakozott Wekerle miniszterelnök kibontakozási tervéhez, vagy ellentétbe került azzal, kombinációk fűz a helyzet megítéléséhez. Ezek a kombinációk, melyek Kossuth Ferenc nagatartására vonatkoznak, legből kaptak, mer az a visszautasító magatartás, melyet Bécsből tanusitanak, még csak alkalmat sem adna ily ellentétbe helyezkedésre, vagy csatlakozásra.

A zalaegerszegi vasutak menetrendje.

A zalaegerszegi vasúti értekezlet.

Zalaegerszeg, szeptember 18. (Saját tudósítónktól.) Baththyány Pálgróf főispán elnöklésével ma délelőtt folyt a vármegyehez nagy gyűléstermében a főispán által összehívott értekezlet, melynek az volt a célja, hogy a vármegyei vasutak menetrendjét a közönség óhajának megfelelően átalakítsák. Az értekezleten megjelentek: Baththyány Pálgróf főispán, Szájbély Gyula a dunántúli 1. é. vasutak elnök igazgatója, Kusevits Tivadrt fűzetvezető, Tary államvasúti fűtiszt, Árvay Lajos alispán, Korbai Károly zalaegerszegi polgármester, Malatinszky Ferenc földbirtokos, Eitner Zsigmond orsz. képviselő, Szalmay József, Malatinszky Lajos, Székely Emil fűszolgabíró, d. Skublics Ödön szolgabíró, Wimmer Lipót ömérnök, Hajós Mihály, Izsó Ferenc ügyvéd, Sági János, dr. Marik Pál főispáni titkár, Jngl Valérián, Peerl Leó, Somosy

László Állomás főnök, ifj. Cukeller Lajos a Zala válogatásügyi szerkesztője.

Az értekezlet megvitatta az összes zalamegyei vonatok menetrendjének helyesbítését a közönség kívánságai szerint, amire vonatkozólag Szajbely Gyula és Kusevits ügyvezető a legnagyobb készséggel adtak fevilágosítást. Az értekezlet megállapította a menetrendek legcélszerűbb átalakítását. Malatinszky Ferenc közönséget mondott Szajbelynek és Kusevits ügyvezetőnek megjelenésükért és fevilágosításaiért, Szajbely elnökgazdát pedig megköszönte Bathányi gróf főispánnak, hogy az értekezletet összehívta s ezzel lehetővé teszi, hogy a közönség régi indokolt óhajai teljesüljenek.

Az értekezlet délután fél 2 órakor ért véget.

Az aradi Kossuth-szobor leleplezés.

Arad, szeptember 18. Wekerle Sándor miniszterelnök táviratban tudatta a polgármesterrel, hogy a holnapi Kossuth-szobor leleplezésén a kormányt Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter fogja képviselni. A városi tanács ma délelőtt ülést tartott, melyen a holnapi ünnepség részletes programját állapították meg és egyezsers-mind elhatározták, hogy Kossuth Ferenc miniszter érkezésekor hivatalos fogadtatás nem lesz. A minisztert, ki ma délután érkezik Aradra, a város polgármestere fogadja csupán. A szobor-leleplezés holnap délelőtt lesz, délután pedig a szociáldemokraták gyűlést tartanak. A szobor-leleplezés után délben az alföldi függetlenségi párt nagygyűlést tart, melyről Justh Gyula, a képviselőház elnöke, ismert elveinél fogva távol marad. A szoborleleplezésen résztvevő képviselők tehát lakásán fognak előtte tisztelegni, amidőn a házelnöktől fontos politikai nyilatkozatokat várnak.

Jäger Mari nem mérgezett.

Hódmezővásárhely, szeptember 18. A hódmezővásárhelyi törvényszék vizsgálóbírója befeljezte Jäger Mari szennázációs bűnügyében a nyomozást s ennek meglepő eredményei vannak. Az exhumált hullákban az országos-vegyszer nem talált mérget és így Jäger Mari ellen csupán kuruzslásért folytatják az eljárást. Jäger Mari egyébként Mária Nosztrára internáltak.

Az ellopott 25 ezer koronás ajánlott levél.

Imreyt letartóztatták.

Budapest, szeptember 18. A ma déli lapok szenzációs lopásról írnak, mely szerint a budapesti főpostán kezelés közben elloptak egy ajánlott levelet, melyben 25 ezer korona értékű záloglevél volt. A rendőrség óriási apparattal, de a legnagyobb titokban nyomozást indított a szenzációs ügyben, melyről ma délben a következő hivatalos jelentést tette közzé: Az ellopott levelet még a múlt hó 30-án Bécsben az ottani „Union” bank a „Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja” címére adta fel. A pesti pénztárat már f. hó 4-én értesített arról, hogy címére Bécsben a küldeményt feladták, de az nem érkezett meg. A rendőrség a feljelentés folytán megindított nyomozással megállapította, hogy midőn Imrey Ferenc postafőosztás augusztus 31-én reggel a kihirdetésre ajánlott leveleket Dunai István kézbesítőnek átadta, ez észrevette hogy a főtiszt neki csak 43 darab ajánlott levelet adott át, holott a könyvben 44 darab volt jelezve. Dunai figyelmeztette erre a főtisztet, aki azonban ahelyett, hogy a dolgot a csoportfőnöknek jelentette volna, egyszerűen a könyvbe írt 44-es számat 43-ra javította ki. A kézbesítő e vallomásra Imrey Ferenc főtisztet makacs tagadás ellenére ma délelőtt letartóztatták és ellene hivatali sikkasztás címén eljárást indítottak.

HOTEL BELVEDERE, Bécs.

Gyönyörű felkérés az állomással, álló oszlop, Park, szobák, szobák, 16 szoba mellett 200 szobával, jó és olcsó. 2 baronati fejébe.

Portál

kitűnő karban olesóért
eladó o o o o o

Weisz Miksa

cégnél, Fő-ut 8.

3124-2

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

R Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 778.25. Osztrák hitel részvény 70.— 4% magyar koronajáradék 92.15. Kereskedelmi bank részvény 3478.— Salgótarjáni kőszénbánya részvény 610.— Rümamurányi vasmű részvény 679.— Adria tengershajózás részvény 423.— Hazai bank részv. 286.50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 18.

Készáru-üzlet.

Buza 10 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. október 13.79 Buza 1910. április 13.90.
Hozs 1909. október 9.62. Hozs április 9.94 Zab 1909. október 7.34. Zab április 7.61 Tengeri 1909. szeptember — Tengeri 1910. május 7.09.

Csőtömeg eladási hirdetmény.

Alulírott, mint néhai Berger Károly volt nemesvidi lakos kereskedő hagyatékának csőtömeggondnoka, a csődválasztmányának 1909. évi szeptember hó 14-én hozott határozata alapján ezennel közhírré teszem, hogy a nevezett vagyonbuktott hagyatékának csőtömegéhez leltározott és a csődteltár 1—16. tételei alatt, továbbá 18—46. tételei alatt, valamint a 48—117. tételei alatt, ugy a 128—674. tételei alatt, valamint 678—1763. tételei alatt, nemkülönböztve a 1772. tétele alatt 15104 kor. 66 f. beszerzési és 8715 kor. 42 f. becsértékben közjegyzőileg bejelentésként, deszka, fűszer, vas, rőfös, rövidáru és stb. áruk zárt ajánlati verseny útján 1909. évi október hó 4-én Kaposvárott fog eladatni a következő feltételek mellett:

1. A zárt írásbeli ajánlatok 1909. évi október hó 4-ének d. e. 10 órájáig dr. Oláh Ödön kaposvári ügyvéd csődválasztmányi elnök urnál adandók be, ahol tartozik ajánlattevő ajánlatával egyidejűleg 1000 korona, azaz egyezer koronát bántpénz fejében letenni.

2. A választmány az ajánlatok felett ugyanazon napon tartandó ülésen fog határozni.

3. A választmány fentartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett összes ajánlatokat visszautasíthassa, ha azokat előnyösebbnek nem találja, vagy a beérkezett összes ajánlatok melőzősével azonnal újabb szóbeli ajánlati versenyt tartson, avagy hogy zárt ajánlati uton való eladásra újabb határidőt tűzzön.

Az ajánlattevőt azonban ajánlata minden körülmények között kötelezi és ha a jelen hirdetményben foglalt bármely közelettségének eleget nem tenne, bántpénzének elvesztésén felül a netáni károokért is szavatol.

4. Akinek ajánlatát a választmány elfogadja, tartozik a vételárat, melybe a bántpénz betudatik, 3 nap alatt alulírott tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni és a megvett árut ugyanazon idő alatt átvenni.

5. A kiszabandó kincstári illeték a bevételtérheli.

6. A csődválasztmány sem az áru, minősége, sem azoknak a leltárban foglalt mennyisége tekintetében szavatosságot nem vállal.

7. Ha a vevő a vételár kifizetését vagy az átvételt tagadná meg, úgy a megvett ingók vevő kárára és veszélyére fognak eladatni.

8. Az ajánlat elfogadásától kezdve a megvett árukat érhető bármilyen károsodás vevőt terheli.

Az érdeklődők az eladás tárgyát képező árukat 1909. évi szeptember hó 25-én d. u. 2—6 óráig, szeptember 30-án délután 2—6 óráig és október hó 3-án d. e. 8—12 óráig alulírott tömeggondnok közbejöttével Nemesvidon a helyszínén, — a leltárt pedig tömeggondnok irodájában Marcaliban bármikor megtekinthetik.

Kelt Marcaliban, 1909. évi szept. hó 14-én.

Dr. Somogyi Béla

ügyvéd, mint néhai vb. Berger Károly hagyatékának csőtömeggondnoka.

Tánciskola megnyitás.

Van szerencsém a tánc kedvelő ifjuság b. tudomására hozni, hogy e hó 20-tól kezdve a Polgári-Egylet emeleti termeiben táncanfolyamot, különösen boszton kurzust nyitok. — Beiratkozni lehet vasárnap, e hó 19-én délután 3-tól 5-ig és 20-án este 8-tól 10 óráig a Polgári Egylet emeleti termében, ahol bővebb felvilágosítással is szolgálok.

A tánc kedvelő ifjuság b. pártfogását kérve, maradok tisztelettel

KRENUSZ KÁROLY

okl. tánc tanító.

Ha elegáns Napernyőket sz

Ha tartós Bécsnyőket sz

Ha gyors áthuzásokat sz

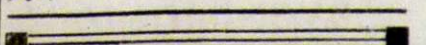
És remek Sé abotokat sz

akar vásárolni, forduljon a kizárólagos **NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETBE,**

a hol naponta újdonságok a legartósabb kivitelben olesó árért szerzethetők be. — Pontos kiszolgálásért kezességét vállal 3124

Kreiser Alajos
esernyő készítő specialista.

a Szarvas-szálló átellenében.
Munka elvállalását csak személyesen, megbízottaim csak kétkartyám előmutatásával jogosultak.

Bármely magyar és külföldi
napilapra

hetilapra

folyóiratra

divatlapra

megrendeléseket elfogad:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Aki rendeléseit ezekre itt eszközli, az csak időt és pénzt takarít meg.

Keresztcsillag

MAGGI-féle

a leghíresebb húsléves szállárd alakban és a szilárd és könnyű és ízletes is tartalmazza; ez

Csak a MAGGI névvel és a keresztcsillag védjeggyel valódi!

 6 f, 1 lányér
(1 liter)
leveshez
a legjobb!

1038

WESTINGHOUSE

 Erős!
Szilárd!
Tartós!
Biztonságos!
Nesztelen!
Gyors!
Hegymászó!
Olcsó üzemű!
Utbíró!
Szagtalan!
Elegáns!

Gyár: ARADON.

Garancia és javítóműhely:

Budapest, IX. Páva utca 10.

Iroda és kiállítás mintaterem:

Budapest, IV., Kigó tér 1.

(királyi bérpalota.)

Baza utóvizonyokhoz megfelelő

Turakocsik, teherkocsik, autobuszok
Turakocsik:

30 HP cardanhajtással, 35—40 HP lánchajtással, 40 HP lánchajtással, lánctakaróval, 40 HP cardanhajtással. Gyártás alatt 15 HP hengerű cardanos fiakker és kiránduló-kocsi.

Teherkocsik és autobuszok:

30 HP lánchajtással, lánctakaróval, 4 tonna hasznos súlyra vagy 40 személyre.

Automobilalkatrészek, lámpák, stb.

Állandó kiállítás

Budapest, Kigó-tér 1.

Telefon 168—43.

Képviselek keresetnek.

305-4

Schulhof Adolf nagykanizsai borkereskedő

 elhalálása folytán, körülbelül 2000 hektoliter különböző nagyságu **ászkok és transporthordó** teljesen kifogástalan jó állapotban eladásra kerül. Érdeklődők, a hordókat SCHULHOF cég üzlettelepén Nagykanizsán bármikor megtekinthetik.

3045

„Evoe“
haj-
csodaszer
bizonyíthatólag
hatásos.

Kopaszág, hajhullás, hármós elleni szer. „Evoe“ erősíti és frissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a hajnövekedését. Egy nagy üveg ára, igen kiadós 5 korona, három üvege 12 korona.

„Evoe“-csoda-krém néne, vimmerli, redő, bőrtelke ellen.

Nagy légegy 4 korona.

„Evoe“ keleti széplőszappan 1 korona. Utánvétefel.

RZ „Evoe“ lépcsőség főraktára:

Wien, II., 517. Praterstrasse 57.

Számtalanszor bevált

A dűge egítés

 hágyhomoknál és
bőlyarburnnál,
mial a kőgyavat
megkötő szer.

Mosó- és tisztító-üzlet megnagyobbítás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni miszerint tanulmány utasról visszatérve a ott szerzett újabb tapasztalatom alapján üzletemet a mai kor igényeinek megfelelően berendezve

megnagyobbítottam

a miért abban a helyzetben vagyok, hogy mindentéle fehérneműk, egymint férfifehérneműk, és mellények, női fehér ruhák stb. a legnagyobb figyelemmel mélyen leszállított árban készítem. — Szíves támogatást kérve teljes tisztelettel

Mayer Klotild

Fő-ut 15. szám.

ISKOLA CIPŐK

ugy szinte felnőttek, fiuk és leányok részére külön megrendeléseknél a nyári idényben, kettős mennyiségben készült

szez által

felhalmozott raktáramat

előállításai áron alul árusítom el.

Tartósságáért kezesség vállalom.

Keller Mátyás

cipész-mester. 2 2

Erzsébet királyné tér. 12

Palkó Péter építő
Nagykanizsán, VI. ker. Varasdi-u. 63. (Sajódi ház.)
Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árák mellett. Költséghatározást és tervek díjmentesen készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

GOLDSCHMIDT & FIA
WELSH...

Hordóeladás.

 Uj és használt ajtó és ajtófélfői boros, szeszes, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindentéle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legolcsóbban szállít esetleg birományba ad **Bor- és Hordó Forgalmi Vállalat** Schwarz és Pábian, Budapest, VII., Erzsébetkörút 35. Telefon 116—27. Legolcsóbb beszerzési forrás termelők és viszontelárusítók részére. Közvetítés díjaztatik. 3052

Üzlet-átadás.

 Somogy megyében járási székhelyen
Főtéren

20 év óta lenálló jömenelű

fűszerüzlet

 detail és viszonteladók részére pálinka eladással, — naponta nagy vidéki forgalommal, — alkalmas más szakmát is bevezetni.
3122
Cím a kiadóhivatalban megludható.

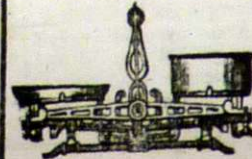
Mérlegek és Súlyok!

Tizedes, százasos, egyenkeru, táblás

mérlegek és súlyok

legponosabb javítása és hitelesítettése, nagyobbitott mérlegkészítő műhelyemben gyorsan és a legolcsóbb árak mellett elfogadjatik. 30 évi szakgyakorlat

Szíves pártfogást kér továbbra is

Golenczky Ferenc

öki gép- és mérlegkészítő Nagykanizsa Ötvös tér 31. szám. — A cím fontos! Megőrizendő!

Bassó József

kovács és kocsigyártó

NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lóvasalást, kocsik átalakítását, tisztogatását és bérelését, kitűnő munka, — jután, os árák mellett.

Stedienpferd- Liliumszappan

Legenyhébb szappan arcbőrré és
szépió ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírását
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
hatása a legmakacsabb gyomor- és aitchbántá-
lalmak, gyomorgörs és gyomorhév, tozatti
székrekedés, májbántalom, vértolulás,
aranyer és a legkülönbözőbb nőbetegségek
ellen, a jeles háziasszernak évtizedek óta mindig na-
gyobb terjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti
doboznak: — Hamisítások törvényileg fenyítettnek
2 korona.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg MOLL
A. védjegyét tünteti fel,
„A. Moll“ feliratu óno-
záttal van zárva. A Moll-
féle sós borszesz ne-
vezetesen mint fajda-
lomcsillapító bedör-
zölésiszer kővény,
csusz és a meghülés egyéb
következésményeinél legis-
meretesebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.
MOLL-gyermek szappanja. Legfinomabb, legújabb
módszer szerint készí-
tek gyermek és hölgy szappant a bőr okzerü apo-
lására gyermekek s felnőttek részére. Ára darabon
ként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.
Minden darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátva.

Főosztályok:

Moll R. gyógyszerész, cs. kir. udv. szállító éltes
Bécs, Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett
teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan „MOLL A.“ alá-
írásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsán: ROSENFELD ADOLF FIAI.

Mérleghitelesíttetés

Mérlegjavítás
Mérlegkészítés.

A „Mérleghitelesítésről“ szóló törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

a. m. karos (balancó, egyensúly) tízedes, száza-
dos, tolös, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyor-
san és pontosan eszközölöm a legjutányosabb
árak mellett. Minden mérleget műhe-
lyemből hitelesítette szállítok el, ugy-
a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mér-
legek javítására vidékre is elsőrendű munkásal-
mat küldöm.

A mérleg pontoságáért kezességet vállalok.
Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak
csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérom.

Kohn Samu

épület, műlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

„Club“

a legártalmatlanabb

cigarettapapir,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz
semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: SCHWARZ ÉS TAUBER

m. kir. dohánygyártószövetkezet.

Erdőbirtokot

nagy vadászattal és kastélylial megvé-
telre keresek. Részletes leírást csak a
tulajdonostól kérek.

3099

Nagyobb birtokot

bérbe keresek. A birtok mibenlétét,
valamint a bérleti feltételt a tulajdonos-
tól kérem alantli címre küldeni.

Erdőbirtokot,

nagyobb tölgy- és fenyőerdőt kihaszná-
lásra keresek megvétele. Részletes le-
írást csakis a tulajdonostól kérek.

BREUER LAJOS Sopron, Színház-u. 24.

AZ ANGOL

Lilium Szappan

Fénylő vagy vörös arcbőrnél, bőr-
hámlassnál, bibircsek (wimmerlik) és
mitesszerek ellen, gyors és biztos hatása.

1 darab 80 fillér.

Kapható a főraktárban:

Drogeria a „vörös kereszthez“

Nagykanizsán.

Az írógépek terén

egyedül áll a

Teljesen látható írás
írógép. z z z z
Szilárd konstrukció z
Könnyű kezelés z z
Kívánatra díjtalanul be-
mutatjuk z z z z

Lukács és Schwarz
Budapest, I. Rózsa-terület 10.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kaszinezy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Műveltség, béli kimutatások és nagyjelölések aorokint 50 fillér.

Egyéni és esküvés értekezések díja
5 kor; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1.- K.
Negyedévre 3.- "
Félévre 6.- "
Egész évre 12.- "
Postai szállításal:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.- "
Egész évre 18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölös szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor

szociális hírtől.

Püspöknepok után.

Nagykanizsa, szeptember 21.

Erről a mi szegény Nagykanizsánkról sok rosszat beszéltek, állítottak már alaptalanul. A sok között nem utolsó az a vád, hogy nagy benne az ugynevezett felekezeti türelmetlenség. Annyiszor hallottuk ezt az állítást, annyszor élénk dobták csak amugy könnyedén, hogy végre nem is gondolkozunk fölötté, csak egyszerűen elhittük. A természetes, okos eljárás az volt volna, hogy meg kellett volna kérdezni: hol van hát az a felekezeti türelmetlenség, ami kétség-telenül a legrombolóbb természetű a társadalmi betegségek között. Mi azonban nem így cselekedtünk, hanem egyszerűen elfogadtuk, hogy itt csakugyan felekezeti türelmetlenség dúl. A jelszót felkaptuk és adtuk tovább. Fújtuk, hogy bizony borzasztó, rettenetes ez a felekezeti türelmetlenség; de ha valaki megkérdezte volna, hogy hol van hát: rémítő módon zavarba estünk volna; mert bizony nem bírtunk volna rámutatni. Rámuthattunk volna ellenben minden alkalommal, amikor példának okáért a római katolikusoknak valami egyházi körmenetük szokott lenni, hogy az izraelita, ágostai evangélikus és református vallásnak milyen vallás-tisztelettel, példás

türelmességgel járultak hozzá minden módon az ünnepség zavartalanúságához és fényéhez. Valamint rámutathattunk volna minden alkalommal arra is, — hogy a római katolikusok sem voltak soha a más felekezetiükkel szemben ünneprontók. Hála Istennek: Nagykanizsán mindig megvolt a lelkeket megnyugtató és fölemelő felekezeti türelmesség. A társadalmi élet kellemességeinek, békéjének megromtója sok egyéb dolog lehetett és volt is, de a felekezeti türelmetlenség nem volt az soha és most sem az. Ez csak egy lelkiismeretlenül, meggonnólatlanul vagy rombolási céltalattal közénk dobott jelszó, alaptalan vád volt mindig és most is az. Ha mégis volt olyan számbavehető, komoly ember, aki eddig elhitte, most, a szeptember 18-ikán lefolyt püspökgodtatás alkalmával, mely *Kránitz Kálmán* címz. püspök ittélé alatt és távozásakor bizonyára olyan mozzanatokból győződött meg az ellenkezőről, melyek lelkét örökre elzárják minden eféle alaptalanul eldobott vád elől. Nagykanizsának nemcsak róm. katolikus, hanem izraelita, ágostai evangélikus és református vallású lakói is olyan példásan szép versenyzéssel ügykeztek a fogadtatás fényét emelni, hogy mi ezt a mozzanatot, mint a felekezeti türelmességnek legragyogóbb,

példás megnyilatkozását, nagy örömmel szegezzük le mindenkinek tanulságul, vizsgálatalul és biztató reménységül, hogy ha Nagykanizsán a lelkek ebben a dicséretes, példás felekezeti türelmességben igazán konfirmálódnak, megerősödnek: akkor hova-hamarabb felemelkedünk a kölcsönös vallás-tisztelet, a kölcsönös megértés ragyogó világába, Isten országába.

Tehát csak ebben a szellemben, konfirmálódjunk és konfirmáljunk.

A válság.

A tornyai beszéd.

Wekerle Bécsben.

— Csírák és telefonjelentések. —

Elérkeztünk ahhoz a ponthoz, midőn pusta szavak, ideig-óráig való megalkuvások már mit sem használnak. Nyílt föllépésnek kertele nékül való programvallásnak érkezett el az ideje. — Nem alkudozhatunk tovább is azok, kik a nemzet jogaira esküsznek, mert nincs elakadni valójuk. Vagy győznek, vagy levertnek, de szállrd hittl megállnak közjogi igazságaink alapján. Lehetnek ennek az áldozatai, de nem árulói.

A tornyai értekezlet jelentőségét nem lehet tapadul és imponáló nyíltságát csak az akasztófa humor figurázhatja ki. Az értekezleten tényleg 40 képviselő volt jelen, amely

Monte-Carlo.

Írta: Lukács József tanár.

Gyönyörű ut a tenger mentén. Déli növények dus pompája szegi a vasutat. Marsellelől egy tündérváros a vidék Monte-Carloig. Üdülőhely mindenütt, s magas paloták, úri kényelemmel ellátott villák hirdetik a jöziés s a gazdság diadalát. Szaladó természeti szépségek akad meg a tekintet, a hova vetődik s látszik, hogy ide azok járnak, kiknek minden esakört megadott az élet ahhoz, hogy gondjaikat természeti szépségek látásával feledtessék. Semmi sem hiányzik, mit a modern komfort megkíván, minden fellelhető, minék a túlságosztó izlés és kényelem szükségét érsi. Szánalom ül a lelkek, hogy e vidék minden részletét nem szemlélheti behatóbban, s hogy csak oly futólag vehet egy-egy pillantást arra, mi váltakozó szépséggel halad el mellettük, a természeti szép ezer faját tárva kaleidioszkopszerűen a mereven odatapadt tekintet elé. Balról egy paradicsom, jobbról a tenger szivompája. Eperszínbe tört napangár verődik vissza egy végtelenbe nyuló tengerpartról. S a vonat a tengerparton halad, csak itt-ott vész el az alagutakban, honnan hosszabb-övidebb idő múlva kerül ismét elő. Így érünk alagutakon át bujkálva Nizzán s Monscon át Monte-Carlóba. Micsoda vidékre épült ez a bíres hely! A formáló képelet sem alkothat szebbet. A csodálatos nyúló fénye, a raffinált izlés mesterkéltége mind

mind tárgyára lel e helyen. A modern kincs keresők birodalma terül itt el e hegyes-völgyes helyen. Igénytelen állomásán minden vonat megáll. Mert ide sokan jönnek. Kiben vagy ébredt a birtoklásra, a hirtelen meggazdagodásra, az rábizza magát a robogó vonat különböző nemére s azután neki indul Monte-Carlónak. S itt soha sincs elég ember. Az utcákon allig látni valakit, pedig minden vonat hoz ide egy csomó szerencsevadászt. Elvesznek egész tömegek ezen az átlag kis helyen, eltemeti az életet a sok szálló. Egy szálloda tábor az egész város, melyek busan szegik az utcákat. Mintha hangja volna minden háznak, mely tragédiákat zeng, melyek falain belül zajlottak le. Azért oly komoly itt minden palota. Leeresztett szaluk néznek az utcára. S a magas épületek mindugy meredeznek a hegy lejtőjén, mintha egy-egy elhagyott vár volna. Különös hangulat szállja meg az embert, a mint a palotatorok között jár-kei. Minden koppanó lépésre új kép támad a lélekben, melyet egy-egy emberi alak látása keit életre. S nem is soká időzik itt az utca, ki idejött. Neki megy egy parknak, hol az élet oly dus változatban lüktet, hol az izgalom uralma állandó.

Az állomástól allig pár lépésnyire már szembe ölik a jelző tábla, mely az ismeretlen utba igazítja. Be is lép mindenki a gondossan elrendezett parkba. S azután megy a gondozott utakon fel — a kaszinóig. Itt elfogja az embert az izgatottság és sietve megy az arany-

bánya felé. Meg sem nézi az épület külsejét, mely pedig megérdemel néhány perccel. Meglátszik rajta, hogy itt a pénz öfelsége uralodik.

A jó izlés mindenfelé. Egy órk tavasz van ott folyton virulóban, melynél hervadás soha sincs, melyet nem ismer az elmulás. Belépünk. Oda tartunk, hol a belépő jegy kerül birtokunkba. Az utielevek előmutatása után kiállítják azt a sárgásjegyet, mely jogot ad a belépésre oda, hova annyian mennek reménynyel és vágygallyal telve s honnan a legtöbben letörten jönnek ki. Két termen haladunk át. A harmadikban egy nyúsgó élet tárul fel előttünk. Asztalok körül ül, vagy áll egy csomó ember, férfi s nő vegyesen. Minden asztalnak megvan a maga közönösége. Itt is, ott is egy csomó ember. Ez mind kísérletelni jött ide a szerencsével. Ki akarja próbálni, hogy mit szánt neki a sokat hangzatosított sors. Többet-e, mint amennyije eddig volt, vagy pedig az életet is csak addig birta rá, míg ez épület küszöbén átlépett. Kevés itt az olyan, kit csak a kíváncsiság hozott ide. S ha így is jött, az izgalom akkor is erőt vesz rajta s lélekben együtt játszik, együtt nyer és veszit a játékosokkal. Az izgalom képe reátpad s mire észre veszi már rajba annak a szenvedélynek, mely vagyonokat áldoz fel a szerencse eshetőségének. Az edzett lélek erős önmuráma van szükség, hogy ellene tudjon állani a szenvedélynek, mely mint csábító szellem ott hangzik szavával

számhoz legalább még olyan 60 képviselőt számíthatunk, kik eddig is a végsőleg exponáltak magukat a bankért. Hol van hát a „törpe kisebbség,” — melynek lelkes állás-foglalását kigunyolták, lekicsinyelték? — Ez szinte-jára a többségi függetlenségi pártnak, mely ezen irányba való egységének megteremtése érdekében tovább is számít Kossuth Ferenc vezetésére.

A tornyai értekezletről, — melyről tegnap tudóstottunk, — ma a következőképpen közlik velünk Jasth Gyula beszédét:

— Mint elnök — ugymond — pártgyűlések és népgyűlések alkalmából ritkán nyilatkozik, azért ezt a barátságos összejövetelt használja fel, hogy politikáról szóljon. Utal arra a szeretetre, arra az együttérzésre, amely székebb otthonában a magyarokat és nemzetiségeket összefűzi. Azt hiszi, hogy az egész Magyarországon ennek a barátságos viszonynak kellene irányadónak lenni. Nemzetiségi politikáját sokan félreértik és elítélik, de ezek nem tettek semmit, hogy azok, akik a magyar állam eszméje ellen törtek, a méltó fenyítést megkapják. Két nemzetiségi politika volt eddig. Az egyik Bánffy Dezso nemzetiségi politikája, amely erőnek-erővel fajmagyarokat akart belőlük csinálni. Természetesen kudarcra lett a vége. A másik, amely szintén sikertelen volt, a langyos, semmittevő politika. A nemzetiségeket eddig 67-es irányzat kortescélokra használta föl. Ezen a politikán változtatni kell. Ennek más újja nem lehet, mint karunkba kell fogni azokat, akik hűek a magyar állameszméhez és velünk karöltve skarnak az ország jólétéért, függetlenségéért harcolni, de kérelhetetlen szigorral akár törvényhozási uton is büntetni azokat, akik a magyar állameszme ellen törnek. Azokat, akik a magyar állam ellen való agitálásért bíróság elítélték, politikai jogalknak örökös elvesztésére kellene ítélni.

— Bizonyos, hogy mi már nem tágíthatunk! Nem engedünk sem a banknak 1911-ben való felállításából, sem egyébből, amit Kossuth Lajos programja követel. Nem engedhetjük kijátszani magunkat. És ha új kormány jönne, amely nem hajlandó a nemzet jogos kívánságait kielégíteni, akkor ellenzékbe kell mennie az egész függetlenségi pártnak, de én és akik velem tartanak, feltétlenül ellenzékbe is megyünk, még akkor is, ha körülöttünk gyávák, meghunyászkodók vagy megalkuvók akadnának.

minduntalan, valahányszor egy arany csörről s mely ere- lázas szem tekintetéből világít felé, amennyiszor ez a golyó elindul a mozgó kerék körül, vagy pályáját megfűtve koppanva esik rá a vörös és fekete alapra irt szám fölél. Csak a bankról beszél. A többiek mind némán állanak. Csak kezük és szemük mőködik. Az első a pénzt rakja, a másik a szerencsekerékre tapad tekintetével. A legtöbbnek már fáradtak a vonásai, sápadt az arca s elcsigázott egész valója. Boldogtalannak éri magát s nem tudja megérteni azt a helyzetet, melyben most az a kerék lassu, sim, forgása darabonként tör le az ő reményét s vágyát, melynek stárnyán iderepült, mely utazásának célt adott. S most meghozta élelő erejéből itt hagyja magát is végre a helyen. Hol reménye töle elbucszott örökre.

Az élt igazalom látszik minden arcon. Foszforesztáló szemek, lázas arcok, erősen csukott, vagy nyitott ajkak mindenütt. Az asztalnál középen áll négy bankár. Előttük egész pénzhalmaz. Az aranyból rudak pihennek mellette s a bankók nagy halmaza. Alig egy perc múlva az egész játék, az asztal középen mélyedésben jár a szerencse-kerék. Pölitte, a peremén egy kis elefántcsont golyó. Elérintés irányban morog mindkettő. Végül a golyó a kerék valamelyik számába esik s ebben a pillanatban megszólal a bankár. Jelezzé a színt s a számot, mely fölött megállt a golyó. Erre megkezdődik egyik oldalán a pénz behuzása, a másikon a nyeresemény kiosztása.

(Vége következik.)

A politikai válság mai eseményeiről a következő távirati jelentéseket kaptuk:

A miniszterelnök Bécsben.

Bécs, szeptember 21.

Wekerle Sándor miniszterelnök a délelőtti a magyar házbán töltötte, hol hivatalos ügyeket intézett el. 11 órakor a Hofburgba hatott királyi kihallgatásra. A kihallgatás teljes másfél óra hosszat tartott. Hír szerint a miniszterelnök a királynak előterjesztette a legutóbbi minisztertanács által elfogadott kibontakozási tervet. A kihallgatás után a miniszterelnök Bionert osztrák miniszterrel és Aehrenthal gróf külügyminiszterrel tanácskozott hosszasan. Wekerle ma este visszautazik Budapestre és szerdára vagy csütörtökre összehívja a minisztertanácsot, melyen beszámol a kihallgatás eredményéről. A minisztertanácsra Apponyi és Andrássy is Budapestre érkeznek.

A helyzet.

Bécs, szeptember 21.

A Wiener Tagblatt értesülése szerint a válság ügyében ma sincs döntés és ez legközelebb nem is várható. A helyzet változatlanul súlyos, amit rendkívül meglehet az, hogy Bécsben változatlanul merev ellenállást tanúsítanak a magyar követelésekkel szemben.

Budapest, szeptember 21.

A függetlenségi párt körében rendkívül nagy fontosságot tulajdonítanak a tornyai értekezletnek. Az ott elhangzott nyilatkozatokat ultimátum súlyával bírónak fogják fel, ami a pártban nagy meglepetést kelt. Általános a vélemény, hogy a párt tulajdoni többsége Jasth Gyula mellett van és nagyon kicsiny töredéke a pártnak az, melyre egy olyan kormány számíthat, mely a bank és a vámterület nélkül akarja megoldani a válságot.

Elbucszott a színleposztó.

Bucsztatjuk az arénát.

Szomorú sors vár a kiérdemesült deszkákra. Császárokat, királyokat, tündéreket, Szoyert, Blahánét, Sziklay Szerenákat, Károlyi Leonákat hordoztak hét évig a hátukon s vénségükre az a sors vár rájuk, hogy istálló falat, asztalt, koporsót verjenek belőlük. Ez a nacionalizmus, melyet oly gondos óvatossággal kerti a deszkák, míg Kövesi igazgató volt az ur felettük. Hol egy alkalmas méla akkord, hogy odatűzük a romba dőlő Thalia-templom fejfájára: „... Fejedelmi Cézár, ha föld röge lette — mondja Shakespeare, — közönséges sár lesz belőle, melyel hordót tapasztanak.

Egész röviden: akár visszajön Kövesi igazgató jövőre, akár nem, az aréna elmulásának meghatározott pillanatánál le kell rónunk hálánkat iránta azért, hogy az arénát építette egy vidéki igazgató anyagi erejének megfelelő keretekben. Az arénában aztán voltak kővér és szük esztendő, a kassa hőmérséje szökődcéssel föl és alá, egy azonban változatlan volt: a közönség rokonszenve a direktor iránt és ellensége azért, hogy szorid, rendezett társulatokkal jött hozzánk.

Kétségtelen, hogy a jövő esztendő változást hoz. Az arénában többé nem lehet játszani, azt is kerülni akarjuk, hogy szeptember hónapban szüntársulatunk legyen, mely egy nagyobb város részére nálunk akar összehozni. Nem tudjuk, hogy ilyen körülmények

között Kövesi igazgató jöhet-e jövőre is Nagykanizsára. Ha igen, bizonyára lesz a városnak több beleszólási joga a színház ügyébe, mert azon az alapon, hogy a színház részére helyet a város adja. Ennek a szükséges felügyeletnek a reményében jövőre is szívesen látjuk Kövesi igazgatót és társulatát.

Hirek.

— Függetlenségi értekezletek. A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt népgyűlést intéző bizottság ma este fél 9 órakor a Szarvas szálló éttermében értekezletet tart.

— A főispáni család Nagykanizsán. — Batthyány Pál gróf főispán nejevel, anyósával, özv. Pallni Inkey Kálmánéval és a két kis grófnővel Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos tanfelügyelő és dr. Marik Pál főispáni titkár kíséretében ma Nagykanizsán át Murakereszturra utaztak, hogy az ott ma folyó bérmlásnál jelen legyenek. Öméltségük a délelőtti Nagykanizsán töltötték és időt szakítottak maguknak, hogy a Zala szerkesztőségét látogatásukkal szerencsétlenségük.

— Tanári kinevezés. A vallás és közoktatási miniszter Schummer Sziárdot, a helybéli római kath. főgymnázium helyettes tanárát, a karánsebesi állami főgymnáziumhoz helyettes tanárrá kinevezte.

— Tifuszjárvány Kaposvárott. Kaposvárról jelentik: Itt a tifus járványszerűen lépett fel. Nap nap után szaporodnak a megbetegedések. Tegnap tifuszban halt meg Stöcker Ágoston harminctéves postatiszt. A járványt a rossz kutviznek tulajdonítják és a hatóság intézkedett, hogy a régi kutakat betömjék.

— Nyugalomba vonuló jegyző. Plossner Lajos íbárosberényi körjegyző 43 évi érdemes munkásság után nyugalomba vonult. Az új jegyző választása folyó hó 30-án lesz.

— A hivatalos lapból. A vallás és közoktatásiügyi miniszter Kulcsár Ilona és Schönstein Erzsébet okl. tanítónőket a muracsányi állami elemi népiskolához rendes tanítónőkké kinevezte.

— Kibővítik a gyékényesi állomást. Gyékényesről írják lapunknak: Az a nagy forgalom a határszélen, melynek lebonyolítása a gyékényesi állomás feladata, arra indította az illetékes köröket, hogy az állomás kibővítését kérjék. Aki megfordult a gyékényesi állomáson, tapasztalhatta, hogy bizony szűkek az állomás helyiségei és területe a naponként lebonyolódó óriási forgalomhoz képest. A kérdésnek valószínűleg maglessz a kívánt sikere s az állomást kibővítik.

— A kamara közgyűlése. Soproni kereskedelmi és iparkamaránk s hó 28-án tartja rendes közgyűlést.

— Egy bánatos asszony, aki lop. Egda Erzsé veszprémi illetőségű családfelesége a szombathelyi állami gyermekmenhely igazgatóságán pár hónapos csecsemőjével együtt, Nagykanizsán adta tartásába. A minap az államilag gondozott kislgyermek megbalt, s az anya akkor Veszprémbe köszült utazni a szüleihez. Arra kérte több szomszédját, Zsebők Teréz örv. Tóth Józsefné magyar utcai asszonyt, hogy nálá távollété idejére ruháit elhelyezhesse. Az asszony ezt megengedte a fiatal anyának, aki az engedélyt arra használta fel, hogy Tóthné szekrényéből két jeggyűrűt és több ruhadarabot ellopotott. Tóthné panaszt tett az eset miatt a rendőrségen, mely intézkedett, hogy a veszprémi rendőrség a bánatos anyát pártfogásba vegye.

— A mumori emberölés. Alsóendvárdi jelentik: Véres esemény játszódott le a községi Mumori községben. Duhaj, bosszualló legények lécekkel, dorongokkal agyonverték egy legényt, aki a bátyja által halta est az irtoztos halált. A véres dráma első felvonása tavaly, egy bucsu alkalmával Lentiben játszódott le a korcsmában. Ivás közben több lent-i, mumori és bárhelyi legény valami nézeteltérésből kifolyólag összevesztett s közülök egyik, Mondschein Károly sommásan akarván bíraskodni, arcúlitotta a leglármásabbat, egy bárhelyi legényt. Erre a bárhelyi legénynek éktelen dübbe jötték s talán össze is verték volna Mondscheint, ha az idejekorán el nem szökök a színhelyről. Így csak bosszút esküdtek Mondschein Károly ellen és várták az alkalmat a leszámolásra. A leszámolás napja közel egy esztendőig várattott magára. E héten keresztiszentelési ünnepség volt: Mu morban s az ünnepi akción megjelentek a lentiek s a bárhelyiek is. Mondschein Károly ellenségel is elmentek az ünnepélyre, mert erősen számítottak rá, hogy végre visszafizetik a tartozást. Mondschein Károly azonban nem ment el a keresztiszentelésre, talán mert megérezte a veszedelmet, hanem elment az öcsére, Mondschein János, aki mit sem sejtve s bátyja ellen készül merényletről, gyanutlanul ivott a mumori korcsmában. Az ellenséges táborból ketten, Kovács István és Kovács Pál bárhelyi lakosok megpillantván az ifjabbik Mondscheint, elhatározták, hogy ő rajta állanak bosszút. Ugy is történt. Az ártatlan Mondschein János úgy 7 óra tájban gyanutlanul lépett ki a korcsmából, hogy hazamegyen, mikor a két Kovács rátámadt és a náluk levő dorongokkal agyba-főbe verték. Mondscheint az erős ütések következtében véres fejjel, félholtan esett össze, mire a többi ellenséges legény is előjött rejtkehelyéről és addig ütötték verték, míg élet volt benne, szután elmenekültek. Mondschein János véres hulláját a falubeliek szedték föl és jelentést tettek a borszállás esetéről a csendőrségnek. Az alsóendvái járásbíróság csütörtöki szállítás ki a színhelyre a boncolás megajtése végett. A boncoláson részt vett a távirati uton értesített dr. Szász Gerő kir. ügyész is. A vadállati legények ellen a megtorló eljárást megindították.

— A furfangos inas. Ravaszul kiészült tervvel készült arra Kaponya Vendel tizenennyéves ére cipész inas, hogy a fővárosba mebeszen föl a megnézhesse a szép fővárost. Pénze nem volt, tehát a következő módon járt el. Magasebbitte a kezét, beállított a rendőrségre s ott előadta, hogy egy kutya megmaria. A kutyát meg is mutatta. A rendőrség természetesen azonnal főszállította a Pasteur intézetbe. Tegnap szután Kaponya egyik cimborájának vallomása-ból kiderült, hogy az egész kutyamarási eset hazugság s hogy Kaponya a pajkosát is rá akarta bírni, hogy sebesítse meg magát s jöjjön Pasteur. A rendőrség ma intézkedett, hogy a fiat azonnal hozzák vissza. Így hiába volt a ravaszul kidöntött terv Kaponyáé, mert vesztettség ellen beöltötték ugyan, de a fővárost még sem fogja látni.

— Állategészségügy. A következő zalamegyei községekben az utóbbi állategészségügy miatt elrendelt zárlatot *feloldották*: *Csanpiban* lépésben, *Nagyrozsón* sorstörvénnyel, *Kisvárcsán* sorstörvénnyel és a *somogyiakkal* *Inkán* a sorstörvénnyel miatt *Iháros Béróny* somogyiakkal községben ellenben a *szórványos* sorstörvényt megállapította a hatóság! Állatorvos, miért is e községet zár alá vették.

— Csendőrök és cigányok harca. Székesfehérvárról jelentik: Szombaton délután Százhalom Patta dunamenti község határában egy csendőrőrsjárat és egy, 18 kocsiából álló cigánykaraván között véres összefutkozás támadt. A sósuti csendőrőrs parancsnoka, Kái György, e hó 18 án egy följelentés alapján egy csendőr kíséretében Százhalom-Patta felé indult, hogy lopás miatt letartóztassa *Goman* Róza cigányleányt. Amint az országuton Százhalom-Patta felé tartottak, egy, 18 kocsiából álló cigánykaravánnal találkozott, amelyet megállítottak és igazolásra szólítottak fel. A cigányok ahelyett, hogy eleget tettek volna a felszólításnak, kiabálni meg lármázni kezdtek, majd fenyegetésekbe törtek ki és biztatták az első kocsiiban ülőket, hogy csapjanak a lovak közé és hajtsanak tovább. A csendőrök erre szuronyt szegeztek és nem engedték előre a kocsit. A lármázók között a leghangosabb volt *Goman* Tódor, a keresett cigányleány bátyja, aki a harmadik kocsi ül és cigánynyelven arra biztatta a többiket, hogy fűssék agyon a csendőröket, majd a lovak közé csapott és előrehajtott, amint azonban a csendőrök azonnal észrevettek és szuronyukat a lovaknak szegezték. *Goman* erre leugrott a kocsiról és kezében baltával, rátámadt a csendőrökre. A többi cigány követte *Goman* példáját és lármázva, kiabálva, mind szűkebb körbe fogták a két csendőrt. *Goman* ekkor a többiek mögé kerülve, alul előbujt és megragadta Rát csendőrőrsparancsnok fegyverét, hogy azt kezéből kicsavarja. Rát felszólította, hogy engedje el a fegyvert és amikor a cigány nem engedelmesskedett, megrántotta a ravaszt és a következő pillanatban *Goman* holtan terült el a földön. A golyó jobb karján fuódott be és a két tüdőszármat is átúrta. A cigányok erre valahogy lacsilapodtak, de a csendőröknek még több lövést kellett tenniük, míg segítséget kaptak és az egész karavánt letartóztatták. Az ügy megvizsgálására *Fridavka* József százados hadbíró és *Bezerédi* Titusz csendőrhadnagy kintastak a helyszínére.

— Visszaszállított kivándorlók. Csurgóról jelentik: *Lebár* György és *Gerencsér* József sandi lakosok Amerika földjén akartak boldogulást keresni. A partra szállást azonban nem engedték meg nekik, valószínűleg azért, mert utlevélük nem volt rendben. Pénzüket már hivatali uton visszaküldték a csurgói főszozolgabírósnak, a napokban pedig ők maguk is viszonzulástuk elhagyott hazájukat.

— Dr. Cook, az északi sark felfedezője mint nekünk jelentik, eme rendkívüli utazásán gyűjtött gazdag tudományos anyag rendezésén dolgozik. Nagy feltűnést keltett, hogy dr. Cook e távoli vidéken, „a föld csúcsponáján” nem

talált élő lényt, még nagytömeg alatt sem. — Tehát az eszményi hely ott keresendő, ahol a legkisebb élőlények után a betegségek terjedése lehetetlenség. Másféleképpen áll nálunk a dolog, ahol a szájüreg maga valószínűleg lények oly baktériumoknak, melyek egészségtünkre annyira ártalmasak. Csak a fogaknak gondos tisztítása jó tisztítószerről, amilyen pl. a Kalodont, óvhat meg bennünket a baktériumokat tartalmazó szájüreg által okozható betegségek kellemetlen következményeitől.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Törvénytörvények.

§ Ha nincs otthon bírő. *Pálfi* József felsőpáhoki jómódu gazda még a tavasszal vett egy 6 éves sárga lovat a vörriül vásárol. — Passzus, igaz, nem volt a lóhoz, de *Pálfi* jól ismerte annak gazdáját, hanem voltak tehát skrupulusai. A ló azonban nagyon vad, makrancos volt, hamarosan meguntta hát az új gazda a vele való vesződést, szeretett volna tehát rajta meelőbb tudni. Ő azonban már nem merté járattatni nélkül a vásárra vinni, elment tehát a községbíró házához, hogy ott bizonyítványt szerezzen arról, hogy a ló az ő nevelése. Ily bizonyítvány alapján a körjegyző kladja az eladáshoz szükséges löveletet. — *Gerencsér* István községi bírő azonban nem volt otthon. *Pálfi* ekkor a bírő feleségét kérte, hogy a bizonyítványt adja ki neki. Az asszony azonban nem értett e dologhoz, mire *Pálfi*, ki maga is volt már bírő, maga megírta a valóban adatokat tartalmazó bizonyítványt, mely szerint a szóban forgó ló az ő saját nevelése. Elkészülvén az irással, egyszerűen aláírányította a bizonyítványt. *Gerencsér* István bírő nevét és a község pecsétjét rávágta. Imigyen elkészülvén, elvitte a bizonyítványt *Bacs* Ferenc felsőpáhoki tanítóhoz, ki a páhoklak járattaleletet kezel. A tanító minden gyanu nélkül kiállította a járattaleletet, amellyel *Pálfi* csakhamar eladta a lovat. Akadt azonban egy haragosa *Pálfi*nak, ki tudott a nem egészen szabályszerű bizonyítvány készüléséről, és feljelentette *Pálfi*t a keszthelyi főszozolgabírónál. — A nagykanizsai kir. törvénytörvény foglalkozott a minap *Pálfi* ügyével. — kit az ügyész kőszokirathamisítás büntetésével vádolt meg. *Pálfi* azzal védekezett, hogy nem akart hamisítani, hisz a bírő felesége tudott minderről. A törvénytörvény a vádlottat azzal az indokolással, — hogy nem forog fenn bűncselekmény, *felmentette*. Az ügyész a felmentő ítélet ellen felbezett.

Az Odott különösen kiemelt a többi száj-tisztító szer közt az, hogy a szájüreg az öblítés után gőrcsövi vékonyosága, de e mellett sűrű antiseptikus réteggel van bevonva, mely még órákkal megvédi az erjedésközoző és a rothasztó anyagok hatásától, mely a fogakat megtörti.

Táviratok és telefonjelentések.

Képviselői beszámoló.

Nagyvárad, szeptember 21. *Szalmári Mór* a marittal kerület orsz. képviselője tegnap délután a kerület főbányán, Szalacson, beszámoló beszédet tartott. A képviselő beszédében a válságos helyzettel is hosszasan foglalkozott, és a *Kossuth Ferenc* iránti hűségét hangsúlyozta.

Kossuth Ferenc egészséges.

Budapest, szeptember 21. *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter legutóbbi betegsége óta ma hagyta el először a szobát és megjelent a kereskedelmi miniszteriumban.

Vasuti katasztrófa a Máv.-nál.

Arad, szeptember 21. Az arad csanádi vasúti vonalon ma reggel ismét vasúti katasztrófa történt. Világos állomáson egy gyorsvonat beleszaladt egy ott veszteglő tehervonatba. A motor utasa körül hatan halálosan, többen pedig súlyosan megsebesültek. A megindított vizsgálat azt derítette ki az összeközlés okául, hogy egyik váltó nem volt rendben. Az aradi Máv. bizottsága az aradi törvényszék vizsgáló bizottságával a helyszínerre utazott, hogy megállapítsák annak okát, hogy mi idézte elő e helyen már több ízben előfordult vasúti katasztrófát.

Öngyilkosság a Royalban.

Budapest, szeptember 21. Az Erzsébet körüli Royal szállóba szállt tegnap este egy elegánsan öltözött vidéki fiatalember, s az első emeleten bérelt szobát. Ma korán reggel a szálló személyzete revolverdurranást hallott a fiatal ember szobájából, mire ennek ajtaját feltörték s a fiatalembert a tűkör előtt egy karosszékekben ülve holtan találták. Mellette egy Browning revolver feküdt a szőnyegen halántékából pedig vastagon folyt a vér. — Az öngyilkos, kiről megállapították, hogy *Pók Lajos* dr. erzsébetfalval magánhivatalnokkal azonos, halántékába lőtt a golyó átfurta mindkét koponyafalát, a tűkörbe ment. Az öngyilkosnak több levelét találták az asztalon, melyekben azt írja, hogy életuntsága miatt vált meg az életől.

Hítvesgyilkos háztulajdonos.

Makó, szeptember 21. *Hollépen Imre* gazdag háztulajdonos, ki már régebbi idő óta folytonos civakodás közt élt a feleségével, ma reggel feleségével összeszóalkozott, és indult arra ragadta, hogy revolvert rántott és feleségét lelőtte. A rendőrség letartóztatta a gyilkost, ami a városban nagy szenzációt keltett.

Szerkesztői üzenetek.

»Átutazó versió.« *Hid* című költeményét nem közöljük, mert ez nem a magya, hanem *Hugó Viktor* egyik világhíres legszebb költeménye. Kis szelvényes, megérdemli, hogy rá-vejenek huszonöt — plagiázzipit. Különbösen igaz van, ha kísérletez. Ugyanis a nagykanizsai napilap tegnapi számában a következő, önkéntes szerkesztői üzenetet találjuk:

Elhiszük, hogy a *Hid* az ön legszebb verse, azonban lapunk mértékét nem üti meg. Szegény *Hugó Viktor*! Ha tudta volna, de hogy így volna verseket.

Nagyérdemű közönség!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönséget tisztelttel értesíteni, hogy a helybeli *Szabó P.* cégtől különválva, önálló

angol- és francia divattermet

nyitottam. — A főváros legnagyobb divattermetben szerzett tapasztalataim révén ama kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényű megrendeléseket is a legpontosabban képes vagyok a nagyérdemű hölgyközönség legnagyobb megelégedésére kiállítani.

Kifűnő tisztelettel

LUX LINKA, Zrínyi Miklós-utca 82. I/I. Dóma ház. Uri családok gyermekei részére külön 6 hónapos szabású tanfolyamot nyitok, mely idő alatt a legalsóbb kiképzést nyerik a ruhák elkészítésére.

Ügyes alj és derékvarró, valamint tanulólányok felvételnek.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Peatl Magyar Kereskedelmi Bank nyolcvanharmincötödik jelentése:

Magyar hitelrészvény 774.50. Osztrák hitel részvény 668.25 4%, magyar koronajáradék 92.15. Kereskedelmi bank részvény 3498 —. Salgótarjáni közszénbánya részvény 623.—. Rimamurányi vasmű részvény 700.—. Adriai tengerhajózás részvény 418 —. Hazai bank részv. 187.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 21.

Készaru-üzlet.

Buza 10 fillérel magasabb.

Hataridő-üzlet.

Buza 1909. október 13. 57 Buza 1910. április 14. 06
Rozs 1909. október 9. 73. Rozs 1910. április 10. 06 Zab 1909. október 7. 44. Zab 1910. április 7. 69 Tengeri 1909. szeptember —. Tengeri 1910. május 7. 07.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely. a magyar gyógyászat rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízi gyógyfürdő: modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-medence és kódfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használhatók az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlép, szénasavas és villamos-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektus ingyen és bérmentve küld. **Az Igazgatóság.**

Hordóeladás.

Uj és használt ajtó és ajtónélküli boros, aszeses, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindenféle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legolcsóbban szállít esetleg bimotozumba ad **Bor- és Hordó-Forgalmi Vállalat** Schwarz és Fábán, Budapest, VII., Erzsébetkörút 35. Telefon 116—27. Legolcsóbb beszerzési forrás termelők és viszontelárusítók részére. Közvetítés díjaztatik. 3052

Mosó- és tisztító-üzlet megnagyobbitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni miszerint tanulmány utamról visszatérve s ott szerzett újabb tapasztalataim alapján üzletemet a mai kor igényeinek megfelelően berendezve

megnagyobbitottam

a miert abban a helyzetben vagyok, hogy mindenféle fehéreneműk, ugyanint férfifehéreneműk, és mellények, női fehérruhák stb. a legnagyobb figyelemmel mélyen leszállított árban készítem. — Szives támogatást kérve teljes tisztelettel

Mayer Klótild

Fő-ut 15. szám.

Bármely magyar és külföldi napilapra

hetilapra

folyóíratra

divatlapra

megrendeléseket elfogad:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Aki rendeléseit ezekre itt eszközli, az csak időt és pénzt takarít meg.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Vörösmarty-sz. 63. (Saját ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tatarozását szolid árak mellett. Kőszegélyt és terkeket díjmentesen készítenek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelennek, vagy levélben válaszolnak. A n. é. közönség bizalmát kérem.

ISKOLA CIPŐK

ugy szinte felnőttek, fiúk és leányok részére külön megrendeléseknél a nyári időnyben, kettős mennyiségben készült s ez által

felhalmozott raktáramat

előállításai áron alul árusítom el. Tartósságáért kezesseget vállalom.

Keller Mátyás

2 cipézmester. 2 Erzsébet királyné tér. 2

AZ ANGOL

Liliom Szappan

Fénylő vagy vörös arcbrónél, bőrhámlásnál, bibircsek (wimmerlik) és mitesszerek ellen, gyors és biztos hatású.

1 darab 80 fillér.

Kapható a főraktárban:

Drogeria a „Vörös kereszthez”

Nagykanizsán.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Műtatások, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Egyesre és esketési árterületek díja
3 kor; előfizetőknek 2 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos: ZALA Hiriapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.	Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR. Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.	Megjelenik naponként este 6 órakor Kisnapok kivételével.
--	--	---

A cigánykérdéshez.*)

Utóhangok Zalamegye közgyűléséhez.

— Cikksorozat. —

Zalaegerszeg, szeptember 22.

I.

Egyike napjaink aktuális kérdéseinek, a mely veszedelmesen kezd hasonlítani ahhoz a bizonyos tengeri kigyóhoz, pedig a vele járó állapotok és késedelmet nem tűrő szándéka méltán kelthetné fel a törvényes rendelkezésre illetékes faktorok figyelmét, ha azok a szerencsétlen politikai viszonyok következtében létrejött és máris fenyegető jellegű öltözék megoldásának módozatain kívül mással is ráérnének törődni.

A fekete bőrű, hullámos, hollófürtű és minden fölött piszkos és szagos marcóna férfiak, az ezerráncos ringószoknyájú cigányasszonyok (leányok nincsenek, csak csecsemők és asszonyok), a meztelen, borzas fejű, pihés hajú purdék serege: a cigányfaj a maga műveletlen állapotában, állatias, ösztön vezérelt életmódjával, szembehelyezkedve a társadalmi renddel, törvénnyel fejlődéssel kiáltó, hiúság szegényfolt a jogállam kulturájának testén, sőt a közöttünk mindennapi foglalkozását: a tulajdon, az emberélet és testi épség ellen bűnözést, lop, rabcl, gyújtogat, nyomorékká tesz, öl, gyilkol.

A parlamentben elhangzik egy-egy patogó interpelláció, feleletül egy-egy mindig üres miniszteri válasz, ördömlenek a törvény-

* E cikksorozatra felhívjuk a olvasóink figyelmét. A cikksorozat közvetlen megfigyelések alapján kimerítően tárgyalja a cigánykérdést és sok eddig elhanyagolt fontos szempontot mutat rá. Szerk.

hatóságoknak eredménytelen erőlködésai, a feliratok, felvonnul nagy apparátussal és még nagyobb fizetéssel az országos cigánybiztosító intézmény, az eredmény pedig kék és — falsus utinam vates sim — mi idelelt félünk, hogy el is marad.

Nincs jogunk kételkedni abban, hogy a cigányügy biztos ur minden igyekezetével azon van, hogy vállalt kötelezettségének eleget tegyen, az is valószínű, hogy ért ehhez a kérdéshez és hogy még sem bizunk a sikerben, annak az az oka, mert a mi egyszerű vidéki fel fogásunk szerint a cigány kérdés eredményes megoldásának igen nagy, bár nevétséges akadályai vannak.

A cigányfaj, ez egy specialitás.

A ruhája selyemből, zsákszövetből, bársonyból, pokrócból, szalagból és madzagból áll, a hajában ezüst csat van és fértet, dögöt eszik, de ellopja az ananászt is és Hoffmann-csöppöt iszik rá deciszám. Csodálatos keveréke a pompának és a rongynak, a ragyogásnak és a piszoknak. Így fest a cigány külsőleg.

A társadalmra veszedelmessé azonban szellemi képességek teszik. A hatóság előtt buta és alázatos, a bűncselekmények előkészítésében ravasz, sőt egyediesen zseniális, a keresztülviteiben biztos kezű, gyors, kegyetlen, mindig türelővel dolgozik, mert gyáva, a bűnjelek és nyomok elüntetésében mester, a nyomozás félrevezetésében művész, a menekülésben utolérhetetlen. Az utfielen elszórt vagy faágakra akasztott rongydarab, egy letrött kóró, vagy néhány darabból álló kavics-határ, mint biztos delező jelzi előtte a menekülés irányát, az üldöző zandások hollétét és számát, hozzátartozói buvhelyét és az igénybevehető biztos rejtek helyét.

A civilizált népek között leélt jogállamban eltöltött évszázadok nyomtalanul, mintegy elcsuhantak felette, vadságából, állatiaságából nem vetkezett le semmit, asszimilálásra, beolvadásra teljesen alkalmatlan fajnak mutatkozott.

A cigánykérdés megoldásának a feladata volna ezt a rakoncátlan fajt, a melytől megszabadulni nem tudunk, megbolászva beilleszteni a magyar állam kulturájába és legálább jövő generációiban békés, polgári foglalkozást űző elemévé tenni a társadalomnak.

A problema megoldására véleményünk szerint két irány kínálkozik. Az első volna az, hogy felesleges minden új törvény, vagy pláne speciális cigánytörvény alkotása, hanem alkalmazzuk összes fenálló és az élet, a gyakorlat tűzpróbáján már keresztül ment törvényeinket a cigányokra is, ne tekintessenek ők sem az egyesek, sem a hatóság részéről törvényen, állami és községi kötelekén kívül álló egyéneknek, ne tekintessenek sátraik exterritoriális területeknek, üldöztesenek nemcsak országos érdeklődést felkeltő rémtettekért, hanem — miként a többi állampolgárok — vétségéért és kihágásokért is. Állapittaság meg illetőségi helyük, ha csavarognak, koldulnak, alkalmaztassék teljes szigorával a vonatkozó törvény. Ha szemérmes sértő meztelenségükben közbotrányt okozva kóborolnak, ha dögus hurcolásával, állati hullák kiadásával közegészségügyi kihágásokat követnek el, ismét rájuk kell huzni a paragrafusot. Csakhogy éppen a paragrafus körül van a baj, mert a mire a paragrafus előkerül és a kacs-karlingos nyakával a cigány körül összehuzódnék, arra már a cigány valahol a harmadik vármegyében jár.

Monte-Carlo.

Irta: Lukács József tanár.

S e percben egyuttal a lelki izgalmak egész vihar sora játszódik le. Szó nélkül zalik ugyan le minden, de ez a befelé fordított alak, ideges mozgás a leiken átvonuló vihar egész történetét mondja el, mely most belül végbe ment. Moszduini szeretne helyéről s kifrohanni onnan, hol oly kegyetlen percekben volt része, hogy reményének legalább tört fonsányát vigye magával, de az a sorsos kerékkörzés olyan csábos szirén hang, mely elhalgattat benne minden más ébredő hangot s odanyűgözi. S aztán kezdődik ismét előlről. Minden tere újabb izgalommal tetézi az előbbi. S nem egy bámul meremven arra a táblára, honnan a bankár gereblyéje az ő utolsó aranyát huzta magához.

Másik helyen még nagyobb megy a játék. Ott a bankár néhány kártyából olvassa ki, hogy kinek mit szánt a szerencse. Idejön, kit ez a szenvedély tart hatalmában. Sokan vannak s közöttük éppen nem csekély számmal foglalnak helyet a nők. Ki tudja, mi cél hozza őket, mi hajszolja el őket az otthon békés környezetéből, hogy az érzelmek e rettenetes helyére jöjjenek, hol a felszabadult szenvedély nyűgébe kerülnek menthetetlenül.

*Este sötét ernyős lámpák borítanak fényt az asztalokra. A teremben szikrázó villanyfény verődik vissza a sok tükröből. A sok ember arra ekkor még érdekesebb színt ölt. Egyiknek-másiknak ábrázata egészen átváltozik. Az izgalom a fény mellett más formába önti az embert. Kiül az arcon az a démoni kétségbeesés, mely átviharzik ott annyi lelken. S a félig megvilágított, félig árnyékolt arcon meglátszik, hogy ennél erősebb már a szenvedély, mint az akarat s itt már ez a zsarnok uralkodik, melynek uralma csak akkor szűnik meg, ha letört az élet, melyet egy felbredt vagy idehajsolt s melyet egy el nem ért remény idő előtt döntött sírba. — Lassanként engem is megejt a teremben honoló hangulat s hogy az alkalom meg ne törje a hangulatot, ott hagyom az izgalom színhelyét. Egy másik terembe megyek, melynek ablakából a tenger felületében vész el a tekintet.

Alattunk gyönyörű park. Csak most látom, mit teremtetett itt az izlés, a számítás. A szomszédból csak tört hangok jönnek nyomottan lde. S ezek összeolvadnak az ablak alatti játszó orkeszter akkordjával. S támadt belőle egy zúr-zavar; melyből alig lehet az igazt élvezetet kifejtetni. Közben erős durranás; egy nagyobb instrumentumon a hur tul feszült s elpattant. Önkéntelenül gondoltam

másra, míg az eredeti okot nem láttam. Arra, hogy talán az elefántcsont golyó rossz forgása következtében, itt egy másik golyó indult most el pályáján, melynek rövid útjával egyszerre szakad meg egy rosszul futott élet útja is. S nem is lehetetlen, hogy azokon a zárt ablakos szállásokon belül éppen e pillanatban dördült el valami s a szenvedély egy rabja megkezdte útját abba a jeltelen, szomorú temetőbe, melyben annyi elihalt élet pihen. Kikre pedig otthon várnak, mert tudakozódásukra azt a választ kapták, hogy az illető elutazott. Elutazott; a szenvedélyek ez országából csendesebb vidékre költözött, hol vágy és remény nem hajszol többé, hol azok az ideges vonások örökre elismulnak.

Hogy sokan így utaznak el Monte-Carlóból, valószínű. Erre célozt egy öreg honfitársam figyelmeltető szava is, ki a jegykiadásakor hallva magyar nevem, levegőt és jóakaróan szólott hozzám: — Étes öcsém, csak ott ne hagyja a fogát! — En előttem onnan, úgy, mint oda mentem, csak tapasztalatban lettem gazdagabb. Ki tudja, visszajött-e az öreg tanácsadóim is, nem volt-e megtört hangja, egy keserű élettapasztalat utolsó szava, melyel engem akart megmenteni attól az uttól, hová ő talán éppen akkor volt indulófélben.

A nagykanizsai bankgyűlés.

A tegnapi előértekezlet határozata.

Egyre fokozódó lelkesedés.

Kik lesznek a vendégeink?

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, szeptember 22.

A zalamegyei függetlenségi párt e hó 26-iki nagykanizsai népgyűlése mind szélesebb kereteket ölt és már ma, négy nappal a gyűlés előtt *osztatlan és határtalan lelkesedés* nyilvánul a város lakói közt. Ha a jelek nem csalnak, ennek a népgyűlésnek imponálóan fényes lefolyása lesz és ezekre fog rugni a nemzeti jogok érvényesülését lelkesen követelők száma. Zászlódsziben fogadja a város érkező vendégeit, mert anélkül, hogy a párt erre felhívta volna őket, a városi polgárság körében már megindult a mozgalom, hogy ünnepi dísz köszöntse a város vendégeit. Gyönyörű napja lesz 26-ika Nagykanizsának, aminek országos híre kel. És emlékezetes mozzanata marad a kanizsai népgyűlés a nemzeti aspirációk most folyó lelkes és bizonyára eredményes küzdelmének.

A tegnapi értekezlet.

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt tegnap este a Szarvas-szálloda nagytermében értekezletet tartott, amelyen az intéző-bizottság teljes számban megjelent.

Dr. Hajdu Gyula pártelnök ismertette az eddig végzeteket, majd pedig a 26-iki népgyűlés rendezésének részleteit megbeszéltek, s elhatározták, hogy a reggeli vonathoz küldöttésként fogadják gróf Butthyány Pál főispánt, Bosnyák Gézát, a zalavármegyei függetlenségi és 48-as párt elnökét és a megye vezérifjait, akik a fél 9 órai vonattal érkeznek; találkozás reggel 8 órákor a város háza előtt.

Egy nagyobb számú küldöttség fogadja a déli gyorsvonattal Budapest felől érkező országgyűlési képviselőket. Megérkeznek Holló Lajos, Eitner Zsigmond, Csizmazia Endre, Gaál Gaszton, Gothard Sándor, báró Mandorfi Géza, Nagy Dezso, gróf Butthyány József, Filipich Lajos és Dobrovics Milán országgyűlési képviselők. A gyűlés verésónoka Holló Lajos országgyűlési képviselő lesz. Találkozás 1/2 12 órákor.

Nagy lelkesedéssel fogadták Knortzer György igazgatót, a függetlenségi párt társelnökének azon bejelentését, hogy a város polgármestere úgy a banketten, mint a népgyűlésen részt vesz.

A bankettre, illetve társasbédre aláírási levek bocsátottak ki s ez uton felhívja a rendező bizottság a város közönségét, hogy a társas ebéden minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek; aláírási levek aláírhatók a Polgári-Egylet, Casino, Társaskör, Kiskánizsai Polgári Olvasókör, a nagykanizsai Ipartestület helyiségeiben, a városi és mozgópostai főnökségénél, a déli vasút főnökségénél; aláírás előjegyezhető még dr. Hajdu Gyula, Unger Ulmann Elek, Matán Ödön, Blau Ottó uraknál és a Zala keresztségénél.

Az aláírási levek e hó 23-án, vagyis csütörtök este 8 óráig beszedetnek.

A népes értekezlet a legnagyobb lelkesedéssel oszlott szét. Elhatározták, hogy szom-

baton, e hó 26-án este fél 9 órákor a teljén végrehajtják az intéző bizottság a Szarvas szálloda udvari nagytermében a népgyűlés előtt még egy értekezletet tart.

A népgyűlésen a soproni, szombathelyi és somogy megyei függetlenségi és 48-as pártok nagyobb küldöttséggel képviseltetik magukat.

Iparosok a népgyűlésen.

A nagykanizsai Iparosok, igen helyesen úgy fogják fel a 26-iki népgyűlés tárgyát, a gazdasági önállóság követelését, hogy az nem egy párt kisajátított programja, hanem az ország minden gazdasági tényezőjének életbe vágó érdekét jelenti, ezért a kanizsai iparosok pártkülömbőség nélkül teljes számban meg fognak jelenni a népgyűlésen.

A nagykanizsai ipartestület elnöke ez uton is föléri a tagokat, hogy a 26-iki népgyűlésen minél számosabban, testületileg megjelenni szíveskedjenek. Találkozás délután 2 órákor a város háza előtt ténen.

Fogadjuk a vendégeket!

A város polgársága körében minden ösztönzés nélkül, lelkesedésük spon-tán megnyilatkozásaképpen mozgalom indult meg, melynek az a célja, hogy a népgyűlésre érkező vendégek fogadását minél ünnepélyesebbé, minél díszesebbé tegyék. Azok a háztulajdonosok, kiknek háza a bevonulás útvonalaiba esnek, vagy az Erzsébet tér közelében vannak, házaikat nemzeti lobogókkal, virágokkal és szőnyegekkel fogják díszíteni.

A megyei párt felhívása.

A zalamegyei függetlenségi párt a következő felhívást bocsátotta ki:

Polgártársak!

Magyarország önálló államiségének egyik nagy kifejezője, az önálló nemzeti bank van kérdésben.

Kétségtelen, hogy törvényes jogunk van felállítani a nemzeti bankot és ez ellen az osztrák, ha Magyarország egyöntetűen lábra áll, semmit sem tehet.

Mindenek dacára az osztrák mindent elkövet, hogy törvényes jogunkat ne érvényesíthessük, mert érzi, — hogy az önálló nemzeti bank felállításával Magyarország oly vagyoni előnyt nyer, amelynek segítségével kivívhatjuk a külön vámtérületet — és legyőzhetjük a nyugati téren Ausztriát, amely négy évszázad óta kezdve a mi keserves munkásságunk gyümölcséből él.

Mindenünne elleneségtől vagyunk körül-véve. Legnagyobb ellenségeink azonban kö-zöttünk élnek és várják az időt, hogy mikor vethetik magukat nemzetünkre, hogy kívánat eljohthassák, hogy jogos követelését s az önálló magyar nemzeti bank utáni óhajátását a nemzetbe visszazorihassák.

Ne engedjük ellenségeinket rajtunk diadalmaskodni, álljon föl az egész ország, mint egy ember és akkor Bécsnek meg kell hajolnia a nemzet kívánásága előtt!

Követeljük az önálló magyar nemzeti bankot!
E tárgyban vasárnap, 1. évi szeptember hó 26-án délután 3 órákor az Erzsébet királyné téren népgyűlést tartunk. — Jöjjetek el valamennyien, — akiket a szive együtt dobog a nemzet szívével, aki magyar, mert nemcsak annak született, de mert nemzeti érzésű, — mert lelke egybeforrott a nemzet igaz és jogos óhajátásával az önálló magyar bankért vívandó küzdelemben.

Z. laegerszeg, 1909. szeptember 18

Hisztiás üdvözléttel:

Ifj. Czukellér Lajos

a zalavármegyei függetl. és 48-as párt jogzója.

Bosnyák Géza

a zalavármegyei függetl. és 48-as párt elnöke.

A kormány

ma elhatározta lemondását.

Kossuth Ferenc nem csatlakozik Wekerle kibontakozási tervéhez.

A parlament megnyitására új kormány lesz.

— Csúrlatok és telefonjelentések. —

Nagykanizsa, szept. 22.

A mai nap meghozta a magyar politikai válság egyik döntő fordulátát. A kormány elhatározta, hogy végleges fölmentését kéri azzal a hozzáadással, hogy szeptember 28-ig, a parlamenti megnyitása napjáig már a király új kormányt nevezzen ki. A kormány lemondását azzal indokolják, hogy Kossuth Ferenc nem csatlakozott Wekerle Sándor miniszterelnök kibontakozási tervéhez.

A kormány elhatározása világot vet a miniszterelnök legutóbbi bécsi kihallgatására és bécsi tárgyalásainak eredményeire, továbbá a tornyai értekezlet döntő súlyára. Ezek után alig fér kétség hozzá, hogy Wekerle a mai minisztertanács olyan kibontakozási tervet terjesztett elő, mely megnyerte az uralkodó hozzájárulását, mely azonban a magyar parlament többségi pártját, a függetlenségi pártot nem elégíteti ki. Kossuth Ferenc ennek a pártnak a vezére és erőt merítve a tornyai értekezleten megnyilatkozott rendületlen kitartásból, nem csatlakozhatott a miniszterelnök kibontakozási tervéhez, mely úgy látszik, — végső kísérlete volt e kormányra.

A koalíciós kormány tehát távozik helyéről annak dokumentumaként, hogy a föltámadt nemzeti akarattal nem lehet dacolni. Ha szeptember 28-ig meg lesz az új kormány, ez talán még nem kedvez álláspontjának, de a bécsi mervevség ily eklatáns kudarcai után rövidesen teljes diadallal kell kibontakoznia a nemzeti akarat érvényesülésének. Kossuth Ferenc tehát végét vetette a további kísérletezéseknél. — Bár e percben még hiányoznak bővebb nyilatkozatai, kétségek nélküli hittel üdvözljük őt az egységes függetlenségi párt élén.

A mai minisztertanács lefolyásáról és eredményeiről a következő tudósításokat kaptuk:

A minisztertanács lefolyása.

Budapest, szeptember 22.

(Saját tudósítónktól.) A kereskedelmi miniszteriumban ma délelőtt 11 órákor Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt, melyben a kabinet valamennyi tagja részt vett. Tanácskozás közben Günther Antal igazságügyminiszter családi ügyben sürgősen elhívták és kénytelen volt távozni. A tanácskozás nélküle folyt le. A tanácskozás délután 1 óráig tartott. Uána a miniszterek távoztak a kereskedelmi miniszteriumból, csak Wekerle miniszterelnök maradt ott és Kossuth Ferencel tanácskozott.

Lemond a kormány.

Budapest, szeptember 22.

(Saját tudósítónktól.) A mai minisztertanács előtt, Apponyi Albert gróf hosszasan tanácskozott Kossuth Ferencel.

A mai minisztertanács lefolyásáról a következő tudósítást közölték:

A miniszteri tanácskozásán Wekerle Sándor miniszterelnök tájékoztatta a minisztereket a bécsi kihallgatás és az osztrák kormány folytatott tanácskozás eredményéről, melyeket vele a kibontakozásra vonatkozólag a király közölt. A minisztertanácsos Kossuth Ferenc véglegesen kijelentette, hogy Wekerle miniszterelnök kibontakozási tervét nem fogadja el, ahhoz nem csatlakozik. Kossuth e kijelentése után a kormány elhatározta, hogy sürgősen beadja lemondását és kéri a királytól, hogy a parlament e hó 28-ai megnyitására a király új kormányt nevezzen ki.

Biztos, hogy lemondunk.

Budapest, szeptember 22.

(Saját tudósítónktól.) A minisztertanács után egy újságitró ezt a kérdést intézte Andrássy Gyula gróf belügyminiszterhez:

— Mi lesz most, kegyelmes uram?

— Hogy mi lesz, azt nem tudom, — válaszolt Andrássy, — csak annyi bizonyos, hogy mi lemondunk.

A bírósági jegyzők mozgalma.

A nagykanizsai jegyzői kar memoranduma.

— Saját tudósítónktól. —

Az eszes magyar lapok közléseiből ismeretes az a mozgalom, melyet a nagyváradi törvényszék jegyzői az összes magyarországi bírósági jegyzők helyzetének javítása érdekében indítottak.

A nagyváradi jegyzők terjedelmes köriratban ismertetik a jegyzői kar sérelmeit és valamennyi bíróság jegyzőit a mozgalomhoz való csatlakozásra szólítják fel. A körirat megkapták a nagykanizsai törvényszék jegyzői is, kiknek a mozgalom vezetőihez intézett memorandumban foglalt csatlakozását a következőekben ismertetjük:

A nagyváradi bírósági jegyzők által előmenetelük javítása érdekében kezdeményezett mozgalomhoz mi is szívvel-lélekkel csatlakozunk, s azon reményben, hogy jogos és igazságos kérelmünk illetékes helyen kellő méltánylát fog nyerni, a kibontott zászló alá mi is egyhangú lelkesedéssel sorakozunk. E zászlóval kezdődik a nagy gonddal és alaposítással készült és válassz: nek vezetett terjedelmes dolgozat. A bírósági jegyzőkre rendkívül elszomorító, azok munkakedvének és ambíciójának emelésére éppen nem alkalmas azon körülmény — mondja alább — hogy 942 jegyző előtt évente csak 80-100 albiról, illetve alügyészi állás nyílik meg, s így mai állapotok szerint a jegyző a legjobb esetben csak 12-14 évi szolgálat után, 34-36 éves korában érheti el a lelkének ideálját: a bírói széket. De főleg elkeserítő hatással van a bírósági jegyzőkre nézve az, hogy míg a hasonló képességet megkívánó, egyetemi végzettséget feltételező pályákon, mint a pénzügyi és középiskolai tanári pályákon levők átlag már 28-30 éves korukban érik el a IX. tisztségi osztályt, mint segédtitkárok és rendes tanárok, addig a bírósági jegyzők a hasonlóan dotált és ugyanoly társadalmi állást biztosító albiról állást csak 34-36 éves korukban nyerhetik el. S míg amazokra nézve az előlépés bizonyos idő múlva feltétlenül beérkezik, addig a jegyzők csak egy-egy évvel széknek nyugdíjas- vagy elhatalosításra várni juthatnak birtokba.

A nagykanizsai jegyzői kar a mozgalom körüli célját oly módon véli legegyszerűsít-

ben elérhetőnek, ha a járásbírói jegyzői állásokat az egész vonalon megszüntetnék (a törvényszéknél a jegyzők nem nélkülözhetők) és helyettük albiról állásokat szerveznének. — Mert köztudomású, hogy a járásbírói és ügyészségi jegyzők nem annyira jegyzői teendőket végeznek, mint sokkal inkább önálló bírói és ügyési funkciókat teljesítenek. Az említett reform pénzügyi akadályokba nem ütközik, — mert a helyben való kinevezetése esetén a pótlékos jegyzők csak évi 200 korona fizetést ösztönöznek, míg a lakbértöbblet alig tesz ki 40-60 koronával többlet. Azon évi 20, illetve 30, esetleg 120 korona anyagi veszteség pedig, mely a pótlékos jegyzőt az által érné, hogy 2400 korona fizetéssel és 630-720 korona átlagos lakbérrel kinevezetnének vidékre albiróvá 2600 korona fizetéssel és csak 400-500 korona átlagos lakbérrel, kárpótolva volna azzal az erkölcsi haszonnal, mely őt kinevezetése folytán érné. A fiatal, nem pótlékos, tehát kinevezésre még igényt nem tartó járásbírói és ügyészségi jegyzők a reform folytán az albiróvá, illetve alügyészsé kinevezendő törvényszéki jegyzők helyébe áthelyeztetnének valamely törvényszékhez, mely esetben fizetésük változatlan maradna, lakbérük pedig csak néhány koronával emelkednék.

Nagyváradi kollégák, kérünk benneteket, ne engedjétek ki kezeitekből a felemelt zászlót, kivjátok össze jegyzői kongresszust, s jogos kívánásunkat memorandumba foglalva juttassátok a kormányhoz, országgyűléshez és szíves pártolás végett az országos bírói egyesület vezetőségéhez, lelkes szókkal végződik a nagykanizsai jegyzők válasza.

Hirek.

— A főispán Murakereszturon. Murakereszturi tudósítónk jelenti: Tegnap a déli gyorvonattal Murakereszturra érkezett gróf Batthyány Pál főispán nejével, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, és dr. Marik Pál főispáni titkár kíséretében. Ömáltóságuk Murakereszturon a barmálás alkalmából Rosos István apátur vendégei voltak. Örönd néptömeg várta zenekarral s bandériummal a népszerű főispánt, kit a házigazda fogadott a Viozz Ferenc járási főszolgabíró üdvözölt lelkes beszéddel. — A megérkezés után Murakeresztur község elöljárósága tisztelettel a főispántól, ki meleg szavakkal köszöntötte meg a község figyelmét és beszédében nem mulasztotta el, hogy főleg a trachóma elleni okos és körültekintő védekezésre biztassa a lakosságot. — Az időközben felzaporodott Illustrius társaság Rosos apátur vendégszerető asztalánál — ahány fényes ebédhez, melynél a házigazda üdvözölt szép szavakkal és megkapó visszaméltosításokban Kranicz Ká-

mán főszentelt püspököt, majd gróf Batthyány Pálnét, mint a koronázó urját, nemes minaképpé ünnepelte, azzal pedig gróf Batthyány Pál főispánnak jelenését, ki, hogy a nép köztöbön való megjelenésének s jóra és nemesre biztításának nemes példája. Közbet használni sok példaközlőnél. Viozz Ferenc főszolgabíró a járás nevében üdvözölte lelkes szavakkal a püspököt, ki Rosos István apát nagy egyházi tevékenységét, majd Viozz Ferenc főszolgabíró kedves fáradozásait méltatta zajos letartást aratott beszédében. Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanfelügyelő a maga és tanítói nevében mondott szívből fakadó s a magyar kultúra nagy céljaitól és szent eszményeitől áthatott üdvözlőt a püspöknek. Majd Rosos apátot köszöntötte fel a negyvenegy éves régi kedves emlékek oimán, melyek őt, mint az egykori pályatársát fűzik hozzá a élettelé tevényt, Rosos Irént, ki hűséges odaadással osztja meg bátyja sorát. Király Elek tiszteletbeli kanonok a püspökre, mint egyházi tanfelügyelőre s dr. Ruzsicska kir. tanfelügyelőre és az ő nemes, harmonikus munkájukra írtett poharat.

— Személyi hír. Viozz Ferenc Nagykanizsa járási főszolgabíró szabadságáról hazakerkezett és elfoglalta hivatalát.

— A munkásbiztosító választott bíróság elnökei. Az igazságügyminiszter a nagykanizsai munkásbiztosító választott bíróságának elnökévé dr. Kenedi Imre nagykanizsai kir. törvényszéki bírót, helyettes elnökévé pedig dr. Fischer József ugyanottani törvényszéki bírót 3 év tartalmára kinevezte.

— Ügyészségi megbízott. Az igazságügyminiszter dr. Schwarz Lajos csáktornyai gyakorló ügyvédet a nagykanizsai kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul rendelte ki.

— Bizottsági ülés. Nagykanizsa város építési bizottsága ma délután fél 6 órakor bizottsági ülést tartott, melyen több építési engedély megadását javasolták.

— A balatoni fürdőik fejlődése. A balatoni vasút máris mutatja azt a kedvező hatást, amelyet az északi Balatonpart közszélei vártak tőle. Almádi község képviselőtestülete a napokban ülést tartott s elvben kimondotta a fürdőhely kibővítését. A község batezer koronát vesz fel a Peati Magyar Kereskedelmi Banktól, amelynek egyuttal a fürdői ötven évre bérbe adja. A pézenen két új fürdőházat, vendéglőt, és szanatóriumot épít. A költsön törlesztéséről a bank gondoskodik s ötven év múlva az új épületek is a község birtokába jutnak. — Alsóórásról is azt a hírt vesszük, hogy a vasuti állomáshoz közel tőkepenészek nagy telket vásároltak s azon parkot, fürdőházat, szállodát és vendéglőt építenek.

— Adományozás Özv. Rajky Lajosné a városi szegényszálló javára 6 koronát adományozott.

— Ki a gazdagabb? A Centrál kávéházban egy asztaltársaság az amerikai milliárdosokról beszélget. Egyik fősbajt:

— Hallatlan Két milliárdja van ennek a Rocketellernek. Micsoda szédítő gazdagság.

Kardos József, a kávé, aki az asztaltársaságnál ül, megvetően vállalt von.

— Az nem is olyan sok. Nekem több van két milliárdnál.

A társaság tagjai megdöbbenve néznek rá.

— No, igen. Rocketellernek van két milliárdja, nekem pedig van három milliárdom.

— Agyonütötte a villám. Gelséröl írják a Zúlának, hogy ott szombat délután a mezőn Balázs Ignác gazdát a villám agyonütötte.

— **A nagykanizsai iskolák látogatottsága.** Évről-évre nő nálunk is az iskolába járók száma és minden nagykanizsai iskola tanulóinak összege az idén is mindenütt jelentékeny szaporulatot tüntet fel. Egyedül az izr. elemi és fiu kereskedelmi iskolákban tapasztalható a tavalyinál valamivel kisebb létszám, de ezen különbség ezeken az iskolákon tapasztalatokon alapuló becslése szerint ez év végéig el fog tűnni. A főgimnázium ideai tanulóinak száma 422, a tavalyi 414. Az izr. kereskedelmi fiuiskolába az idén beiratkoztak 110-en, tavaly 117-en, a hóiegyéves kereskedelmi tanfolyamon pedig az idén 33-an és tavaly 26-an. Az állami polgári fiuiskolának ezidei létszáma 204, a tavalyi 190, a polgári leányiskolánál pedig 246 az idei és 234 a tavalyi. Az állami elemi iskolák I—III. körzetének létszáma majdnem teljesen egyenlő a múlt évével. Az idén beiratkoztak száma 2398, míg a tavalyiaké 2372. Végül az izr. elemi fiuiskola tanulóinak száma 141 a múlt évi 165-tel szemben, a leányiskoláé pedig 106 a múlt évi 115-tel szemben. — Az izr. kereskedelmi iskolában a tanári kar nagy érdeklődéssel foglalkozik az egyhuzamos tanítás tervével és azt hiszik, hogy e reform mielőbb keresztülvihető lesz, annál inkább is, mert e reform a város egyetlen másik középiskolájában, a főgimnáziumban már egy év óta életben van és kitűnően bevált. A kereskedelmi iskola alsó osztályában a szabályszerű létszám a jelen tanévben is betelt. Az állami polgári fiuiskola I. osztályába való felvételre az idén 86-an jelentkeztek, kik közül azonban csak 50-en voltak a törvényes számhoz képest felvehetőek, míg az ezek után jelentkezett 36 tanuló egyelőre az elemi iskola V. osztályának tanulója lett. Ezek részére létesítendő párhuzamos I. polgáriskolai osztály felállítását iránt akció indult meg a tantesztület körében. A párhuzamos osztály létesítése iránti folyamodás folyó hó 18-án *Ruzieska* Kálmán kir. tanfelügyelő kezén keresztül ment a kultuszminiszterhez, aki azt minden valószínűség szerint kedvezően fogja elintézni annál is inkább, mert a város a központi állami iskolában a párhuzamos osztály részére szükséges tanterem elkészítését biztos kiállításba helyezte. — Az újonnan építendő két elemi iskolaépület elkészültével meg fog szünni az elemi iskolák szabályellenes túlszűfolttsága. De az új építkezések éppen csak a jelen pillanatban kielégítésre váró igényeket fogják kielégíteni. Mert ha a mostani zsűfolttságot megszüntetik és a feles számú tanulókat szabályszerű módon elhelyezik a kiskánizsai és a Rozgonyi-utcai új iskolákban, akkor mindössze egyetlen egy tanterem marad fenn a további iskolafejlesztés céljaira a jövőre. E kérdés sikeres megoldását egyébként, mint értesültünk, akként fogják elérni, hogy a mostani 4 osztályos Rozgonyi-utcai iskolát az eredeti tervtől eltérően nem fogják lakásokul bérbeadni, hanem azt renováltatva fentartják a további iskolafejlesztések céljaira.

— **Meglopta a kenyeres pajtását.** *Becze* József és *Mucsi* János Günszer magyarutcai fuvarosnál szolgáltak. Azaz, hogy *Becze* József még most is ott szolgált, *Mucsi* azonban felelet gyanus körülmények között, hűltőre vitradóra elűnt Günszer magyar utcai istállójából, a vele elűnt társának egyetlen nadrágra is *Becze* többször felébredt a reá nézve emlékezőes éjszakán, de *Mucsi* mindannyiszor felhőzve fekdött még helyén. Már erősen hajnalodott, midőn ismét felébredt a nyugtalanul alvó kocsi és ekkor nagy meglepetéssel konstatafita barátjának és holmijának elűntét. Utánna akart iramodni, ekkor azonban még nagyobb meglepetés érte.

Az aselőtt belülről berolozott ajtó most kívülről volt bezárva s így a meglopott embert csak hosszas dörömbölés után a szomszédok észlelték ki. A rendőrség a rossz pajtás kárekerítése iránt intézkedett.

— **Állategészségügy.** A Szepetnek közegében megállapított szőrványos sertésvért e hó 20-án megszüntnek nyilvánították.

— **A vonat alatt.** Koposvállról írják: Harsány István sántos lakost, aki vasárnap este gyalogszerrel Félzserlakra indult, utközben a 40. számú órháznál, amikor a sötétben a vasúti vágányokon át akart haladni, elűtötte a vonat és egyik szelvénytől a másik szelvényig magával vonszolta. — A szerencsétlent a közeli órházba szállították ahol meghalt. Családos ember volt és öt gyermeket hagyott hátra.

— **A Csemege Ujság első száma.** Vasárnap új és általános érdeklődésre jogosan számot tartó szaklap első száma jelent meg. A Csemege Ujság az, mely programjába felvette a csemege, fűszer, déligyümölcs, termény és gyarmatárú, valamint az egész élelmiszerkereskedelelem érdekeinek védelmezését. Ma, midőn minden szakma szükségét érezi annak, hogy érdekel, szaktudnivaló alkalmas módon tudomására jussonak, már érezhető hiányt van hivatva a Csemege Ujság pótolni, — melynek közönsége idáig teljesen idegen nyelvű, külföldi szaklapokra volt utalva. Az első számban csupa tartalmas és szakértelemmel írt közleményt találunk. Csopur József dr. székesfővárosi tanácsjegyző a főváros közérdelemzéséről, Röhmer Ágoston dr. főorvos a csemege és fűszerüzletek egészségügyéről, Kecskeméti Adolf kir. tan. gyümölcstermelésünk hibáiról írt hosszabb cikket. Az általánosabb újdonságot mellett a csemegeárunk, italok, tejtermékek, gyarmatárúk stb. rovata egészíti ki az egyes szakmák érdeklődési körét. Üzleti hírek, üzleti jelentések, a Hangya szövetkezetéről és malomiparunkról írott kisebb cikkek öltik ki a hátralévő hasábkokat csupa merő érdekes tudnivalóval és újdonsággal. Végül még különféle rovattal is szolgál. Vegyes felvágott cím alatt a Csemege Ujság, melynek első száma biztató képet ad a szerkesztő Lenkei Zsigmond vállalkozásának jövőjére nézve. Mutatványszámokat minden érdeklődőnek szívesen küld a kiadóhivatal — Budapest, Sándor-tér 4.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert ruhatisztító, guvrirozó és plüssrozó gyára Nagykanizsa, Kőbesseli-utca 19. — Elvállal szakmájában vágó munkákat a legutánysabb áron, — ugy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Nyomdai leányok

felvétetnek a ZALA hírlapkiadó és nyomda részvénytársaságnál.

L á z

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

biztosan kipróbált szer.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véglegesét — a halast kérjük figyelembe venni.

Kellemes ízű, könnyen emészthető és ennélfogva sokan vehetik, a kik más szreket nem tudnak bevenni

A SCOTT-féle EMULSIÓ

azonfelül sokkal hatásosabb is.

A tisztasága ideálja

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerben.

Táviratok és telefonjelentések.

Fabricius ezredes halála.

Budapest, szeptember 22. Egy szomorú emlékhő magas rangú katonatiszt hunyt el ma Budapesten. *Fabricius Győző* ezredes, dandárparancsnok ma reggel 55 éves korában meghalt. *Fabricius* volt az, kit a nemzeti ellenállás alkalmával kirendeltek, hogy a képviselőházat karhatalommal szétoszlassa. Az ezredeset régóta súlyos idegfej gyödiörte, ami miatt nemrég szabadságotlák. Pozsonyból egy hidegvíz gyógyintézetbe ment, de ott sem talált gyógyulást, mire a budapesti Ringer szanatóriumba hosták. Az este agyszélhűdést kapott, ami az éjjel még kétszer megisméldődött oly erősen, hogy nem lehetett megmenteni. Haláláról a királyt táviratilag értesítették. Holtestét vidékre szállítják, hol eltemetése iránt a hadtestparancsnokság intézkedett.

Tömeges párbaj Szegzárdon.

Szegzárd, szeptember 22. Szegzárdon tömeges párbajt vívtak meg ma, — ami a város egész nyugalomát felzaklatja. *Ledniczky Mihály* pénzügyi számtiszt *Háry Béla* szemellenőrről párbajozott, továbbá *Bares Miklós* törvényeszéki jegyző *Konskó Antal* pénzügyi számvizsgálóval, majd *Stettka Gyula* mérnökkel és még egy számtalsttel vívott kardpárbajt. — A párbajokban az összes felek kisebb-nagyobb sebet kaptak.

Ujabb földrengések Olaszországban.

Kalábria, szeptember 22. Ma éjjel itt ismét heves földlökéseket éreztek. A lakosság között rettenetes pánik ütött ki.

A Zeppelin II. uton.

Majnafrankfurt, szeptember 22. A Zeppelin II. ma reggel felszállt és Friedrichshafenba repült.

Ki nyert?

Az osztálysorsjáték mai húzásán 40.000 koronás nyereménnyel húzták ki a 91801: számú sorsjegyet, 20.000 koronával a 69.394. számú és 10.000 koronával a 37539 számú.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai arfozlamok. —

(Távirat.)

Fi Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nyughalmizai főközlőh jelentése:

Magyar hitelrészvény 773.75. Osztrák hitel részvény 67.25. 4%. Magyar koronajáradék 52.15. Kereskedelmi bank részvény 3497.—. Salgótarjáni közszónbánya részvény 613.—. Rimamurányi vasmű részvény 706.—. Adria tengerhajózás részvény 439.—. Hazai bank rész. 289.—

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 22.

Készárú-üzlet.

Buza 10 fillérel magasabb.

Hataridő-üzlet:

Buza 1909. október 13. 18 Buza 1910. április 14. 09. Rozs 1909. október 9. 75. Rozs 1910. április 10. 11. Zab 1909. október 7. 46. Zab 1910. április 7. 65. Tengeri 1909. szeptember — Tengeri 1910. május 7. 08.

Komptoirista ki az irodai teendőket ben jártas, azonnal alkalmazást nyerhet *Neufeld Henrik és fia* borkereskedő cégnél Nagykanizsán, hova írásbeli ajánlatok kéretnek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Műveltség, báli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—
Postai szétküldéssel:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadófelügyelő:
ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
finnepnapok kivételével.

A cigánykérdéshez.*)

Utóhangok Zalamegye közgyűléséhez.

— Cikksorozat. —

Zalamegye, szeptember 22.

II.

Vegyünk például egy egyszerű esetet.

X községbe megérkezik egy csomó cigány, egy félóra lefolyása alatt összehalmoznak néhány tyukot, libát, az utszéli löherében jól tartják lovakat, sarlóikkal még néhány önllyt le is kenyésítanak, focsira kapnak és mennek. A károsultak sietnek a csendőrszere, a menekülőket őrökbe veszik, el is fogják vagy két napi hejsza után, a mikor pedig a csendőrök az őr szék helyére visszatérnek, akkor már hallják, hogy az őr másik szélén az utszéli kocsmárosot ismeretlen tettesek károsolták, lemészárolták. A tettesek, valószínűleg cigányok elmenekültek. Tehetők ezt egész kényelmesen, mert a csekély számú csendőrség az őr másik szélén az alatt a tyuklopókat üldözte. A tyuklopásért megbüntetett cigányok pedig pár hét alatt lelpereszlik az egész falut. Ilyenek után természetesen holmi apró cigánylopásért a károsultak jobbnak látják panaszt sem emelni, hanem szívesen tűrik a kis károkat — ezt némely községben cigányadónak hívják — hogy a nagyobb bajtól meneküljenek. Holmi kisebb lopásokért, kihágásokért a cigányokat üldözni tehát egyrészt nem kívánatos, de másrészt az ezzel járó óriási munkához szükséges csendőrség hiányában nem is lehet.

Hogy ezt eredménnyel és a rendelkezésre álló csekély rendtartó közegekkel mégis eszközölni lehessen, szükséges volna a cigányok röghöz kötése, szabad költözködési jogának (ezt a kőbőlástól a gyakorlatban igen nehéz elválasztani) korlátozása, tehát a cigányok ezen jogviszonyaira speciális törvény alkotása, s ezzel eljutottunk ahhoz az igazsághoz, hogy a kultúrember életviszonyaira berendezett minden törvény a cigányokra nem alkalmazható, ezt a fajt speciális tulajdonságához mért, teljesen speciális törvénynek lehet csak megrendszabályozni.

Az állampolgárok egyetemere vonatkozó törvényeknek a cigányokra való merő alkalmazása sok meddő küzdelmet, óriási anyagi áldozatokat hozhat ugyan, de pozitív és megbízható eredményt, végleges orvoslást soha.

A cigánykérdés megoldására kínálkozó második és véleményünk szerint az egyedül célravezető eszköz az volna, hogy a cigányok egyenmely speciális jogviszonyára speciális jogszabályok alkalmazásának. Ezen jogszabályoknak radikális intézkedéseket (tisztán

praeventívabb intézkedések szükségesek csak) kell tartalmazniuk és hivatásuk az volna, hogy a cigányfajt átalakítsák, átgyurják és alkalmassá tegyék idővel arra, hogy az állampolgárok összességére kiható törvényeken kívül ezen speciális és ideiglenes, átmeneti törvényekre többé szükség ne legyen.

Azokban éppen ennek a kivethetőségét illetőleg vannak aggodalmaink.

A mostani jogfejlődés, midőn minden alkotás a jogegység, a szabadság, az egyenlőség, a liberalizmus és humanizmus jegyében fogmzik és születik meg, a speciális jogfejlődésnek természetesen nem kedvez.

A célhavezető radikális eszközök: mint a cigányok röghöz kötése, szabad költözködésük korlátozása, a lótarása, a cigányok mintegy erőszakkal valamely polgári foglalkozásra, képességüknek megfelelő iparágak művelésére való szorítása, polgári ruhával és európai külövel való ellátása (megnyitásra, mosdatásra) esetleg tetovozása (ezt a pontosan keresztülvitt anyakönyvezés és utányakönyvezés szükségleténél teszi a röghöz köztetésre való tekintettel) sátrától való elválasztása és hűméi kötsége építendő, de idővel megantulejdonba átmenő lakóházakba való kényeztetése, a rendesenl hosszabb tartamu katonai szolgálatra, egy közmunkára való kötelezése, a gyermeknek a családból már csecsemő korban való kiszakítása és állami gondozásba vétele stb. stb., a gyakorlatban oly szigorú és erélyes intézkedéseket igényelne, a melyekre az utóplak világában élő theoretikusok rögtön rábánnak az emberitlenség, a barbárság és a középkori sötét reakció bélyegét és szinte félve írjuk le a következőket, a magyar törvényhozás gondolkodó, irány és hangadó többségének könyvekből és theóriákból táplálkozó gondolkodás módjához is a tulajánba vitt humanizmus talál utat, és abban a körben, a mikor a feyházak, a börtön és a fogházak mindinkább a modern higiénia összes vívmányával berendezett szanatóriumokhoz és kedélyes konviktusokhoz kezdenek hasonlítani, és az elméletekkel való adminisztrálás a közhivatalokat alakítja át fenytő intézetekké, a mikor a gyakorlatilag mindig az elméletnek esik áldozatul, a mikor majdnem magánjogi tulajomány számba menő miniszteri rendeletek védik a tulajdonszerzés intézményének szentségére való utalással a cigányok lótarási jogát, mi ismét csak kételkedünk az országos cigányügyi biztos ur akciójának eredményességében, mert a rossz, enyhe törvény nem segít, szigorú radikális törvény pedig az állhumanizmus csillagjárata alatt nem fog alkotgatni.

Tudják ezt maguk a cigányok is, és amíg a problémák emberel azon török becses fejeket (valóban kár, hogy ezek a fejek sohasem törnek egyszer már véglegesen össze!) hogy miként ne essék sérelem a cigányok egyéni

és személyes szabadságjogain s egyéb kardínális drágaságain, addig ők óvatosan kímélve az ország sorsát intéző kegyelmes urak tulajdonait, garzdálkodva folytatják vandál életmódjukat és ha erősebb rendőrkapitány vagy csendőrmester merészkedik őket munkájukban zavarni, akkor panaszkérvényt és vádoló feljelentést intéznek a miniszterhez és mi sem természetesebb, mint hogy a bepanaszolt rendtartó közegek még igazoló jelentéseket kénytelenek tenni. (Megtörtént!)

Sajnos, sem egyéb elfoglaltságaink, sem időnk nem engedik meg azt, hogy ebben a kérdésben elfoglalt álláspontunkat, t. i. hogy a tenálló törvények a cigányokra egyelőre sikerrel nem alkalmazhatók, hanem speciális cigánytörvényre van szükség, a mindennapi életből vett számtalan példával világosítsuk meg, célunk most csak az volt, hogy a legutóbbi vármegyei közgyűlés határozata folytán legközelebb Budapestre induló deputáció figyelmét felhívjuk arra, hogy ha a cigányügyosztály kétségtelenül pompásan berendezett irattárában felgyülemlett néhány tonna aktát megnyugtatókra velük megsemmisíteték, gondolják meg, hogy a mi abban van, az még mind csak holt betű, írott malaszt s az életben még semmi gyakorlati intézkedés nem történt, adjanak kifejezést azon kívánalomnak, hogy sürgősen elkészítendő, radikális és speciális cigánytörvény hozassék, mert e nélkül a küldetésük bizonyára kellemesen eltöltött óráiban megismerkedhetnek a vigkedélyű cigányügyi fogalmazói karral, fülékben a Banda Marci vagy Radics nótáinak fűliből kimászni nem akaró akkordjaival, szíveikben egy kellemes cigányügyi kitrámulás emlékeivel fognak ugyan hazatérni, a cigánykérdést is magyar gavalériával oldották meg a fentebb nevezett primások szenpontjából, az igazít azonban nem vitték a döntéshoz kézelebb egy szemernyivel sem.

A nagykanizsai bankgyűlés.

Somogyvármegye a népgyűlésen.

A helyi párt értekezlete.

— Saját tudósítónktól. —

A zalavármegyei függetlenségi párt e hó 26-1 nagykanizsai népgyűlésének legényesebb sikerű lefolyása már biztosítva van. Ez a megyei jellegű népgyűlés vetekdni fog azokkal, melyeket nagyobb vidéki városok rendeztek.

Mint velünk közlik, a népgyűlésen nemcsak a sopron- és vasmegegyi pártok, hanem utjabban a somogyi függetlenségi párt is megjelen. Széchenyi Aladár gróf, a somogyi pártelnök erre vonatkozólag a következő felhívást bocsájtotta ki:

* E cikksorozatra felhívjuk t. olvasóink figyelmét. A cikksorozat közvetlen megfigyelések alapján kimerítően tárgyalja a cigányügyi és sok eddig elhanyagolt fontos szempontot mutat rá. Szerk.

Zalavármegye függetlenségi és 48-as pártja folyó szeptember hó 26-án, vasárnap Nagykanizsán az önálló nemzeti bank ügyében népgyűlést tart. Tekintve a barázdás szomszédságot, szükségesnek és illendőnek tartom, hogy Somogyvármegye függetlenségi és 48-as pártja ezen a népgyűlésen magát küldöttségként képviseltesse.

A küldöttségnek vezetését, — mintán a megjelenésben akadályozva vagyok, — pártunk alelnöke, Gaál Gaszton országgyűlési képviselő ur vállalta magára, aki folyó hó 26-án, a délelőti háromnegyed 11 órakor Boglárától induló gyorsvonattal érkezik Nagykanizsára. A küldöttség tagjai tehát akár Panyódon, akár Nagykanizsán csatlakozhatnak az alelnök urhoz, mely körülményt célszerű lesz vele előzetesen közölni. Főlkérem tehát pártunknak tisztelt tagjait, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt ezen küldetésben és menjenek el a szomszéd törvényhatóság területén tartandó népgyűlésre. Hogy ezzel is megmutassuk szilárd ragaszkodásunkat nemcsak pártunk programjához, de főleg szerencsétlen hazánk törvényes jogaihoz.

A nagykanizsai pártelnökség szakadatlan munkában van. A Zala nyomdájában ma elkészültek a népgyűlést hirdető öles plakátok, melyeket a vidékre is szétküldenek. A teljes felhívás egy része a következő:

Soha fontosabb kérdés előtt nem állott a nemzet; a gazdasági önállóság, függetlenség a nemzetre nézve valóságos életkérdés. Ha van cél, amely a nemzetet egyesíteni képes, egy most feltartóztathatatlanul elérkezett a tömörülés, egyesülés ideje.

Hazafias tisztelettel meghívjuk a gyűlésre a nagykanizsai választókerület minden egyes polgárát, hogy az országos fontosságu, a nemzetélet alapjaiban érintő kérdésben szívének egész melegével, önzetlen hazafiságának minden erejével egysüljön e napon a szent ügy győzelmének erős hitében.

Magyarország súlyos politikai, mondhatnánk alkotmányi válságba jutott, mert az önálló bank s ezzel kapcsolatban az önálló vám terület megtartásának kérdésével kapcsolatban most fog eldőlni az a kérdés, hogy milyen szilárd alapokon nyugszik a magyar nemzet alkotmánya, most fog eldőlni, hogy a nemzet akarata győzedelmeskedik-e, avagy az idegen nemzetellenes befolyás, most fog eldőlni, hogy ez a nemzet méltó e arra a dicsőségre, amelyre 1000 éves fényes múltja emelte, s a nemzet igazságának győzelme a nemzet önállóságától függ, mert egyesülésben van az erő; egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen, még azok a gyöngye fecske madarak is képesek legnagyobb ellenségüket, a vércsét leverni, ha egyesülnek.

*

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt szombat este fél 9 órakor a Szarvas szálló éttermében a népgyűlést előkészítő értekezletet tart, melyre az elnökség ezúton is meghívja a párt minden tagját.

A kerületi kamara köréből.

Mit tárgyal a közgyűlés?

— Saját tudósítónktól. —

A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara szeptember hó 28-án (kedden) délután 4 órakor a kamara saját gyűléstermében rendes közgyűlést tart, a melynek tárgysorozata a következő:

Elnöki jelentés a kamara utolsó rendes közgyűlése óta beérkezett és sürgős természetű miatt elnökiüléssel elintézett fontosabb ügyekről.

Titkári jelentés az ügyforgalomról.

Pénztári jelentés a kamarai pénztár és a kamarai tisztviselők és a szolgáló nyugdíjalapjának állapotáról.

A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur 16017/VI/A/1909. számú leirata Zalavármegyének a fogadó-, vendéglő-, kávéház- és kávéfőzõ-iparról szóló szabályrendelete véleményezéséről.

A hazai kamarák és szaktestületek közös boszniai kirándulása.

A zágrábi kereskedelmi és iparkamara átirata a gabonavámok leszállítása tárgyában.

A verségi országos borászati kongresszusra szóló meghívó.

A kerületbeli törvényhatóságok ipartanácsai rendes és póttagsági helyeinek betöltése.

Kereskedelmi szakosztályi javaslat a kamara által rendszeresített keleti keresk. akadémiái ösztöndíj odaítélésére tárgyában.

Iparszakosztályi javaslat a kamara által rendszeresített ipari szakiskolai ösztöndíjak odaítélésére tárgyában.

Spitzer József kamarai beltag indírványa a váltók, kereskedelmi utaványok és cheque-ek okmánybűljegyei lebontásúsa tárgyában.

Weiner Károly szombathelyi költőg indírványa a dohányárúsító fűszerkereskedők üzletének ünnepnapokon való bezárhatása kiesz-közléséről.

A közgyűlést megelőzőleg a kerületi kereskedelmi és iparkamara iparszakosztálya pénteken szeptember hó 24-ikén délután a kamarai székház-bizottsági gyűléstermében tartja meg ülését Horváth Kálmán kamarai elnök elnöklése mellett.

Hírek.

Gyermekvédelem.

— szeptember 23. —

Igazán torkig vagyunk a paragrafusokkal, meg a ligásdival, egyesületekdivel. Nem hiszem, hogy volna nálunk valami megnyilatkozása az emberi életnek, melyet paragrafusokkal nem szabályozott volna a mindenre kiterjedő állami, törvényhozói bölcsesség. Valamiképpen nem hiszem, hogy volna társadalmi mozgalom, cél, melyet szűritése pillanatában rögtön karjába nem kapna az Egyesülés szelleme. Van nálunk paragrafus, meg egyesület annyi, hogy mindegyikkel Duuát rekeszhetnénk. De az is bizonyos, hogy nem Duuát, de Csendes Oceánt rekeszhetnénk azokkal az emberekkel, akik paragrafusokat sürgetnek vagy gyártanak, meg ligákat, egyesületeket szerveznek, alkotnak; és ha már megvannak, kutyába sem veszik egyiket sem. Csak méltóztassék rá emlékezni, hogy mikor annak idején a gyermekvédelem szelleme kibezúrt az új érzések után sóvárgó embereket, nem hullott-e el annyi köny és nem használódott-e el annyi tinta, hogy csak a tinta árából már fölnevelhetünk volna egy tucat szegény gyermeket. Szónokok könyeztek, halgatóság sírtak, irók, nem-irók sórták a tengernyi tinta-barázdát azért, hogy fel kell karolni a védtelen, elhagyott gyermekeket, — ki kell venni azoknak a szülőknek a kezéből, akik nevelői magasztos hivatásuk betöltésére bármik ok miatt képtelenek. A sok szó, a sok köny, a sok toll, a tengernyi tinta ösvényt tört a gyermekvédelem kétségtelenül nagyfontosságú ügyének egészen odáig, — ahol a kormányzó férfiak, az állambírcsek, a honatyák, a bölcs törvényhozók tesülete és teremtő agya székel. És lön gyermekvédelmi-törvény. De ösvényt mosott a sok szó, köny és tinta áradata odáig is, — ahol a nemzettársadalom érző szíve dobban. És lön gyermekvédelmi liga. Nagy volt a humánus lelkeknek öröme, gyönyörűsége, mikor látták, hogy törvényhozás és társadalom ölelkeztek a gyermekvédelem érdekében. — Igazán szép, nemes, lélek-

emelő megnyilatkozás volt ez az ölelkezés az államfentartó bölcseségnek, meg a társadalom humánus érzésének. Megrebbent ennek láttára minden emberszerető szív. Ugy tetszett: mintha valami láthatatlan, hátalmas szellem keze érintette volna meg az emberi agyakat és szíveket, hogy lássanak be az emberi rendeltetésnek a sok gonosz önzés sötétségével eltakart, szép világába. No, de maradjunk csak itt! Ne szálljunk oda, ami most még csak álom! Vakmerőség valami nagyobb eredményre még csak gondolni is most, mikor a pompásan kikalkulált gyermekvédelmi paragrafusokra és a gyermekvédelmi liga igazán ideális programjára fűtül az élet, fűtül a munkás-inség. A nagykanizsai gyárakban is elég tizenkét éven aluli leány- és fiú-gyermek verejtékezik. Keresik a kenyeret, mert muszáj! Mert a soktagú család másképpen nem élhet meg. A közgazdasági kérdések mélyébe ásvódó mozzanat ez is, mint annyi más. Igazán nem tudom: a gyermekvédelem szellemében cselekszem-e, ha Nagykanizsa rendőrkapitányát arra kérem, hogy tartson erre nézve razzitát a gyárakban.

— A Máv. és a Déli vasut konkurenciája.

A vasut köréből megkapó értesülést kaptunk, mely valószínűleg az államvasutak és a Déli vasut káros versengésére vezethető vissza. A két vasutnak tudvalevőleg nagyon bonyolult egyezségei vannak. Így többek közt a fiumebudapesti óriási forgalom lebonyolítása végett is kartell jellegű egyezséget kellett kötnök, melynek egyik lényeges pontja az, hogy az összes árak, melyek Fiuméből Budapestre küldetnek, a Déli vasut vonalán Nagykanizsán át szállítandók. A kanizsai állomáson át vezetendő nagy forgalom jelentős részét teszi ki ez az áruátállítás. Különösen sok rizst, narancot, műanyagot stb. szállítanak Fiuméből Budapestre. Mint értesülünk, ezt az egyezséget most az államvasutak a legrovidebb időre felmondták a Déli vasutnak, aminek az lesz a következménye, hogy a Fiume-Budapest közti áruforgalom nagy részét az államvasutak vonalán fogják lebonyolítani.

— Követendő példa. Általánosan elterjedt nézet, hogy míg az ügyvédek a megtévedt és a büntető bíróság elé jutott emberek hivatalból pártfogói — addig a kir. ügyészek mint az állam megtorlásának eszközei, mint a könyörtelenség megszemélyesítői szerepelnek a közhírtben. A nagykanizsai gyermekvédelmi bizottság titkárártól nyert értesülésünk szerint azonban még a helyi társadalomban is éppen megfordulva áll az eset. A kir. ügyészség vezetője már számtalanszor tanujelét adta annak, hogy hivatalosan, de főleg mint nemesen érző és áldozatkész emberbarát mily hathatósan mozditja elő a patronagecélokot. Legutóbb is egy Hordán József nevű zalaujvári 13 éves gyermeket a helybeli kir. törvényeszközrendbéli (betöréssé, álkulcsos stb) lopásért javítóintézeti nevelésre ítelt. A gyermeket előbb a gyermekvédelmi bizottság — Pintér helybeli kocsmárosnál helyezte el, a kitél azonban megszökött. Amíg a javítóintézetben hely akad a gyermek számára, — itt kellene tartani a fogházban a többi büntetettessel együtt, s hogy ez elkerülhető legyen, a kir. ügyész u. Hordán Józsefet addig, míg a javítóintézetbe szállítható lesz, befogadta házába és neki addig lakást és ételmet ad. Ha ezzel szemben elgondoljuk, — hogy az ügyvéd urak — kevés kivétellel — még azokat a kérdőíveket sem töltik ki, a

melyeket az általuk képviselt fiatalok büntetése személyi viszonyairól a gyermekvédelmi bizottság szokott az ügyvéd uraktól bekérni, jóllehet erre néve írásbeli kötelezettséget vállaltak a külföldben is a főtárgyaláson néhány másodpercnyi munka, akkor nagyon célszerű minden egyes esetet, amelyben a patronage cél nemes követőkre talál, követendő például odaállítani társadalmunk közönye és nemtorodómsége elé.

— **Építési engedélyek.** Az építésügyi bizottság tegnap délután tartott ülésében a következő építési engedélyek megadását javasolták: *Franz Lajos* és *Fial* cégnek 40 méteres új gyárkémenye, *Knausz Istvánnak* pajta, *Mibalecz Györgynek* pajta és istálló és *Knausz Lászlónak* pajta és istálló építésére. Ezenkívül több próbált belső átalakításra javasolták az engedély kiadását.

— **Tűzoltó-gyűlés Zalaegerszegen.** A tűzrendészetnek országos, egységes fejlesztése érdekében, a magyar országos tűzoltó-szövetség elnöksége üléseit fölíválta az ország különböző részeiben tartja meg, hogy megjelenésével bizdítson, tanítson, oktasson és példájával haason. Zalavármegye tűzrendészeti szabályrendelete elavult, a zalavármegyei tűzoltó szövetség, mely egyike hazánk legrégebbi tűzoltó-szövetségének, képtelen volt a szabályrendelet módosítását keresztülvinni, a tűzfelügyelő intézményt bevezetni és ez okból szeptember 18-án az országos tűzoltó-szövetség elnökségi ülését Zalaegerszegen tartotta meg *Óvári Ferenc* dr. országgyűlési képviselő elnöklésével. Az ülésen az országos előadókön kívül megjelent 57 türoltó testületi kiküldött, 32 választmányi tag *Bathfány* Pál gróf tábornok, *Árvay* Lajos alispán és *Korbai* Pál polgármester.

Bebatán tárgyalta az ülés a vármegyei tűzrendészeti szabályrendeletet annak módosítása és elhatározta, hogy a tűzrendészeti felügyelő intézmény behozatala, a tűzfelügyelő részére szabályzat alkotása érdekében megkeresi Zalavármegye közönségét. Az országos tűzoltó szakfolyamról tett jelentést, hogy 48 tanfolyam hallgató, köztük 16 cserdőr volt a tanfolyam sikeres elvégzését, tudomásul vették. Négy türoltó az országos türoltó tisztviselő vizsgálatot sikerrel letette. Varga Lőrincnek a nürnbergi türoltószerek kiállításáról készült írásbeli jelentését a hivatalos lapban közze fogják tenni. Nyolc rendbéli pályamunka elbírására bíráli bizottságokat alakítottak: a bizottságokba egyetemi tanárokat és a szövetségben kívüli álló szakértőket is bevonták. A türoltó tisztak és tanfolyam hallgatók továbbképzése céljából négy öt napos továbbképző előadások tartását határozták el, mely előadásokat elnökségi előadók és fővárosi külső szakértők fogják tartani. Az előadások látogatása díjtalan. Elhatározták még, hogy a kamasz helyen a fővárosban *Tűzoltók háza* építnek, mely az országos tanfolyamokkal kapcsolatban mindazt magában foglalja, mire a türoltók képzésénél szükség van. A terv kidolgozásával *Breuer* Sándor tükért bízták meg. Az elnökségi ülés befejezése előtt *Árvay* Lajos alispán tolmácsolta a zalavármegyei tűzrendészet közönségét az elnökségnek hogy a gyűlést Zalaegerszegen tartotta meg.

— **Állategészségügy.** *Kerkatófalva* (letényei járás) és *Szeptenek* községekben a szörványos sertésvész megszűnt a községeket a zár alól feloldották. *Misefán* és *Zalaapátiban* a járványos sertésbánc, *Nagyradán* pedig a szörványos lepénya fellépett a községek állatállományát meguro zár alá helyezték.

— **Számvizsgáló bizottsági ülés.** A városi számvizsgáló bizottság ma délután 5 órakor ülést tart, melyen a bizottság *Szalay* Lajos elnökével megüresedett elnöki tisztét kötik be választás útján.

— **A legényegylet szüreti mulatsága.** Ma megkaptuk a nagykanizsai kath. Legényegylet szüreti mulatságáról a *Zala* nyomdájában készült izléses meghívót. Eszerint a mulatságot a legényegylet a *Sirém-féle* kötelgyári munkásokkal együtt október hó 3-án rendezi a Polgári Egyetel helyiségében. Kezdeté este fél 9 órakor.

— **Horvát nyelvtanítás.** *Pécsről* jelentik, hogy a horvát nyelv tanítása a városi felsőkereskedelmi iskolában folyó hó 28-án megkezdődött. Tanulására 18 tanuló jelentkezett és pedig hét az aló, nyolc a középső és három a felsőosztályból. Míthogy a jelentkezettek közt csak négy tud valamit horvátul, a tanítás a tanulók többségéhez alkalmaszkodva, az elemeken kezd. Nem lenne céltalan, ha a pécsi példát Nagykanizsán is követnék.

— **Megcáfolt halálhír.** A napokban az a gazdátlan hír terjedt el a városban, hogy *Fekete* József a Phoenix biztosító társaság nagykanizsai fiókjának volt főnöke, ki jelenleg Budapesten lakik, hirtelen elhunyt. Mí ugyan nem adunk hitelt a kacsaluak, mégis *Fekete* József abban a hitben, hogy az általában halálhír lapunkban megjelent, a következő sajtókezzelevelében cáfolja meg költött halálhírét:

„Tekintetes Szerkesztőség! Igen lekötözték a hálhíremet a »Zala« legközelebbi számában megcáfolni sziveskedőnek. Nem volt s nincsen nekem semmi bajom; még a görbővényi bírdalnak sem kínornak többé. Szívesen üdvözléssel készséges hívük: *Fekete* József»

— **Az izr. templomban** Jomkipurkor az istentisztelet a következő sorrendben lesznek megtartva: folyó hó 24-én, pénteken, délután fél 4 órakor mincha, 6 órakor esti ima. — 25-én, szombaton reggel 7 órakor achachris, délután 9 órakor ifjúsági istentisztelet, a halottak lelküdvéért való Házkára imával kapcsolatosan, melyen mindenki részt vehet, délután fél 11 órakor muzsa, szintén Házkárával, délután fél 5 órakor mincha s ezt követőleg nelle és másvi ima. — A szombaton d. e. 9 órakor kezdődő ifjúsági istentisztelet kivételével fenti istentiszteletekhez is csak a megfelelő belépti jegy előmutatása mellett lehet a templomba bemenni. Tmpomi filések még most is kaphatják a hitközségi irodában, ugyanott szegények teljesen díjtalanul kaphják meg belépti jegyeiket.

— **Vidéki magyar a gőzfürdőben.** A kanizsai gőzfürdőben történt: A kora reggeli órákban gőzfürdőjegyet váltott egy ködmönös vidéki atyafi. A fürdőszolga betuszkolta az egyik kabluba s mivel sok dolga volt, ott is hagyta. Jól kérőn, dél felé eszébe jut a paraszt atyafi és kérdezi a többitől, hogy mikor látták elmenni? Nem láttá senki. Erre aztán odamegy a kabinhoz, kinyitja és ott látja az atyafit, ki ugyancsak szolja a pipáját.

— **Mit csinál itt maga, hát még nem fürdött?**

— **Én? Hiszen a gőzt várom már reggel óta, egye meg a fece, de nem akar jönni.**

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcse-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — **UGY** helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Messaline - Radium - Louiseine - Taffet - Seidentabirkt. Henneberg in Zürich.

Törvénszék.

§ **A lefoglalt és elikkasztott ingók.** *Fehér* Gyula nagykanizsai dísznőbirtokos tulajdonosnak egy sommás pere volt *Buzási* József nagykanizsai hentes ellen. *Fehér* biztosítást végrehajtást kért alperese ellen még a per eldölte előtt, s miután azt a bíróság el is rendelte, *Maximovics* György végrehajtó még a múlt év március havában lefoglalta *Buzási*nak 5 öl fáját, 5 hordó zsirját és 2 darab sertését összesen 1400 korona értékben. A lefoglalt tárgyakat *Buzási* birtokában hagyta s midőn *Fehér* a pert jogérvényes ítélettel megnyerte, *Buzási* ellen f. évi március hó 18-ára árverést tűztek ki a lefoglalt ingókra. Előkezdve az árverés napja, a végrehajtó megjelent a helyszínen, azonban az árverést megtartani nem lehetett, mert a lefoglalt ingóságok már nem voltak meg, azokat *Buzási* eladta. A végrehajtó hivatalos kötelességéhez képest jelentést tett az esetről a bíróságnak, mire az ügyészség *Buzási* ellen a Btkv 359. §-ába ütköző sikasztás büntette miatt eljárást indított. A tegnapi főtárgyaláson *Buzási* beismerte bűnösségét, védekezésében azonban azt hozta fel, hogy ő meg volt arról győződve, hogy *Fehér* Gyula az ellene indított pert el fogja veszíteni, s így biztosra vette, hogy a biztosítási végrehajtás útján lefoglalt ingók a zár alól fel lesznek oldva, anélkül, hogy azokra árverést lehetne kitűzni. De a per nem az ő számítás szerint fejeződött be, s így a törvénszék *Buzási* bűnösnek k mondta a sikasztás vétségében, és egy havi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéletet a vádlott megnyugvással vette tudomásul, s már meg is kezdte annak kiállítását.

Táviratok és telefonjelentések.

A válság.

Budapest, szeptember 23 *Wekerle* Sándor miniszterelnök, ki tegnap gyengélkedett ma jobban van. Ha egészségi állapota nem fordul rosszabbra, holnap Bécsbe utazik és királyt informálja a legutóbbi minisztertanács határozatairól.

Budapest, szeptember 23. Beavatott forrás jelentése szerint, ha a király szeptember 28-ig, a parlament megnyitására nem nevez ki új kormányt, a jelenlegi kormány nem jelen meg a parlament ülésén, hanem a házelnökökkel közölni fogja a lemondását.

A német nagykövet Magyarországon.

Budapest, szeptember 23 *Tschirsky* bécsi német nagykövet ma Budapestre érkezett. A nagykövet délelőtt meglátogatta *Wekerle* Sándor miniszterelnököt és *Kossuth* Ferencz kereskedelmi minisztert. A nagykövet holnap körutrá indul, mert az ország több vidéki városát meg akarja látogatni.

Szocialisták a függetlenségi párti értekezleten.

Nagybecskerek, szeptember 28 A nagybecskereki függetlenségi párt ma értekezletet tartott, melyen a politikai helyzettel foglalkozott. — Az értekezleten a nagybecskereki szocialdemokrata párt küldöttéi is megjelentek. *Várady* Imre orsz. képviselő beszélt a politikai válságról és kijelentette, hogy ő és

Összes választól az önálló bank és a választójogi reform hível. Erre a szocialisták vezére közölte, hogy ha a függetlenségi párt vállalkozik rá, hogy a választójogi reformot az általános titkos választói jog alapján megcsinálja, a szocialisták támogatják a pártot.

Az egyetem tisztelgése Apponyinál.

Budapest, szeptember 23. Ságby Gyula rektor vezetésével az egyetem tanári kara ma tiszteltet Apponyi Albert gróf kultuszminiszternél. Ságby rektor beszédében kifejezett adott a tanári kar amaz óhajának, hogy bármit alakuljanak is a politikai viszonyok, a tudományegyetem maradjon meg Apponyi gondozásában. Apponyi válaszában kijelentette, hogy ezentul nem tehet politikai nyilatkozatokat, de igéri, hogy bármily állapotban is szívén fogja viselni a magyar kultúra ügyét.

Tüntetnek a szocialisták.

Budapest, szeptember 23. A budapesti szocialdemokrata párt ma plakátokkal árasztotta el a főváros hirdetői helyeit. A párt felszólítja a munkásokat, hogy hétfőn, a parlament megnyitásának előestéjén rendezendő tüntető körmeneten minél nagyobb számban vegyenek részt. A rendőrség nagy előkészületeket tesz, hogy minden zavargást meggátoljon.

A sikkasztó ügyvéd letartóztatása.

Budapest, szeptember 23. A vizsgálóbíró elrendelte a sikkasztó dr. Singer Ármu ügyvéd előzetes letartóztatását. A vizsgáló bíró a rendeletét a törvénytörés vádánál ma helyben hagyta.

A bankkamatláb változatlan.

Bécs, szeptember 23. Az osztrák-magyar bank tanácsa mai ülésén elhatározta, hogy a bank Szotmárnémetin ul pálotát épített. A főtitkár jelentése szerint a bank helyzete oly kedvező, hogy a kamatláb változtatása nem válik szükségessé.

Ki nyert?

Budapest szeptember 23. Az osztálysors játék mai húzásán 100 ezer koronát nyert a 71039. — 16 ezer koronát a 32608 sz., 10 ezer koronát a 9991 számú sorsjegy.

Nagyérdemű közönség!

Van szerencsém a nagyérdemű bölgyközönséget tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli Szabó P. cégtől különválva, önálló

angol- és francia divattermet nyitottam. — A főváros legnagyobb divattermeiben szerzett tapasztalataim révén ama kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényű megrendeléseket is a legpontosabban képes vagyok a nagyérdemű bölgyközönség legnagyobb megelégedésére kiállítani.

Kitűnő tisztelettel

LUX LINKA, Zrínyi Miklós-utca 82. II. Dóme ház. Uri családok gyermekei részére külön 6 hónapos szabású tanfolyamot nyitok, mely idő alatt a legalsóbb kiképzést nyerik a ruhák elkészítésére.

Összes alj és derékvarrónó, valamint tanulóanyag felvételnek.

Egy három szobás lakás

mellékhelyiségekkel, verandával, Csengery-ut 87. szám alatt azonnal vagy november 1-ére kiadó. Bővebbet ugyanott a vendéglőben. 3142

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

R Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nyughonizsal fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 766.50 Osztrák hitel részvény 563 — 4%, magyar koronajáradék 51.75. Kereskedelmi bank részvény 3480 —. Balgótárjai közönség részvény 205. —. Rimamurányi vasút részvény 693. —. Adriai tengerhajózás részvény 438 —. Hazai bank részv. 786. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 23.

Készáru-üzlet.

Buza 10 fillérel olcsóbb.

Hataridő-üzlet:

Buza 1909. október 13-85 Buza 1910 április 14. — Rozs 1909 október 9-65. Rozs április 10. — Zab 1909 október 7-40. Zab április 7-61 Tengeri 1909. szeptember —. Tengeri 1910. május 7-05

Vegyeskereskedést

megvételre keresek. Részletes ajánlatokat kérek. HAJÓS, Németkeresztes, 3143

Rumkereskedélem

2464

Gessler, Siegfried császári és kir. udvari szőlő. Altwater líkér gyáros Budapesten és Jägendorfban, feltétlenül megbízható „Savanna-rum” és Manilla-rum védjegyzett nevekkkel olyan különlegességeket hoz forgalomba, melynek jóságja és kellemes íze a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Nagykanizsán a Csengery-uton jóforgalmu helyen ház. üzlethelyiséggel

szilárdítván előnyös feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Musquitter Zsigmond Polány u. p. Merenye, Somogy megye. 3095

Hordóeladás.

Uj és használt ajtós és ajtónélküli boros, szeszec, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindenféle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legolcsóbban szállít esetleg bízományba ad Bor- és Hordó-Forgalmi Vállalat Schwarz és Fabián, Budapest, VII., Erzsébetkörút 35. Telefon 116—27. Legolcsóbb beszerzési forrás termelők és viszontelárusítók részére. Közvetítés díjaztatik. 3052

Szőlő-eladás! SZMODISS VIKTOR gelsei szőlőszetéből

Muscat, Croquant, Passatuti, Ottonelle, Mézes fehér, Chasselasse, rouge és blanc eladása naponkint d. e. 7-8—12-ig a helybeli piacon történik a napi áron. <<<

Méhészek figyelmébe!!!

Méz

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető Rotschild Samu :: méznagykereskedőnél NAGYKANIZSA, Magyar-utca 19-ik szám. :

Ha elegáns Napernyőket zz
Ha tartós Esőernyőket zz
Ha gyors áthuzásokat, zz
És remek Sé abotokat. zz
akar vásárolni, forduljon a kizárólagos
NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETBE,
a hol naponta újdonságok a legtar-
tósabb kivitelben **olcsó árért** sze-
rezhetők be. — Pontos kiszolgálásért
kezeséget vállal 3121

Kreiser Alajos
esernyő-készítő specialista.
a Szarvas-szálló átellenében.
Munka elvállalását csak személyesen,
megbízottaim csak cégkártyám előmu-
tatásával jogosultak. —

Vendéglő bérbeadás.

Somogysszentmiklósi urbéres tel-
kes gazdák tulajdonát képező
községi korcsmája

lolyó évi október hó 3-án reggel
9 órakor fog a községi vendég-
lőben nyilvánosan a legelőbbit
igérőnek 1910. január hó 1-től
3 évre bérbe adatik. Kikiáltási ár
évi 160 K. — A korcsma a kö-
vetkező helyiségekből áll: 1 nagy
és 1 kisebb vendégszoba, nagy
konyha, kényelmes lakás, mellék-
helyiségekkel, beszálló udvar,
pajta, istálló, kocsiszín, mészár-
szék, stb.

S.-Szt.-Miklós, 1909. szept. hó.

Szollár József

3142

elnök.

Mérleghitelesítettés

Mérlegjavítás
Mérlegkészítés.

A „Mértekhitelesítésről” szóló törvény életbelé-
pése alkalmával van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy műhelyemben mindenféle

mérleget

n. m. karos (balance, egyensúly) tízedes, száza-
dos, tolós, súlyos (skála) marha- és hidmérleg,
valamint waggon mérleg és súlyok javítását gyor-
san és pontosan eszközölöm a legjutányosabb
árak mellett. Minden mérleget **műh**
lyemből hitelesítve szállítok el, ugy
a műhelyemben javítottakat is.

A javítás végett hozzám be nem szállítható mér-
legek javítására vidékre is elsőrendű munkásai-
mat küldöm.

A mérleg pontosságáért kezeséget vállalok.
Munkásaim az ország elsőrendű mérleggyárainak
csoportvezetőiből vannak összeállítva.

A n. érd. közönség megbízásait kérem.

Kohn Samu

épület. múlakatos, drótfonógyáros és
mérlegjavító.

Nagykanizsa, Magyar-utca 3 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Műveltségi, hálói kimutatások és magán-
közlemények sorozatát 50 fillér.
Elgyszerűsített és csökkentett árú díjak
5 kor; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra 1.- K.
Negyedévre 3.- "
Félévre 6.- "
Egész évre 12.- "
Postai szátküldéssel:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.- "
Egész évre 18.- "

Egyes szám ára 5 fillér.

Kiadótulajdonos:

ZALA Hirlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felolvasó-szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
szombatnapon kivételével.

Mit várhatunk a jövőtől.

Irta: Burgyan Aladár orsz. képviselő.

Nagykanizsa, szept. 24.

A jövő kedden rávirrad az olyan régi huzódó magyar válságra is az az első rangú kritikus nap, amely az ő előre látható eseményeivel, egy újabb lökést fog adni ennek a vsjudó válságnak, hogy siettesse a jobbra, vagy balra dőlő kibontakozást.

Ugy lehet, hogy már a közel jövő azt a kettős feladatot fogja hátrítani a nemzetre, hogy míg egyfelől a védekezés, addig másfelől a támadás fegyvereit is kell forgatni.

Minden kornak meg voltak és megvannak a hozzáértő fegyverei. A mai modern kornak is modernek a fegyverei. Ki gondol ma már olyan védekezésre és olyan támadásra, amelynek kiegyensúlyozott korszak a fegyverei? Az egységes akaratban összetömörült nemzet elég hatékony fegyvert bír egyedül csak elszánt, férfias, kitartó akaratában is, amely nemzeti akaratnak ilyen vagy olyan irányban való megnyilvánulása feltétlen diadallal kell, hogy járjon a védekezés és a támadás szempontjából egyaránt.

Ha azok veszik kezükbe ennek a nemzeti akaratnak és elhatározásnak irányítást, akik nemcsak hirdetik, de akarják is — mert ez rájuk és nemzetükre nézve életkérdés — Magyarország gazdasági önállóságát: akkor hiába gördül Ausztria fondorlatainak kőszikláját ennek a gazdasági önállóságnak útjába!

Az, amit a jövőtől várhatunk és amit elkerülni bölcs és tapasztalt vezéreinknek a legjobb akarat mellett is aligha lesz lehetséges, — ez a nagy harc és háború — gazdasági önállóságunkért Ausztriával.

Talán már rövidesen el fog dőlni, hogy ez a nemzedék elég izmos, elég érett-e ennek a nagy háborúnak megvívására és hogy Magyarország gazdasági önállóságának, magasztos és a nemzet életfeltételét felőlelő gondolat át tudja-e ezt a nemzetet hevíteni és nagy tettekre ösztönözni, vagy pedig léha és hitvány a nagy nemzeti eszmék megértéséhez és a rá háruló feladatok megoldásához?

Most fog eldőlni, hogy ezt a nemzedéket is a magyarok hagyományos átká —

a szalmatűz tudja-e csak felhevíteni, mely nagy lánggal indul, hogy annál hamarabb elhamvadjon, úgy ahogy ezt a tulipánmozgalomnál láttuk, ami végeredményében nem volt semmi egyéb, mint előkelő, nagy gyermekek játéka.

Szalmatűzzel nem lehet azokat a feladatokat megoldani, amelyek talán már a közel jövőben a nemzetre várnak: vasakarat és egy csupa férfiakból álló nemzet tud csak ma lenni ezeknek a feladatoknak!

Ott van a civilizáció, a kultúra terén annyira mögöttünk álló Törökország példája, mely nappal fényesebben megvilágította ezt az utat, amelyen az elbizakodott és gögős Ausztriát meg lehet alázni!

Ha ebben a nemzedékben, amely a magyar érdekeket van hivatva megvédeni, csak felényi erkölcsi erő, csak felényi férfias elszántság és akarat lenne, mint a törökországi teherhordókban és azok vezető embereiben: nem kellene a magyar minisztereinknek Bécsben annyit előtűzteni és onnan annyiszor üres tarisznyával visszatérni: lenne itt egy-kettőre önálló bank is, meg önálló vámterület is.

Tessék csak egyszer komolyan megpróbálni!

A válság.

Ma volt a minisztertanács.

Wekerle Bécsbe utazott.

Günther Antal — kuriai elnök.

A képviselőház szavaz a bankügyben.

— Céliratok és telefonjelentések. —

Azóta, hogy a kormány elhatározta lemondását, ma volt az első minisztertanács. Ez nagyrészt a bucsuzkodás jegyében folyt le, jutalmakat kellett osztogatni, kinevezéseket ajánlani, de bizonyos, hogy a minisztertanácskorzsáknak volt ennél fontosabb pontja is. Bécsből ugyanis híre jön, hogy a király nem fogadja el a kormány leköszönését, már most a minisztertanácskorzsáknak ezzel az eshetőséggel is kellett komolyan foglalkozni.

A felelősek egyre gyülekeznek. Bécsben még szilárdabban tart a merevség minden magyar követeléssel szemben, mint korábban. A király ragaszkodik a paktum végrehajtásához és ma már Kijstóffy is Bécsbe érkezett. Csodálatos, hogy ennek az embernek mindig pont akkor kell operálnia a veséjét, mikor a politikai helyzet a legválságosabban kiélekedik.

Ma már nyilvánosságra jutott Wekerle kibontakozási tervének minden részlete. Ez oly sokat ad és oly keveset kér, hogy még csak komolyan venni sem lehet.

Feltűnést keltő hírt kaptunk arról, hogy a függetlenségi párt a parlament keddi ülésén szavazásra akarja vinni a bank kérdését. — Ez elhatározó és döntő jelentőségű lépés lenne, mert meg vagyunk róla győződve, — hogy a parlament a vérlázító bécsi nyakaskodásnak egységes állásfoglalást szerezne — szembe. Ha másképpen nem megy, megújulnak a nemzeti ellenállás lelkes napjai és ezek egy táborba terelik a pártokat, melyek jobb időkben, sajnos, rövidlátó hluságból nem akarták méltányolni a függetlenségi párt igazát.

Ma a Zala tudósítójától a következő táviratokat kaptuk:

A minisztertanács.

Budapest, szeptember 24.

A mai minisztertanács Wekerle Sándor minisztereinek elnöklésével pont délben kezdődött. A minisztertanácsban a minisztereink bejelentette, hogy *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter sógoröccsének súlyos betegsége miatt *Tisza Dobró* még nem érkezhetett meg Budapestre, de lehet, hogy a nap folyamán megérkezik. A minisztertanács fél a órákor ért véget. A minisztertanács jutalmazásokat és kitüntetéseket intézett el.

Budapest, szeptember 24.

Politikai körökben nagy feltűnést kelt *Lukács László* tegnapi nyilatkozata. Lukács ama véleményét nyilatkoztatta, hogy a *kormány* helyén kell maradnia, míg rendet nem terem. Azt hiszik, hogy *Lukács a király feltöltését tolmácsolta és hogy a király nem fogja elfogadni a kormány lemondását*. A mai minisztertanács ezzel az eshetőséggel is foglalkozott, ezért a mai tanácskozásnak nagy fontosságot tulajdonítanak.

Günther a Kuria elnöke.

Budapest, szeptember 24.

A mai minisztertanács előtt *Günther Antal* igazságügy-, *Apponyi Albert* gróf kultusz- és *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter hosszasan tanácskoztak.

Budapest, szept. 24.

A mai minisztertanácsról, mely a kereskedelmi miniszteriumban folyt le, elsőnek *Wekerle Sándor* minisztereink távozott. A reá váró újságrökhöz így szólt:

— A minisztertanács megállapodott abban, hogy *Günther Antal* lesz a kir. kuria elnöke, az igazságügyminiszterium vezetését pedig ideiglenesen én veszem át.

Híre jár, hogy *Károlyi* gróf lemond az Országgyűléséről azzal, hogy helyébe a leköszönő *Daranyi* földművelésügyi minisztert választák meg.

Wekerle a királynál.

Budapest, szept. 24.

Hivatalosan jelentik, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök ma Bécsbe utazik és holnap átutujja a királynak a kormány lemondását.

A képviselőház szavaz.

Budapest, szeptember 24.

Justh Gyula és a hozzá közel álló képviselők ma értekezletet tartottak, melyen hírszerint elhatározták, hogy a képviselőház keddi ülésén a bank ügyében szavazást fognak provokálni.

Kristófy Bécsben.

Kristófy József, a haladó kormány volt ügyvivője ma Bécsbe érkezett. *Kristófy* kijelentette, hogy ideérkezése a politikai válsággal nem függ össze, csupán azért jött, hogy vesebajjáról egy orvossal konzultáljon.

A nagykanizsai bankgyűlés.

Tizenkét képviselő jön.

Lobogózzuk fel a várost.

A nagykanizsai párt új tagjai.

— Sajóti tudósítónktól. —

A vasárnapi kanizsai népgyűlés sikerének kitartással minden válságunkat felülmúlja. Oly oztatlan és magasra csapó lelkesedés nyilatkozik meg a népgyűlés iránt, amely még bennünket is meglep, kik pedig első percitől kezdve bizunk a kanizsai népgyűlés sikerében és a népgyűlés megtartását sürgettük. A népgyűlésre vonatkozó újabb értesülések a következők:

Justh Gyula képviselőházi elnök levelet írt *Hajdu* Gyula dr.-hoz, a nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt elnökéhez, melyben kijelenti, hogy a kanizsai népgyűlésnek nagy fontosságot tulajdonítanak és ezért a már közzétett képviselőknél kívül még gróf *Telöky* Arvéd, *Baza* Barna és *László* Pál orsz. képviselők is eljönnek a népgyűlésre, melyen tehát összesen 12 függetlenségi képviselő lesz jelen.

Mint említettük, a nagykanizsai párt holnap, szombat este fél 9 órakor a Starvas szálló éttermében értekezletet tart, melyre az elnökség ezúton meghívja a párt minden tagját.

Örvendetes újságként közöljük, hogy a párt elnökségénél a következők bejelentették, hogy a párt tagjai kívánnak lenni: *Ferenczy* Gyula, *Kostyák* Lajos, *Paikovics* Ignác posta és táviró íróasztal, *Reitmann* Alajos, *Keugyel* István, *Müller* Béla, *Rasputnik* László, *Horváth* János, *Barabás* Kálmán, *Seres* Dénes, *Szántó* Gyula, *Börge* Lajos, *Prucses* József posta- és táviró íróasztal.

A népgyűlés programjára vonatkozólag arról értesülünk, hogy a népgyűlést *Bosnyák* Géza a vas megyei pártelnök fogja megnyitani és ez lesz a megnyitója a zalamegyei népgyűlések sorozatának. A határozati javaslatot *Trippammer* Gyula kanizsai elnök terjesztte elő. Ehhez hosszabb beszédet hozzászólnak: *Telöky* Arvéd, *Holló* Lajos, *Csizmász* Endre, *László* Pál, *Gal* Gaszton orsz. képviselők. *Hajdu* Gyula dr. pártelnök bezárta a népgyűlést.

A főispánt a fogadásnál a bizottság élén *Knortzer* György fogja üdvözölni, a képviselőket pedig *Hajdu* Gyula dr.

Nagykanizsa zárszámadása.

— Sajóti tudósítónktól. —

Nagykanizsa város 1908. évi zárszámadása ma hagyta el a nyomdát. A zárszámadásból a következő összefoglalást közöljük:

Bevételek összesítése:

Pénztári maradvány	1556 30
Javadalmak után	40885 57
Ingatlanok után	263828 46
Alapok és tőkék után	37579 47
Tanintézetek után	21970 —
Különfélék után	207568 17
Mezőőrök illetménye	2727 14
Elhagyott gyermekek segélyalapja	—
Hátralekókból	—
Községi pótdából	250873 28
Átfutó, költségvetésen kívüli tételek	143422 05
Összesen	970420 44

Kiadások összesítése:

Tisztviselők fizetése	62962 15
Segéd és kezelősemmélyzet fizetése	14894 46
Szolgák, szegedményesek és ideiglenes alkalmazottak fizetés	52040 96
Ruhailletményekre	2510 74
Napipénzek díjnokoknak	11579 20
Igazgatási költségekre	11232 40
Kiküldetések folytán napiidő- és fuvarokra	1522 36
Tűzoltói, közegészségügyi és rendészeti kiadásokra	7663 09
Községszükségletekre	61072 65
Gazdasági kiadásokra	92852 45
Tanintézeti kiadásokra	78581 85
Képző, jótékony intézetekre és más célokra	43596 68
Adósságok és terhekre	191058 96
Különfélékre	165264 08
Elhagyott gyermekek segélyalapjára	—
Hátralekókra	—
Átfutó, költségvetésen kívüli tételek	169815 04
Összesen	969647 97

Ismétlés:

Összes bevétel	970,420 kor. 44 f.
Összes kiadás	969,647 > 97 >
Maradvány	772 kor. 47 f.

Fel a lobogót!

A vasárnapi függetlenségi párti népgyűlés alkalmából illusztris vendégei lesznek Nagykanizsa városának. Minden politikai tekintet mellőzésével, mint vendégeket fogadjuk a hozzánk érkezőket szívélyesen és annyi disszel, hogy ez városunk szeretetének hirnevéhez méltó legyen ünnepl színe a városnak akkor, mikor a legnagyobb országos párt Nagykanizsát választja egy jelentőségteljes megyei akció kiinduló pontjának.

Fel a lobogót!

Hírek.

— **Tisztújítás a számvizsgáló bizottságban.** Nagykanizsa város számvizsgáló bizottsága tegnap délután 5 órákor ülést tartott, melyen az elhunyt *Szalay* Lajos b. elnök helyét töltötték be választás útján. Az ülést egybehívó *Vécsey* Zsigmond polgármester a bizottság elhunyt érdemeiben gazdag elnököt kegyelletes szavakkal parentálta el, kinek emlékéit a bizottság külön jegyzőkönyvbe iktatta. Majd üdvözölvén a legutóbbi városi közgyűlésen megválasztott két új bizottsági tagot, — *Barta* Lajost és *Lányi* Lászlót, — rátért az ülés tulajdonképpeni tárgyára, az elnökválasztásra. A bizottság elnökévé *Schera* Richárd b. tag indítványára *Eperjány* Gábort, a bizottság azelőtti jegyzőjét választotta meg egyhangulag, kinek helyére a bizottság jegyzőjévé *Lányi* Lászlót választották.

— **Vasutas árvanap.** Humánus, igazán emberbaráti cél megvalósítása érdekében fadarornak most az ország összes vasúti alkalmazottai. A mozgalom végső célja egy vasutas országos árvanap megteremtése, melyhez alapul országos árvanapok jövedelme fog szolgálni. A kereskedelmi miniszter a belügyminiszterrel egyetértve a vasutasok országos szövetségének megengedte, hogy a vasutasok országos árvanapja alapja javára folyó év szeptember 30-án és másnap október 1-én kettős árvanapot tartsanak és akkor minden vasúti telepen és állomásou pénzzadományokat gyűjthessenek. Most a vasutasok köriratban fordultak kártarassikhoz és ezeknek nemcsak gondolkodó nejelhez és leányaihoz, hogy bizottságokba tömörülve a gyűjtés sikerét biztosítsák.

— **Tanári áthelyezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter *Ivancsics* Jánost, a szentgotthárdi állami főgymnázium tornatanárát, azelőtt volt nagykanizsai magánhivatalnokot a nyitrai kir. kath. főgymnáziumhoz helyezte át.

— **A 48 gyalogezred önkénteseinek tisztij vizsgája.** A napokban tartották meg Pozsonyban az önkéntesek tisztij vizsgáját. A vizsgálóbizottság elnöke műrzspringi *Pollák* Frigyes vezérőrnagy, a 27. gyalogdandár-parancsnoka volt. A 48. gyalogezred önkéntesek közül huszonkettőt bocsátottak vizsgára, akik közül 21 felelt meg sikerrel. Klüntetéssel tették le a tisztij vizsgát: *Vlasits* Károly, *Vegele* Károly, *László* Aladár dr. és *Bauer* Dezső; sikerrel a következők: *Hauer* Ernő, *Holeczius* István, *Hoffmann* János, *Horváth* István, *Kiss* Elemér dr., *Leak* Lajos, *Lustig* Dezső, *Nádas* Vilmos, *Spitzer* Lajos, *Tihanyi* Dezső, *Tóth* János, *Szili* István, *Szűcs* Dezső, *Unger* Ullmann Viktor, *Weissbaus* Aladár, *Weiss* Sándor, *Wischy* Kálmán.

— **A zalaezerszegi államépítészeti főnök előléptetése.** Zalaezerszegről telefonálta tudósítók, hogy *Rainz* Ernő műszaki tanácsost, a zalaezerszegi államépítészeti hivatal főnökét a kereskedelmi miniszter *Löcsö* kerületi felügyelőnek kinevezte.

— **Öngyilkosság kilenc koronáért.** *Pankovics* György szentistváni 65 éves juhászember tragikusan végezte be tegnap az életét. A szerencsétlen embernek megengedte valaki, hogy a tarlón legeltesse a birkáit. — Minthogy azonban ezt írással nem tudta igazolni, megbírságotla az előjáróság kilenc koronával. *Pankovics* afeletti elkeseredésében, hogy kilenc koronát kellett fizetnie, felakasztotta magát.

— Készül a temetői híd. Az új híd, melyet a Déli vasúttársaság a Kossuth Lajos téri utburkolási munkálatok kiegészítéseképp a temető melletti vasúti bevágás fölé a régi, korhadt fahíd helyére épített, nem sokára teljesen készen áll. Naponta nagy számú érdeklődő nézi a hídépítők munkáját, mely valóban érdekes látvány. Ez a híd ugyanis a legújabb hídépítési technika szerint készül vasból és betonból. Mután a hídnak éppen csak gyenge vázát alkotó vasrudakat összerakították, ezek köré deszkából falakat vontak s e deszkafalak üregét töltötték ki a vasrudak köré töltött betonnal, — mi által minden képzelhető anyagnál szilárdabb hídszerkezetet alkottak. Ily módon készültek el az új híd pillérei s ugyanígy készül most annak padozata is, — melynek vázát több soros sűrű vasrács képezi, s ekköré sulykolják az időjárás viszontagságaitól, főleg az esőtől s minden nedvességtől csak mind erősebbé váló portlandcement és kavics keverékéből előállított betont. — Pár nap múlva készen lesz a padozat is, melyet a legártósebb módon, bazal betonnal fognak burkolni és akkor még csak a karfák felállítása lesz hátra. Ezeket szintén betonbalasztatokra vont vasrudak képezik majd. Ha mindezzel tén mindössze 10—12 nap múlva elkészülnek, akkor a híd favázát szétzeredik, amit egyes hozzáférhetetlen helyeken a deszkák kiégetésével fognak szétdőlni, s ezután következik a 28 napi szárlás. Ha a híd ez idő alatt teljesen kiszáradt, úgy november első napjaiban megtartják a próbatelhelést egy 21 tonnás görékkel, aminek sikeres megtörtentével az új hidat átadják a forgalomnak, míg az ennek elkészültéig régi helyéről eltávolított fahidat szétrombolják.

— Egy rendőrtiszt elleni eljárás megszüntetése. Még május havában történt, hogy Szabó Vincz pincéért őfőli tájban az Erzsébet királyné téren Németh György, Verem István és Molnár Zsuzsák György (kit Hacketiúdt Jenő, nemrégiben agyonlőtt) és még hat más vérszomjas mesterlegény valami csekély ok miatt megátámadták és vérsére verték, úgy hogy eszméletlenül hentergett az utca porában. A rendőrségen éppen Fűréd János volt az inspekción rendőrtiszt, ki meghallván a vérsére vert legény jalkiáltásait, a tett színhelyére sietett, és a verekedőket békességre hívta fel. Ezek azonban most a rendőrtisztviselőre támadtak, ki a túlnyomó erővel szemben kirántott kardjával volt kénytelen védekezni, és támadóit alaposan elkardapozta. Szabó súlyos testisérítés vétsége miatt feljelentést tett haragosai ellen, akik viszont, hogy a figyelmet lehetőleg eltereljék eljárásukról, Fűréd rendőrtiszt ellen adták be feljelentést hivatalos hatalommal való visszaélés és könnyű testi sértés miatt. A kir. ügyész a rendőrtisztviselő ellen nyomozást indított, melynek eredményeképp ma kiadott határozatában közli, hogy a feljelentés alaptalansága miatt az indított eljárást megszüntetse.

— Aki nem akar oltani. Folyó hó 13 án Kiskánizsán tűz volt. Még nem érkeztek meg a tűz színhelyére a városi tűzoltók, s ezek megérkezéskor a kiskánizsai rendőrkirendeltség azt akarja, hogy a városbár téren álló vízes lájkokat vigyák a tűzhöz, s annak segítségével kíséreljék meg az oltást a hivatalos tűzoltók megérkezéséig. Eppen akkor hajtatott a kiskánizsai városbár mellett Anok József kiskánizsai polgár aszekerén, kit a rendőrség közege felszólított, hogy lovat fogja a lajt elő. Anok azonban elhelyet lovat kősz vágott és sebes vágatásban elhajtatott. A rendőr azonnal jelen-

lést tett a kapitányságnál, mely ma tárgyalta a felebarátjával nem tördős ember ügyét. A rendőrkapitányság Anoket a kihágási büntetőtörvénykönyv idevágó szakasza alapján eljárása miatt 20 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Egy város milliós kölcsöne. Kaposvári tudósítónk jelentli: Hónapok óta folytat tárgyalásokat Németh István polgármester budapesti bankokkal a város 1.200.000 koronás kölcsön felvétele végett. A legelőnyösebb ajánlatot a Pesti Kereskedelmi bank, a Pesti Hazai Takarékpénztár Egyesület és a Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja együttesen tették. A kölcsön 50 évre szól 535 százalékos törlesztés mellett. A városi tanácsa tegnapi ülésén hozzájárult a feltételekhez és a közgyűlésnek javasolja, hogy az egész kölcsönösszeget vegye át és kezdje meg már tavasszal a beruházásokat.

— Déli vasút. 1909. évi október hó 1-től a cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság budapest-pragerhoi vonalán fekvő Récsse megállóhely és forgalmi kitérő neve: „Nagyrécsse“-re, Nagykanizsa állomás neve: „Nagykanizsa“-ra, Mura-Keresztur állomás neve: „Murakeresztur“-ra, Kotor-Alsó-Domboru állomás neve: „Kotor-Alsó-domboru“-ra, Alsó-Mihályfalva forgalmi kitérő neve: „Alsómihályfalva“-ra, Mura-Király állomás neve: „Murakirály-Periak“-ra, Kis-Szabadka állomás neve: „Kisszabadka“-ra, a wr.-neustadt-nagykanizsai vonalón fekvő Zala-Szent-Iván állomás neve: „Zalasantiván“-ra, Szent-László megállóhely és forgalmi kitérő neve: „Bucsuszent-lászló“-ra, Szent-Mihály-Pacska állomás neve: „Zalasantmihály-Pacska“-ra, Rajk megállóhely neve: „Felsőrajk“-ra, Pusztajnép megállóhely neve: „Ujnépuzsza“-ra, és a székesfehérvár-komáromi vonalón fekvő Keményitőgyár neve: „Ászár“-ra és Nagy-Igmánd állomás neve: „Nagyigmánd“-ra fog változtatni.

— Sztrájk a vidéken. Kaposvárról jelentik: Kaposvárott ma reggel 160 szabómunkás sztrájkba lépett. A sztrájkolók oly nagy bérérmelést követeltek, hogy azokat a munkaadók nem teljesíthetik. A rendőrkapitány a sztrájkolókknak nyolc napl batáridőt adott és azután mint idegen munkanélkülieket a városból kitoloncoltatta őket.

— MAYER KAROLY első dunántúli gőzmű-felső, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és pilasirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék Ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Törvényszék.

§ Aki Krisztust lop. Felütést keltő bűnyben ítélkezett tegnap a nagykanizsai kir. törvényszék büntető tanácsa. Tersztenyák Bódog csáktornyal kőfaragó-mestert egy volt alkalmazottja, Leich Antal, kivel a kőfaragó egy munkabér ügyben felmerült differenciából kifolyólag már hosszabb idő óta haragban volt, két lopás miatt följelentette. Az első vád az volt, hogy Tersztenyák még az 1907. év nyarán megrendelést kapott Fides István csáktornyal lakostól egy sírkeresztre. A megrendelés szerint kőalapzatba épített feszületet vaskeresztet kellett a kőfaragónak készítenie, s mivel ilyen vaskeresztje nem volt raktárában, azt egy elhagyott régi sírről ellopta és állíttve mint újat a megrendelt síremlékre helyezte. A másik eset a következő: Még 1907. év októberében Vizszentgyörgy község előjárósága megbizta Tersztenyákot, hogy a község temetőjében lévő nagy kőkeresztet 110 koronáért javítsa meg. Tersztenyáknak, ki a megbízást elvállalta, eszébe jutott, hogy a csáktornyal temetőben egy gondozatlan síron van egy éppen olyan kőből való síremlék,

mint amilyenre a vizszentgyörgyi kereszt kijavításához szükség van. Elvitte tehát ezt a keresztet is és a javításra felhasználta. — A kir. ügyész a Btkv. 336. § ába ütköző temetőben, holtak emlékére rendelt tárgy ellopásának vétsége miatt emelt vádat Tersztenyák ellen. A vádlott a főtárgyaláson szüntelen ártatlanságát hangoztatta, védekezését azonban csupa régelhunyt tanukra való hivatkozással támogatta, s így a bíróság mindenképpen a vádlót tényállását állapította meg valóság gyanánt. A vaskereszt ellopására néve azt mondta Tersztenyák, hogy azt a halottas kamra mellett levő összegyűjtött temetői hulladékok közül vitte el. A kőkereszt ellopására néve azonban már sokkal komplikáltabb védekezést talált ki. Ennek jogszerűségét úgy próbálta igazolni, hogy az elvitt kőkeresztet ő mintegy megrendelés folytán távolította el a sírről. E síremlék helyreállítása ugyanis, — így szól védekezése, — felszólította még 1903-ban Szeilverth Antal takarékpénztári igazgató, ki a gazdátlan sírlakója gyanánt valami irnok nevét említette. Nem tudott azonban Szeilverthtal a költségekre néve megállapodni, s később abban állapodtak meg, hogy Tersztenyák egy olcsóbb vaskeresztet fog a kőkereszt helyére emelni. Szeilverth azonban még 1904. évben meghalt és Tersztenyák annak halála után három évig mit sem tett a keresztet kicserélésére néve, és a kőkeresztet csak akkor vitte el a sírről, mikor arra a vizszentgyörgyi kereszt javításához szüksége lett. De azóta ismét már több, mint két esztendő elmúlt és Tersztenyák a sírről elvitt keresztet az állítólag megrendelt vaskereszttel még maig sem pótolta. Ily alapon a törvényszék nem vehette figyelembe a vádlott védekezését és őt a 92. § alkalmazásával tizenégnapi fogházbüntetésre ítélte. Az elítélt az ítélet ellen felebbezett azzal az indokolással, hogy nem tartja magát bűnösnek.

Táviratok

és telefonjelentések.

Magzatgyilkosok szövetsége.

A fővárosi lapok ma részletes tudósításokat közölnek egy Spitzer Imre nevű orvos szenzációs letartóztatásáról. Bűnbeesett fiatal leányok, sokszor még alig tizenévesek, ismerték a doktor urat, szülésznők, kuruzsok állandó összeköttetést tartottak fenn vele. Husz év alatt, mint ez most kiderül, Budapest majdnem minden magzatgyilkosában szerepe volt Spitzer dr. nak. — A szenzációs bűnyben vettük az alábbi táviratot:

Budapest, szeptember 24. A tegnap későn este letartóztatott magzatehajtó Spitzer dr. lakásán és rendelkezési helyiségében a rendőrség ma házkutatást tartott, mely alkalommal számos bűnjelkényt szolgáló tárgyat lefoglaltak. A bűnös orvost ma reggel büntársalva, a letartóztatott két szülésznővel együtt az ügyészség börtönébe kísérték át.

Meller L. Egyed a börtönben.

Újabb bűnesetek.

Szegény Virágh Lajos huszárihadnagynak meg van halálában az az elégtétel, hogy ártalmatlanná tették az agyafurt uszorást, aki őt a halálba kergette. Az öngyilkos fiatal ember utolsó levele csak siettetette a vizsgálatot, amely Meller L. Egyed pénzügynök ellen több uszora-ügyből kifolyólag ugyis folyt a rendőrségen. Az uszorás ellen ugyanis eddig is volt számtalan panasz a rendőrségen. Meller azonban mindig kitudott síklni a rendőri

nyomozások keresztkérdései közül a Podma-
niczky-utca 57. számú bünbarlangja tovább
nyelte az áldozatokat. Most megcsípték. Most
vége. Tegnap estefelé a budapesti főkapitá-
nyságon túllártak az eszén, a ravaszságán
s Czövek Sándor rendőrfogalmazó többrend-
beli magánokirathamisítás büntetésére való
felbujtás miatt letartóztatta. A letartóztatott
úri gonosztevő további sorsáról így szól mel-
táviratunk:

Budapest, szeptember 24.

A rendőrség ma újból kihallgatta a nagy-
stíli szélhámos Meller Gyulát, ki ellen ma
tizenhat új feljelentés érkezett. A szélhámos
konokul tagad. Ma dében átkísérték az
ügyészségre.

Wohl Aladárt perlik a védők.

Budapest, szeptember 24. A millió vég-
rendelet-hamisítási ügyben országos hírességre
szert tett Wohl Aladár ellen védői, Vázzsonyi
Vilmos és Nagy Dezső ügyvédek ügyvédi
munkadíjak és költségek iránt pereket tettek
folyamatba a budapesti kir. törvényszéken. —
Vázzsonyi 53 400 koronáért, Nagy Dezső pedig
28,500 korona iránt indított keresetet.

Nagy tűz Csáktornyan.

Csáktornya szeptember 24. Todor István
háztulajdonosnak a Korsuth Lajos utcában
lévő nagy emeletes bérháza ma éjjel földig
legett. A ház lakóit csak nagy nehézségek
árán sikerült a tűzvészől megmenteni. — A
gyújtogatót ma délelőtt Illés János borbély
személyében letartóztatták.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 24. Az osztályosor-
játék mai húzán 10 000-koronás nyeremény-
nyel húzták ki a 3776 és 7254 számú sorje-
gyeket.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai ártolyamok. —
(Távirat.)

A Peati Magyar Kereskedelmi Bank nagyközvet-
előjének jelentése:

Magyar hitelrészvény 707.— Osztrák hitel részvény
602.05. 4%, magyar koronaáradék 91.80. Kereskedelmi
bank részvény 3487.—. Salgótarjáni köznevelési rész-
vény 206.50. Rumamurányi vasmű részvény 693.—. A tri-
tengerhajózás részvény 439.—. Hazai bank részv. 787.50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 24.

Készaru-üzlet.

Buza 10 fillérrel olcsóbb.

Hataridő-üzlet.

Buza 1909. október 13.85. Buza 1910. április 13.92.
Rossz 1909. október 9.65. Rossz április 9.37. Zab 1909.
október 7.43. Zab április 7.83. Tengeri 1909. szeptember
— Tengeri 1910. május 7.30.

Szőlő-eladás! SZMODISS VIKTOR pelsei szőlőszetéből

Muscat, Croquant, Passatuti, Ottonelle, Mé-
zes fehér, Chasclasse, rouge és blanc el-
adása naponkint d. e. 8—12-ig a helybeli
piacon órénik a napi áron. <<<<<

Palkó Péter építő

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty-ut. 63. (Széjál ház.)

Elvállal minden új épület emelését
és tartozásait szolid áron melletti. Költ-
ségvetést és terveket díjmentesen ke-
szíték. Levélbeli értesítésre személye-
sen megjelenek, vagy levélben váls-
szolok. A n. e. község bizalmát kérem.

Bassó József

kovács és kocsigyártó

NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.

Elvállal lövasszást, kocsik átalakítását,
tisztogatását és bélelését, kitűnő munka,
— jutányos áron melletti.

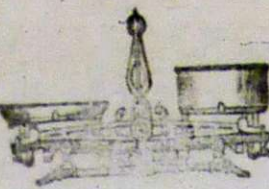
Mérlegek és Súlyok!

Tízdes-, százas, egyenkuru, táblás

mérlegek és súlyok

legpontosabb javítása és hitelesítése,
nagyobbított mérlegkészítő műhelyemben
gyorsan és a legolcsóbb áron melletti
elfogadtatik. — 30 évi szakgyakorlat

Szíves pártfogást kér továbbra is

Bolenczy Ferenc

okl. gép- és mérlegk-
észítő Nagykánizsa Útvös

— tér 31. szám. —
A cím fontos! Megőrizendő!

Mezei egerek

Tömeges és biztos kipusztítására ajánlom az új-
talan készített és már eddig is sok alkalommal arad-
mányban, nagyobb gazdaságokban, ugyanezen több
közönségekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

habdacs alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1
holdra 1—2 kiló elegandókat bizonyult. 100 kiló
ára 90 kor., öt kiló láda 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN

gyógyász

Pécsett, (Baranyamegye).

Megrendeléshez hatósági engedélyt ké-
rek mellékelni.

Nincs többé buza üszög a

NUMA DUPUY & Co.

»Magcsava« használatával.

26 év óta nagy eredménnyel használják buza-
üszög ellen, továbbá korom- és porüszög
ellen kukorica, árpa, zab és burgonyánál
stb. — Egy csomag 2 métermázsra vetőmaghoz
50 fillér, egy métermázsához 26 fillér.

Övakodjunk ntánzatoktól.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VI., 1. Windmühlgasse 11/b.

Kapható Nagykánizsán:

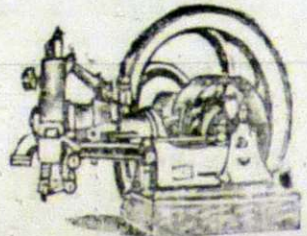
Rosenfeld A fiai, Ström és Klein, Armuth Nátan,
Schwarz és Tauber, Fesselhofer József.

Csáktornyan:

Robert Ádám, Graner testvérek, Strahla testvérek
Mraz Testvérek. 3162

Drezdai Motorgyár Részvénytársaság.

Németország egyik legrégebbi és leg-
nagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú
benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroleum

motorokat és lokomobilokat
valamint Szívógázmotorokat.

~ Meglepő újdonság! ~

EGYTEMES GENERATORUNKAL
a tényleges löerő óránként csak kb. 1 fillérre kerül.

Vezérképvislet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-hőrut 41. Telefon 12—91.
Legbiztosabbmenő jótállás! Redvező fizetési feltételek!

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását
a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértétrágyával

kitűnő eredményeivel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki
a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosnyai, Scheltrampf és Társa elnököi, Budapest, IX., Dillei-út 21. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállással.

Mulatságok, bálj kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esetleges ártások díja
5 kor; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hejlyben házhoz hordva:
Egy óra 1.— K.
Negyedévre 3.— „
Félévre 6.— „
Egész évre 12.— „
Postai szétküldéssel:
Egy óra 1,50 K.
Negyedévre 4,50 „
Félévre 9.— „
Egész évre 18.— „

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hirtaplakadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
Énneppalok kivételével.

A „Fiume” kávéházban

ma és holnap vasárnap este

Horváth Laci és a Sárközi család

egyesült híres zenekara

Hangversenyez.

Zalamegye talpra áll.

Misefa, szeptember 25.

Polgártársak!

Midőn a mai napon a vármegyei 48-as és függetlenségi párt lelkes határozata folytán Nagykanizsán zászlót bontunk s megindítjuk a küzdelmet a nagy nemzeti cél, az önálló bank és külön vámterület érdekében, kérem a magyarok Istenét, hogy küzdelmünkhez erőt, kitartást adjon, hogy törvényben gyakorló jogunkat az osztrák álnoksággal szemben megvalósíthassuk.

Törjön elő a lelkesedés tüze a Nemzet legmélyebb rétegeiből is!

Ujra forduló ponthoz érkezünk. Ha visszatérünk a meghunyászkodás politikájához, tovább fogunk csuszni a fejlődni, és ismét a régi szolgátság jármába dőlünk. De ha törvény adta jogunk alapján szilárdan megállunk és igaz hittel dolgozunk a jövőért, úgy a jövő a miénk.

A legutóbbi választás a függetlenségi pártnak szerzett többséget, pártunk programjának pontjai között első sorban áll az önálló nemzeti bank, és az önálló vámterület. Akadályul szolgál Ausztria ellenzése, és a mi érdeketlen: a magyar bank és a külön vámterület belső ellensége. Ezek a kishitűek, az aggodók, akik minél távolabba szeretnék kiugrodni a gazdasági fejlődést. Valóságos szarvcsőről beszélhetünk, hogy Ausztria hatalmas ellenségünk e kérdésben is, mert csakis ez ment meg bennünket attól az irtózatosszegényektől, hogy Magyarországunk a saját fel rővidlátása miatt kelljen elpusztulni.

Bár egy küzdelemben egyesülne kellene az egész országnak, hogy szétörhessük a billencseket, amelyeket Ausztria rakott ránk, s amelyekben gonoszul fogva tart.

Rögzedünk nem szabad! A nemzeti bankot fel kell állítanunk, s utána az önálló vámterületet. Ausztria most is csak azt akarja, s amit már rég idődtől fogva akar, hogy nemzetünk szegényedjen, s így elszegényedve mind jobban gyöngüljön. Minden új kiegészés nemzetünk gazdasági fejlődésében.

Vigyázzanak az intéző körök, hogy a történelem meg ne ismétlje magát. Pillanatilag megtörhetnek bennünket. A ki ladó, megvásárolhatják; a ki gyenge felhasználhatják. Csak arra nem lesznek képesek sohasem, hogy kitérjék lelkünkben azt a sok keserűséget, amit az évszázados német uralom vésett lelkünkbe. Hisz csak addig van ebben a szerencsétlen közösségben elviselhető sorsa a magyarnak, ha az elkövetett ostobaságok tömkelege alatt a képzelet birodalmi nagyság összeomlóban van.

Szomorú, de való, hogy az ő kudarcunk a mi megváltásunk, győzelmünk a mi bukásunk, s veszteségük a mi feltámadásunk.

De csüggedni nincs okunk, szenvedés, küzdelem nem rémit meg bennünket, ehhez szokva van a magyar. Alkotmányunkat nem írtjuk, mert ez velünk él és hal, nem tartunk a katonai megszállástól sem, mert hisz ugyis meg vagyunk szállva idegen nyelvű hadseregektől. Nem féünk az elpusztulástól sem, mert a Gondviselő nemes feladatot tűzött életünk.

Törhetlen, elszánt kitartással megyünk magunk után, a melynek vége nem lehet más, mint a nemzet megújodása, önállóságának, függetlenségének kiküzdése.

Ma szólítjuk fel e nagy küzdelemre vármegyénk népet, s törhetlen él lelkemben az a szent hit, hogy nem fujtott el Zalavármegye népe, a szaityából nem lett szolgáló nép!

Bosnyák Géza

a zalavármegyei 48-as Függetlenségi párt elnöke

Üdvözöljük

a bankgyűlésre érkezőket!

Nagykanizsa, szept. 26.

Nagykanizsa olyan, mint a kacér menyecske: rosszabb a híre, mint maga. Hogy egyebet ne említsünk, politikai tekintetben Nagykanizsáról olyanféle hírek röpültek szét, hogy teljesen megbízhatatlan. Napraforgó-természetű. Mindig arra hajol, ahonnan a fény és meleg árad. Ahonnan a haszon Napja süt. Rossz hírnév, gonosz hírnév. Rágalom. Nagykanizsa mindig nagyon is megbízható politikai pont volt. Most is az. Aki így egyszerű kijelentésünkre el nem hiszi, azt emlékeztetjük egy, körülbelül 15 év előtt történt választási mozzanatra. Az itt már fölléptetett sok szabadalvüparti képviselőjelölt közül a jó Ég tudja: melyik bontotta volna ki akkor a szabadalvüpartnak már abban az időben is bizony-bizony eléggé népszerűtlen lobo-

góját. A nagykanizsai szabadalvüpart akkor való elnöke a sikernek és a kerületi pártkasszának nyomosabbá tétele céljából fölirt az országos szabadalvüpart elnökéhez, Podmaniczky Frigyes báróhoz, hogy a várható nagy politikai mérkőzésre való tekintettel a központból jelöltet és bizonyos mennyiségű obulusokat küldeni méltóztatnék. Erre a nagyon értelmes és bizonyára erősen megokolt kérelemre Podmaniczky Frigyes ezt a kurta választ írta: „Okulva a multak szomorú tapasztalatain, sem jelöltet, sem pénzt nem küldünk”. Nos hát: Nagykanizsa mellett senki sem adott ki hatalmasabb bizonyítványt a politikai megbízhatóságot illetően, mint a megboldogult jó öreg Podmaniczky Frigyes. Az ő kurta, de erősen jellemző válaszból ugyanis világosan megérthető, hogy Nagykanizsán sem a fölléptetett szabadalvüparti jelöltet egyéniségének, nevének nimbuszával, sem a mindenkinek megszédítő pénz sulyával nem billentették a választási küzdelem mérlegét a szabadalvüpart javára; mert az országos szabadalvüpart elnöke e tekintetben csak a multak szomorú tapasztalataira tekinthetett vissza. Hatalmas bizonyítvány ez arra nézve, — hogy Nagykanizsa már akkor is rendületlenül állott a függetlenségi elvek lobogója mellett, amikor ennek a lobogónak hívei ellen valóságos irtó, elrettentő, megsemmisítő boszuállással rontott a szabadalvüparti politikai hatalom. Igazán: nem is bírja az ember elgondolni, hogy honnan merítették ennek a városnak rossz híreét, hogy itt csupa mamelukok teremnek, élnek és uralkodnak. Az ördög tudja! Azt meg éppenséggel nehéz volna megállapítani, hogy miképpen kelt szárnyra darabont-hire. Mert azt megengedjük, hogy a szabadalvüpart életében voltak itt sokan szabadalvüpartiak; sőt azt is megengedjük, hogy a darabont-világ lélekvasárló sötétsége is megszédített itt néhány beteges politikus-agyat; de az nem igaz, hogy ennek a városnak polgárai nagy többségben a függetlenségi és negyvennyolcas párt lobogója mellett az óriási megvesztegetési és elrettentési kísérletek ellenére is rendületlenül ki nem tartottak volna. Kitarottak, igenis,

mindig; és kitartanak most is. Akinek erre nézve még a legkisebb kétsége van: azt fényesen meg fogja győzni a vasárnapi népgyűlés, melyet a függetlenségi és negyvennyolcas párt rendez Nagykanizsán; amelyhez hasonló igazán hatalmas, impozáns népgyűlés még egy aligha lesz a Dunántúlon. Vármegyénk előkelő egyénei, — akik Nagykanizsával szemben alaptalan rossz híre miatt, mindig bizonyos tartózkodást tanusítottak, — ez alkalommal meggyőződhetnek, hogy ezt a várost igaztalanul gyanúsították meg politikai megbízhatatlansággal. Ez a város örömmel, tárt karokkal várja és fogadja őket. Ezt a szép alkalmat, — amikor falai között a függetlenségi küzdők az édes Haza legerősebb érdekei mellett tömörülnek, — politikai ünnepül tekinti ennek a városnak egész közönsége és hazafiúi lelkesedéssel öleli szívéhez és üdvözli azokat, akik előtt vármegyénk Hallhatatlanja szellemében „első és legszentebb a Haza“.

Függetlenségi pártkör Letenyén.

Teljes számban a kanizsai népgyűlésen

— Saját tudósítónk távirata. —

Letenye, szeptember 25.

Letenyei függetlenségi és 48-as érseimű polgárai tegnap népes értekezletet tartottak. Az értekezleten számos lelkes beszéd hangzott el, melyek kimerítően foglalkoztak az ország politikai helyzetével és a most folyó válság eshetőségeivel. Az értekezlet határozati javaslatot fogadott el, melyben kimondták, hogy követelik az önálló jegybanknak 1911. ra felelős felállítását.

Az értekezlet elhatározta, hogy a holnap Nagykanizsán tartandó megyei népgyűlésen nagy küldöttséggel részt vesz és kívánatosan tartja, hogy a letenyei függetlenségi polgárok lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

Végül az értekezlet kimondta, hogy magánakítja a letenyei függetlenségi pártkört.

Fel a lobbogót!

A vasárnapi függetlenségi párti népgyűlés alkalmából illusztris vendégei lesznek Nagykanizsa városának. Minden politikai tekintet mellőzésevel, mint vendégeket fogadjuk a hozzánk érkezőket szívélyesen és annyi díszszel, hogy ez városunk vendégszeretetének hírnevéhez méltó legyen. Díszítsék fel a házakat zászlókkal, virágokkal, szőnyegekkel, legyen ünnepi színe a városnak akkor, mikor a legnagyobb országos párt Nagykanizsát választja egy jelentőségteljes megyei akció kiinduló pontjának.

Fel a lobbogót!

A kis szőkevény.

Iluska elment a színészek után.

— Saját tudósítónktól. —

Ugy látszik, az érdemes Kövesi direktornak most már minden kanizsai szezonja megkívánja a maga áldozatát. De nehogy félreítsen valaki, sietünk kijelenteni, hogy nem a sablonzerű kereskedelmi praktikáusról van szó, aki talán elcsikkasztotta volna gazdája pénzét, hogy színházlátogató szenvedélyét kielégíthesse. Nem. Ilyen habitúje Kövesi direktornak az idén sem volt. Viszont azonban az is ki kell jelentenünk, hogy abban a dologban, ami az alig pár nappal tőlünk oly sietve elzúzózott társulattal összefüggésben történt, a mindig jobb szándéku igazgatóknak nemmi hibája nincsen. Sőt ellenkezőleg, neki csak dicséretre szolgál, hogy évről évre oly társulatot szervez, mely távozásakor tudatunkkal most már immár másodszer van olyan ellenállhatlan vonzerelű egy-egy színi hajlanu bakfis-lányra, hogy ezek akár egy kisebb rangú családi dráma árán is utána szöknek a társulatnak.

Nov tehát, megint le kell lepleznünk egy kis nőt, akire oly nagy hatással tudott lenni Zöldi Eiza drámai erőből duzzadó játéka, — vagy talán Kovács Hanna pompásan idomított hangjának sikere, — vagy talán éppen Abonyi Jenő (honyosított...) szép vonásu arca, hogy elfeledve csapat, papot, akarom mondani papát, mamát, minden gardedámi felügyelet egyszerű, de határozott sába vetésével, felült a legközelebbi vonatra és elindult vágysai Mekkájá, — a pécsi Nemzeti színház irányába. A sors azonban szerényes és kíméletlen. Mert ha nem az lenne, akkor a legtebb említett legközelebbi vonat nem lenne éppen olyan szerencsétlenül beosztva a vasúti menetrendbe, — hogy az Pécs helyett csak Gyékényesig közlekedik. És ha ez avasszivű, gonosz vonat nem csak Gyékényesig közlekednék, ugy a kis Iluskának nem jutott volna kurtá eszébe az a gondolat, hogy felüljön a fiemel személy vonatra, — hogy így Dombóváron át kísérelje meg az epedve vágyott görbe hátú város megközelítését. — No de mindez még nem lett volna semmi, ha a dombóvári állomáson be nem toppant volna egy szigorú arcu uniformisos bácsi, aki a határendőreket jellemző kérielhetetlen szigorúsággal a legindiszkréttebb módon érdeklődni kezdett a kis Iluska utjának célja iránt. Aminek az lett a vége, hogy Ilus vallott, mint a karikacsapás és egy másik szigorú rendőr ugyancsak a legközelebbi vonatra hozta hazá a síró-rívó leánykát.

Itthon Iluska szülőit, kik jómodu kanizsai emberek, ezalatt holtra izgatta egyetlen leányuk hirtelen eltűnése. Képzelték a dióműk, mikor tegnap végre magukhoz ölelheték az elvesztettnek hitt leánykát, aki az izalmaktól reszketve borult bocsánatért könyöködve szülőinek karjaiba.

Aki ezek után azt hinné, hogy Iluska lemondott színi ábrándjairól, az nagyon téved. Nem használ itt sem szülői fenyegetés, sem munkatársunk oktató szava, ki a rajongó leánykának szinte kézzelfoghatóan megmagyarázta, hogy a kardalosnői rangtól (mert azzal kell ott kezdeni) a primadonnaságig legalább oly messze van mint Nagykanizsától Pécsig. Iluska színésznő akar lenni és ahogy őt hozzánk beküldött szépszámu verseiből és tárcáiból, melyeket csak azért nem közlünk,

mert Iluska még tán életében nem olvasott, csak irt verseket és tárcákat, szóval ahogy ezekből kétségtelenül megállapíthatjuk, az ő rajongása, mely Parlagi Kornélia egyetlen látása óta ellenállhatatlanul a színészpályához vonzza, soha nem fog megszűnni.

— Férjhez fogok menni, férjhez, akár egy színészhez is, sőt csakis ahhoz, hogy színésznő lehessen! — zárta be Iluska az interviút, egy tízperces éves leánykától meglepő határozottsággal, amit bátran lehetne elszántágnak is nevezni.

A politika humora.

A helyzet borús. — A nagyobb karéj kenyér. — Az összeférhetetlen Simkó.

— Fővárosi levél. —

Résen vannak az újságírók, éjjel-nappal kerülgetik Wekerlét, hogy nyilatkozatot csikarjanak ki tőle. Rettenő nagy feladat ez, nehezebb egy északsarki expedíciónál, mert itt legalább a sark elérésének reménye kecsegtet. Wekerlét még elérni is nehéz, hát még a száját megnyitni, akár csak egy semmitmondó nyilatkozatra. Bécsben mégis nehezebb a menekvés. A minap a magyar házbán egész sereg újságíró várakozott az audenciáról jövő miniszterelnökre. Mikor Wekerle megjelent az előcsarnokban, egyik nagy bécsi lap munkatársa hozzálépett és többek között ezt a sablonos kérdést intézte hozzá:

— Milyennek látja excellenciád e pillanatban a helyzetet?

Wekerle kitékintett az égre és mosolyogva válaszolt:

— E pillanatban bizonytalan a helyzet, de inkább derültnek mondható.

Az újságíró megköszönte a szokatlan kimerítő felvilágosítást és masnap az előkelő bécsi lapban a következő sorok jelennek meg:

— Wekerle a helyzetet határozottan borús-nak látja.

Az újságíró újra összetalálkozott a miniszterelnökkel és föltette neki a stereotip kérdést:

— Milyennek látja excellenciád e pillanatban a helyzetet?

Wekerle arcán szétterpedt a hagyományos széles mosoly és minden gondolkodás nélkül így válaszolt:

— Hát kérem ebben a pillanatban a helyzetet mulatságosnak találom. De tíz perccel ezelőtt még határozottan sötét és borús volt.

— Hogy érti ezt Excellenciád?

— Az ön lapjából voltam szerencsés olvasni.

Tisztelt kollegánk leforrázva távozott és a helyzetet most már még határozottabban borús-nak találta.

Általánosan föltűnt, hogy az aradi szoboravatásnál résztvevő függetlenségi küldöttségben megjelent Molnár Jenő, aki tudvalegileg a balpárthoz tartozik. Egy kormánypárti képviselőtársa kíváncsian meginterjúvolta:

— Ugy nézem Jenő, megint a kormánypárt-hoz dörgölődzöl.

— Soha én, testvér — válaszolt Molnár — ehhez a mostanihoz soha. Hanem ahhoz, a melyik majd ezután következik.

— Hogy érted ezt, Jenő? — faggatta tovább a kormánypárti honatya.

— Hát csak úgy, komám, hogy Justhék most ellenzébe mennek és nem adok neki egy esztendő, már övek a kormány. A balpárt is előbb utóbb odaérne, de ezt mégis nehéz kivárni. Aztán meg tudod, keserű kenyér az ellenzéki kenyér, de azért, tudja a fene, abból is csak jobb a nagyobb karéj.

A százados Browningja ölt.

Hadnagy az áldozat.

— Saját tudósítottól. —

Szomorú szennedője van Kaposvárnak. Tegnap éjszaka egy véletlenül kilőtt Browning golyó kioltotta egy rokonszenves fiatal honvédhadnagy életét. Burg Jenő a szerencsétlen végetért katonatiszt neve és tisztársai, Szarvasi Dezső honvédszázados hadbíró kezében sült el merő véletlenségből a revolver.

Szarvasi Dezső nem Kaposváron állomásozik. Tegnapelőtt érkezett oda hivatalos ügyben Székesfehérvárról. Éjszaka a Koronakávéházban nagyobb, tiszték közül álló társaság gyűlt össze és revolverekre terelődően a beszéd, Szarvasi köpenyegébe nyult és kihurta onnan Browningját. Nagy vigyázattal bánik vele, bár tudja, hogy nincs megtöltve és mutogatja tisztársainak a revolver szerkezetét.

A Browning azonban egyszerre csak elszűt. Egyetlen egy golyó maradt benne véletlenségből és a mint kipattant a revolverből, Szarvasi bal kezét súlyosan megsebesítette. De ennyi rombolás nem volt elegendő a Browning-golyónak, a közel álló Burg Jenő kaposvári honvédhadnagy jobb oldalába fúródott. Behatolt a két borda között és átfúrta a szerencsétlen fiatalember tüdejét.

Burg Jenő azonnal összeesett. Kórházba szállították és most haldoklik a szomorú véletlenség áldozata, Szarvasi Dezső hadbíró annyira elkéselt a dolog, hogy csak tisztársai akadályozták meg az öngyilkosságban, hogy kicsavarták kezéből a revolvert.

Ma délelőtt megindult az ügyben a katonai vizsgálat. Kihallgatták Szarvasi százados hadbíró, de nem tartóztatták le. Szarvasi még ma visszautazik állomáshelyére, Székesfehérvárra.

A városban általános a részvét az áldozat, a fiatal Burg Jenő hadnagy iránt.

Hirek.

— **Günther Antal fölmentése.** Mint a Zala tegnap megírta, Günther Antal igazságügy-miniszter lesz a kir. kuria elnöke. A hivatalos lap mai száma a miniszterelnök ellenjegyzésével a következő királyi kizáratot közli:

Kedves Günther! „Magyar miniszterelnököm előterjesztésére Önt saját kérelmére igazságügy-miniszteri állásától, ezen minőségben teljesített hű és buzgó szolgálatainak teljes elismerése mellett kegyelemben felmentem“.

— **A városi ügyész szabadságon.** A v. tanács tegnapi ülésében dr. Bentzik Ferenc ügyvéd, városi ügyész szabadságát a mai nappal kezdődő 4 heti időben állapította meg.

— **Tanácsülés.** Nagykánizsa város tanácsa tegnap délután ülést tartott, melyen csupa apróbb folyó ügyeket intéztek el; többek között egy egész esemő iparkihágási ügyben mondtak ítéletet és 5–40 korona között váltakozó pénzbüntetéseket szabtak ki ezekben.

— **Lisziák Lajos meghalt.** Őszinte részvételt hírelt annak, hogy Lisziák Lajos katori plébános az éjtel 42 éves korában agyvérzés következtében hirtelen meghalt. Lisziák a muraközi papok ama kivételéhez tartozott, kiknek erős magyar érzését a zágrábi befolyás sem tudta megintatni. „Mint függetlenségi meggyőződésű ember, a függetlenségi és 48-as pártjának gyakran tett érdemes szolgálatait. Tagja volt Zalamegye törvényhatósági bizottságának és a Muraköz társadalmi életében előkelő szerepet játszott. Korai halálának híre meggyeszerre mély részvétet kelt.“

— **Házasság.** Egyetlen egy házasságkötés történt az elmúlt héten Nagykánizsán, Berecz Ferenc kertész esküdött örök hűséget Bogáti Julinak.

— **A jubiláló hadastyán egyesület.** A kánizsai katonai hadastyán egyj. jövőre tartja fenállásának negyedszázados jubileumát. Mivel pedig az ország összes testvéregyesületei részt vesznek e jubileumi ünnepségen, az egyesület vezetősége elhatározta, hogy ez minél impozánsabbal sikerüljön, hogy az egyesület megizmosítja, erősebb alapokra helyezi. E célból felhívást bocsájított az egyesület a nagyközönséghez, melyben azt minél tömegesebb belépésre hívja fel. A felhívás részletes ismertetését nyújtja azoknak a nemes főrekvéseknek, melyek az egyesület céljait alkotják. Ennek főbb vonásai: békében a király és haza iránti hűség és szeretet ápolása, háborubban pedig a belső rend fenntartása körül segédkezés, végül és ez a voltaképpeni reális pont, *tagjainak betegség esetén való hathatós támogatása.* Minden rendes tag betegsége esetén egy betegségnél 42 napig 80 fillér napi segélyt és ingyen orvost kap. Ezzel szemben pedig az egész tagsági díj évi 9 korona 60 fillért tesz ki. Felhívása végén felkéri az egyesület vezetősége az érdeklődő katonaviselt egyéneket a csatlakozásra, annak megjegyzésével, hogy a tagoknak nem közelebb az egyenruha viselése. Jelentkezhetni Nagy Károly parancsnoknál (Rákóczi-utca 25.)

— **Gyászrovat.** Vinhofer Dezső plébános, törvényhatósági biz. tag. élete delén, hihetőség szívészélhűdésben tegnap meghalt. Haláláról a következő gyászjelentést kaptuk: A zalaezerségi esperes kerület pipága szomorodott szívvel jelenti a jó paptársnak főtiszt. Vinhofer Dezső salomvári plébános és törvényhatósági bizottsági tagnak életének 42 ik és papságának 19 ik évében szeptember 22 én történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 24 én fognak a délelőtti 10 órákor tartandó szentmisze után a salomvári sírkertben örök nyugalomra tételre. Adj Uram örök nyugalomra neki és az örök világosság fényeskedjék neki! Repulcat in Pac! Salomvár, 1909. szeptember 22. A kerületi paptársak.

— **Vidéki városok kölcsönei.** Debrecen városa többmillió kölcsönt szándékozik felvenni különféle beruházásokra. Egyelőre az esedékes kiadások fedezésére 500.000 koronára van szüksége. A tanács tegnapi ülésén egy határozott, hogy ezt a félmilliót a nagykölcson terhére már most felveszi. — A székesfehérvári városházán a polgármester elnökele alatt értekezlet volt a függőkölcsönök rendezése és egyéb alkotásokra szükséges összegek megszerzése ügyében. A fölött döntöttek, hogy a város 1.200.000 korona vagy pedig 3.000.000 koronás kölcsönt vegyen fel. Az értekezlet a kisebb kölcsönügylet mellett nyilatkozott.

— **Kapa baltapárba.** A somogyegyházi Lamacsa községben Sklenár Pál munkás egy kapával agyonverte régi haragosát, Haraszlin Miklóst. Éjjel egy óra tájban Haraszlin csak megjelent Sklenár lakásán s egy baltával megtámadta haragosát, ki védelemre egy kapát vett elő s azzal oly erősen sújtott Haraszlin fejére, hogy az azonnal meghalt. Reggel aztán Sklemár elment a csendőrségre és önként jelentkezett.

— **Berukkolás katonáékhoz.** A cs. és kir. hadügyi kormány elhatározta, hogy az újonok nem október 1 én fognak bevonulni, hanem október 7 én. A póttartalékosok 5-én, az egy éves önkéntesek pedig október 5-én.

— **Szélhámos biztosítók.** Néhány nap óta a környékbeli községeket két szélhámos fiatalember járta sorba és a szőlőtermésekre biztosításokat gyűjtött. Spitzer Béla és Schwarz Lajos rovtomultu budapesti kereskedő segéd mindkettő. A szélhámosok megígérték a szőlőbirtokosokat, az felbocsáték a természet és elmondták, hogy kétszerannyit kaphatnak, ha biztosítják önöknek jégkár ellen szőlőjüket. Több könnyen hívő gazda biztosította is a természetét. A jómadarak kötvényt állítottak ki és egy negyedévi díj fejében 50–100 korona összegeket szedtek föl, azzal a biztatva a feleket, hogy 1000–2000 koronát fizet ki majd november elején a biztosító társaság az 6 utalványukra. Ily módon 5–6000 koronát szedtek föl. A csendőröknek gyanus volt a két ember és nyomozni kezdtek, mi járásban vannak. Amint a csendőrök kezébe kerültek a primitív kötvények, tisztában voltak vele, hogy az egész biztosítás szélhámosság s a két avibábot Somogyban le is tartóztatták.

— **A dresdai motorgyár részvénytársaság** mely máig is a legkisebb motorokat gyártotta, kelemesen meglegte az összes szakköröket a legújabb és leggyorsabb szerkezetű universalis — szivóház — motorjaival és annak különös előnyeivel. Különös megemlítést érdemel, hogy a legolcsóbb barna és kőszénen egyenlő jó eredménnyel gázzá fejleszti, úgy hogy egy 1000 óránként kb. 1 fillérbe kerül, miért is egy ilyen szivóházat min-n tulajdonosa kedve szerinti égőanyaggal táplálhatja anélkül, hogy annak szerkezete bármilyen komplikációknak, vagy nehez közeledek lenne alá vetve. A dresdai motorgyár részvénytársaság gásmotorja e szerint a legolcsóbb hajtóerő mely erős és szolid valamint egyszerű szerkezeténél fogva a legbiztosabb üzemgép. Mindenki aki motort venni óhajt forduljon tehát első sorban a gyár vezérképviselőjéhez Gellért Ignác és Társához Budapest, Teréz körút 41. felvilágosításért.

— **Unghváry József seülőtalépn és gyümölcsfaiskolájában Cegléd (Pestmegye) ez év őszén nagyobb mennyiségű (300–350 000 darab) nemes gyümölcsfa csemete kerül eladásra, 1–5 éves példányokban a következőkkel: körte, alma szilva, őszibarack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, eper, savanyu szeder, birs, lasponya, mandula, dió, füge, kőszméte, ribizke, málna, földi eper, ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, pyramis eper, gömb-akác, pyramis-akác stb. csemeték. Ezek Árai erősségük szerint 5–30, igen erősek 40–50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1–3 éves magcsemeték; ezek Árai erősségük szerint 100 darab 80 kr.-tól 1 ft. 80 kr.-ig 100 darab 7 ft.-tól 17 ft.-ig. Gleditschia trisacanthos és akác, áthatatlan edvény készítésére igen alkalmas 1–3 évesek, igen nagy készlet. Ennek Ára 100 darab 1 ft 50 kr.-tól 5 ft.-ig. Sorjának használható akác 200–220 cm. magas 1 darab 20 kr., 100 darab 18 ft., 1000 darab 170 ft. — Háromszor permetezett, szokványminőségű bor- és csemeszőlővessző, teljesen beérett, sima, 1000 drb 4 fttől 7 ftrig, gyökere 20 fttől 25 ftrig. Tessék árjegyzéket kérni.**

— **Halálozás.** Elhunytak e héten Nagykánizsán: Broch Elza 23 éves, Glabacsics Rozália házvezetőnő, 78 éves, Jäger Rozália gyári munkanő 23 éves, Boif Julijanna 1 hónapos, özv.

Armuth Ádámné szül. Battilhelm Katalin magánazonos 84 éves Knorr Ferencné szül. Kosztolnik Katalin áronyomó segéd neje 28 éves Puch Antal szobafestősegéd 54 éves Nagy József 6 hónapos, Satovics Sándor kádár 47 éves, Horváth János földműves 69 éves és Samu Rózsa 2 hónapos.

— **Tenyészállatdíjazás Pácán.** Ma szombaton, délelőtt 10 órakor a Zalavármegyei gazdasági egyesület a Pácsai járási gazdákör közreműködésével és a földmívelési minisztérium támogatásával Pácán, a vásártéren tenyészállatdíjazást rendezett. A díjazásban, hol csak kis tenyésztők, u. m. kisgazdák, lelkészek, tanítók stb. állatai pályázhattak, a nagymértékű takarmányhiány miatt csak kevesen vettek részt. A bíráló bizottságok, melyek elnöke *Bosnyák Géza* gazdáköri elnök volt, a következőleg osztotta ki a jutalmakat. Nyugati teheneikért: I. állami díjat (150 K.) *Kustán Kálmán* Pölösken, II. egyesületi díjat (75 K.) *Kovács János* Pölösken, III. gazdáköri díjat (75 K.) *Pető Antal* Hahóton, 3 drb. III. állami díjat (50 K.) *Nagy József* Pötrétén, *Sipos Menyhért* Hahóton és *Kovács István* Felsőrajkon nyerték. *Kustán Ferenc* Hahóton díszoklevelet nyert. A nyugati úszókért pedig az I. állami díjat (100 K.) *Sipos Menyhért* Hahóton, II. egyesületi díjat (75 K.) *Takács Gábor* Hahóton, III. gazdáköri díjat (75 K.) *Makovecz Sándor* Orbánysfán és a két III. állami díjat (50–50 K.) *Majker János* Gétyn és *Göncz Péter* Hahóton kapták.

— **Amateur fényképezőknek!** Általánosan elismert kitérő szalon és mű fényképezési készülékek, felülmulthatatlan minőségű pillanatfényképezési apparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek *Moll A. cégnél* (Bécs I. Tuchlauben 9. cs. kir. udvari szálló) kaphatók. Ezen üzletág alapítatott 1854-ben. — Kíváncsi nagy képes árjegyzéket bármintve küld a cég.

— **Budapest világváros.** Fővárosunk már kezdi a nyugati metropolisthat megközelíteni a modernizálásával, de az autóbilok iránt érdeklődő közönségnek még eddig nem volt alkalma a modern technika a legfényesebb alkotásait részletről-részletre közelebbről tanulmányozni, kivéve az időnként a városi iparszernakban rendezni szokott kiállításokon, melyeken természetesen a kiállított tárgyakhoz nyúlni tilos. Tehát nemcsak fővárosunkat vízi egy lépéssel előre, hanem a nagyközönség érdekeit is szolgálja a Westinghouse Magyar Autóforgalmi R. T., mely IV. Károly tér 1. (Károly palota) alatti pazar helyiségében állandó kiállítást tart fenn az aradi gyárban gyártott Westinghouse turakocikból. E kiállításon látható mire képes a mérnöki invencióval párosult precíz gyártás és a fenti részvénytársaság igazgatói és szakemberei cseppet sem farkas szakzerű magyarizációkban, melyek után a laikus érdeklődő egész más képet alkot magának az autóbilokról mint azelőtt. A Westinghouse Magyar Autóforgalmi R. T. egyúttal megnyitotta IX. Páva-utca 10–12 alatt minden tekintetben modern garage- és javítóműhelyét, melyben elvgyantán a "fairs" eljárású tüete ki magra elé.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhásztító, guvri-rozó és pillesztelő gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szaktábjába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bármintve. Alapítási év 1892.

BŐRBAJOKAT,

bőrkiütéseket, daganatokat és sebeket, a melyek verszegénységéből erednek és nem akarnak gyógyulni, a

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végéig — a halast — kérjük figyelembe venni.

szüntet meg legjobban. A legtisztább alkotórészek, a melyek izletes módon könnyen emészthető krémme egyesítettek a kiváló SCOTT-féle eljárás által, a

A SCOTT-féle EMULSIÓ-t

a legkiválóbbá tették és kétségbevonhatatlan himevet biztosítottak számára ezeknél a bajoknál.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszárban.

A rizsföldeken.

— Annamita mese. —

Angólból fordította: Urbanek Károlyné.

A meddig a szem ellátott, fiatal rizs termelt a lapályon. Olyan volt, mint egy óriási abroszon remek összhangban a zöldnek minden árnyalata. Hol zöld báronyszzerű, hol meg jászpis-zöld, a mint a harmat csillogott a ritkás szőlaköz. A távolban meg a kalászkok hullámszáma smaragdszerű selyemszövetre emlékeztetett.

S e szín és fény az Annamiták posványos szomorú, az öregeségtől kimerült s a fáradtágtól összezsugorodott földjének valami különös ujszerűséget kölcsönzött. Az év többi szakától eltérően friss volt és barátságos, s mintha egy gondtalan, boldog mosoly vonult volna végig rajta.

A Ton Doc falu környékén mintha a kalászkok mosolya még gondtalanabb, még boldogabb lett volna.

Míg az öregek szalmából készült fekhelyükön pihenték ki a munka fáradalmait, a fiatalok elindultak a rizsföldeket őrizni. Páttettek a termést az állatoktól, a tolvajoktól, de leginkább az ördögtől, s a levegő és ingovány gonosz szellemétől. Azért százával építettek lapos tetű, bambuszról készült emelvényeket, melyeken sokszor 5–6 hétig is elraktak, az aratás kezdetéig. Elvittek magukkal annyi eleséget, a mennyire az idő alatt szükség volt a megélhetéshez: rizst, egy kevés teát, szárított halat, s aivóhelynek egy bambuszeritőt s egy porcellán-vánkost. Mert aki egyszer elfoglalta levegő-várát, nem hagyhatta el többé: először, mert kárt tett volna a vetésben s másodsor, mert az Annamita nép szívesen veti alá magát a magány és kitartás próbájának. Gyakori eset, hogy jegyeseket küdenek két különböző, ugynevezett »mirador«-ra, hogy erényüket kipróbálják. Ha aztán kiszabadítják őket, s nem találják összetiprott kalászkokat, sem pedig a posványos földben lábnyomokat, akkor nevéket följegyzik a pagoda falára, s az egész falu hozzájárul tűzhelyük megalapításához.

Thi-Ham és Nay-kisnny koruk óta ismerték egymást; együtt őrizték a bivalyokat. Most, hogy a fiu tizenhét éves lett s a leány tizenhat, az ösök oltára előtt jelentették ki a papnak, hogy egymással lesznek a rizszüret után.

Thi Ham mégis nehéz szívvel foglalta el levegő-várát. Gyöngéden dörgölték össze piciny orrukat; s hosszan szívták be egymás sáfrányos arcának illatát — aztán az ifju elment hajlékjába, mely száz lépésnyi távolban volt a leányétól.

Risó izben őrizte Thi-Ham a rizsföldeket, s ugyancsak először választották el kedvesétől hat hétre. Bányatosan nézte, amint az ingoványon keresztül haladt s elérte bambusz lakását. Istenem! mily szép lett volna kelleiben őrizni s nézegetni az alatt elterülő, mosolygó, zöld rizsföldet!

Hogy bánatát elfelejtse, kezdte rendezgetni kis háztartását. Piciny kályháját, tea kannáját, kis tünder csészéjét s fényezett fából készült pálcikáit, melyekkel szemekint szokás enni a rizst, akárcsak kötötűvel. Lily puti oltárán meg elhelyezte a Hold Istennőjének szobrát, aki a szerelmesek védasszonya.

Mikor elrendezkedett, megitta egy kókuszdió levét, melyet Nay bontott fel számára, s megette a banána fa egy gyümölcsét, melyet Nay-val ketten állítottak. Beesteledvén, meg-

gyújtotta hajhólyagból készült lámpását s egy hosszú bot végére tűzte. Egy másik bot végére kosarat tett, telve aranyos papírossal s rizslasztból készült süteményvel ajándék volt ez az ördögnek és társainak, hogy elfordítsa haragjukat bájos alájától s a kalászkoktól.

A távolban egy lámpást látott az övéhez hasonlóan emelkedni és szállani. Vőlegényje volt, ki köszöntötte. Ő hasonlóan válaszolt. Aztán elvégezte imádságát kis Istennője előtt s aludni tért bambuszeritőjére, nyakát a porcellán-vánkosra nyugtatva, hogy megóvja hajdiszét, melyet majd csak akkor nyíthat fel, ha visszatér a faluba.

Nem aludt sokáig. Pilots-háza alatt idegenszerű s félelmes bangok sóhajtak meg. Az egész rizsföld mozgott, ugrált, csuszott, károgtott borzalmas összeviszasságban! Fekete árnyak röpködtek a levegőben; a varanygo; béka halatta josszat jelentő hangját; megvetett áldozatképp repültek szerte-szét arany papírosok s szegény Thi Ham már azt hitte, hogy elviszi az ördög és társai. Ah! milyen elhagyatottnak érezte magát szegényke ez ingoványban, telve félcimetre, titokzatos léttel!

De hirtelen élvezetes zene elhalván, mint egy édes simoka és, ölelte körül az éjszakában! Felismerte Nay szerelmi dalát, furulyájának penaszos hangját, mit otthon, szülei házában hallgatott minden este, cialvás előtt.

Felemelkedett s széjjelüezett. A mocsaras tájék finylt el a hold sugarában, s jegyesének égő lámpása hasonló volt egy égő szivhez az ezüstös síkban.

Elővette bárom hurral felszerelt kis búfaját, s míg ujj-csakái pengették a dallamot, ballóbanak nagy ujjával csapta ki a basszust a hangszerből, mely elhangzott az éjszakában, mint egy hosszú zokogás.

Igy mondták el egymásnak szerelmüket minden éjszaka Thi-Ham és Nay.

Napközben paprsárkányokat eregettek, hogy elijesszék a medarakat és bivalyokat. A jegyeseké egy mis felé röpködött, s néha hosszú uszályokkal összekapaszkodva tépték a kötelet, hogy elszabadulva, elérjék a föld smaragd szőnyegét.

A második hó kezdetén szegény Thi-Ham-t újra elfogta valami legyőzhetetlen szomorúság. Nem evett többé, alig ivott egy keveset, s dacára a jól ismert fuvola édes hangjainak, borzalmas és érthetetlen félelmek fogták el!

Tisztán hallotta az ördögöt és társait harcolni lakása körül, s érezte szárnyuk érintését. Lenn, a bambusz-éptmény lábainál meg félelmetesen zörögtek az ingovány szellemel. A fekete föld, a fekete ég alatt mintha elátkozott lett volna, s a távolban Nay bombusz-lakása fantasztikus, óriási marabubhoz hasonlított, mely emészttette égő szemével.

Óh Nay! Nay! siránkozott, fejét lehajtva, s kitarva karjait.

Félelme ellenére is kedve volt leszállni, s futni az ingoványon keresztül, az édesen hívogató fuvola közelébe! De az annamita lányok hagyományos büszkesége visszatartotta légbörtönében. Mit szólnának az előkelő polgárok, ha meglátnák a lábnyomokat, s az összetiprott kalászkokat? Nevét nem örökítenék meg a pagoda falán.

Most már minden éjjel felkereste a lán, a borzasztó mocsárláz, mely néha égő csók alakjában marja áldozatát, néha meg fojgatja jeges kezével.

Mánnap alig volt annyi ereje, hogy a sárkányt a levegőbe röpítse. Szánalmasan libegett ide-oda, és nem ére ei a Nay-ét, mely bűzkén és diadalmasan emelkedett a légbe. Este, válaszképpen a fuvola hangjaira, már alig tudta pengetni a vastag huri, mely buzan, fájdalmasan rokogott utána.

Reggel nem tudott felemelkedni, s mikor lassult az est, újrain számította meg a varangyos béka bajjait kiállításait. Halált jelentett a számuk. Meggrázkódott az izonyattól! Meghaljon, anélkül hogy vízront láta volna Nay-t, anélkül, hogy utójára magába szivta volna sáfrányos arcának illatát! De hirtelen kélőn megkönnyebbülés fogta el. Mintha megjutamodott saját eiméjétől s megszabadulva minden fájdalomtól, nyitott volna bájos zenehangok és tündérországok felé! Az egész mindenség vilápos, mosolygó, a hold ugara végigömleken fekhelyén, s kis Istennője boldogan mosolyog reá. Azután a magasán járó hold közeledik sápadtan, sárkányuszítlet ereszt, s felveszi jegyese képét, ki átöleli remegő testét, s kinek szája érinti halvány arcát. Thi-Ham lehunja szempilláit, szomorúan hallgatja a részegítő zenét, amint a rizsföld minden hangja diadalmas nászhimnust zeng l...

Mánnap a polgárok küldöttsége felszabadította az öröket, Thi Ham minrodor-csón egy kis holttestet találtak, végtelenül boldog arckifejezéssel, amint egy sárkányon feküdt, melyre kínai tussal Nay képe volt festve.

Nay az izgatottságtól remegve közeledett s rokogás közt mondta el magyarázatát. Mikor a lámpást elaludul látta, azt hitte, hogy jegyese beteg, s elküldte neki a sárkányt saját arcképpel, hogy megóvja a naptól és a madarak támadásától.

Mindenki csodálta a szerelem kis halottjának kitartását, s nevé megörökítették a pagodában; Nay kérésére pedig eltemették a bambuszplémény alá. Mikor aztán a sir elkészült, Nay felállított rajta két rudat, melyekre felaggatta a képét viselő sárkányt. Uszályát bambuszrúdból készült fuvolyák képezték, melyek bánsatosan rokogtak fel mikor a szél elshogott a rizsföldek fölött. A fekete föld alatt meg szegény kis Thi-Ham halgatja jegyese kéjes fájdalma.

Myriam Harry.

Törvényszék.

§ A hamis közokirat. Élének feltűnést keltő okirathamítási ügyet tárgyalt tegnap a nagykanizsai kir. törvényszék, az érdekes bűnügyben azonban az ügyész védelejtése folytán megszüntették az eljárást s így ítélehozzatalra nem is került a sor. A vád a következő volt: Alsó-mihályvec muraközi községben még a múlt év februárjában meghalt Bartolics Mátyás jómodu paraszt, kilenc gyermeket hagyva hátra maga után, kik közül Lénárd csak 20 éves, György pedig mindössze 14 éves volt. A hagyatékra vonatkozó eljárás lebonyolítását a három legidősebb testvér Illés, Péter és Bartalan vállalták magukra. Ezek apjuk halála után néhány nap múlva megjelentek a körjegyzői irodában, hol azonban csak Léopold Lajos jegyzőség volt jelen. Ennek a Bertolics testvérek bementék a háziaset felvételhez szükséges adatokat és állítólag kijelentették, hogy közöttük két kiskorú is örökös is van. A jegyzőség felvilágosítása után kijelentették, hogy jobb lenne, ha nem kellene a hagyatékot hosszas tárgyalás és a még hosszadalmasabb árvaszéki jóváhagyás alá terjeszteni. Ezt pedig úgy lehet elkerülni, hogy a két kiskorú nagykorúnak lesz feltüntetve a hagyatéki iratokban. Így történt, hogy a jegyzőség a 20 éves Lénárdot 24 évesnek, a 14 esztendő Györgyöt pedig 25 évesnek tün-

tette ki a haláleset felvételében. Mikor aztán a hagyatéki iratok bekerültek a perlaki kir. járásbíróshoz, itt a beszerzett születési bizonyítványokból kilínt a turpisság. De nemcsak az esztendő adatai voltak hamisak a bizonyítványban, hanem ezt a jegyzőség a körjegyző helyett alá is írta és pecsétet is tett rá, holott a perlaki főszolgabíró által körjegyzői teendők végzésére jogosítva nem volt. A vád tárgya közokirathamítás volt, azonban mert a vádlottak egymást okozták az adatok helytelenségei miatt és a tulajdonképpen bűnös személye megállapítható nem volt, az ügyész eljette a vádat, mire a törvényszék az eljárást megszüntette.

§ Magzatelhajtó varróleány. *Terkovics* Vilma 19 éves keszthelyi varróleány, a bűnös anya, állt tegnap alig egyhónapos méhmagzatának elpusztítása miatt, büntetésével, egy *Varga* Józsefné nevű szakácsnővel, a bíróság előtt. *Varga* Józsefné (ki magát, nem tudni mi okból, az egész nyomozás alatt Óvári Máriának adta ki) 20 koronáért vállalta a ti ott operáció végrehajtását, mely sikerült is, amennyiben a leány magzatát a terhesség második havában elhajtotta. A törvényszék előtt mindketten beismerték bűnösségüket, mire az enyhítő szakaszok alkalmazásával a bűnbeesett fiatal anyát négy havi fogház, a kuruzslónót pedig hat havi börtönbüntetésre ítélték. Az ítéletben mindkét vádlott megnyugodott s annak kiállítását megkezdték.

Táviratok

és telefonjelentések.

A válság.

A miniszterelnök királyi kihallgatása

Kitüntetett hírlapírók.

Bécsi piszkolódás.

Bécs, szeptember 25.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma reggel *Zichy* Aladár gróf személtve körüli miniszterrel tanácskozott, ki ma érkezett Bécsbe. A miniszterelnök aztán vialog a burgba ment, hol pontban 10 órákor kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás másfél óra hosszat tartott. *Wekerle* a király elé terjesztette a kormány irásbeli lemondását. Biztos értesülés szerint a lemondásra a király nem adott választ, hanem az aletett való döntést későbbre tartotta fenn.

Bécs, szeptember 25.

Wekerle után a király *Zichy* Aladár gróf személye körüli minisztert fogadta kihallgatáson. A miniszter a kabinet megváltásakor számos kitüntetéseket terjesztette a király elé. Beavatott helyről nyert értesülés szerint ez alkalmal *Csajthay* Ferenc a Budapesti Hírlap felelős szerkesztője és *Weiss* János országépítész, a Budapesti Tagbiatti szerkesztője az udvari tanácsosi címet, *Szatmári* Mór, a Budapest szerkesztője pedig a magyar nemes séget kapja.

A mai királyi kihallgatás után *Wekerle* Sándor miniszterelnök meglátogatta Aehrenthal gróf közös külügyminisztert és vele hosszasan tanácskozott.

Bécs, szeptember 25.

A mai bécsi lapok nagy része valósággal inzultálja a magyar politikusokat. A *Reichspost* a legtermészetesebbnek azt találta ha a király haladéki néül meghívna *Kristófy* és vele megcsinálna a választójogi reformot. Azt hiszi, hogy megismételt választásokkal rendet lehetne teremteni Magyarországon. A N. Fr. *Prossa* a legdurvábban támadja *Kossuth* Ferenc politikáját és személyét.

Günther Antal elbucszott.

Budapest, szeptember 25. *Günther* Antal, kinek a miniszteri tárcától való fölmenését a hivatalos lap mai száma közli, ma déiben elbucszott az igazságügyminiszterium tisztikarától. *Mesko* Államtitkár a tisztviselők nevében méltatta *Günther* miniszteriségének érdemeit, mire *Günther* hosszasan válaszolt és elismerését fejezte ki a tisztikarnak működéséért.

Mozgolódnak a szocialisták.

Budapest, szeptember 25. A budapesti nemzetközi szocialdemokrata párt vezetősége bejelentette a rendőrfőkapitányságnak hogy hétélon nagy tüntető felvonulást szándékszik rendezni, melyet népgyűléssel zárának, és engedélyt kértek annak megtartására. A pártvezetőség felelősséget vállalt a főkapitány előtt a rendert, mire Boda megadta az engedélyt, azonban nagy rendőri előkészületeket tesznek, mert alaposan tartanak zavargásoktól.

Tűz egy fetelepen.

Komárom, szeptember 25. A *Milch* léte nagy fetelepen ma reggel tűz ütött ki s az egész telep elhamvadt. A tűz a gépüzemben támadt, keletkezésének okát azonban nem ismerik.

Nyomdai leányok

felvételnek a ZALA hírlapkiadó és nyomda részvénytársaságnál.

Egy három szobás lakás

mellékkelhelyiségekkel, verandával, Csengery-ut 87. szám alatt azonnal vagy november 1-ére kiadó. Bővebbet ugyanott a vendéglőben. 3142

3557/1909. tkcz.

I. Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn Herman végrehajlatának *Plander* György, *Pokecz* János és neje szül. *Pokecz* Katalin fityeházi lakosok végrehajlati szenedettek elleni 298 kor. 52 fillér hátralékos tőke, ennek 1908. december hó 16. napjától járó 6%, kamatai 47 kor. 05 fill. per. 27 kor. 65 fill. árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajlati ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó s a fityeházi 34 szám tkvben I. 4.5 hrszám berki rét dülői szántóföldnek *Plander* Györgyöt és *Pokecz* Jánost és nejét *Pokecz* Katalint illető $\frac{1}{2}$ részére 40 kor. a fityeházi 412 sztkvben I. 38 hrsz. ház és közös udvarnak a fityeházi 412 sztkvben 39 hrsz. kertnek. a fityeházi 412 sztkvben 298 hrsz. tmetett dülői szántóföldnek, a fityeházi 412 sztkvben 451 hrsz. berki rét dülői rétnek, a fityeházi 412 sztkvben 506 hrsz. kismezői dülői szántóföldnek *Plander* Györgyöt illető $\frac{1}{2}$ részére 969 kor. a fityeház 420 sztkvben I. 160 hrszám nagytisztás dülői szántóföldnek *Plander* Györgyöt illető $\frac{1}{2}$ része 161 kor. becsértékben 1909. évi október hó 12. napjának délelőtti 10 órákor fityeház községében Wollák Rezső felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bíról árverésen eladtni fog azzal a föltétellel, hogy özv. *Plander* Józsefné szül. *Gyergyák* Maria javára 8692,82 iktatószám a bekebelezett hulligáni haszonélvezeti jog éspedig marad akkor, ha az előző jelzálogjog hilelező követelésének fedezésére szükségesnek mutatózó 990 kor. vételár beigértetik. ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik s az ingatlanok a szolgalmijog fenntartás nélkül nyomban elarvereztetnek.

Kikiáltási ár a fentebb kített becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Nagykanizsán, 1.09. évi július hó 15. napján.

Gyenes Sándor

kir. trvszéki bíró.

4412/ta. 1909. Bk.

II. Póthirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Kohn Hermann csak-tornyai lakos végrehajlatának *Plander* György fityeházi lakosok végrehajlati szenedettek elleni 267 kor. 52 fill. és jár. iránti végrehajlati ügyében 3557/ta. 909. szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben a fityeházi 34 sztkvben I. 415 hrszám berki rét dülői szántóföldnek *Plander* Györgyöt, *Pokecz* Jánost és nejét *Pokecz* Katalint illető $\frac{1}{2}$ része 40 kor. a fityeházi 412 sztkvben I. 38 hrsz. ház és közös udvarnak. 39 hrszám kertnek, 298 hrszám tmetett dülői szántóföldnek, 481 hrszám berki rét dülői rétnek, 506 hrszám kismezői dülői szántóföldnek *Plander* Györgyöt illető $\frac{1}{2}$ részre 69 kor. a fityeházi 420 sztkvben I. 160 hrszám nagytisztás dülői szántóföldnek *Plander* Györgyöt illető $\frac{1}{2}$ része 161 kor. kikiáltási árban 1909. évi október hó 12. napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. to. 167 §-a alapján özv. *Plander* Józsefné fityeházi lakos végrehajlati érdekében is 80 kor. tőke követelése és járulékal kielégítését végett megtartni fog.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság. Nagykanizsán, 1909. szeptember hó 14. napján.

Gózonny

kir. törvényszéki bíró

Keresztcsillag

MAGGI -féle

 husleves-kocka, darabja **6 f.** 1 lányér (1/2 liter) leveshez

főleg huslevessel készített: dara-, riza-, meléll-, tapioka-leves, stb. előállítására szolgál, továbbá mártásokhoz és főzelékekhez; ez

a legjobb!

 Csak a **MAGGI** névvel és a keresztcsillag védjeggyel valódi!

1038

Akar nősülni? Hölgyektől (ezek között vannak törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb) **5-500,000 korona vagyonnal** fel vagyunk baltalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnéküiek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak a címre: **L. Schlesinger, Berlin 18-Deutschland.** 4606

Hordóeladás.

Új és használt ajtós és ajtó nélküli boros, szeszcs, káposztás és gazdasági célokra szolgáló hordókat mindenféle nagyságban, előnyös fizetési feltételekkel legelőcsöbbsen szállít esetleg bázományba is. **Bor- és Hordó-Forgalmi Vállalat Schwarz és Fábán, Budapest, VII, Erzsébetkörút 35. Telefon 116-27.** Legelőcsöbbsen bezerzéseit forrás termelők és viszonteladók részére. Közvetítés díjaztatik. 3068

Szőlő-eladás! SZMODISS VIKTOR gelsei szőlőszetéből

Muscat, Croquant, Passatuti, Ottonelle, Mézes fehér, Chasselasse, rouge és blanc eladása naponkint d. e. 8-12-ig a helybeli piacon történik a napi árakon. <<<<

Oppolzer, Drasche, Schartzler, Kainzbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. POPP cs. és k. udvari fogorvos

ANATHERIN 59 év óta egyedül leghatásosabb gyógyszereit

a szemek, fogak, foghúst, torkot, regein meggyógyítja orvosi szaktudás és megszábadatának, a legkisebb fájdalomtól és szenvedéstől. Gyomorra, belekre, igen jótékony hatásúak. Utódi csak az in elegendő, a K 1.80 2. 1. Anatherin fog krém-tubus - 60. Üvegben 1.40. osonagban - 70. Fogorv 1.26. Nem babák, a fogakat nem rongálja. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertüzletekben.

WESTINGHOUSE

Erős!

Szilárd!

Tartós!

Izléses!

Nesztelen!

Gyors!

Hegymászó!

Olcsó üzem!

Utibíró!

Szagtalan!

Elegáns!

Gyár: ARADON

Garage és javítóműhely:

Budapest, IX. Páva utca 10.

Iroda és kiállítási mintaterem:

Budapest, IV. Kigyó tér 1.

(királyi bérpalota.)

Bazál utuliszonyoknak megfelelő

turakocsik, teherkocsik, autobuszok.

Turakocsiok:

30 HP cardanhajtással, 35-40 HP lánchajtással, 40 HP lánchajtással, lánctakaróval, 40 HP cardanhajtással. Gyártás alatt 15 HP hengerű cardanos fiakker és kiránduló-kocsi.

Teherkocsiok és autobuszok:

30 HP lánchajtással, lánctakaróval, 4 tonna hasznos súlyra vagy 40 személyre.

Automobilhatrészek, lámpák, stb.

Allandó kiállítás

Budapest, Kigyó-tér 1.

Telefon 168-45.

Képviselek kerestetnek.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai szima és gyökereveszőkből, a világhíru Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe, Bihardiószeg. 3146

654-3/1909.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa ezenel közhírré teszi, hogy a VI-VII. kerületi, néhai Kovács Eajos által bérbehírt „Nagyvendéglő”

1909. évi november hó 1-től, további időre bérbeadatik.

Bővebbet a v. számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt.

Nagykanizsán, 1909. szept. hó 23.

3151-2

A városi tanács.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szíved is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatós tisztítószerét saját szerző előállításának és a legjobb nívósanyagok leggondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kíméli a kezeket és a fehéreméket! Megtakarít fáradtságot és vesztelést! Kíméli ennélfogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Palkó Péter építő

Bogykányizsán, VI. ker. Vörösmarty-u. 63. (Hajót ház.)

Elvállal minden új épület emelését és tartozását szolid árak mellett. Költséghatékony és terveket díjmentesen készít. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok. A n. é. közönség bizalmát kérem.

„Evoe”-hajcsodaszer
bizonyíthatólag
hatásos.

Roposzság, hajhullás, hámlás elleni szer. „Evoe” erősíti és frissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a hajnövekedést. Egy nagy üveg ára, igen kicsi 5 korona, három üveg 12 korona.

„Evoe”-esoda krém ránc, vimmerli, redő, bőrraha ellen.

Nagy fejtény 4 korona.

„Evoe” keleti széplőszappan 1 korona, Utánvétele.

-Rz „Evoe” társaság főirodára:

Wien, II., 517. Praterstrasse 57.

Sebesülések

mindenkor megóvándók minden tisztáltsággal ellen, hogy ne fájjanak el nehezen gyógyuló sebekké. — 40 év óta legalkalmasabbnak bevált puhító kendős az ugynevezett Prágai házikenőcs, mint a legmegbízhatóbb sebeket, enyhíti a gyulladást és fájdalmakat, hűsítőleg hat és elősegíti a várakozást és gyógyulást. Postai szétküldés naponkint 1 doboz 70 fillér. — Póstan 3 K 16 f. előzetes beküldése után 4 doboz, 7 K beküldése után 10 doboz szállítok bérmentve Magyar-országra ország minden állomására.

Figyelem a szer elnevezésére: a készítő nevére írta és védjegyre. Valódi csak 70 fill. Főraktár: B. Prognor cs. és kir. a „Fekete sashoz” Prága III. Ecke der Nerudagasse 203. továbbá Török József, Dr. Eger L. és Egger J. gyógyszerárakban Bpestben. Kapható minden gyógyszertárban.

TRIUMPH-TAKARÉKTŰZHELYEK

GOLDSCHMIDT S. ÉS FIA
WELS, E. AUSTRIA

Stechenpferd- Liliumtejszappan

Legenyhébb szappan arcbőrrre és
széplő ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Vendéglő bérbeadás.

Somogyzentmiklósi urbéres tel-
kes gazdák tulajdonát képező
községi korcsmája

Időző évi október hó 3-án reggel
9 órakor fog a községi vendég-
lőben nyilvánosan a legtöbbet
ígérőnek 1910. január hó 1-től
3 évre bérbe adalék. Kikiáltási ár
évi 160 K. — A korcsma a kö-
vetkező helyiségekből áll: 1 nagy
és 1 kisebb vendégszoba, nagy
konyha, kényelmes lakás, mellék-
helyiségekkel, beszálló udvar,
pajta, istálló, kocsiszin, mészár-
szék, stb.

S.-Szt.-Miklós, 1909. szept. hó.

Szollár József

3142

elnök.

Mezel egerek

10 megas és biatos kigaztítádra ajánlom az ál-
talan kényesít és már eddig is sok előző munká-
kban, legjobb gazdasági-ban, ugyancsak több
közégekben a legjobb sikerrel használt

egérmérget

Iszadása alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1
holdra 1-2 kúsz egérnek bizonyít, 100 kúsz
ára 90 kor., 81 kilós láda 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN

gyógyszerész

Pécselt, (Barany-megye).

Megrendeléshez hatóságai engedélyt ké-
rek mellékelni.

"NIGRIN"

gyűjtő hüvelyben

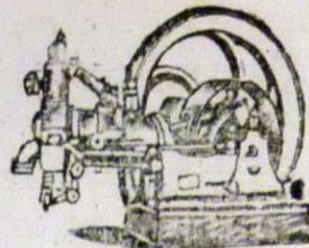
Törvényesen védve.
Ara 40 fillér

LEGJOBB cipő eréme

Legtisztább és
legegyszerűbb
kezelés. A. alsó
rezet egyszerű
forgatásnál az
elfogyasztott
erémet pófolva
lesz és így nem
száradhat ki
SI. FELDŐ ERÉF
Bécs III.1.
Cs és kir. ud.
szállító.

Drezdai Motorgyár Részvénytársaság.

Németország egyik legrégebb és leg-
nagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú
benzin-, nyersolaj-, gáz-, petroleum

motorokat és lokomobilokat
valamint. Szívógázmotorokat.

~ Meglepető ujdonság! ~

EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges löerő árántként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. Telefon 12-91.
Legme-szebbmenő jótállás! Redvező fizetési feltételek!

Méhészek figyelmébe!!!

Méz

bármily mennyiségben legjobban értékesíthető

Rotschild Samu :: méznagykereskedőnél

: NAGYKANIZSA, Magyar-utca 19-ik szám. :

Erdőbirtokot

nagy vadászattal és kastélyiylal megvé-
telre keresek. Részletes leírást csak a
tulajdonostól kérek. 3099

Nagyobb birtokot

bérbe keresek. A birtok mibenlétét,
valamint a bérleti feltételt a tulajdonos-
tól kérem alantí címre küldeni.

Erdőbirtokot,

nagyobb tölgy- és fenyőerdőt kihaszná-
lásra keresek megvételre. Részletes le-
írást csakis a tulajdonostól kérek.

BREUER LAJOS Sopron, Színház-u. 24

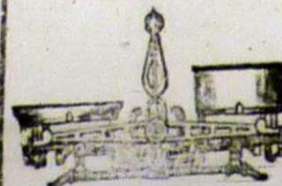
Mérlegek és Sulyok!

Tízades, százados, egyenkarn, táblás

mérlegek és sulyok

legfontosabb javítása és hitelesítése,
nagyobbított mérlegkészít: műhelyemben
gyorsan és a legolcsóbb árak mellett
elégdattik. 30 évi szakgyakorlat

Szíves pártfogást kér továbbra is

Golenczky Ferenc

okl. gép- és mérlegkő-
szítő Nagykanizsa Ötvös
— tér 31. szám. —

A cím fontos!
Megőrizendő!

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik do-
boz MOLL A. védjegyét és aláírását
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógy-
hatása a legmakacsabb gyomor- s alcatbánta-
lalmak, gyomorgöros és gyomorhév, toszott
székrekedés, májbántalom, vértolulás,
aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek
ellen, e jeles háziészernek évtizedek óta mindig na-
gyobb terjedést szerzett. Ara egy lepecsételt eredeti
doboznak. — Hamisítások törvényileg nyitítottak
2 korona.

MOLL-FELE SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi,
ha mindegyik üveg MOLL
A. védjegyét tünteti fel.
A "Moll" feliratu óno-
sával van zárva. A Moll-
féle sósborszesz ne-
vezetesen mint fájda-
lomcsillapító bedör-
zablészeszer közvény,
és a meghűlés egyéb
következményeinek leg-
erősebb pószser.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona

MOLL Gyermek szappanja. Legfinomabb, legújall
módszer szerint kész-
tett gyermek és hölgyiszappant a bőr ókszerű ápo-
lására gyermekek s felnöttek részére. Ara darabon
ként 40 fillér. Öt darab 1 korona 80 fillér.
Mindem darab gyermek szappan MOLL A. védjegyével van ellátve

Főszékháza:

Moll F. gyógyszerész, cs. kir. udv szállító állat
Bécs, Tuchlauben 9 sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett
teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan "MOLL A." alá-
írásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Nagykanizsa: ROSENFELD ADOLF FIAL.

"Club"

a legártalmatlanabb

cigaretta papir,

mert kizárólag lenből készül és nem tartalmaz
semmiféle vegyi keveréket.

Egyedüli raktár: SCHWARZ ÉS TAUBER

m. kir. dohánygyártószékhelyben.

Helyi iparos-alkalmazottak cégit a rovathoz
díjmentesen közöljük.

HELYI IPAR.

Helyi iparos-alkalmazottak cégit a rovathoz
díjmentesen közöljük.

ASZTALOS és BUTORKÉSZÍTŐ

Bencsikovits Gábor, József-16herceg ut.
Dants Kálmán Magyar-utca
Fialovits Lajos Bazar épület
Seherz Lujza utóda Kazinczy-utca
Sonnenschein Mór Kazinczy-u. 12.
Torma Lajos Kinizsy-utca 8.
Günser Lipót Erzsébet-tér 2.
Brantn József Eötvös-tér 31.
Tausics József Ötvös-tér 29. sz.
Bassa András asztalos, Letenyén.

ÁCSMESTER:

Persovits József Vörösmarty ut 44.
Schleger József Tefeky ut 30.
Németh István Magyar-u 101 sz.

BÁDOGOS:

Székely József, Erzsébet-tér 17.
Török Nándor Eötvös tér 31.
Pollák Mór, Király-utca 21. sz.

BÉRKOCSI TULAJDONOS:

Balázs János Főut 13.
Ifj. Dóme Ferenc Zrínyi Miklós-ut 62.
Kovács Sándor Vörösmarty-utca 5. sz.
Dóme János, Kisfaludy-utca-22. sz.

BORJUHUSMÉRÉS:

Singer Izidor, Erzsébet-tér 14. (Szeidmann-ház.)

BORBÉLY és FODRÁSZ:

Bród Ignác Kazinczy-utca 2.
Gertner Árpád Csengery ut 54.
Kálóvics János Deák-tér 3.
Puschofsky Sándor Csengery-ut.
Sugár Adolf Erzsébet-tér
Schweitzer József Főut
Tóth Lajos
Zapletál Ignác
Hitzelberger György Kazinczy-utca 2.
Fleischacker József Erzsébet-tér 16 szám.
Buksa Ignác borbély Sugár ut 2 sz.
Mankovics József, Erzsébet-tér, Seidmann-ház.
Statay Zsigmond Fő ut 17.

BOGNÁR:

Németh Imre Kazinczy-u. 12.

CEMENTGYÁROS:

Weisz Soma, Erzsébet-tér 4.

ÓIM- és SZOBAFESTŐ:

Perkó Péter Eötvös-tér 26.
Mócsi Sándor, Telek-utca 45. sz.
Herczeg József Csengery-utca 20.
Vajda István Eötvös-tér 2.
Hirschi László Király-utca 49.

ÓPÉSEK:

Miltenyi Sándor, Főut
Marsics Ede,
Keller Mátyas Erzsébet királyné-tér.
Rosenfeld Miksa, Csengery-ut
Steiner Fülöp Bátor-utca 16.
Holl János Kinizsy utca 10.
Keller Ignác utóda Főut Wagner ház
Velesz Ede Deák tér 30. sz.
Német Karoly Petőfi ut 64.
Rakos József Telek-utca 43.
Keiser József, Király-utca 14.
Novák Vincé, Fő-ut 1. sz.
Németh József Kihísi utca 40.
Molnár Gábor Magyar-utca 15.

ÓUKRÁSZAT:

Bayer Vince, Fő-ut
Vary Zoltán, Deák-tér

ÓSERÉP- és PALAFEDŐ:

Horváth György, Király-utca 13. szám.

ÓSZIZMADIA:

Tóth György Petőfi-utca 11.
Bakonyi György szizmadia, Magyar utca 76. szám.
Horváth József Attila-u. 23.
Turek Géza Magyar-utca 23.

ÓSZTERGALYOS:

Szisz József, Csoportház.

ÓÉKSZERÉSZ és ARANYMŰVES:

Kugler Antal Kazinczy-utca
Berényi József és Fia Főut
Hamburg Miksa
Milhofer Ödön

ÓÉPÍTŐMESTEREK:

Geiszl Viktor, Kazinczy ut
Mitró József, Rakóczi ut 18.
Sruknay Lajos József főherceg-ut.
Szentó János és Lajos Kinizsy-utca 56.
Horváth Sándor Erzsébet-tér, Csoportház.
Mankovits Jakab, Arany János-utca 11. sz.

ÓFÉRFISZABÓ:

Tólosy Péter Telek-ut 9.
Hlatkó János, Főut
Kaufmann Mór, Erzsébet királyné tér
Sörley Zsigmond, Hunyady utca
Németh György, Erzsébet-tér
Ehrlich Agoston Zrínyi Miklós-u. 62.
Lidit M. és Magyar-utca 29.
Czvetko Ferenc Eötvös-tér 25.

ÓFÉRFISZABÓ:

Gotsch Antal Zrínyi-M. u. 8. sz.
Tóth Lajos Deák-tér 10.
Móger Karoly, Kinizsy-utca 35.
Stern Ignác, Huszti György-tér 6. szám.
Krausz József katona szabó, Sugár-u. 18. szám.
Komanovics Pál Telek-ut 36.
Hencsics József Hunyady ut 15.
Hing Mór Eötvös-tér 27.
Kohn Zsigmond Király-u. 30.

ÓFÉNYKÉPESZ:

Mathea Karoly, Bazar épület
Vértés Antal, Csengery ut

ÓGÉPGYÁROS:

Weiser József, Sugár ut

ÓGÉPÉSZ:

Fischl János, Szemere-ut 8. szám.

ÓGÓZMALOM:

Franz Lajos fia, Csengery ut

ÓGÉPHARISNYA-KÖTŐDE:

Frischman Lipótné Kinizsy-u 37 szám.

ÓHUSARU:

Órv. Adler Mórné, Kazinczy utca
Vokoun Antal, Magyar-u.
Reichenfeld Albert Erzsébet királyné-tér.
Kluger Józsefné Király-u 16. Telek-u 3.
Leszner Antal Király-utca 39.
Veitner Rudolf Király-utca 47.
Schwarz Adolf Király-utca 38.
Kardos Vilmos Erzsébet-tér 4.

ÓHENTES:

Weltner József Rákóczy utca 10.
Vokoun Karoly Ötvös tér 2.
Marton János Kinizsy-u. 37. és Fő-ut 3 sz.
Szabó András Telek-ut 27

ÓJÁTEKGYÁR:

Spitzer és Steiner Zrínyi Miklós-utca.

ÓKalapos:

Szalay János Fő-ut Marton és Huber mellett

ÓKALYHÁS:

Tóth József Telek-utca 30.

ÓKÁVÉHÁZAK:

Aranyszarvas kávéház, Erzsébet királyné tér
Fiume kávéház,
Korona kávéház, Főut
Központ kávéház, Bazarépület

ÓKÁRPITOS és DISZITO:

Pilcz Albert, Főut
Meiz József Magyar-utca 32.
Somogyi és Gerő Erzsébet-tér 16.

ÓKADAR:

Gutmaan Gyula és fia, Kazinczy utca 23.
Persceovits József Magyar u. 42.
Hofman Henrik Csengeri-utca 20.

ÓKEFEGYÁROS:

Kardos Sándor és Tarsa, Szemere ut

ÓKÉKFESTŐ:

Pollák Ede és fia, Főter

ÓKOVÁCSMESTER KOCSIQYÁROS:

Barsó József Telek-ut 6.

ÓKovács:

Bojtor József Kazinczy-utca majar.
Horváth József Kazinczy-utca 8.

ÓKocsigyártó és fényező

Ujváry Ferenc, Csoportház.

ÓKORCSMAROS:

Kovács János Lieisngi sörcsarnok
Berger Adolf Petőfi-u. 23.
Czár János Király-u. 26.
Gálóvics Andor Sugár-ut 3.
Markó Andras Ökörkorcsma Telek-ut.
Órv. Krausz Lipótné Erzsébet-tér 7. Zoldfakert.
Fodor Vilmos Kazinczy-u. 55.
Hjler Lajos, Magyar-utca 34- szám.
Milhofer Gyula Erzsébet királyné-tér 13.
Pintor János Hunyadi u. 17. Zoldhordó.
Schlesinger Mór ifju Kazinczy-u. 29.
Slojtner József Eötvös-tér 4.
Vida Lajos Fehér galambhoz Kazinczy-u. 2.
Somogyi Zsigmond Deák-tér 14.
Faics József Kiskanizsa Hunyadi tér 21. szám.
Hercefeld Dávid Petőfi ut 81.
Merkly János Kinizsy-utca, 4 sz
Petrics Ferenc Király-utca 25
Petrics Ödön Csengery-ut.
Ungar Sándor Csengeri-u. 72.
Kóó József Fő-ut 17. sz.
Gold Ignác Telek-ut 34. szám.
Toch Zsigmond Feketesashoz.
Kobán János Szemere-ut 21. sz.
Badacsony vendéglő Fő-ut.
Krausz Samu Magyar utca 9.
Weisz Viktor, Rozgonyi-u. (Kis sörcsarnok).
Opornicza, Karoly, Kinizsy-utca 65.
Órv. Kovács Mihályné, Magyar-utca 26.
Nagy Karoly Rakóczi-utca 25. sz.
Macsovics János Arany János-utca.
Pächinger Ödön Petőfi-utca 2.
Hekemberger György Kinizsy-utca 22.

ÓKÖTSZERÉSZ:

Perlak József Király utca 28.

ÓKÖMŰVES és ÓCSEREPESMESTER:

Lenecz Boldizsár Petőfi u. 8.
Godinek József Király-utca 24.
Schuhel Lajos Csengeri u. 29.
Reidinger Gyula Kisfaludi Sándor-u. 33.

ÓKÖTÉLYGÁRTÓ:

Szabó Karoly Magyar-utca. 78.
Ballinger Ferenc, Telek-ut 4. sz.

ÓKÓFARAGÓ:

Hild Ferenc, Király utca
Weiszberger Kálmán, Csengery ut

ÓKÉMÉNYSEPRŐ:

Mantuanó Ede Zrínyi Miklós u. 32.
Polin Péter Telek-ut 62.
Mantuanó Józsefné Telek-ut 18.
Rattmann Menyhért Telek-ut 88. sz.

ÓMŰVIRÁG és ÓKOSZORUKÉSZÍTŐ:

Órv. Bencsikné Lőrinczi Irma Kossuth Lajos-tér, 7.
Loser Józsefné Kisfaludy-utca 36. sz.

ÓMŰKERTÉSZ:

Janda Karoly, utóda Petermann József Fő-ut 1 sz.

ÓMŰLAKATOS:

Kohn Samu, Magyar utca
Pász József Árpád u. 19.
Szentó Géza, Magyar-u. 53.
Simkovits és Ujlaky, csoportház.
Brüll Sándor, Csengeri-u. 13. sz.
Szécsényi István Kossuth-tér 13.

ÓMŰKÖSZÖRŐS és ÓKÉSES:

Majon Testvérek Erzsébet-tér.

ÓMÉZES KALÁCSOS:

Sarkóry Kálmán, Eötvös-tér 15. szám.
Horváth György, Eötvös-tér 26.

ÓMÉRLEG- és ÓVIZVEZETÉK-szerelő:

Golenszky Ferenc Eötvös-tér 31.

ÓMASSAGE INTÉZET:

Steiner Józsefné Sugár-u. 29.

ÓMOSÓ INTÉZET:

Székely Lajos Hunyady utca 6.
Szabó Ferenc Király-utca 39.
Mejer Klótild Fő-ut 15.

ÓNŐI SZABO:

Pollák Laura Király-utca 34.
Baron Nővérek Magyar utca 2 sz.
Kovácsics Anna Balthyány-utca 13.
Hofman Vilma Magyar-utca 41.

ÓÓRÁS és ÓVÉSNÓK

Schappinger Adolf Erzsébet-tér 23.

ÓÓRÁS és ÓLÁTSZERÉSZ:

Szivos Antal, Szarvas Szálló* épületében.

ÓRESZELOVÁGÓ:

Zollner János, Hunyady-utca 1. sz.

ÓRÉZMŰVES:

Pichler József Eötvös tér 1.
Samu József, Főut
Mendlovics József Király u. 43.

ÓRUHAFESTŐ és ÓVEGYTISZÍTÓ:

Maver Karoly, Kölcsey utca
Wilhelm János, Zrínyi Miklós utca

ÓSÖRGYÁR:

Nagykanizsai Malátagyár és Söröző Részv. Társ.

ÓSÜTŐMESTER:

Gärtner Vilmosné Zrínyi Miklós-ut 37.
Krauth Samuel Petőfi-ut 6.
Lodner Ferenc Csengery-ut 28.
Turk Gyula Magyar utca 73.
Mihályi István Telek-ut 15.
Vola Adolf Magyar-utca 41.
Mandler Géza, Csengery-ut 67.
Gärtner Vilmos Király-ut 19. sz.
Rosenthal Géza, Eötvös-tér.

ÓSZALLODAK:

Arany Szarvas Szálloda, Erzsébet királyné tér
Korona Főut és Sugár ut
Vaskapu Király utca
Hungaria Sugár ut
Milhofer Gyula Erzsébet tér.
Vida Lajos Kazinczy utca.
Schlesinger Mór Sörház Kazinczy utca.
Krausz Samu Magyar Király Magyar utca.
Fodor Vilmos Kazinczy ut 55.

ÓSZESZGYÁR:

Első dunántúli szeszfinomító részvénytársaság

ÓSZIKVIZGYÁROS:

Rosenfeld Alajos, Kazinczy ut
Órv. Seidmann Samuné, Magyar utca

ÓSZALLÍTÓ:

Brück Márkus és Tarsa, Erzsébet királyné tér
Lackenbacher Ede Fő ut 1.
Günzer Zsigmond, Kisfaludi Sándor-ut-11. szám.

ÓSZOBAFESTŐ:

Schlechte Kálmán Petőfi u.
Stakatosics Karoly Kölcsey utca 77. szám

ÓSZIJGYÁRTÓ és ÓNYERGES:

Horváth Karoly Kazinczy utca (Nagy udvar)
Szélig Lajos Attila ut 4.

ÓSZAPPAN-GYÁROS:

Pollák Lipót Magyar u. 23.
Kohn Fülöp Király-u. 10.

ÓÜVEGES

Melczter Jakab, Kazinczy utca
Weisz Jakab, Erzsébet királyné tér

ÓÜveg czimtábla festő:

Reisz Zsigmond, Kazinczy-u. 4. szám.

ÓVARRÓGÉP és ÓKEREKPÁR JAVÍTÓ MŰHELY

Weisz Kálmán és Tarsa.

Nyomatványokat

csinos kivitelben
és jutányos áron
gyorsan készít a

ZALA nyomda részvénytársaság Nagykanizsa.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Hírlapságok, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és asketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1.- K.
Negyedévre 3.- "
Félévre 6.- "
Egész évre 12.- "
Postai szétküldéssel:
Egy óra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.- "
Egész évre 18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
ünneppnapok kivételével.

Zalamegye megmozdult.

A tegnapi nagykanizsai bankgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa, szeptember 27.

Jegyezzük fel a tegnapi napot. Olyan eseménye van, mely emlékezetes marad e város életében, s mely ideirányította az ország érdeklődését. Nagykanizsa kivonult; nyíltan, bátran, egységesen. Olyankor tett észinte vallomást, mikor az egy irányhoz való csatlakozás még a győzelem és a veszteség egyenlő kockázatával jár, mikor ez a kivonulás nem a hatalomhoz való kényelmes csatlakozást jelenti és nem a sikerekben való olcsó osztozkodást, hanem méhébe esetleg szörnyű harcok veszedelmét és talán levert csaták keserű csalódását hordozza. Nagykanizsa és a kanizsai kerület az első közt állt csatasorba. Elvitathatatlan magasztos érdeme marad ez polgárságunknak, mely arról tett tanulságot; hogy politikai meggyőződése nem olcsó sikerek ledér hajszolásában gyökerez, hanem a nemzet függetlenségébe vetett rendületlen hitében.

Lélekemelően gyönyörű nap volt a tegnapi, mely közénk hozta a mi csodálatosan eseményi hevéletű főispánunkat *Batthyány Pál* grófot, *Bosnyák Gézát*, a megyei függetlenségi párt elnökét, ki Zalamegyében a függetlenségi törekvések begyökeresésének eseményén, mint egy nemes élet magasztos célján áhitatos szeretettel csüng. Elhozta hozzánk a tegnapi nap e vármegye férfialnak legjobbjait, szinte megható, hogy a nyolcvanéves öreg *Nedeczky Jenő* sem maradt el. Itt voltak a parlament harcos vezérei és katonái, kiket vak bizalommal követ a nemzet, a zalamegyei járárok és a szomszéd vármegyék illusztris küldöttségei szintén vendégeink voltak. A megtisztelt város eljövve fogadta őket és hálával emlékszik rájuk, kiknek közöttünk való megjelenése oly elemi erővel szabadította fel és juttatta kitöréshez a polgárság zömének lelkesedését és meggyőződését, melyet éveken át sikeres korteskedések, egyének iránti respektusok és érthetetlen, lemondó belenyugvás meghamisítottak.

Nagykanizsa falai közt üdvözölte Zalamegyét és Zalamegye megbecsülte, reméljük: megszerette első városát, Nagykanizsát. Igaz, hogy e barátkozás hivatalos jel-

leget nem ölthetett, mert a vármegyei alispán ur jelenlétét sajnálattal kénytelenek voltunk nélkülözni, reméljük azonban, hogy későbbi alkalommal, majd ha ez a politikai küzdelem a sikerek világosabb és biztosabb jegybe jut, önagsága is szívesen meg fog jelenni a zalamegyei népgyűléseken.

Lesz még módunk rá, hogy a tegnapi nap tanulságai fölött alaposabban elmélkedjünk. A tegnapi eseményeiről a következőkben tudósítunk:

A vendégek fogadása.

A nagykanizsai függetlenségi párt a népgyűlést megelőzően, szombat este még egy utolsó értekezletet tartott. Vasárnapra kelve lobogódszt öltött a város. Reggel fél 9 órakor érkeztek meg gróf *Batthyány Pál* főispán, *Bosnyák Géza* megyei pártelnök, dr. *Thassy Gábor* megyei főorvos, dr. *Mindszenthy Mihály* vasmegeyi főispáni titkár, dr. *Marik Pál* zalamegyei főispáni titkár, *Tanczos Lajos* földművelő, *Pálly László* főszolgabíró, dr. *Csák Károly*, *Fangler Béla*, *Briglevics Károly*, *Polgár Ferenc* vármegyei tisztviselők, *Ilyu Csukelter Lajos* a vármegyei függetlenségi párt titkára. A vendégek fogadására a pályaudvaron díszes küldöttség jelent, melynek élén *Knortzer György* takarékpénztári igazgató üdvözölte a főispánt és a megyei pártvezetőseget.

Hogy a gazdasági és pénzügyi függetlenség megteremtésének üdvös eszméi, — mondta *Knortzer*, — vármegyékben termőképeségű meleg (alszra) taláinak, elsősoiban méltóságos főispán urunk kiváló érdeme, ami bennünket önkéntelenül arra ösztökél, hogy méltóságodat ez alkalommal is, a nemes intencióid megértő, s méltósággal együtt érző zalamegyei függetlenségi pártvezetőség igen tisztelt tagjait a nagykanizsai függetlenségi párt nevében szívünk melegevel üdvözöljük (*Éljazzad*).

Gróf *Batthyány Pál* főispán következő beszéddel köszönte meg az üdvözlést:

Milyen tisztelt uraim! Hálás köszönetet mondok önöknek e szíveslyes fogadtatásért. Határtalan önmörmre szolgál az a tény, hogy a vármegyei közönsége nem csak a közgyűlési teremben nyilatkozott meg egyhangulag amellett; hogy az ország gazdasági függetlenségét hazánk fejlődésnek és boldogulásnak első, legszükségesebb feltételül tekint, hanem itt külön, Nagykanizsa közönsége is ki fogja nyilatkoztatni, hogy Magyarország közgazdasági önállóságáért szilárd hitte, rendületlenül küzdeni fogunk. Rasz t. uraim gátat akarunk vetni a bécsi ármánynak és megtörjük átkor, lenyűgöző politikáját. Ismét nagyon szépen köszönöm a szíves megjelenésüket. (*Zajos éljazzad*).

A főispánt és a megyei pártvezetőséget a város közönsége az utcák során nagy szeretettel és tüntető óvációkkal fogadta.

Délben érkeztek meg az országgyűlési képviselők. névszerint *Nagy Dezső*, *Lázár Pál*,

Baloghy Ernő, *Polónyi Dezső*, *Gaal Gaszton*, *Eitner Zsigmond*, *Dobrovics Milán*, *Csizmazia Endre*, *Markos Gyula*, *Filipich Lajos* és *Batthyány József* gróf, A képviselőkkel érkezett Somogyvármegye díszes küldöttsége is.

A pályaudvaron óriási közönség viharos éljenzéssel fogadta a képviselőket, kiket dr. *Hajdu Gyula* a kanizsai pártelnök üdvözölt rendkívül hatásos és eszmékben gazdag, beszéddel, amit a képviselők nevében *Nagy Dezső* köszönt meg. Ide, a pályaudvarra érkeztek még a 14 tagu *letenyai, porlaki, alsó-lendvai* és a kerületbeli községek küldöttségei, A városba való bevonulás ünneplésen imponáló volt. Harminc díszes fogat robogott be a vasutról s az utcákon hatalmas közönség fogadta az érkezőket riadó éljenzéssel.

Délután két órakor érkeztek meg a soproni és vasmegeyi küldöttségek melyekkel velük érkeztek *Szentmihályi Dezső*, *Ilyu Thassy Imre* és *Nedeczky Jenő*.

A bankett.

Délben a Szarvas szálló éttermében 180 terítékes társasbéd volt, melyen *Eperjessy Gábor* lelkes éljenzéssel és tapsal fogadott nagyhatású lelköszöntőt mondott a vendégeknek, amit *Csizmazia Endre* orsz. képviselő köszönt meg, éltetvén a megyei párt vezetőségét és a város polgárságát. A banketten *Vécsey Zsigmond* polgármester is részt vett.

A népgyűlés.

A népgyűlés az Erzsébet királyné-téren pontban délután 3 órakor kezdődött. A teret óriási néptömeg lepte el, mely egyre növekedett, úgy, hogy mintegy 4500—5000 főre teheljük a népgyűlés közönségét. Komoly közönség volt ez: kereskedők, iparosok, tisztviselők, földművesek. Alig van városunk közéletének számbavehető tényezője, melyet ott ne láttunk volna. Ez a hatalmas tömeg a leglegyeimezettebb rendben és megértéssel hallgatta végig a beszédeket és helyeslésének gyakran viharos kitörését nyilvánította. Volt jelen néhány, igen csekély számú szocialista munkás is, kik egyre a választójogi reformról kértek véleményeket, amit rájuk nézve is a legkielégítőbb módon megkaptak.)

A népgyűlés azzal kezdődött, hogy az Irodalmi kör dalárda *Gürtler Ferencz* karnagy dirigálásával elénekelte a Hymnuszt, amit a közönség fedetlen fővel hallgatott végig.

A népgyűlést *Tripammer Gyula* elnök nyitotta meg. Ez a hazafias dal, a Hymnus — ugymond — a múlt század elején a malhoz hasonló küzdelmes körülmények közt született és második imájja lett a sokat szenvedett nemzetnek. Ha melódiaját felcsendülmi halljuk, mindig fájó érzések támadnak bennünk, mert figyelmetet hazánk szomorú sorsára. A Hymnus ma azt jelenti, hogy a haza ismét veszélyben van. Országserzte a leglelkesebben megindult

a mozgalom, hogy kiküldjék hazánk gazdasági függetlenségét. Ehhez a mozgalomhoz akarunk mi is csatlakozni, tanúbizonyságot akarunk arról tenni, hogy e követelés szükségessége bennünket is áthat és mi sem mondunk le arról a nemes törekvésről, hogy az önálló nemzeti bankot 1911-re, az önálló vámterületet 1917-re megszerezzük. Zajos éljenzéstől kísérve üdvözlö a vendégeket, s a népgyűlést megnyitja.

A határozati javaslat.

Dr. Hajdu Gyula, a népgyűlés jegyzője a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt által egybehívott és Nagykanizsán 1909. évi szeptember hó 26-án tartott népgyűlés elhatározta: Hogy az önálló banknak 1911. évi január 1-re leendő felállítását feltétlenül követeli, mert ez az első és mellőzhetetlen lépés gazdasági önállóságunk megteremtésére és ezt annál is inkább követeli, nehogy ezen fontos intézmény felállítása körül felmerülő teendők az önálló vámterület felállításával járó teendőkkel összetorlódjának s az alapos munka keresztülvitelét megnehezítsék.

Bosnyák elnök megnyitója.

Bosnyák Géza megyei pártelnök-negyszázban beszédrel nyitotta meg a megindult vám-megyei mozgalmat. Beszédének eszményete a következő:

A Zalamegyei függetlenségi párt közgyűlése egyhangú lelkesedéssel határozottan kimondta, hogy az önálló bank érdekében széleskörű mozgalmat indít és e végett az összes választókerületekben népgyűléseket tart, mert szentül él bennük a hit, hogy csak az önálló bank és az önálló vámterület azok az eszközök, melyekkel Ausztria kiszorítható karjából kimenekülhetünk. (Helyeslés.) Csak a legnagyobb fokú elfogultság mérészelhet azt állítani, hogy az önálló bank ügye csak a függetlenségi párt pártkérdése. Csak a vak nem látja, mint törnek ránk Ausztria és a nemzetiségek, hogy a régi történelmi magyar hon romjain új országot rendezzenek be s a nemzeti elemet véggé letörjék. Világos példája ennek az, hogy a választójogot a bécsi udvar nem engedi a magyarai való irásolvasás feltételéhez kötni. Ilyen fenyegető körülmények között minden igaz magyar embernek kötelessége, hogy egyesüljünk, s így lesz a bank nemzeti kérdés. Amely államnak nincs önálló bankja, az az állam nem önálló, mert a bank adja meg a pénz és a hitel önállóságát. (Zajos: Ugyvan! Ugyvan!) Bár a nemzet túlnyomó többsége az önálló bank felállítását követeli, mégis vannak nálunk is hívei a közös banknak. (Gyalázat, le velük!) Azt mondják, hogy rázkódtatásról beszél az országot és előbb erősödünk meg gazdaságilag, aztán állítsuk fel a bankot. Erre az argumentumra egy kérdéssel felelhetünk: Tudnak-e példát a történelemben arra, hogy egy államot a saját bankja megbuktatott volna. (Élénk tetszés.) Van-e állam, mely úgy cselekedne, hogy nemzeti kincsét idegen államba viszi, mert ott jobban meg vannak őrizve, mint otthon. (Zajos derűtlenség.) Ha az önálló bank ránk nézve veszélyes lenne, legyünk róla meggyőződve, hogy az már rég fel lett volna állítva (Zajos derűtlenség, taps), de mert Ausztriára káros, felállítását az alkotmány létrehozásán is megakadályozták. Minden államnak meg van a nemzeti bankja, hol aranyát őrizi, csak éppen mi ne tudnánk a pénz értékét megvédeni? Fejtezget az Ausztria és Magyarország közt fenálló érdekellentéteket, melyek kizárják azt, hogy a közös bank mindkét állam gazdasági érdekeit igazságosan szolgálja. (Hosszan tartó helyeslés.) A mai harc nem a 67 és 48 harca, hanem a közösség elkeseredett harca a függetlenség-ért szemben. Felzárólia a megye közönségét

Kossuth Lajos ama szavával: »Az óra ütül fog, mely a nemzetek diadalmas igazságát kiszolgáltatja.« (Viharos éljenzés és taps)

Nagy Dezső beszéde.

Dr. Nagy Dezső orsz. képviselő szót emelnek a határozati javaslathoz nagyon közvetlen és őletes beszédben, melyet a népgyűlés közönsége a legnagyobb élvezettel hallgatott. Nagy derűtlenséget kelte ismertette az osztrák-magyar bank fenállásának történetét és bankjegykibocsátási rendszerének hibáit. Ez a bank nem azért gyűjtötte vagyonát, hogy az ipart és kereskedelmet szolgálja, hanem hogy az osztrák kormányzat hadi céljaira költsége legyen. (Helyeslés.) Ez a bank osztrák módon bánt velünk, rossz osztrák nevelése van, akármint tesszünk vele, jó magyar ember nem lesz belőle. Azért nem engedik, hogy nekünk is önálló bankunk legyen, mert tovább is ki akarunk zsákmányolni bennünket. Ez a bank nem osztrák-magyar, hanem csak osztrák. Segyén arra a nemzetre, mely önállóságának ezt az első feltételét nem tudja megerezni. Nekünk ennek megszerzéséhez soha kedvezőbb körülmények nem kínálkoztak, mint most (Zajos helyeslés.) A közös bank szabadalom meghosszabbításához a képviselőháznak is hozzá kell járulnia, azt királyi privilégiummal nem lehet elintézni. Ha a király nem adja beleegyezését az önálló bankhoz, mi meg nem adjuk a miénk a közös bankhoz. (Élénk helyeslés.) Ha a királynak van szentesítési és szentesítést megtagadási joga, nekünk is van megszavazási és megtagadási jogunk. (Éljenzés.) Hatalmas alkotmányharc indult meg a király és nemzet között és ebben a nemzetnek nem szabad elbuknia. Biztos harcba megyünk. Első erősségünk a jog, mely az önálló bankra el van ismervé törvényben és szerződésben. A bankkérdés már hatalmas politikai válság kérdése. Hosszavabban foglalkozik Bosznia annektálásának történetével és a külpolitikai helyzettel. Boszniát a mi zsebünkbe vitték meg és most Bécsnek fejébe szál a dicsőség. A külpolitikai helyzet folytonos háborúval fenyeget. A monarchia nagyhatalmi érdeke a hadsereg fejlesztését teszi szükségessé, amihez rengeteg pénz kell. É ki adja ezt a sok pénzt? Talán a császár a zsebébe fog nyulni? Nem t. uraim, az önk zsebébe fognak benyulni (Nagy derűtlenség.) Ilyen követelésekkel szemben mi is talpra fogunk állni és mi is mindent merve megtagadunk. Igen, a helyzetet mi is a végletekig ki fogjuk zsákmányolni, ahogy bennünket kizsákmányoltak a végletekig. (Zajos helyeslés, taps.) Foglalkozik a monarchia nagyhatalmi politikájával s kijelenti, hogy igazi nagyhatalmi politikát csak a magyar függetlenség megvalósításával lehet csinálni. Ismerteti az Ausztrával való közösség átkát az egész monarchiára. Az egyetlen megoldás a perszonál-unió. A hatvanhetes kiegyezést is tények kényszerítő hatása alatt csinálta meg az uralkodó. Ilyen tényeket kell nekünk is teremtenünk. Ha nem kapunk önálló bankot, mi sem adunk semmit. (Éljenzés.) Ezzel szemben jellemzi a hatvanhetesek gyáva politikáját. Átérve a választói reform kérdésére, kívánja, hogy az alkotmány sáncait a legzárlelebb keretekre kibővítsék s ezért követeli az általános titkos választói jogot. A néppel és a népert akarunk dolgozni. (Hosszan tartó zajos éljenzés.)

A semmi aranyban.

Lázár Pál képviselő a bankkérdés pénzügyi oldaláról foglalkozott, humoros megjegyzéseivel élénk derűtlenséget kelte. Azt fejtegette, hogy a készfizetések felvétele nem tekinthető nemzeti engedménynek. A készfizetések felvétele annyit jelent, hogy akinek eddig semmije sem volt, ezentul ugyanannyi lesz, de aranyban. (Zajos derűtlenség.) Állandóan derűs hangulatban fejtegeti, hogy a közös bank nem védi meg a népet, a kisemberek anyagi előnyeit.

Baloghy Ernő,

országgyűlési képviselő magával ragadó hűvel bizonyította, hogy nem Magyarország

tartozik köszönettel a koronának, hanem megfordítva, számtalan alkalommal a nemzet mentette meg a trónt. Cholopy után most egy második gazdasági »szona«-t elé állították a nemzetet, ezzel szembe mi is egy másik »szonát«-t szerezünk. A bankhoz jogunk van, meg fogjuk csinálni. Ehhez minden magyar egyetemesül, közreműködésére van szükség. — (Helyeslés.)

Dr. Polónyi Dezső,

orsz. képviselő köszönetet mond Batthyány Pál főispánnak (Viharos éljenzés) azért, hogy módot adott ahhoz, hogy képviselői köteletségük egy csekély részét Zalamegyében teljesíthessék. Azt fejtegeti hosszasan, hogy 1848. március 15-12 pont tiz pontja már teljesült, a másik két pontra vonatkozólag pedig Kossuth Lajos szavai szerint a nemzet tartja kötelességének ezen jogok érvényesítését követelni. Hevesen támadja a 67-eseket, az alkotmánypártot és a néppártot, melyek jogaink érvényesülésének az osztrákoknál is nagyobb kerékkötői. A kvóta emelésében a hatvanhetesek beszédük már a nemzeti jogok érvényesülésének ellenértékét. — Bizonyítja, hogy a paktumot nem misztergük meg, hanem azt már a másik fél megszegte. A hatvanhetesek gyaláznak bennünket, de azért egyre ajánlkoznak, hogy a hatalomban osztrákoknak veünk.

Gaal Gaszton,

orsz. képviselő Somogyvármegye üdvözlését tolmácsolja. Legyünk tisztában azzal, hogy küzdelem lesz, mert küzdelem már van. Négy éve a király kijelentette, hogy a vezényszó kérdésében nem enged bele szólul mert ez tisztán az ő felségjogaihoz tartozik. Most a bankot ellenzi, bár nozza való jogunkat elismeri. Akkor nem ismerte el jogunkat és azért ellenkezett, most elismeri és azért ellenzi. (Tetszés.) Legyen tiszta munka: vagy éljünk alkotmányosan, vagy áljún ki nyitva a császár, kergessen bennünket a pokolba és uralkodjék a katonával, de nyitva. (Zajos helyeslés.) Figyelmeztet arra, hogy a nemzet első kísértésnek lesz kitéve. Új választások következnek és fognak mindent igényt a nemzetnek, csak szabadságot nem. (Élénk helyeslés.) Az ország sorsa ismét a nép kezébe kerül és ha a nép nem válogatja meg az emberét, akkor elvesztünk. Kéri az Isten, világosítsa fel a nép lelkét, hogy megismerje a hazudozókat és csak oly embereket bizon meg, kik a független Magyarország ideáljának megvalósítására törekszenek. (Viharos éljenzés.)

Eitner Zsigmond,

orsz. képviselő »Testvéreim!« megszólítással kezd nagyhatású beszédét. Hivatkozik az aezopusi mesére, mely szerint a fák adják a nyelvet a fejszének, mellyel kiirtják a fákat. Szintén új választások esnetőségével foglalkozik és figyelmeztet arra, hogy csak olyan képviselőket küldjenek a parlamentbe, kik nemzetirő munkára nem kapusok. Nemcsak bankkérdésről, hanem az alkotmány megvédéséről van szó. Jogaink teljesítését megtagadják, de azért egyre újabb követeléseket támasztanak velünk szembe. Megemlíti az új katonai költségvetést. Ezeket az adózó nép nem bírja el, ha teherviselési képességét is nem növelik. Új küzdelem indul. Kívánja, hogy a nemzet csatlakozzék azokhoz, kik a haza függetlenségéért dolgoznak. (Zajos éljenzés.)

Csizmazia Endre,

mint a parlamentben a nép akaratának akar engedelmeskedni, s nem bécsi parancsokat. Nem milliók vannak egyért, hanem egy van a milliókért. A szabadeivü párt 40 esztendő alatt nem tett semmit a népert. Ez a kötelesség mi ránk vár és az is, hogy Magyarország függetlenségének sobrárt vissza helyezzük előbbi talpatára. A függetlenségi pártunk történelmi hivatása van. Tisztában vagyunk azzal, hogy nehéz akadályokat kell leküzdeni, de az önk bizalma erőt ad hozzá. Erősen támadja a néppártot, mely feleket

tendenciákat vlassa a politikába. Egyesüljünk mindnyájan a nép jólétéért és a hazá boldogságáért. Mal lelkesedésük tüstét vigyék haza, s otthon élcségyessék, mint a rómalak a Veszta tüstét. (Zajos éljenzés.)

Markos Gyula anekdotái.

Markos Gyula orsz. képviselő szintén a nemzetnek az önálló bankhoz való jogát fejtegette s állításait frappánsan találó élcségyekkel világította meg. Ezek közül néhány kevésbé erőset itt közlünk:

Ha bennünket adóért megexekváltanak, mi is megexekváltjuk az osztrák császárt a magyar királlyal a királyi esküért.

Hogy miért nem várhatunk tovább az önálló bankra? Amiórt az áldott állapotú asszony sem várhat kilenc hónapnál tovább. Mi már 40 éve terhesek vagyunk.

Valamikor ő segítete nyeregre a Zichyeket. Az Irás egyik helye szerint az Isten megbánta, hogy teremtet; ő is megbánta, hogy segített megteremteni a néppártot.

Üdvözlük a vezéreket.

Beszélt még röviden dr. Kalmár Antal, a kiváló közjogi író, s utána dr. Hajdu Gyula szélesen megalapozott, mindenre kiterjedő beszédében összefoglalta a hallottakat. A magas lendületű beszédet többször a közönség szünni nem akaró zajos helycségyése szakította meg. Indítványára a népgyűlés a közölt határozati javaslatot elfogadta és Kossuth Ferenc országos pártelnökönek a következő üdvözlő táviratot küldte:

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt f. hó 26-án az önálló bank ügyében tartott népgyűlése alkalmából lelkesedéssel és bizalommal üdvözlök Nagyméltóságodat, erőt és kitartást kíván, hogy igaz ügyünket hazánk üdvére mielőbb diadala vihessen.

Justh Gyulát, Batthyány Tivadar gróft és Holló Lajost a következő szövegű táviratokkal üdvözlötte:

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt f. hó 26-án az önálló bank ügyében tartott népgyűlése alkalmából bizalommal és lelkesedéssel üdvözlök Nagyméltóságodat (Méltóságodat ill. Nagyságodat), s a nemzet gazdagsági függetlensége kivívásában kifejtett óriási munkájában tántoríthatatlan kitartással egyesült, megalkuvást nem tűrő küzdelemre szilárd elhatározással készen áll.

A népgyűlése számos üdvözlő sürgöny jött, melyekből a következőket közöljük:

Mint ahogy nagy sajnálatomra 26-án, Kolozsvárott lévén elloigia, népgyűlésükön személyesen meg nem jelenhettek, ez uton bátorukodom tiszteit elvárataimat legmelegben üdvözlök, akkor midőn hazánk függetlenségének zászlója körül csoportosítják a magyar hazafiakat. Az ország gazdasági függetlensége elsőrendű életkérdése a magyar népnek, amely mellett küzdeni magasztos feladat. Szívből üdvözlök tiszteit elvárataimat.

Batthyány Tivadar.

Később vett megtszítelő sürgönyükre bár nem mehetvük, csak arra kérem, legyenek következetesek meguktartásukban ahöz, amivel egy nemset magának tartózik.

Telcsy Arvéd.

A népgyűlés a legelcségyebb határozatban 5 órakor oszlott szét.

Kossuth Ferenc a királlynál.

A képviselőházat október 5-ig elnapolják.

A bankbizottság javaslata

Táviratok és telefonjelentések.

A politikai válság zavaraiiban uj helyzetet és uj kilátásokat teremt az, hogy Kossuth Ferencet, a függetlenségi párt elnökét meghívták királyi kihallgatásra. A válságnak oly nagy jelentőségű ténye ez, hogy Kossuth kihallgatásának idejéig semmiféle állásfoglalás nem történik, a képviselőház sem ülés, nehogy e kihallgatásra befolyásoló hatással legyen. A politikai válság mai tényei mind összefüggenek Kossuth audienciájával, ami rá világít ennek döntő fontosságára.

Ma a következő távirati híreket kaptuk:

Budapest, szeptember 27.

A függetlenségi párt intő bizottsága ma délelőtt ülést tartott, melyen Kossuth Ferenc közölte, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök jelentése szerint a király Kossuthot, mint a függetlenségi párt elnökét legközelebb kihallgatáson fogadja. Nem lenne helyénvaló, ha e kihallgatás előtt a párt bármely tekintetben állást foglalna, ezért indítványozza, hogy holnap a képviselőházat október 5-ig napolják el. Az értekezlet ezt az indítványt elfogadta és ebből kifolyólag Justh Gyula házelnök holnap a képviselőházat minden indokolás nélkül október 5-ig el fogja napolni.

Az intő-bizottság ülése előtt Justh Gyula lakásán. Justh Gyula és a hozzá közel álló képviselők értekezletet tartottak.

Budapest, szeptember 27.

A képviselőház bankbizottsága Batthyány Tivadár gróf elnöklésével ma ülést tartott, melyen Batthyány gróf indítványára elhatározta a bizottság, hogy a bankkérdésben hozott régebbi határozatát holnap a képviselőház elé terjeszti. A határozat előterjesztésével Holló Lajost bizták meg.

Zalaegerszeg vasutat épít.

Városi közgyűlés.

Saját tudósítónktól.

Zalaegerszeg város képviselőtestülete 23-án délután rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozata fel volt véve a zalaegerszeg—zala-lövői vasut kiépítéséhez kért hozzájárulás megszavazása is.

A zala-lövői vasut ezidőszertint kiépítése mellett és ellen sok fontos argumentumot hoztak fel azóta, hogy a terv aktuálissá vált. Az engedélyes kérvénye keresztülment a bizottságok retortáin, megvitták a kérdést a helyi sajtóban is; de annak dacára, hogy sokan voltak, akik a kért 100.000 kor. segély megadását eleve ellenzték, még többen, akik a 25 kilométeres vonalra ezt az összeget soknak találták, a képviselőtestület mégis majdnem egyerteiműleg megszavazta a 100.000 koronát.

A tanács azt javasolta a közgyűlésnek, hogy az engedélyes által kért 100.000 koronát oly feltétellel szavazza meg, hogy az uj vonal kiépítésével egyidejűleg a kislaludi fűtőház Zalaegerszegré áthelyztessék s ha netán azért a városból anyagi áldozat követeltetnék, a fűtőház áthelyztéséhez adandó hozzájárulás a 100.000 körönából levonatik; az uj vasut igazgatóságában egy hely a város polgármestere részére fentartassék s Zalaegerszeg—Körmend között közvetlen összeköttetés létesítessék.

A tanács javaslatával szemben Udyvady Vince azt igyekezett bizonyítani, hogy a zala-lövői összeköttetés nem elégti ki Zalaegerszeg város közgazdasági érdekeit, mert az elsősorban Zala-lövő, azután Körmend emelkedésére fog vezetni s a vidék lakosságának, birtokosainak érdekeit szolgálja. — Az uj vonaltól nem vár a városra nézve számottevő közgazdasági hasznot. Zalaegerszeg érdekeit csak egy fővonallal elégíthetné ki, amely egyrészlől Keszthelyen keresztül a balatonparti vasutal, másrészt Szentgotthárdon keresztül a Gráz-felé fuító vasutal kapcsolná össze. Ha pedig a zala-lövői vicinális vasutat kiépítjük, örökre elcsúszunk attól, hogy ezek az összeköttetések létesüljenek, mert a helyiérteklü vonalak megváltása aránytalanul megdrágítaná az elsőrendű pályák kiépítését. A kért 100.000 koronát a vonal hosszához és építési költségeihez képest soknak tartja s tekintettel a város sulyos anyagi viszonyaira és a polgárság nagy terheire, a hozzájárulás megszavazását ellenzi.

Dr. Thassy Gábor a segély megszavazását kéri. Meggyőző érvekkal bizonyítja, hogy az a város közgazdasági viszonyaira nagy befolyással lesz, mert Zalaegerszeg forgalmának biztosít egy nagy vidéket, a népességet szaporítja s emeli az ipart és kereskedelmet.

Dr. Berger Béla felszólalásában a vasutak építésének nehézségeit tárta fel s arra a következtetésre jut, hogy az elsőrendű vonalak kiépítése utópia, arra várni nem lehet s hogy a kért hozzájárulás nem sok, a városnak ezt az áldozatot meg kell hozni.

Dr. Csák Károly szintén a tanács javaslata mellett szólt fel, de azt a módosítást javasolja, hogy a segély feltétlenül kikötessék, miszerint a vonal tényleges kiépítése két éven belül megkezdendő.

Dr. Korbay Károly polgármester a névszerinti szavazást elrendelendő, a tanács javaslata — Dr. Csák Károly módosításával — 54 szavazattal 3 ellen elfogadottat.

Az öreg kuruc halála.

Thaly Kálmán meghalt.

Saját tudósítónk távirata.

Fővárosi tudósítónktól a következő táviratot kaptuk:

Budapest, szeptember 27. A trencsénmegyei Zablal faluból Polyák Béla orsz. képviselő táviratilag bejelentette Justh Gyula képviselőházi elnöknek, hogy Thaly Kálmán, ki nála vendégségben volt, ott az éjjel váratlanul meghalt.

Thaly Kálmánnal a magyar politikai élet rendkívül érdekes és tartalmas alakja hunyt el. Mint politikus élte végéig a függetlenségi párt tagja volt s később alelnöke, majd-tiszteletbeli elnöke lett a pártnak. Politikai működésével tartalmasabb és mélyebbre ható történelemtudományi kutatásokat végzett s különösen a kuruc idők emlékeinek felkutatásával és megőrzésével, a Rákóczi-korabeli események felderítésével szerzett nagy érdemeket. A nagy obstrukció óta a politikában ritkán hallatta szavát. Benne pártatlanul tiszta hevületű függetlenségi politikust vesztettünk el.

Thaly Kálmán Debrecen város I. kerületének volt orsz. képviselője. 1839-ben született Komárom megyében. Az egyetemen a jogi és bölcsészeti szakokat hallgatta. Eleinte szépirodalommal is foglalkozott, azután történelmi tanulmányokra adta magát. Sokáig lapszerkesztő volt, majd középiskolai tanár lett. Ez időtől foglalkozott behatón a kuruc időkkel és erről több önálló művet írt. Levelező tagja lett az Akadémiának, majd bucsut mondott a katedrának s a honvé-

A kiváló bór- és Nitrogén győgytorrás

SALVATOR

vesz- és hályog-szójaknál, hóvándyúknál, szem- és fülbetegségeknél és különösen hatékonyan alkalmas a kórházi betegségek gyógyítására.

Készítők: Dr. Károlyi István és Dr. Károlyi József, Budapest, V. kerület, Rákóczi út 10. sz. alatt.

delmi miniszteriumban osztálytanácsos lett. Később ezt az állását is otthagya s ez időtől fogva mint a történelmi társaság titkára és a Századok szerkesztője kiválóan tanulmányainak élt. Tudományos működéséért több külföldi akadémia levelező tagjává választotta és a külföldi udvarok érdemrendekkel tüntették ki. 1899-ben Konstantinápolyban fölfedezte II. Rákóczi Ferenc hamvait és azóta a homvak hazaszállításáért egyre agitált, mint tudjuk, eredménytel. Kossuth Lajos 90. éves születésnapjára a 28 függetlenségi képviselőből álló üdvözlő küldöttséget ő vezette Turinba. Az ezereves kiállítás rendezésében igen nagy része volt, amiért az ezredévi nagy aranyéremmel tüntették ki. A kolozsvári egyetem 1896-ban a bölcsészeti tudományok tiszteletbeli doktorává választotta. 1901-ben a király a szent István-rend lovagkeresztjét adományozta neki.

A legmakacsabb köhögés

ugy fiataloknál, mint öregeknél, valamint egyéb melibántalmak, gyorsan megenyhülnek a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

által. Néhány kevés adag teljes megelégedésére fogja ezt Önnek is bebizonyítani.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer végigjött — a halászt — kérjük figyelembe venni!

A SCOTT-féle EMULSIÓ

utolérhetetlen hatása alkatrészeinek világhírű tisztaságán és erején alapszik, és a SCOTT féle tökéletesített eljárás által az a leggyengébb gyomorra nézve is megemészthetővé tétetik.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy üveget üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerben.

Hirek.

Lisziák Lajos temetése.

A megtagadott bucsuztató.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap temették Kotor községben Lisziák Lajos elhunyt katori plébánost. A temetésen óriási részvét nyilvánult, de azért az nem volt ment minden zavartó elemtől. Ugyanis a temetés szertartást Peczek György tükaszentgyörgyi plébános, c. kanonok végezte, aki haragudott Lisziákra magyaros érzelmei miatt és iránta való ellenszenvének kifejezésétől a temetésen sem tartózkodott. Peczek a halottnak sem bocsájt meg.

A népszerű plébános temetésére óriási község gyűlt össze Muraköz minden részéről. Tizenhat katolikus pap jelent meg ornatásban és kívülük világi öltözetben ott volt még Rosos murakeresztúri apát is. Az összes szomszéd község lakói, a környék több notabilitása kísérték utolsó útjára az elhunyt plébánost. Ravatalát a templomban állították fel rengeteg sok koszorú között.

Kinos megbotránkozást keltett még a papság körében is az, hogy a bészentelést Peczek c. kanonok végezte, Golub plébános a papárság nevében elavarta bucsuztatni az elhunytat, ezt azonban Peczek a ravatalnál, később pedig a sírnál is megtiltotta azaz az indokolással, hogy a bucsuztatót Lisziák nem is érdemelte meg, mert nem úgy viselkedett, mint kellett volna. Ezzel Peczek bizonyára Lisziák Lajos magyaros érzelmeire céloz. Peczek megatartása oly nagy felháborodást keltett, hogy az elhunyt huga így lakadt ki a sírnál:

— Ha tudná szegény bátyám, hogy Peczek áll mellette, felrugná a koporsója födelét.

A gyászoló község ilyen hangulatban osztott szét.

A gyermekért, aki nincs.

Egy asszony öngyilkossága.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas és sokak előtt teljesen érthetetlen öngyilkosság történt szombaton a katoralsódomború vasúti állomáson. Matus Ferenc jómódú domború gazda a legszebb egyetértésben élt a feleségével, kit leánykori nevén Petrac Máriának hívtak. Mi sem zavarta boldogságukat, csak egy kívánságuk maradt teljesíthetetlenül a sorstól, az, hogy nem született gyermekük. Ez az asszonyt nagyon elkedvetlenítette, úgy hogy az utóbbi időben már szinte a buskomorság jelei mutatkoztak rajta. Senkinek sem tűnt fel, hogy az asszony pénteken meggyónt, este azonban eltűnt hazulról és férje hasztalan várta egész éjszaka haza. Szombaton hajnalban aztán az asszony rettenő öngyilkosságának kelt híre a faluban. A kanizsai vonat szombaton reggel 5 órakor a katoralsódomború állomáson elgázolt egy nőt, kit a felismerhetetlenségig összeroncoltak és fejét levágtak a vonat kerekkel. Az azonnal megindult nyomozás megállapította, hogy öngyilkosság történt, s az öngyilkos pedig nem volt más, mint a hazuról elhunyt 45 éves asszony, Matus Ferencné, kit kétségtelet, hogy magtalansága kergetett a halálba. Onthon aztán megtalálták a szerencsétlen nő végrendeletét is, melyet a gyónás után írt, s amelyben minden vagyonát férjére hagyta.

— A zalamegyei népgyűlések. A zalamegyei függetlenségi és 48-as párt vezetői gének közlése szerint a Zalaörszék október 3-ára tervezett népgyűlést bizonytalan időre, az alsólendvai népgyűlést pedig október 10-ről 31-re elhalasztották.

— Látogatás a Zalánál. A tegnapi függetlenségi népgyűlés alkalmából illusztris vendégei voltak a Zala szerkesztőségének. Batthyány Pál gróf főispán a megyei pártvezetőséggel: Bosnyák Géza elnökkel, dr. Thassy Gábor megyei főorvossal, Izsó Ferenc ügyvéddel, dr. Marik Pál zalamegyei és dr. Mindszenti Mihály vas megyei főispáni titkárokkal, Tancos Lajos földbirtokossal a délelőtti folyamán látogatásukkal megtisztelték a Zala szerkesztőségét és a déli fogadásig itt tartózkodtak. Kísérőtükből voltak: ifj. Czukel-Lajos párttitkár, dr. Csák Károly, Fangler Béla, dr. Briglevics Károly megyei tisztviselő, kikhez még Kanizsán Viosz Ferenc főszolgabíró, dr. Szigethy Károly és dr. Pillitz Soma csatlakoztak. Az illusztris vendégeket a szerkesztőségben Eperjesy Gábor, a Zala részvénytársaság elnöke, Pongor Henrik társelnök, Fischel Lajos igazgató és Nagy Samu a Zala felelős szerkesztője fogadták. Batthyány gróf főispán nagy érdeklődést tanúsított a nyomdávalattal ügyei iránt és a távozaskor Fischel Lajos igazgató előtt elismerését fejezte ki a vállalat gyors felüldülése felett.

— Gyászrovat. Özv. Csémpesz Józsefné szül. Horváth Rozália 78 éves korában meghalt Letenyén. Az elhunyt örökét holnap, 28-án temetik Letenyén. Az elhunytban, kinek halálhíre nagy részvétet kelt, dr. Csémpesz Kálmán letenyei ügyvéd édesanyját gyászolja.

— Személyi hír. Bogár István, a szombathelyi VI. számú kataszteri helyszínelési felügyelőségnek királyi kataszteri becselő biztosa ma megérkezett Nagykanizsára, hogy a napokban megkezdődő kataszteri helyszíneléseket végezze. A becselő biztos 1. hó 30-áig a kataszteri hivatalban becselő munkákkal foglalkozik, 30-án, csütörtökön pedig részt vesz a Király utca végétől a Magyar-utcai rétek irányában meginduló helyszínelésekben.

— Kinevezés. A pénzügyminiszter Gergely Sándor zalaegerszegi adóhivatali gyakorlatot ideiglenes minőségben adóhivatali kinevezte.

— Kinevezés a vármegyén. Gróf Batthyány Pál főispán lovag Ahabahs Sándori tb. szolgabíróvá nevezte ki s az alsólendvai főszolgabírói hivatalhoz osztotta be.

— A szerelmes Margitka. Milkovics Margit kieszközelt 17 éves cselédleány Keszthelyen szolgált. A leány szívét meghódította egy ottani legény, aki váltig ígérte, hogy mihelyt alkalom nyílik rá, feleségül veszi. Milkovics Margit várt türelmesen, mert megbízott udvarlójának szép szavaiban. De hiába várt. Senki sem tudja, hogy mi történt minap közöttük. Milkovics Margit hirtelenül rosszul érezte magát és haza kivánczolt a szülői házhoz. Onthon orvost hívtak, akinek beismerte, hogy szerelmi bánatában gyufaoldatot ivott. Ellenmérget alkalmaztak, de már későn volt. A leány kiszendvedt öreg szülői síratják a szerelmes leányt.

— „Októbernek első napján...” Pár nap még mindössze és a hideg-rideg nagy kaszárnyák újra megtelnek a napfényes paraszti fiukkal. A nóta ugyan csak az egyéves önkéntesekre illik szó szerint, pedig aligha azokra készült, mert csak azoknak kell elcséjén berukkolniok. A három éves komisz bakák meg a két esztendőse bonvédek csak 7-én vonulnak be, míg 5-én körülbelül 400 pórtartalékosal telnek meg az év nagyrészében üresen álló gymnáziumi és temető melletti laktanyák. Ezek a rendező fiuk mindössze 8-beti kiképzésben részesülnek, s mire az első fagy megjön, vagy az első hó leesik, ők már ismét boldogan élvezik a szép citli diét örömeit.

— A szépség hatalma. Nehéz az erény utja. Legalább ezt a sarokvetet látszik igazolni a szép Kálóczi Margit szentbalázsi származású cselédleány esete. Azt mondják a hozzáértők, hogy a leány nagyon szép, de nagyon erényes. A szépsége számos udvarlót szerzett neki, de ugylátszik a külső szépség mögött márvány szív lakozik. Kálóczi Margitnak nem kell egyetlen egy férfi sem. Hasztalan ostromolták az epedő legények a érésselel, ígéretekkel ő nem hajlott a csábító szókra. De az akció reakció szül, mondja egy másik sarokvet. A leány elutasító viselkedésének is meglett a maga következménye. A legények nem túrték soká a megalázást, erősebb eszközökhöz fordultak tehát, mint a mézes mázas szók és a szép cselédleányt uton-útfelel verték, pofozták lakásáig. — Tegnap délután is egyik udvarlója idomította az erényét féltő szegény leányt a korzó közepes közepén. Míg lejjebb a piacon ezernyi embertömeggel előtt a képviselők szónokoltak, addig emitt Dorvalics Rezső Merkurgyári munkás egy kisebb csoportot szórakoztatott attrakcióival. Mint egy sarokba szorított veréb, szűkült a szegény cselédleány a durva férfi előtt, ki a főút közepén támadt rá, míg nem a rendőr őrszem végét vetette az utca mulatságának és a brutális legényt lefűlelte. A rendőrség celine testi sértés miatt eljárás indított.

— Réményteljes esemete. **Vosits Nándor**, egy délvasuti alkalmazott mindössze tíz éves fia a legnagyobb reményekre jogosítván indul el az élet rögs pályáján. A fiu iskolakerülővé lett a csavargó fiuk társaságában, s bár srűlöl beíratják az iskolába, oda még erőszakkal sem lehet elvinni. Tegnap aztán kiderült, hogy a fiu lop is. **Buzási József** bentenek a József főherceg-uti lakásáról eltűnt egy pár cipő. A rendőrség kiderítette, hogy a tettes **Vosits Nándor** volt, ki a lakásba egy csavargási körútnán tért be és azért lopta el a cipő, hogy azzal pénzt szerezzen magának. A rendőrség letartóztatta a rossz hajlamu gyereket, aki ellen azonban serdületlen kora miatt nem lehet büntető eljárást indítani, s így rövidesen az állami javítóintézet lakója lesz.

Jó Pajtás. Sebők Zsigmond és Benedek Elek új képes gyermeklapjának első száma, melyet mindenféle nagy érdeklődéssel vártak megjelent a nyitáskor, mint kiállításának szépségével még az ugyancsak felelőgázott várakozásokat is felültulja. Kedves, ötletes czinképe hamar ismertté fog válni minden gyermekes családban. Az első kö-zötő szót nagy-névű óz költőnk, **Lévay József** mondja egy szép versében a gyermekekhez. A szerkesztőség programja egy minden tekintetben elsőrendű gyermeklap prospektíváját nyitja meg. **Rákosi Viktor** kedves vidám történetet mond el. **Sebők Zsigmond** három cikket is írt: **Dömötör Dömötör** czimmel folytatja híres **Mackó-történetek** tréfás sport-cikkeket is ad a gyermekeknek példaképek állítja **Zrinyi** a költő gyermekkorát. **Molnár Ferenc** pompás bohózatot írt, amelyet a gyermekek nevesek mulatsággal olvasnak, hanem el is játszhatnak. **Benedek Elek** magyaros ízű, nemes lendületű regény közlését kezdi meg. **Verset** **Lipsey Ádám** és **Lampérth Géza** írtak. **Schöpflin Aladar** pedig a gyermekeknek kedves formában cikket írt a repülőgépekről. A sport-rovatban **Mannó Militáris** a híres sportman mond el érdekes dolgokat. **Érdekes** regények egészítik ki a szám tartalmát s bizonyára nagy hatást fognak tenni azok a szokatlanul értékes és nagyszámu díjak, melyek a regények megjelenté-
k számára vannak kitűzve. **Harminez** díj van: Az első a Magyar Hírekírók 55 kateses gyűjteménye 220 korona értékben, második díj **Benedek Elek** Kis Könyvtárának teljes gyűjteménye 60 korona értékben. Nagyon szépek az illusztrációk: egy bájos önálló kép. **Tull O** ön műve s ugyane művész nagyszámu szöveg illusztrációja. Gazdagragához képest valóban csekély a „**Jó Pajtás**” előfizetési ára, egész évre 10 korona, fél évre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Az előfizetési díj a következő címre küldendő: a „**Jó Pajtás**” kiadóhivatala, **Franklin-Társulat** Budapest, IV. Egyetem-utca 4. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal barkinca, a ki kér.

— **MAYER KAROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvri rozó és plissirozó gyára **Nagykanizsa**, **Kölcsei-utca 19.** — **Elváltai szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.**

A szigeti véres bucsu.
Egy pofon — egy emberélet.
— Saját tudósítónktól. —

A múlt héten bucsu volt a zalamegyei Szécsiszigeten, misével, táncsal és vérral egybe kötve. A mise természetesen az istenházban folyt le, ellenben a tánc és a vérengzés a Mayer féle kocsmában.

Szécsiszigeten még nem esett meg bucsu vér nélkül. A verekezés éppen úgy bosszúartozik a szécsiszigeti bucsuhoz, mint a báboesátor vagy bármilyen más.

Estig nem történt semmi. De este annál több. A dolog úgy történt hogy a Mayer féle vendéglőben mulatságot tartottak. Ugy 8 óra tájban betért oda **Szabó István** uradalmi kocsi. Egy pohár sört kért és nézte a táncosokat. A nézők között volt **Szabónak** a mostohanóvére is, egy mankós, nyomorék leány, akit az egyik legény, **Kondákor Imre** durva tréfából táncra kért fel. A béna leány nem ment, mire **Kondákor** erőszakoskodni kezdett.

Est látva **Szabó**, mostohatestvérének védelmére kelt. Rápirított **Kondákorra**:

— **Bizonyág**, amit te teszel!
Kondákor erre valami nagyon durvát mondott a nyomorék leányra, mire **Szabó** arcul ütötte a kötekedő legényt.
Erre előkerült a bicaka. A bicakát **Kondákor** fogta és teljes erővel **Szabó** hasába dőlte, úgy hogy a belek nyomban kifordultak. **Szabó** pedig egy rémes kiáltással holtan összerogyott. — A zene elhallgatott, a kacsaj megfagyott az ajkakon s a gyengébb idagzetűek ijedten menekültek a véres tett színhelyéről. Csakhamar jöttek a csendőrök, akik a gyilkos **Kondákor**ot letartóztatták.

Táviratok és telefonjelentések.
Megzavarták a temesvári bankgyűlést.

Temesvár, szeptember 27. Az önálló magyar bank ügyében tegnap délután **Holló Lajos** és számos képviselőtársa jelenlétében tartott függetlenségi népgyűlést a szociálisták megzavarták. Már a vége felé járt a népes gyűlés; éppen a határozati javaslat elfogadása volt programmon, midőn nagy csoport szociáldemokrata munkás botokkal felfegyverkezve be-
rontott a terembe, hol a népgyűlést tartották és viselkedésükkel lehetetlenné tették a gyűlés folytatását. Az erőszakos fellépéstől megzavart közönség nagy tolongással hagyta el a termet.

Az ötvenkilencedik Kossuth szobor.
Pécel, szeptember 27. Tegnap délután leplezték itt nagy népiömeg jelenlétében **Kossuth Lajos** impozáns ércszobrát, mely az ötvenkilencedik Kossuth szobor az országban. A szoborleplezési ünnepélyen jelen volt **Kossuth Ferenc** is.

Elkobozták a Népszavát.
Budapest, szeptember 27. A budapesti kir. törvényszék ügyészségének indítványára a vizsgálóbíró a **Népszava** vasárnapi számának elkobzását rendelte el. Az elkobzásra az a cikk szolgáltatott okot, melyben a lap felhívást intézett a munkásokhoz, hogy a ma, hétfőn estére tervezett tüntető felvonulást a rendőrfőkapitány tilalma ellenére is tartásuk meg.

Vasquez Italia férje agyonlőtte magát.
Budapest, szeptember 27. **Vasquez Lajos** gróf, **Vasquez Italia** Moullenne operatőreszkésző férje, az egykori ulánusfőhadnagy, ki már rég óta szervi szívbajban betegeskedett, tegnap este karosszékebe ülve föbelötte magát és meghalt.

Vera Violetta operette 3 korona. Zongora és énekhangra. o o o o
Elvált asszony operette 2 füzetben zongora és énekhangra. 6 korona o.
A Krém gyerek (Dal a jobb társaságról.) Zerkovitz Bélától. Ára 1.80
Honi bá honi baj (Legujabb kuplé.) Zerkovitz Bélától. Ára K 1.80.
Erdészleány operette zongora és énekhangra. Két füzet ára 6 korona o o

Raphael Sischel Sülöp Sia könyvkereskedésében. Nagykanizsán.
Vidékre az összeg előzetes be- küldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Közgazdaság.
Értékpapír tőzsde
— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)
A Pestii Magyar Kereskedelmi Bank nyughalmi állásának jelentése:
Magyar hitelrészvény 770.25. Osztrák hitel részvény 663 — 1/2, magyar koronárakék 91.90. Kereskedelmi bank részvény 3480 —. Balgótartalmi közönség részvény 695 — Rimamurányi vasúti részvény 609 — Ária tengerhajózási részvény 440 —. Hazai bank részv. 782.50
A gabonaüzletről.
(Távirat.)
Budapest, szeptember 27.
Készáru-üzet.
Buza 10 fillérrel magasabb.
Határidő-üzet:
Buza 1909 október 14.09 Buza 1910. április 14.09. Rozs 1909 október 9.72. Rozs 1910. április 10.96. Zab 1909. október 7.48. Zab 1910. április 7.69. Tengeri 1909. szeptember —. Tengeri 1910. május 7.02.

339. szám. tk. 1909.
Árverési hirdetmény.
A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Haas Vilmos** nagykanizsai bej. kereskedő végrehajthatóknak **Steiner Samu** dióskáli lakos végrehajtható szervenvedett elleni 40 K. 80 f. tőke, ennek 1908. szeptember hó 16. napjától járó 5 százalék kamatai, 17 K. per. 9 K. végrehajtható kérelmi, 15 K. 30 f. mar megállapított és ezuttal 9 koronában megállapított árverési kérelmi és még felmerülő költségek iránti végrehajtható ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó és a dióskáli tő. szitkvbén 107. hrsz. pálinkaház s rétnek **Steiner Samu** illető fele részére 38 K. 643 hrsz. szegfalusi helyi erdőnek ugyanőt illető fele része 3 K. 50 f., 3541 hrsz. kálhegyi szántónak ugyanőt illető fele része 39 K. 50 f., 157 hrsz. belteki rétnek ugyanőt illető része 12 K., 1737. hrsz. berekaiji rétnek ugyanőt illető része 26 K., 1823 — a hrsz. nyíresi szántónak ugyanőt illető része 22 K., 2088 — a hrsz. rekken dűlői szántónak ugyanőt illető része 732 K. becsértékben, még pedig ezen ingatlanoknak **Steiner Samu** eltt, nehai **Steiner József** után illető egyegyed részére **Hoffman Rozália** özv. **Steiner Jozsefné** javára bekebelezett haszonélvezeti szolgálalmjog épsében a gyászával 1909. október hó 6-án délelőtt 10 órakor **Dióskáli** község háznál **Dr. Etlényi Géza** felmerési ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.
Kiküldési ár a fentebb kitett becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adjatik.
Az árverezni szándékozók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldötti kezébe letenni.
A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Nagykanizsán, 1.09. évi július hó 10. napján.
Gózony kir. trvszék bíró.

1285/1101. végreh. szám.
Árverési hirdetmény.
Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. L-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. III. 813/3 számú végzése következtében **Dr. Balázs Zsigmond** kanizsai ügyvéd által képviselt **Vestheim és Guth** nagykanizsai cég javára **Szauter Gábor** és neje **Kanizsai lakosok** ellen 47 K. 81 f. s jár. erejű 1.09. évi július hó 4-án fogantatott kielégítési végrehajtható utján felül foglalt és 720 koronára becsült 1 gőzmozdony, 1 cséplőgép, egy fűrészből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.
Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbírószék 1909. évi V. 530/2 számú végzése folytán 47 K. 81 f. tőkekövetelés, ennek 19.9. évi márc hó 10-ik napjától járó 5%, kamatai, 1/2, váltó díj és eddig összesen 37 korona 8 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig a netán fizetett összeg levonásával **Kiskanizsán, tornyoskőz 8. sz. házánál** leendő eszközökre 1909. évi szeptember hó 29. ik napjának ó. e. 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. L-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adtni. A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. L-c 120 §-a és a v. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.
Kelt Nagykanizsán, 1909. évi szeptember hó 15-ik napján.
Maximovits György kir. b. r. végrehajtó.

Ha elegáns **Napernyőket** **KK**
 Ha tartós **Esernyőket** **KK**
 Ha gyors **Áthuzásokat** **KK**
 És remek **Sé abotokat** **KK**
 akar vásárolni, forduljon a kizárólagos
NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETBE,
 a hol naponta ujdonságok a legtar-
 tósabb kivételben **olcsó árért** sze-
 rezhetők be — Pontos kiszolgálásért
 kezességet vállal 3121

Kreiser Alajos
 esernyő készítő specialista.

a Szarvas-szálló átellenében.
 Munka elvállalását csak személyesen,
 megbízottaim csak cégkártyám előmu-
 tatásával jogosultak.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli
gyógyhely a magyar Irgalmas
 rend tulajdona. Elsőrangú kénés hévívíz gyógyfürdő;
 modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-
 medence és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással hasz-
 nálatos az összes reumatikus- és idegbántalmaknál.
 Uszodák, hőlég-, szénasavas és villamos-fürdők. Ivó-
 belelegzési-kúra. Prospektus ingyen és bérmentve küld
 Az Igazgatóság.

A legjobb, az eddig itt hasz-
 nálatban volt bármely sze-
 net 50 százalékkal felülmúló

eibiszfalvi szén

kizárólagos eladási helyén,
Strém Károlynál, Kinizsi-
utca 7. kapható. Ugyanott
 előjegyzések elfogadtnak
 tűzifára, kocszra, porosz
 köszénre és barna szénre.

Telefon 127.

2773

Szőlő-sajtók, Gyümölcs-sajtók

• Berhules • hettős nyomószerszeggel hézi hajtásra

Hydraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munthatéesség számára

Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok,
bogyózúzó-gépek.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és
 kocszra szerelve. Lé-sajtólók, bogyo őriök.

Aszaló készülékek, gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-
 hámozó és vágó gépek. — Szabad, önműködő, hordozható
 és szállítható »SYPHONIA«-permetezőzők szőlők, gyümölcs,
 fák, komló és szegecs permetezésére. **Szőlő-ekék** gyár-
 tatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességgként
 legújabb szerkesztés szerint

Mayfarth Ph. és Társa

gazdasági gépgyár, vasöntője és gőzhőmotor által
 BECS, 17/1. Taborstrasse 71. — Kitértelre 820 arany, szét árammal stb.

Részletes árajegyzéket ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárúsitók keresztnak.

Bármely magyar és külföldi

napilapra

hetilapra

folyóíratra

divatlapra

megrendeléseket elfogad:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Aki rendeléseit ezekre itt eszközli,
 az csak időt és pénzt takarít meg.

Palkó Péter építő

Nagykanizsán, VI. ker. Varazdó-u. 83. (Szájál ház.)

Elvállal minden új épület emelését
 és tatarozását szolid árak mellett. Kül-
 ségvesztést és tervet díjmentesen ké-
 szíték. Levélbeli értesítésre személye-
 sen megjelenek, vagy levélben vála-
 szelök. A n. é. közönség bizalmát kérem.

Hirdetéseket

felvesz a

Zala Hirlapkiadó
 és Nyomda Rész-
 v. v. ényvénytársaság
 Nagykanizsán.

Egy három szobás lakás

mellékhelyiségekkel, verandával, Csengery-ut 87.
 szám alatt azonnal vagy november 1-ére kiadó.
 Bővebbet ugyanott a vendéglőben. 3142

Német nevelő

1-2 gyermek mellé azonnali belépésre
 állást keres. A francia nyelv és zongora alapját
 is tanítja. Címe megtudható Fischel Fülöp
 Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Rumkereskedelem

2464

Gessler Siegfried császári és kir. udvari szőlő-
 itó, Altvater likőr gyáros Budapesten és Jägendorf-
 ban, feltétlenül megbízható „Savanna-rum” és
 Manila-rum védjegyzett nevekkel olyan különle-
 gességeket bíz forgalombb, melynek jósága és
 kellemes íze a legkényesebb ízényeket is kielégíti.

AZ ANGOL

Liliom Szappan

Fénylő vagy vörös arcbőrnél, bő-
 rhámlásnál, bibircsek (wimmerlik) és
 mitesszerek ellen, gyors és biztos hatása.

1 darab 80 fillér.

Kapható a főraktárban:

Drogeria a „vörös kereszt”

Nagykanizsán.

Faeladás.

Hárosberényi uradalmi erdészethez tartozó

borjújárási erdő részben 561 szál és

a birka járási erdő részben 1334 szál

Tölgygyüfa

kerül eladásra.

Felkéretnek az érdeklődők, hogy erre vonatkozó zárt
 írásbeli ajánlataikat

folyó évi október hó 15-én délelőtt

10 órától 11 óráig

nyujsák be az említett erdőhivatalnál. — Később be-
 érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Becsérték 61,507 korona 90 fillér, melynek 10 szá-
 zaléka, mint óvadék ugyanakkor teendő le.

Felvilágosítással az uradalmi erdészeti mindenkor szí-
 vesen szolgál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Munkatársak, béli kimutatók és magán-
közremények soronként 50 fillér.
Előfizetési és reklámszerződés díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy hóra 1.- K.
Negyedévre 3.- "
Félévre 6.- "
Egész évre 12.- "
Postai átvételköltséggel:
Egy hóra 1.50 K.
Negyedévre 4.50 "
Félévre 9.- "
Egész évre 18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadótulajdonos:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponként este 6 órakor
kiszepnapok kivételével.

Kiskanizsai önértzet.

Nagykanizsa, szept. 28.

Miudenekelőtt örömmel jelezzük, hogy Kiskanizsa választópolgárai; — akik nehéz, válságos időkben mindig rendületlen hívei voltak a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak s csak a néppárti lobogónak hódoltak be később, — mivel igazán alaposan meggyőződtek arról, hogy a néppárt létszámában szemben éppenséggel nem felel meg a nevének, mert inkább császárpárt, mint néppárt, — elhatározták, hogy visszatérnek első szerelődékhez, a függetlenségi és negyvennyolcas pártokhoz. Midőn ezt őszinte örömmel jelezzük, egyuttal az igazság érdekében kijelentjük azt is, hogy tudomásunk szerint ennek a megterésnek a már említett elvi okon kívül egyéb oka még pedig személyi oka is volt; de ezt tisztán lovaságsságból nem firtatjuk és nem mérleljük. Tény az, hogy a kiskanizsai választópolgárok sok ügyes-bajos dolgok elintézése körül ismételt és erősen meggyőződtek arról, amit már régen kellett volna tudniok, hogy az igazi néppárt, a mely a nép érdekeit valóban a szívében viseli, — egyedül csak a függetlenségi és 48-as párt. Különösen fényesen meggyőzte őket erről vármegyénk főispánjának, Bathhány Pál grófnak magatartása, aki az ő sajátos érdekeiket igazán hathatósan támogatja. Elég az hozzá, hogy ami kiskanizsai testvéreink megint jobb meggyőződésre jutottak, és már a vasárnapon (26-án) tartott népgyűlés alkalmára dicséretes lelkesedéssel és nagy számban vonultak be. Sőt már délelőtt is kivonultak a Budapestről érkező függetlenségi képviselők elé, akik az önálló magyar bank igazainak hirdetésére jöttek le. Ámde itt a képviselők fogadtatásánál, illetőleg a kísérelő fogatokban való elhelyezésnél valami véletlen rendezési hiba, vagy közbejött zűrzavar miatt egy kis hiba történt. Megesett ugyanis, hogy a derék kiskanizsai polgárok nagy része lemaradt a kísérelő fogatokról; amit ők nagy megüdüléssel fogadtak. Sőt úgy halljuk, hogy az önértzeteket bántó, mert mellőzésnek látszó eset oly nagy elkeseredést kellett lelkükben, hogy közülök egy kettő e miatt örökre hátat akart fordítani a függetlenségi és negyvennyolcas pártnak. No hát ez a rémséges elkeseredés kissé tulhajtott.

Mert igaz, hogy ez a véletlen hiba olyan kriminálisan ivelődött be a kiskanizsai választópolgárokhoz a függetlenségi pártokhoz való visszatérési mozzanatába, mintha csak a legfurfangosabb néppárti koponya rendezte volna így az egészet; tehát kétségtelenül bántotta a kiskanizsai polgárokat; de azért ezt a gonosz véletlent nem szabad okul tolni előre, hogy egyszerre szétvágja a közeledésnek minden lehetőségét. Nem! Semmiesetre sem! Mi jól ismerjük a kiskanizsai önértzetet. Tudjuk, hogy a kiskanizsai polgárok nagyon érzékenyek. De azt is tudjuk, hogy most már, mikor a különböző családok őket a néppártból ugyancsak kiábrándították, — nem fognak hátat fordítani a függetlenségi lobogónak, hogy a magyarfaló Bécsfelé csináljanak frontot, csak azért, mert erre jó a *paraszt* is.

Horvát tanszéket Nagykanizsára.

— szeptember 28.

Lapunk egyik legutóbbi számában hírt adtunk arról az eseményről, hogy a pécsi felsőkereskedelmi iskola tanulói számára horvát nyelvi tanfolyamot rendeznek. Örvendetes esemény ez, melyből nekünk magyaroknak mint polgárokak mind pedig gazdasági életünk nézve előnyünk lesz. Az itt végzett ifjaknak horvát vizsgájk révén megnyílik az út Horvát-Szlavonországba és ennek által tartományokra egyaránt, hol hivatalokat vállalhatnak. Ha pedig mint iparosok vagy kereskedők szerepelnek, egyaránt fontos szolgálatot tehetnek a magyar hazának.

Valóságilag éheteleenség az, hogy mi magyarok úgy figyelmen kívül hagyjuk eddig ezeket a tartományokat. Ha az okkupáció után a sorral megelégedetlen magyarság figyelmét Bosznia iránt fordítottuk volna, Amerika helyett ideoha a magyarság jó része. Itt azután szellemi és anyagi főenyük révén vezetőszerepre tettek volna szert és ma az annexió után nem szenvedne kétséget Bosznia hovatartozandósága. De ami késik, az nem múlik, még most sem késő. A szépen fejlődő magyar iparnak legtermészetesebb piaca Balkán s elsősorban is Bosznia. Ha már most nekünk módunkban áll a katonaságon kívül magyar származású hivatalnokokkal is ellátni Bosznia-Hercegovinát, ezek a magyar iparnak olyan teret szereznek odalett, hogy jobb se kell. Ily módon azután oly mértékben megveti a magyarság a lábát odalent, hogy onnan ugyan ki nem kerget bennünket senki sem. És itt elsősorban a magyar társadalomnak kell talpra állania. Neveljük iskoláinkban is erre ifjainkat! E célt szolgálja a pécsi kereskedelmi iskola horvát tanszéke is. De a támasztott igényeket a pécsi kereskedelmi nem fogja kielégíteni. Az ő példáját másoknak is kell követni. Így elsősorban követnők kell a kiskanizsaiaknak. A horvát nyelvi tanyszek felállítására szükséges lenne nemcsak a kereskedelmi iskolában, hanem a főgimnáziumban is, mert a kereskedelmi érettség nem nyit utat a jogi egyetemre és így a politikai pályákra.

holott erre szüntén nagy szükség van. Horvát Szlavonországban és az annak által tartományokban minden magasabb állású hivatalnoknak kell tudni magyarul. Aki nem tud annak meg kell tanulnia.

Mily sok baj van a vasuti hivatalnokokkal is, kiknek kell tudniok magyarul is, meg horvátul is. Horvátul tudó magyarokat pedig nem rázhatunk le a fáról csak úgy, mint az érett almát, hanem ilyeneket nevelnünk kell. E célra pedig keresve sem találhatnánk alkalmasabb helyet, — mint a nagykanizsai gimnáziumot és kereskedelmi, magyar szellemben nevelik az ifjakat. Közél van Muraközhoz. A tanítványok egy része innen kerülne ki. Ők már bírják a horvát nyelvet s velük könnyen lehetne boldogulni. Közöttük azután azok a belsőaljai vagy kánizsai fiúk játszva sajátíthatnák el a horvát nyelvet, — mely nyelv képesitén őket a rájuk várakozó gyönyörű missió teljesítésére.

Ugy is az a panasz, hogy mindenki a hivatalnok pályára törekszik. Tényleg nálunk a sok tanult ember nehezen tud megélni. — Odalenn meg nagy szükség van magyar hivatalnokokra. Ime, a kiskanizsai gimnáziumból kikerült horvátul tudók nem fogják a magyarországi megélni nem tudó latinereket számát szaporítani, hanem nyelvismerteték révén lekerülnék oda, hol kapva-kapnak a magyar hivatalnokok.

Kanizsa főgimnáziuma és kereskedelmi iskolája egyenesen példaként állva tanítsa, hogy a horvát nyelv tanítása által előmozdítják a magyar-horvát közeledést, hogy a horvátországi és boszniai pályákra horvátul tudó magyarokat neveljenek.

Használnak ezzel az egyénnek, használnak vele a magyarságnak és ezzel célunkat elérjük.

Kozma Imre.

A függetlenségi párt egysége.

Kossuth Ferenc beszéde.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szeptember 28.

A függetlenségi párt tegnap délutáni értekezletén a párt legkésőbbi és legszilárdabb egysége nyert beigazolást. Ezzel szemben minden hazug vádnak és rosszindulatú gyanúsításnak el kell halgatnia. A párt tudvalevőleg Kossuth Ferenc kihalgatása előtt nem foglal állást. Kossuth Ferenc tegnap beszédéből a következő nagy fontosságú részt közöljük:

A kormány lemondott (Élénk helyeslés), még pedig azzal a szándékkal, hogy a megnyírt csak lehet, siettetni fogja a már amúgy is hosszúra nyúlt válságnak végét. Azzal a kormánynak minden egyes tagja, hogy erre nemcsak az országunk van szüksége, de magának a lemondott kormánynak és tagjainak is, mert saját magunk önértete sem engedné a válság elpoványosítását. (Élénk helyeslés). Ugy vagyok értesülve, hogy a lemondott miniszterelnök a parlamentarizmus alapelveinek megfelelően azt az előterjesztést tette, hogy a többség vezére rajpon elsősorban meghívást a királyhoz. (Élénk helyeslés, zajos fölkiáltások: Éljen Kossuth!) Minthogy a többség vezére ez idő szerint én vagyok, (a párt tagjai fölállanak; percekig tartó tomboló lel-

kes éljenzés és taps), én fogok valószínűleg rövid néhány nap múlva a felsőház előtt megjelenni. Azt, hogy mielőtt álláspontot fogok ott képviselni, nemcsak hogy fölösleges említenem, de ért előre is jelölni, nem volna sem illó, sem helyes. (Igaz, ugyvan, élénk helyeslés.) *Semmissaire sem fogok ellenléte kerülni sem elveinkkel, sem pártommal, sem önmagammal.* (Hosszantartó élénk helyeslés és taps.)

Erős meggyőződés, hogy a függetlenségi pártnak, mint többségnek egy megvalósítható kormányzati programmal kell bírnia, a mellett, hogy megőrizi az ő nagy elvi eszméit. (Élénk helyeslés.) E kormányzati programnak kivételnek kell lennie, mert ha ez nem így volna, — akkor állandósították az országban az alkotmányválság. (Igaz, ugy van.) Más kormányzati programja a függetlenségi pártnak, nézetem szerint, nem lehet, mint *közgazdasági önállóság megvalósítása.* (Hosszantartó élénk helyeslés és taps), amely nélkül teljesen lehetetlen volna a kulturális-mi létező elválaszthatatlan és nagy hatalmi állás részességéből kifolyó költiségeket az országnak állandóan elviselni, mert Magyarország nem tehet kivételt a világtörténelemben ama szabály alól, amely azt bizonyítja, hogy minden egyes ország közgazdasági fölírágását helyes közgazdasági politikával érthette el, a mit pedig nekünk folytatnunk gazdasági önállóságunk nélkül lehetetlenség volna. (Zajos helyeslés.)

Átérezem azt is, hogy a pártnak van egy kötelessége, a melyet elvállalt nemcsak önmaga iránt, nemcsak a nemzet iránt, hanem az uralkodó iránt is azzal, hogy a választási reformot az általános választói jog alapján megalkotja. (Hosszantartó helyeslés.) Ezt hirtetük követeltük negyven éven át és most három és fél év előtt ennek a keresztülvitelére nemcsak az alkalmat szereztük meg magunknak, hanem a jogot is és ezzel a kötelességet is. (Élénk helyeslés és taps.)

Azt nem tanácsolnám tisztelt barátainak, hogy valakit a párt nevében bízzunk meg fölhasználással, mert ez azt a látszatot keltené, mintha az, a ki a párt nevében szól, bizonyosmódo programot adna elő a vezér számára. Ez teljesen lehetetlenség volna, mert utasításokkal ellátva nem jelenhetnék meg a király előtt az, a kinek jogcíme erre a megjelenésre: a többség bizalma. (Zajos helyeslés.) Sem én, sem senki az én helyzetemben ezt nem fogadhatná el, ennek nem reudelhetné magát alá.

Én pártommal akarok élni (Hosszantartó, lelkes éljenzés és taps), együtt lenni, kormányozni, ha lehet olyan alapon, a mely a mi kormányzati elveinknek megfelel. (Zajos helyeslés, éljenzés és taps.) Vagy pedig pártommal együtt az ellenzékbe menni, ha a helyzet és az ország érdeke ezt meg fogja kívánni. (Szűnni nem akaró, viharos éljenzés és taps. Zajos fölkiáltások: Minden hozzászólás nélkül elfogadjuk!)

Országgyűlés.

A képviselőház mai ülése

A kormány lemondása.

A Házat elnapolták.

— Sajni tudósítók távirata.

Budapest, szeptember 28.

A képviselőház a szünet után ma tartotta első ülését, mely iránt érthető nagy érdeklődés nyilvánult. Ezt fokozta annak a híre, hogy a parlament előtt nagy munkástüntetések lesznek, azonban ezek elmaradtak.

Az ülés megnyitása előtt a pártok vezetői közt élénk tanácskozások folytak. Így tanácskozott *Apponyi Albert gróf Kossuth* Ferenczel a bécsi audienciáról, *Justh Gyula* is több látogatást fogadott, közöttük *Wekerle Sándor* miniszterelnökét.

A Ház ülésterme zsúfolásig megtelt. Az ülést *Justh Gyula* elnök pontban 10 órakor nyitotta meg. Igen meleg szavakban elparentálta *Thaly Kálmán*it, kinek emlékét a Ház jegyzőkönyvileg megörökíti. Az elnöki előterjesztés után

Bozóky Árpád a házszabályokhoz szólva nagy sérelemnek találja, hogy még 144 interpellációt nem intéztek el.

Nagy György kéri a Házat, engedjék meg, hogy az ülés végén *Günther* Antalnak kuriai elnöké történet kinevezéséről interpellálhasson. Ehhez a Ház az engedélyt nem adta meg.

Holló Lajos betereszti a bankbizottság határozatát. (Éljenzés, taps.)

Elnök jelenti, hogy a bankbizottság határozatát annak idején napirendre tűzi.

Wekerle Sándor miniszterelnök bejelenti, hogy a kormány kérte a királyt, hogy mivel a válságot az őszig nem sikerült megoldani, *fogadja el a kormány lemondását.* Egyben közli, hogy a király *Kossuth* Ferencet, mint a többségi párt elnökét kihallgatásn fogja fogadni.

Holló Lajos a kormány lemondásával foglalkozik. Azt mondja, hogy most alkotmányos válság folyik, de tiltakozik az ellen, hogy ezt a válságot a bankkérdés miatt huzzák-halasszák, mert ez már ellenkeze az alkotmányos felfogással. A bank felett való rendelkezési jogunkat már a 67-es kiegyezés biztosította.

Elnök szünetet rendel el, mely után

Molnár Jenő a balpárt nevében tudomásul veszi a kormány lemondását. *Mezőfi Vilmos* határozati javaslatot nyújt be, mely szerint az új kormányt utasítsák, hogy a választójogi reformot az általános, titkos választójog alapján sürgősen alkossa meg. *Mihályi Tivadar* a nemzetiségek álláspontját képviseli.

Nagy György támadja a lemondó kormányt, melyet a válság okozójának tart.

Wekerle Sándor miniszterelnök reflektál az elhangzott beszédre. Kijelenti, hogy a kormány 3 és fél év alatt igyekezett eleget tenni kötelességeinek és azt hiszi, hogy ezeket teljesítette is.

A képviselőház *tudomásul vette* a kormány lemondását és elhatározta, hogy üléseit *október 5-ig elnapolja.* Ezzel a mai ülés véget ért.

Súlyos szerencsétlenség egy vadászaton.

Szándékoság-e vagy véletlen?

— Sajni tudósítónktól.

Vasárnap délután fél három óra tájban egy lövés hangzott el az Alsólendvához közel fekvő gyulai csárda közelében, s a lövés nyomában véresen, ájuldozva rogyott a földre *Halasi Lajos* vadór, kinek mellén talált a lövés. Véletlenül, vagy gyilkos szándékkal történt-e a rémes eset, ezt a megindult nyomozás fogja kideríteni.

Az egyik verző szerint, mely az eset egyik zereplőjétől ered, ez történt: A csárda közelében, egy vadásztársaság ért, melynek tagjai voltak *Farkas Miklós* petesházi urad. intéző, *Paller Jenő* rédlői jegyző nevével és a hegédjegyző. Míg a társaság ott tartózkodott, a közel kukoricásból lövést hallottak. Az intéző elindult a lövés irányába, de csak két kutyát látott törtetni feléje, azokra rálőtt. Nem tudta kinek talált a lövés, másnap azonban Alsólendván szagnyira kelt a hír, hogy a petesházi intéző agyonlőtt egy embert.

Lényegesen ellentmond ennek a megölt ember, *Halasi Lajos* 19 éves orlovcsáki leányvállomása, aki halálos sebesülésével gyötördik lakásán. *Halasi* így mondta el a történeteket:

— Én *Harangozó József* belistánci uradalmi erdőőrnek vagyok a segédőre. Vasárnap kora délután együtt hsiadtunk *Harangozóval* az orlovcsáki erdőben, mikor lövéseket hallottunk. Az egyik lövés úgy hangzott, mintha valaki a mi területünkön is vadászna. Én a lövésnek irányába futottam s három férfit és egy nőt találtam a mi területünk közelében. Hogy orvvadásznak-e vagy minek néztek: nem tudom, de egyszerre hallom, amint egyik férfi hangosan kiált: „Lődd le a kutyát!” Erre a biztatásra *Farkas* intéző reám fogta a puskáját, mire én egy bokor mögé akartam elbujni. De egy szempillantás múlva a fegyver elsűt s én a mellmen találva elestem. A társaság erre nagyon megijedhetett, mert mindjárt kocsira ült és elvágtatott. Négy tanum van rá, akik esküvel hajlandók bizonyítani, hogy úgy történt az eset, amint elmondtam.

Ezt vallotta *Halasi Lajos* a nyomozó csendőrök előtt is, ezt vallják még négyen, akik *Halasi* társaságában voltak a nevezetes eset alkalmával. Mégis, hogy melyik félnek van igaza, azt a lefolytatandó büntügyi vizsgálat lesz hivatva kideríteni. *Halasi* sérülése igen súlyos.

Hírek.

— **Belépés a nagykanizsai függetlenségi és 48-as pártba.** *Bencze Gyula* a bécsi biztosió-társaság titkára az elnökségnél bejelentette a pártba való belépését.

— **Helyreigazítás.** A *Zala* tegnapi számában a népgyűlés jegyzőjének nevét szedési hiba folytán tévesen közöltük; — ugyanis a jegyző dr. *Sabján Gyula* pártjegyző volt, aki a határozati javaslatot a népgyűlésen felolvasta s a népgyűlés folyamán a jegyzői tisztet betöltötte.

— **Kranitz püspök Zalában.** Említettük, hogy *Kranitz Kálmán* dr. főszentlői püspök, veszprémi segéd püspök az elmúlt hét folyamán *Zákányban* és *Csurgón* bérmléseket végzett. *Somogyi* körutját szombaton *Ihárosban* fejezte be *Kranitz Kálmán* dr., ahol közel ezer lelket bérmlált meg. A püspök fogadtatása *Ihárosban* is lelkes és fényes volt, aki még asnap innen *Koszthelyre* utazott s most ismét *Zalában* folytatja bérml-körutját.

— **Tanárválasztás.** *Markovics* Dávid helybéli felsőkerekeszéleimi iskolai tanárt a pécsi városi felsőkerekeszéleimi iskolához tanárnak megválasztották. *Markovics* Dávid október hó elsején foglalja el új állását.

— **A szociálisták gyűléseznik akarnak.** A nagykanizsai szociáldemokrata párt vezetősége kérvényt intézett *Deák* Péter rendőrőkapitányhoz, melyben október harmadikára az Erzsébet-téren tartandó népgyűlés rendezésére kérnek engedélyt. A főkapitány még nem döntött a kérvény sorsára nézve, mely a népgyűlés program-pontjait az általános titkos választói jogról és a sajtóról szóló előadásokat jelöli meg.

— **Adják ki a drágasági pótlékokat.** Tudni való, hogy a városi képviselőtestület a város ez évi költségvetésébe az évi 800 forintnál alacsonyabb fizetésű városi hivatalnokok részére 400 koronát szavazott meg drágasági pótlék címén. *Mintthogy* a költségvetés törvényhatósági jóváhagyást kíván, azt feltéjjesztették a vármegyéhez, mely a költségvetést egész terjedelmében a f. hó 11-iki megyegyűlésen elfogadta és jóváhagyta. Az erről szóló határozat azonban az expedicióban késik és ahogy a közigazgatási hivatalok villamos róptu munkáját ismerjük, szívesen teszük

egy ellen, hogy még hat hétig eltart, míg a határozat ideé és addig a szegény városi tisztviselők éppen megfagyhatnak a netán egy kissé korábban beköszönhető hidegtől. Téli fákat szereshetnők be legalább ebből a pénzből, panaszkodnak és reménytelenül legyintenek a vigasztalásra, hogy hisz a jóváhagyás pár nap alatt már itt lesz. Mi kérjük helyettük az arra illetékeseket, tegyenek lépéseket, hogy a nyomorultfizetésű hivatalnokok már most, a szigorú idő beállta előtt, megkaphassák oly nagyon megszigált fillérelket, melyeket a v. képviselők jószívúsége szánt nekik.

— **A Kath. Legényegylet szüreti mulatsága.** A nagykanizsai Kath. Legényegylet jövő hó 3-iki mulatságára naponta folynak a próbák az egylet helyiségeiben. A mulatságra az egylet a következő meghívót bocsátotta ki: A nagykanizsai Katholikus Legényegylet választmányja a helybéli Strém-féle kötélyár ifjúságának kezdeményezésére 1909. évi október 3-án, vasárnap a Polgári Egylet emeleti helyiségében saját házalapja javára zártkörű, jóitékonycélú és tréfás jellegű szüreti mulatságot rendez. Az estélyen a hegybíróné, illetve hegybíró tiszttségét Nagys. Sebestény Lajosné úrnő és Nagys. Oszterhuber László ur voltak szívesek elvállalni. A Rákóczi körmagyar táncot előadják a pásztorok és pásztorok. Kezdeté esti fél 9 órakor. Belépődíjak: Páholy 6 kor. Családjegy 2 50 kor., személyjegy 1 korona. Kézirat állóhely (táncra nem érvényes) 50 fillér. Felülfizetések tekintettel a jóitékonycélú köszönettel fogadtatnak és hírlaplajog nyugtáztatnak. — A meghívók expedálása is már megtörtént, azok tehát, kik tévedésből azt nem kapták volna és arra igényt tartanak, szíveskedjenek ez iránti kívánságukat *Eperjasy Gábor* egy-től elnöknél bejelenteni.

— **Szervezkednek a kéményseprő segédek.** A drótnyelű kefének és a kampóvasasnak szurtosképző bajnokkal is érzik, hogy csak a tömörülés útján segíthetnek bajukon. Holnap szerdán este fél 9 órakor tartják az Eötvös-téren levő Sajtner-féle vendéglőben alakuló gyűléstük a kéményseprő segédek. Az alakuló új egyesület hivatalos neve ez lesz: Magyarországi országos kéményseprő segédek szövetségének nagykanizsai helyi csoportja.

— **A gavalér.** Keszthelyen letartóztattak egy világit. A világi Pék János keszthelyi máv. forgalmi díjnok volt. Nem nagy állás az igaz, de a mai demokrata világban ki keres egy színpártoló gavalérnál grófi rangot? A pénznek pedig nincsen szaga és így szabadon grasszált a kis városban a cugoscipő világit, ki tucatszám hordatta a színeszőrdőnek a pezsgőt és mint egy gyárkémény, füstölte esténként a finom szivarokat. Mert a flu, mint Keszthelyről írják, valóban grand seigneur életet folytatott. Sainésznőkkel barátkozott, kik az egész nyári szezonon át évszázad gavaléri hajlamsának áldását. De jött a szomorú ősz és jöttek a csendőrök. A csendőrök, kiknek abszolút semmi érzékük nem volt a gavaléri tempó iránt, úgy lefűltek a világit akárcsak egy közönséges gonosztevőt szokás. Lefűltek és végigkísérték a városon át a járásbíróházig, ahol vizsgálati fogaágba helyezték. És a vizsgálat, Keszthely ámulatára meglepő dolgokat derített ki. Kiderítette, hogy Pék János vasuti díjnok és nem őgrófi, sőt azt is kiderítette, hogy a sok finom pezsgő abból teltett, amit Pék János,

mint a keszthelyi állomás kezelője napról-napra sikasztott. Meghamisította a bevételi jegyzékeket és a jegyek sorozalmát. A sikasztott összegek így 2000 koronára szaporodtak fel. Ugyilátszik, — hogy a fiatalember édesapja, aki Zalaszentgrót mellett gőzmalomtulajdonos, nem akarta rendezni az ügyet, — mert mint hírlék, már sokat fizetett fia könnyelműsége miatt.

— **Tenyészállatdíjazás Nagykanizsán.** Megyeszerte folytatja mostanában a Zalamegyei Gazdasági Egyesület az egyes gazdakörökkel egyesülten a tenyészállatok díjazását. Tegnap, hétfőn, Nagykanizsán rendezett a megyei egyesület a Nagykanizsai gazdakör közreműködésével állatdíjazást, melyet a vásártéren délelőtt 10 órakor *Koller István* alelnök nyitotta meg. A látványosságunk fellendítésének ezen fontos aktusához ebből a szombahelyi állattenyésztési felügyelő, *Balhauszer Ottó*, *Sárközy Viktor* az egyesület titkára megjelentek ott továbbá *Váczay Zsigmond* polgármester és a kanizsai járás főszolgabírája, *Viosz Ferenc* is. A bíráló bizottság működését *Galubich Lajos* gazdaköri ügyvezető elnök nyitotta meg. A bíráló bizottság tagjai voltak: *Koller István* elnök, *Sárközy Viktor*, *Balhauszer Ottó*, *Elek Ernő*, *Szavveber József*, *Csalán Lajos*, ifj. *Sebestény József* és *Löwenteld Árpád*. A pályázó állatok száma 45 volt, ezek közül 24 magyar és nyugoti fajta tehen és 21 darab nyugoti üsző. A díjakat, melyekre csak kis tenyésztők, u. m. kisgazdák, lelkészek, tanítók stb. állatai pályázhattak, a következők nyerték el. *Magyar tehének* a leggyébb számmal voltak csak. A kitűzött hét díj közül csak egy került kiosztásra e csoportban, melyet a II. állami díjat: (25 K.) *Varga István* galamboki lakos nyerte el. *Nyugoti tehén*ekért díjakat nyertek: I. állami díjat (75 K.) *Kovács István* pösköfői, 2 drb. II. állami díjat (4 50 K.) *Németh János* nagyrécei és *Pap János* magyarszerdahelyi lakosok, és a 4 drb. III. állami díjat: 4 (25 K.) *Raf István* magyarszerdahelyi *Kovács Gábor* szentjakabi, *Nyers Pál* nagykanizsai és *Hegy József* galamboki lakosok. Végül a nyugoti üszőkért kitűzött díjakat, az I. állami díjat (75 K.) *Raf István* magyarszerdahelyi, a II. gazdaköri díjat (30 K.), *Jakab János* magyarszerdahelyi és a 3 drb. II. egyesületi díjat 4 (30 K.) *Jakabfy Imre* szentjakabi, *Horváth István* nagykanizsai és *Düll János* gelseiszigeti lakosok vitték el. A programon kívül a csoportban még egy 50 koronás jutalmat állapítottak meg mellyel *Kovács István* pösköfői lakost tartották megjutalmazásra méltónak.

— **Halálos szerencsétlenség.** Halálos végű szerencsétlenség történt tegnapisótt a csurgói járásba tartozó Pat községben. *Mezgár Rozália* 9 éves leánya agyagért ment a község határában levő agyagbányába, de a föld reája szakadt és teljesen eltemette. Mire *Mezgár Rozáliát* kimen tették a föld alól, már halott volt.

— **Holttest a sineken.** Keszthelyről jelentik: Tízokozatos eset felderítése foglalkoztatja csendőrségünket. Folyó hó 24 én virradóra Keszthely és Fenék között a sineken halva találták *Weisz Bernát* jánosbázi illetőségű házalót. A holttest féldoldalt feküdt a sineken a feje össze volt roncsova. Reggel a hat órai vonat mozdonyvezetője vette észre a vonatot megállítván, a holtat a személyzet elemezte a sinekről a Szentgyörgyre érve rögtön jelentést tett a hatóságoknak. A vizsgálat megindult, de eddig még semmi pozitív adat nincs arra, vajjon szerencsétlenség vagy büntény áldozata lehet e a házaló. A vonatkísérő személyzet utazni nem látta, jegyet sem találtak nála, így nem valószínű

az a feltevés, hogy ittan állapotban esett volna le a vonatról. Viszont rablógylököség esete sem fordulhat fenn, amennyiben pénzt és értéktárgyait megtalálták.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagykanizsai függetlenségi és 48-as párt elnöksége ez uton mond köszönetet azoknak, kik fogataikat, melyekkel a vasárnap fogadtatások oly imponáló külföld nyertek, a népgyűlést rendezők rendelkezésére bocsátani szívesek voltak.

— **A nagykanizsai izr. templomban a sátoros ünnepek aikalimából.** A 29-én este istentisztelet lesz. Az ünnepek alatt az istentiszteletek délelőtt 10 és esti 6 órakor kezdődnek.

— **Állategészségügy.** Letyenyén és Pácson a szórványos sertésvesz, Bucusszentlázajlon pedig a szórványos sertés-orbánc fellépett és azért a községeket zár alá helyezték. Becsehely és Felsőrajk községeket pedig a járványos sertés-orbánc megszüntével a zár alól feloldották.

— **A vér az élet.** Ez a legizább közmondás, mert a rendes és egészséges vér nemcsak a test, hanem a szellemi fejlődésre is hat a az embert vidámmá és világosan gondolkodóvá teszi. A vér a forrás, mire az egész testünk fel van építve. A *Ferromanganin* erősíti és tisztítja a vért és egyidőben kizárja a sárga arszint, baryadt szemetek, szellemi és testi gyengeséget, kiütéseket, ellenben ruzsás arszint és egészséges kinézetet kölcsönöz. Egy család se mulassza el tehát a *Ferromanganin*-t állandóan tartani, különösen ha gyermek van a háznál, mert egészséges és rendes vért képez és nagyban előcséti a fejlődést. Ára üvegenként 3 korona 50 fillér. Kapható minden gyógyszárban, de biztosan *Ferromanganin Cie.* Budapest VI. Király-utca 12. szám.

3155

Táviratok

és telefonjelentések.

A miniszterelnök királyi kihallgatása.

Budapest, szeptember 28. Politikai körökben elterjedt hírek szerint *Wekerle Sándor* miniszterelnök ma este Bécsbe utazik.

Gyulay Pál haladoklik.

Budapest szeptember 28. *Gyulay Pál* egyetemi tanár és főrendiházi tag, a kiváló kritikus és író állapota válságosra fordult. Az orvosok lemondtak a reményről, hogy életét megmenthessék.

Egy orvostanár halála.

Budapest, szeptember 28. Dr. *Elischer Gyula*, a budapesti tudomány egyeten európai hírv orvostanára ma meghalt.

Az új budapesti hadtestparancsnok.

Budapest, szeptember 28. A király *Schrei-bar Győző* kolozsvári altábornagyot budapesti hadtestparancsnokká nevezte ki.

Ki nyert?

Budapest, szeptember 28. Az osztályosrajtáték mai húzásán 200 ezer koronát nyert a 104915 sz., 80 ezer koronát az 5571 és 60 ezer koronát a 63801 számú sorsjegy.

Értékpapír tőzsdé

— Mai értékpapírok. —

(Távirat)

R Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 772 75. Osztrák hitel részvény 669 50 4/4, magyar koronajáradék 91.95. Kereskedelmi bank részvény 3483 —. Salgótarjáni közönségnyája részvény 640 —. Rumanárianyi vasút részvény 688 —. Adria tengerhajózárs részvény 438 —. Hazai bank részv. 188.50

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Budapest, szeptember 28.

Készaru-üzlet.

Buza 10 fillérel magasabb.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. október 14.05 Buza 1910. április 14.08. Rozs 1909. október 9.57. Rozs 1910. április 02.95. Zab 1909. október 7.37. Zab 1910. április 7.60. Tengeri 1909. szeptember —. Tengeri 1910. május 7.61.

Zala nyomda

és

hirlapkiadó rt.

Nagykanizsán

Nyomdai iroda

Kiadóhivatal és
Szerkesztőség

Razinezy-utca 3.

(Melczér-ház.)

Telefon: 78.

Legújabb berendezések-
és felszereléseinkkel . . .
minden nyomdai és könyv-
közlészeti munkát a legtisztább
és legizlesebb kivitel-
ben szállítunk.

Személyzetzsaporítás

folytán minden megrendelést a
leggyorsabban eszközölünk.

Áraink

a legjutányo-
sabbak

Hirdetéseket

a „Zala” politikai napilap és
„Nagykanizsa” reggeli lap
részére kiadóhivatalunk a legmér-
sékeltebb árak mellett vesz fel.

Nagyérdemű közönség!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközön-
séget tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli
Szabó P. cégtől különváltva, önálló

angol- és francia dívattermel

nyitottam. — A főváros legnagyobb dívattermel-
ben szerzett tapasztalataim révén ama kellemes
helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényű
megrendelőnek is a legfontosabbban képes va-
gyok a nagyérdemű hölgyközönség legnagyobb
megelégedésére kiállítani.

Kitűnő tisztelettel

LUX LINKA, Zrínyi Miklós-utca 82. H. Dóme ház.

Uri családok gyermekei részére külön 6 hóna-
pos szabású tanfolyamot nyitok, mely idő
alatt a legalaposabb kiképzést nyerik a ruhák
elkészítésére.

Gyűes alj és derékvarrónó, valamint tanulóanyagok felvételnek.

Szülő-eladás! SZMODISS VIKTOR pelsői szülőszetéből

Muscat, Croquant, Passatuti, Ottonelle, Mé-
zes fehér, Chasselase, rouge és blanc ela-
dása naponkint d. e. 8—12-ig a helybeli
piacon történik a napi árakon. < >

Mosó- és tisztító-üzlet megnagyobbítás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudó-
sára hozni miszerint tanulmány utam-
ról visszatérve s ott szerzett újabb tapasz-
talataim alapján üzletemet a mai kor igé-
nyeinek megfelelően berendezte

megnagyobbítottam

a miért abban a helyzetben vagyok,
hogy mindentféle fehérneműek, ugy-
mint férfifehérműek, és mellények,
női fehér ruhák stb. a legnagyobb figye-
lemmel mélyen leszállított árban ké-
szítem. — Szíves támogatást kérve
teljes tisztelettel

Mayer Klótild

Fő-ut 15. szám.

Jó családból való vidéki fiút mészáros és hentes tanoncnak

felveszek.

3158

Beyerl Ferenc Csengerly-ut 76. sz.

654—3/1909.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város tanácsa ezen-
nel közhírré teszi, hogy a VI—VII.
kerületi, néhai Kovács Lajos által
bérbenhírt „Nagyvendéglő”

1909. évi november hó 1-től,
további időre bérbeadatik.

Bővebbet a v. számvevői hivatal-
ban a hivatalos órák alatt.

Nagykanizsán, 1909. szept. hó 23.

3151—2

A városi tanács.

AZ ANGOL Liliom Szappan

Fénylő vagy vörös arcbőrnél, bőr-
hámításnál, bibircsek (wimmerlik) és
mitesszerek ellen, gyors és biztos hatású.

1 darab 80 fillér.

Kapható a főraktárban:

Drogeria a „vörös kereszt”
Nagykanizsán.

Tüzifa eladási hirdetés.

Az iharosberényi erdészkerülethez tartozó Gulya-
járás, valamint Csordajárásban circa 7000 mtr tölgy-
tüzifa kiesiny és nagyban eladatik, u. m. tölgyhasáb
méterenkint 3 kor. 15 l., tölgydorong méterenkint 2 korona
62 fillér, tölgyágfa méterenkint 1 korona 89 fillér.

Felhivatnak a vevő felek, hogy fáradság meg-
kímélése végett a vásárlandó faért járó összeget posta-
utalványon alant irt erdőhivatalhoz beküldhetik s 10
filléres postabélyeg beküldése esetén az utalvány cí-
mükre megküldetik, melynek hiányával az utalványok
az illető erdőőröknek adatnak ki.

Pallini báró Inkey József erdőhivatala IHAROSBERÉNY.

Mikolásek György

főerdész.

3154

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Kazinczy-u. 3.

Telefon-szám: 78.
egy mellékállomással.

Munkások, bűl kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esküvői értesítések díja
5 kor.: előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra 1.— K
Negyedévre 3.—
Félévre 6.—
Egész évre 12.—
Postai szétküldéssel:
Egy óra 1.50 K
Negyedévre 4.50
Félévre 9.—
Egész évre 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Kiadóhivatal:
ZALA Hírlapkiadó és Nyomda Részvénytársaság.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.
Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Megjelenik naponta este 6 órakor
szünnapok kivételével.

Kossuth Ferenc Bécsben.

Nagykanizsa, szept. 29.

Bécsben már tudják, hogy mit akar Magyarország, de mi még mindig nem tudjuk, hogy mit akarnak Bécsben. Van-e komoly jelentősége Kristófy vesebajának, melyet gyógyítani vitt Bécsbe, letűnt-e végleg a politikai láthatárról Lukács László perverzus kísérletével, tartja-e még magát Wekerle se hus, se hal kibontakozási terve. No jó; e hét végén mindezt meg tudjuk. Ha a király kihallgatáson fogadja a magyar parlament többségének fejét; azét a többségét, mely mögött az egész ország áll, ez olyan döntő jelentőségű esemény, mely vakítóan erős fényt fog lövelni a válság-bonyodalmaiba és a kibontakozás jövőjébe.

Miért hivatja a király Kossuth Ferencet, kívül egy izben már ultimátumot közölt? Bizonyára nem azért, hogy ezt az ultimátumot ismétlje, hanem azért, mert azóta változott az álláspontja és eredménytelen kísérletek után meggyőződött róla, hogy a meghamisított közvélemény és az egyoldalú bécsi rosszakarat helytelenül informáltak. Kossuth Ferenc kihallgatása föltétlenül javulását jelenti a helyzetnek, azt jelenti, hogy ha az uralkodó nem is tért még rá a válság megoldásának egyetlen elfogadható módjára: a függetlenségi álláspont respektálására, de bizonyára közeledett ehhez és hajlandó ennek engedményeket tenni.

Nem vagyunk naivak. A király nem fogja Kossuthot azzal haza küldeni, hogy jöjjön és csinálja meg az önálló bankot és a függetlenségi párt vegye át a kormányzást. A király a sarkára fog állni, hogy eddigi merevségét igazolja, de egészen bizonyos, hogy fognak eszmét cserélni a függetlenségi párt kormányrajutásáról és a bankkérdés megoldásáról.

A többit aztán meglátjuk. Ha a király tovább is elmegy és belátja, hogy rutul becsapták azok, kik a függetlenségi párt akcióját azzal a hazugsággal akarták diszkreditálni, hogy az egész csak néhány ember lelkiismeretlen stréberkedése, — ha ezt belátja a király, meg fogja hozni az öreg kor bölcs mérsékletének legszebb tannságát és úgy cselekszik, ahogy királyi esküjével szentesített alkotmányunk rendel.

Mi ezt várjuk; előbb, vagy utóbb, de ennek be kell következnie. Kossuth Ferenc

meghívásának ténye már engedékenységre vall. Így fogja fel ezt a függetlenségi párt is, mely a parlamenti harc kezdete előtt közvetlenül vigyázz-állásba helyezte magát és minden prejudikáló határozat nélkül várja loyálisan, hogy mit mond a király Kossuth Ferencnek.

A királyi szó a politikai viszonyoknak fix tengelye. Ezzel a szóval kísérletezni nem lehet. Az egyik ultimátum már vesztett erejéből, nem hihejük, hogy megint ily megváltoztatásra szánt ultimátumot kapjunk. A függetlenségi párt utolsó szónak fogja fel azt, mit Kossuth Bécsből hoz és ehhez való ragaszkodással megnyugszik vagy veszi fel a harcot. Királyi szót várunk, olyan megfontolással kimondottat, mely tudja, hogy egy ország boldogságát teremtheti meg törvényes, jogos alapon, vagy hazug, gonosz besugásoktól ösztönözve lángba boríthat egy országot.

A képviselőházi alelnökök lemondtak. A képviselőház tegnapi ülésén Wekerle Sándor miniszterelnök olyan kijelentést tett, mely a koalíció felomlásának hivatalos konstatálása. Ez arra bírta a képviselőház két alelnökét, Návay Lajost és Rakovszky Istvánt, hogy *alelnöki tisztüségükről való leköszönésüket bejelentették a házelnöknek.* — Lemondottak állásukról a képviselőház alkotmánypárti és néppárti jegyzői is és pedig: *Thorotzkai Miklós gróf, Raisz Aladár, Svmreessányi György.*

A főispánok. A képviselőház tegnapi ülésére tömegesen mentek el a főispánok is, akik tudni akarták, hogy mikor kell beadniok lemondásukat ami a kormány lemondásának alkotmányos következménye. A függetlenségi főispánok a párt vezérével Kossuth Ferencelől azt a tanácsot kapták tegnap, hogy várják meg lemondásukkal a király végleges döntését.

Hatvanhetes fiaskók.

Tisza és Andrássy tanácskoztak.

Kinek kell és kinek nem kell Apponyi?

— Saját tudósítónktól. —

A koalíció kormányzása óta minden válságos alkalommal megindulnak a szabadelvű párti halottámasztó kísérletek; tudjuk, hogy milyen eredménnyel. A hatvanhét meghalt, végleg meghalt, többé föl nem ébred. Sirjára a lesújtó nemzeti ítélet kőtáblája nehezül.

Mi sem természetesebb annál, hogy a most folyó kormányválság minden napjára esik egy meddő kísérlet, mely valamiféle hatvanhetes bockot akarna összehozni, akár úgy, hogy abban az ó-szabadelvűek, akár pedig, hogy a mai alkotmánypárt legyen az uralkodó elem.

Egy ilyen 67-es ágaskodás részleteiről kapunk érdekes adatokat egy országgyűlési képviselőktől, ki a nagykanizsai bankgyűlésen részt vett. Ez az értesülés, bár igen megbízható forrásból származik, annyira bizarr, hogy nem is mertünk neki hitelt adni, azonban az ó-szabadelvűek lapjában a Pester Lloydban tegnap olyan célzásokat olvastunk, melyek a mi értesülésünket igazolják.

Történt tehát, hogy a hosszas és körülményes közvetítések után a mult hét folyamán találkozott Tisza István gróf a, hatvanhetesek készenlében álló bukott vezére Andrássy Gyula gróffal és megkezdtek sifelett való tanácskozásait, hogy a viharos mult után, hogyan működhetnének még együtt a hatvanhét javára. A tanácskoráson melyen, Wekerle Sándor miniszterelnök is jelen volt, Tisza István gróf kijelentette, hogy *elérkezettnek látja az időt ahhoz, hogy a passzívitásból kilépjen és hallandó nyíltan megkísérelni, hogy Andrássyval együtt életre keltsék a tiszta 67-es kormányt.*

Tisza István gróf semmi nehézséget nem lát a dologban. Feltételekül a következőket kötötték ki:

1. A képviselhető *legerőszakosabb* választással biztosítani a parlamenti többséget.
2. Véghez viszik a házszabályrevíziót.
3. Andrássy ejtse el választójogi reformtervezetét.
4. Egyezzenek bele, hogy Tisza István — Apponyi Albert gróffal is tárgyalhasson.

Érdekes pontok ezek. A tiszta kezű Tisza apai tradíciókat akar követni az erőszakos választásokkal. De amint e téren megváltozott az izlés, — a házszabályrevízióhoz még mindig konokul ragaszkodik. — A választói reform kérdése azért érdekes, mert jellemző Bécre. Ugy látszik, ext Bécs csak akkor erőlteti, ha negyvennyolccsal áll szemben, kiket gyengíteni akar. Végül ami e pontokban Apponyira vonatkozik, — azt egyszerűen nem hisszük.

Tisza és Andrássy tanácskozása eredménytelen maradt, mert Andrássy sem az erőszakos választásokba, sem a házszabályrevízióba nem ment bele, Tiszának a választójogi reformmal szemben elfoglalt álláspontját nem akarja elfogadni, azt meg a leghatározottab-kijelentette, hogy *Apponyival nem tárgyal.*

Ez minden. A két különböző hatvanhetes elbucsuzott egymástól és nem tárgyalnak tovább, hanem Apponyinak még az nap mindkét oldalról besugták, hogy miként vélekedik róla Andrássy.

Mindex lehetne politikai mese is, de bizony megtörtént dolgok. A P. Lloyd tegnapi száma holmi mendemondákra hivatkozva cáfol és beismer olyan szándékos ügytelenséggel, hogy az elmondottakra akár esküdni is lehet.

A válság.

Kossuthot pénteken fogadja a király.

Justh Gyula marad.

— Saját tudósítónk távirati jelentése. —

Wekerle Sándor miniszterelnök a képviselőház tegnapi ülésén konstatálta, hogy a *pártok együttműködése megszűnt*, ezzel hivatalosan elpantárolta a koalíciót, melynek el kellett volna, hogy igazságosabb parlamenti uralkodásnak adjon helyet: a *tiszta többségi kormányzásnak*.

Most minden érdeklődés Kossuth Ferenc pénteki audienciájára összpontosul. Bizonyos, hogy Kossuth kész kibontakozási tervet terjeszt a király elé. A közvélemény asztalán már is rémes kombinációk fekszenek erről a kibontakozási tervről, pedig hát azt Kossuth Ferenc aligha sietett közölni a lapokkal, mielőtt még az uralkodót megismertette volna vele. De ha részleteket nem tudhatunk is, nincs kétségünk az iránt, hogy Kossuth tervezete magában foglalja a többségi párt kormányrajutásának követelését, a választójogi reform megoldásának kötelezettségét és első sorban a bankkérdésnek a nemzetre nézve legkedvezőbb megoldását.

Várjuk a pénteki kihallgatás eredményeit.

A mai nap politikai eseményei a következők:

Wekerle és Kossuth a királynál.

Budapest, szeptember 29.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott, hol holnap jelenik meg a király előtt.

Bécs, szeptember 29.

Kossuth Ferenc mint a függetlenségi párt elnöke péntek délelőtt jelenik meg a királyi kihallgatáson és ekkor az uralkodó elé terjeszti kibontakozási tervét.

Budapest, szeptember 29.

Gróf Nákó Sándor főminiszter, ki lemondását már benyújtotta, ma Budapestre érkezett és délelőtt hosszasan tanácskozott Wekerle Sándor miniszterelnökkel.

Justh Gyula marad.

Budapest, szept. 29.

Justh Gyula képviselőházi elnök ma a képviselőházban felkereste Kossuth Ferencet és vele másfél óra hosszat tanácskozott. Távozásakor egy újságíró kérdést intézett hozzá a képviselőház két alelnökének lemondása dolgában. A kérdésre Justh Gyula így válaszolt:

Náray és Rakovszky alelnökök lemondását a képviselőház legközelebbi ülésén bejelentem. Hogy a Ház a két állás betöltésére vonatkozólag hogy fog intézkedni, — azt ma még nem tudom. A két alelnök lemondása a politikai okokból történt változásokra vezető visszafordulás. *Lemondásuk az én állásom megtartására semmiféle hatással sincs*. Én megyek a magam útján. Engem a függetlenségi párt, tehát a képviselőház többsége jelölt az elnöki méltóságra. Igaz, hogy erre az állásra a koalíció választott meg, de csakis a függetlenségi többség bíztalma folytán. — Köszölhetem, hogy ma a Ház három alkotmány- és néppárti jegyzője is lemondott. Az én további magatartásom a politikai helyzet változásától függ.

Hadügyi költségvetés.

Bécs, szeptember 29.

A Fremdenblatt ma a következő kijelentést közli: Egyes lapok azt a hírt közlik, hogy a jövő évi közös hadügyi költségvetelést *redukálták*. Ez a hír *valótlan*. A költségvetéseket annak idején a két kormány hozzájárulásával állapították meg és ezért a költségvetés redukálása *kizártnak tekinthető*.

Külteleki séta.

Betekintés a Petőfi- és Attila-utcákba.

— Saját tudósítónktól. —

Mi, ugynevezett boldog városiak, kik hegyen át ugyszólván a lábunkat se tesszük másra, mint aszfaltra, esténkint pedig az iv-lámpák nappali fényében végezhetjük a jól söpört főutcák kövezetén sétánkat, alig tudjuk elhinni egyes kalandoshajlamu vállalatokról elbeszéléseket, kik sorsuk mostohasága következtében kénytelenek voltak a Petőfi vagy az Attila-utcák külső telkeit megjárni, hogy ott minő városi állapotok uralkodnak.

Van egynehány irgalmatlanul elhagyatott része ennek a falu városnak, de amit a szem főleg az Attila-utca egynekemely részében felfedez, az, látni mondjuk így: meghalad mindenféle képzelletet. Nem szólunk, nem is szólhatunk arról a házról, mely ennek a szép fekvésű utcának mindjárt a kezdetén megcsap bennünket. Arra nem lehet kényszeríteni senkit, hogy régi módi zsuppos házat rombolja szét és építtessen helyette emeletes palotát. Már pedig a zsuppos házak legnagyobb részt hiányában vannak a kéménynek és ez az oka annak az ott uralkodó fojtó füstbűznek.

De van ott egy másik bűz, egy másik kegyetlen illatfészék: az utca kloakája. Vanak másutt is a városban még nyílt, fedetlen kloakák, de ezek csak szépen, csendben illatoznak és különbségekben csak akkor tűnnek fel, ha néha napján egy-egy részeg ember egyensúlyát veszítve nyakig merül beléjük. De az Attila utcai kloaka-ügy folyton, hangosan kiáltó sérelme az egész ottani környék lakóinak és égő szegénye az egész r. t. városnak. Az Attila-utca egyik házába vízmosás, zeg-zugos árok kanyarodik be, melynek gazerdős utja valahol a mezők dőlőjén ered és az Attila- a Rózsa-utcák sarkánál (ki tudja, hol van ez a hely?) több különböző irányból huzódó töcsák, mocsaras árokkal egybeszakadva ontja bűzhödő vizét az Attila-utca és nem megfordítva, az utcából a rétek felé. Aztán a hivatalosan csatornának elkeresztelt szakadék néhány lépésnyire a saroktól, merész kanyarodással átvág az utca tulsó sorára egyenesen neki egy örvégyszony, valami Benedekné házának, kit mostoha sorsa éppen erre az elátkozott helyre száműzött. Ennek a háznak udvarát, kertjét a posvány, az ár jócskán tönkre tette. A szakadék in-en tovább huzódva nekivág a Petőfi-utcai kerteknek, melyek között mint egy átkozott alvilági folyó minden nagyobb esőnél újabb és újabb károkat okozva bujkál a kerteken, udvarokon át, míg végre valahol, egy megközelíthetetlen helyen beleszakad a nagyárokba.

Ez a kulisszák mögötti képe ennek a városrésznek, melynek lakói, a 75 százalékos pótladó alatt roskadozó városi polgárok hangos panaszokkal tiltik be a levegőt, de jaj-jajk mindmáig a pusztába kiáltozóknak szavai gyanánt, minden hatás nélkül hangzottak el.

Itt tenni kell valamit. Ily állapotokat nem vehet testén a rendezett tanácsú város,

melynek, ha mást nem is, lakóinak egészségét, az u. n. közegészségügyet mégis csak első kötelessége szemé előtt tartani. Legyen az a pótladó, ha kell, akár 76 százalékos is, arra, hogy ezeket a lehetetlenül kétségbeesítő állapotokat megszüntessék, nem hihezjük, hogy bárki is sajnálná azt a pár száz koronát, mit arra szánni kellene. Fontosabb ez, higye el a város mérnöki hivatala, minden utépítésnél, minden csatornarendszer, ártéríték vagy vízvezeték nagyméretű tervénél, mert ezek híjján még senki sem kapott kölcsönt, maláriát, vagy vizes lakása révén legalább is egy kis jó finom tuberkulózist, ami e legsötétebb Afrikába illő vidék szerencsétlen lakóit állandóan fenyegeti.

A selyem.

Monstre bűnügyi nyomozás a nagykanizsai rendőrségen.

— Saját tudósítónktól. —

Szenzációs bűnügy szálat bogozza két nap óta a nagykanizsai rendőrség. A dolgot egyelőre nevek említése nélkül közöljük, mert a nyomozás még tart és a rendőrség sem adott ki az ügyről mindeddig hivatalos jelentést. Nagykanizsán általában ismertes egyének a szereplői a csunya ügynek, kikről egyelőre csak annyit jegyezhetünk meg, hogy nem tagjai a szorosan vett uridáraságnak. Tisztes keresményekből élő családos asszonyok a meglepettek, kiket a fényezés csábjá a szép ruha, a selyem után sóvárgás ragadott arra a lejtőre, mely a közmegevetés örvényében végződik, nem is szólva arról a súlyos bűntudójogi felelősségről, mellyel minden válószil-nőség szerint lakolni fognak.

Néhány nappal ezelőtt egyik legelőkelőbb kanizsai rövidáruüzlet tulajdonosait jóakaró figyelemzették, hogy személyzetének tagjai közt van egy, ki az üzletet állandóan dűsmálja és az ellopott portékát több kanizsai asszonynak szállítja. A tulajdonosok zonnal jelentést tettek a dologról a rendőrségen, mely a kanizsai nőkre, kik közül egy már néhány hónappal ezelőtt férjhezmenetelét folytán eltávozott, időtlen terhelő adatokat állapított meg. Kiderítette a rendőri nyomozás, hogy a fiu már több mint két év óta lopkodta gazdája árult és ezeket eleinte csak egyik nőismerősénél helyezte el. Itt megismerkedett a fiu a többi gyanyabá vett nővel, leányokkal és asszonyokkal, akik szintén igénybe vették nem tudni minő ellenértékben a 18 éves fiu szolgálatait. Hónapok múltával a tolvaj gyerekek felébredt a lelkiismeret és be akarta szüntetni a manipulációkat. Ebben azonban a vérszemét kapott nők semmi áron sem akartak belenyugodni és azáltal fenyegették a fiut, hogy fejlejték a gazdáinál a lopásokért, ha beszünteti a további tolvajlásokat. A megfélemlített fiu hordta hát továbbra is szorgalmasan a drága selymeket, csipkéket, aszuros harisnyákat, míg végre ez a korszak is addig járt a kutra, mignem eltört.

A két napon át tartott rendőri vizsgálatnak eddigi fejleményei odáig jutottak, hogy az egyik orgazdasággal gyanúsított asszony lakásán ma délelőtt a rendőrség házkutatást tartott, a Kanizsáról elköltözött gyanúsított nő letartóztatása és kihallgatása végett leendő idehozatása céljából az illető helység csendőrségét távirattal megkeresték. Az ellopott tárgyak több ezer koronára ruának.

Hírek.

Tapolcai leányok.

— szeptember 28.

»Tapolcai leányok!« Jó cím ez. Oyan hangrása van, mely bizonyos rezgéseket kelt az emberben. A történelem nagy nőire emlékeztet. Például: »Az egi nők.« »Jeruzsálem leánya.« »Hebron rózsái.« »Magyarhón leánya.« Esetleg: »A nagykövetség hölgyei.«

Mi történt a tapolcai leányokkal, kik az említett rezgéseket keltik az emberben? Megbuktak. Egyletet alapítottak és az egylet megbukott.

A tapolcai leányegylet híres-neves volt a vármegyében. Az egylet célját így ismerteti a tapolcai újság:

Fiatál leányok másfél éve a legszebb auspliumok közt alakítanak egy önmaguk épülésére szánt egyesületet, nagy buzgón munkálkodnak a felolvasások, hangversenyek rendezésében s egy szép őszi napon ránnak minden dicsőségre. Ez a tény maga elégséges annak igazolására, hogy ennek az egyesületnek fenn kellett volna maradnia. Azért kellett volna élnie, mert nem akart élni. — Nincs rossz véleményünk az egyesület tagjainak szellemi képességéről, irodalmi, esztétikai neveltségéről. De éppen a mi szükséges viszonyaink, kellő iskoláink hiányát való leánynevelésünk kétszeresen szükségessé tennék az iskolán kívüli való továbbképzést, mert nincs olyan magas iskolai képzettség, mely mellett a szabad oktatás, önképzés fölös volna.

Tehát a tapolcai leányok irodalommal és esztétikával akartak foglalkozni és e nemes nekibuzdulásukkal meggyesztet híresek lettek, kiket követendő példaként állítottak oda más városok kevésbé komoly törekvésű hajdújai elé. Ez ugyan kétes dicsőség, mert kevés leány szeret követendő példa lenni, lévén az életben minden, amit tiltanak: a jobb, a szebb, a kellemesebb, de tény, hogy a tapolcai leányok eszményi hevületéről a Zala is több ízben írt, azzal a meggyőződéssel, hogy Tapolcán más leányok teremnek, mint erte miflélek.

De hát teremnek más leányok?

A tapolcai újság tovább így kesereg:

Es sajnálattal kell megállapítanunk, hogy ennek az egyesületnek ezt a célját a tagok nem tudták megérteni s — mit szépségük — apró cseprő torzalkodások, egyelő bírságok, egyéni bírság kérdései emésztettek föl minden jobbra való törekvést.

Minden nőegyletnek közös sorsa ez, akár jótékony bablévest osztogat, akár irodalmat művel Tapolcán. A tapolcai leányegylet — egy véljük — éppen a felolvasással igazolta azt, hogy leányok egylete és nem egyetemi tanároké. Bár mindkettőben nagy szerepet játszik a kalap: ott a szalmából, nemekből, posztóból, virágból való. — Itt vaskalap.

— Lipót rend. A király Szentkirályi Nagy Valér tábornagyának, a m. kir. lövészintézetek felügyelőjének, ki korábban Nagykanizsán kormandózt, nek évi alkérés szolgálati ellátásáról a Lipót rend lovagkeresztjét adományozta a új elengedéssel.

— A szűret: Néhány nap még, és lamét szűretelők jókedvű kurjongatásaitól lesznek drágosak a kátfalvai határbeli szőlőhegyek. Vagy látna nem is lesznek olyan tulajdonosan jókedvűek ezek a kurjongatások? Mert hisz az idel terelés nem valami durva kímélésökkel kezegetés, és a jövő hét derekán megkezdődő kanizsai szűre eredménye egy minőség, mint mennyiség

tekintetében jóval mögötte marad a tavalyinak. De azt mondják, hogy az nem is akkora baj, mint az előle a rendes körülmények között lenni szokott. A múlt évi gazdag termés következtében ugyanis jó árért mindennél tele vannak a bordók borral, aminek csak mostanában kezd valamire való ára lenni. A szőlőgazdák az egyszerű talán nem töltik be a levagót panaszokkal, ha a termés nem olyan lesz, mint az egyébként kívánatos lenne.

— Gyászrovat. Csesznák Benő nyugalmazott altábornagy, a harmadik osztályú vaskorona rend és számos katonai kitüntetés tulajdonosa tegnap Balatonföldváron elhunyt.

— Kereskedelmi felolvasások Zalamegyében. Érdekes előadás lesz vasárnap Sümegen és Zalaszentgróton. Dr. Balkányi Kálmán az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés központi titkára fog előadást tartani a Keszthelyi Kereskedők Társulatának meghívására vármegyénk e két jelentékeny helyén. Sümegen délelőtt lesz az előadás 11 órakor a Kisfaludy Kaszinó díszteremében. Itten a »Korunk és a társadalom« címmel fog beszélni Balkányi Kálmán. Zalaszentgróton pedig vasárnap délután 3 órakor a mértékhiteltestésről fog előadást tartani a központi titkár az államlemliskola nagytermében. Az előadások iránt nemcsak az illető városokban, hanem megyeszerte élénk érdeklődés mutatkozik, ezt bizonyítja az, hogy Keszthelyről számos kereskedő fog átutazni az előadások meghallgatására. Balkányi dr. két hét előtt Kesztheien és Tapolcán tartott előadást a kereskedelem helyzetéről és a kereskedőket érdeklő törvényekről.

— Egy mérnök nejeinek öngyilkossága. Sopronból táviratozzák: Zabr Demeter romániai mérnöknek neje, aki néhány hete Balton tartózkodott, a ház padlásán felakasztotta magát. Mire észrevették végtelen tetteit, már elszállt belőle az élet. Az asszony minden jel szerint életuntagságból vált öngyilkossá. Románia fővárosában élő férjét táviratlag értesítették a szomorú esetről. Miután az öngyilkosságot kétség nélkül megállapították, a halálát a boncolást mellőzték.

— Népfelkelők szemléje. Összes plakátok hirdetik, hogy október hó 1-én és 2-án népfelkelők ellenőrzési szemléjét tartják a Polgári Egyletben. Először azok az obsitos katonák tartoznak jelentkezni, kik még 42-ik életévüket be nem töltötték és születésük ideje az 1876 — 1872-ik évek közé esik, másodán pedig azok kiknek születési éve 1871-től 1867-ig terjedő időben volt. Az elmaradást a szemléről súlyos pénzbüntetéssel büntetik.

Kányaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle EMULSIÓ. Az egészség gyors visszaszerzése megleri mindazokat, a kik először tesznek kísérletet a

As Emulsió készítésénél a SCOTT-féle módszer végigér — a halat meg kell hűteni.

SCOTT-féle EMULSIÓ-val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkafészeiben fenn tartja legnagyobb fokú tisztaságát. Nagyon megfelelő az elkényeztetett nynek és a meggyengült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy evetűl övög ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerben.

— Egy távozás tanulságai. Tegnap megírtuk, hogy Markovics Dávidot, a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola rokonzenes tanárát a pécsi városi Alsó kereskedelmi iskolához megválasztották rendes tanárnak. — Markovics tanárnak Nagykanizsáról való távozása nincs minden tanulásá hiány és az a körülmény, hogy valaki kénytelen elhagyni tiz esztendő derék munkásságának színhelyét, hol már otthonos volt, hol egy életre szándékozott berendezkedni, hol a társaságok tiszteltetését és szeretetét megnyerte, szóval, hol már begyökerezett, ez a tény szomorú világot vet a nagykanizsai Izraelita hitközség által fenntartott iskolák tanerőinek nehéz helyzetére. Markovics Dávidot bizonyára nem a nagyobb jövedelem viszi el tőlünk, hanem az a magá iránt tartozó tekintet, hogy a kanizsai iskolánál nem látja biztosítva a jövőjét, mert ezen iskola tanárainak nincs nyugdíjjogosultságuk. Ahány tanár ennél az iskolánál állást nyer, csak átmeneti állapotoknak tekinti ezt, bár a legtöbb itt reked; akinek pedig sikerül innen elkerülnie, az elveszettekként srathatja az itt eltilított esztendőket, mert ezeket máshol a nyugdíjat megállapító szolgálati időbe nem számítják be. Ez hallatlan anomália, ha meggondoljuk, hogy ma már minden munkásember gondoskodhat öreg koráról és arra az esetlegre, ha a munkában megrokkann. Minden valamire való intézmény megszerezzi alkalmazottjainak azt a megnyugvást, hogy öreg korukról gondoskodik; nálunk még inkább, mint a külföldön, mert a törvény Magyarországon kevesebbek a meggazdagodás kilátásai és ezért az aggkori és rokkantság esetére szóló biztosítás úgy — ahogy kárpótol. Igazán képtelenség, hogy éppen a testetleket sorvasztó tanári pályán ne történjen ilyen gondoskodás, csupán azért, mert az izr. hitközség nem akar kötelezettséget vállalni a saját iskolájának fenntartásáért. Ez abszurdum, mely a tanárokat állandó készenlétben tartja, hogy amint nyugdíjas állás kiálkoxik a részükre, itt hagyják a kanizsai iskolát. Az ily fajta állásoknak, milyen a tanári állás, egyik legfőbb előnyük a nyugdíjjogosultság, mely némilleg indokolja a gyengébb fizetést. Nem tudunk róla, hogy a kanizsai kereskedelmi iskolánál az átlagosnál fényesebb fizetéssel kárpótolnak a tanárokat azért, hogy jó jövőjüknek minden megnyugvás nélkül tekinthetnek elébe.

— Nagykanizsa és az aradi vesztőhely. Arad város átiratot intézett Nagykanizsa polgármesteri hivatalához s kéri a várost, hogy október 6-án, a vértanúk halálának évfordulóján a vesztőhelyen tartandó ünnepélyen képviseltesse magát.

— Uránia-előadás a szarvasban. A Szarvas szállóban megnyitó »Urania Színház« holnap, osztoztók este tartja első előadását. Kezdeté este 8 órakor.

— Borozás közben. Csáktornyaőről jelentik: Plevják István drávaszentmihályi jómódú gazda tegnap este összehozálkozott a korcsmában Vinctics Pállal. A vita hevőben csatáhamar verkedni kezdtek. Plevják verkedés közben olyan dühös lett, hogy hirtelen átkarolta Vincticsot és kidobta az ablakon. Vinctics az esés következtében nyakát szegte és rögtön meghalt.

— Gyilkosság a korcsmában. Vasvári tudósítónk jelenti, hogy vasárnap ismét emberéletet oltott ki a hegyháti virtus. Baltavár mellett, Kisbér községben a korcsmában egy kisbéri gardát, a kinek neve eddig még ismeretlen, borozás közben megtámadták és agyonverték. A gyilkoságról tegnap táviratilag értesítették a vasvári járásbírósgót.

— A százados browningja. Kaposvárról híják, hogy a Korona kávéházban történt szerencsétlenség ügyében a katonaság befejezte a vizsgálatot. Szarvassy hadbíró százados elutazott állomáshelyére Szekesfehervárra. Tegnap Morvay Béla őrnagy-hadbíró és Horváth Olivér hadnagy hadbírójelölt a vizsgálat megkezdésére Szekesfehervárról Kaposvárra érkeztek. A tanúk kihallgatása után kimentek a kórházba, hogy a sebesült Burg Jenő hadnagyot is kihallgassák. A sebesült hadnagy valómása szerint régi barátság fűzi őt Szarvassy századoshoz. Mindig jó viszonyban voltak és barátságukat sohasem zavarta semmi. A kávéházban tisztárral kérték, mutassa meg revolverét, melyből a százados kivette a tölténytárat, azonban egy golyó a csőben maradt. Szarvassy ekkor megmutatta, hogyan sűtik el a browningot, s oldalt fordult a fal felé. A lövés pillanatában Burg hadnagy, a ki a százados mellett ült, odahajolt, hogy jobban megnézze a revolvért, és ekkor furta át mellé a golyó. Burg hadnagy hangsúlyozta, hogy a százados ártatlan. Valószínűleg le is záródnak ezzel az ügy aktáival. A sebesült hadnagy állapota már teljesen megnyugtató és nemsokára elhagyja a kórházat is.

— Ahol a szép lányokat szeretik. Néhány héttel ezelőtt R. Mária 22 éves csinos zalamegyei leány nyomtalanul eltűnt a szülőháztól. Hiába keresték, kutatták, — nem akadtak a nyomára. A minap azonban egy cigányleány tudatta a leányukat ártató szülőikkel, hogy a Mariska Szombathelyen van. Még pedig olyan helyen, ahol a bukott nők tanyáznak. hatósági felügyelet alatt. A szülők az eltűnt bányát nyomban hazahozták az örömtanyáról. Ekkor derült ki, hogy a leányt Kereszturi Gyuláné nevű többször büntetett cigányasszony csábította el és Szombathelyen adta csekély hatvan koronáért. A ravasz vén asszony ugyanis azt mondta a leánynak, hogy olyan helyre ajánlotta be családnak, ahol a szép, és ügyes leányokat roppantul szeretik. Amikor már beazgódott, akkor tudta meg, hogy csanyán félrevezették, noha a cigányasszony nem hazudott neki, mert ott, ahol elhelyezte, valóban nagyon szeretik a szép leányokat. Emiatt nem is lehet panasz — szegénynek.

— **MAYER KAROLY** első számú gézmű-festő, vegyészeti ruhetisztító, guvrirozó és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kékesi-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1829.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai arányok. —

(Távirat.)

R Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 772.75. Osztrák hitel részvény 669. — 40. magyar koronajáradék 91.80. Kereskedelmi bank részvény 3493. —. Salgótarjáni közömbánya részvény 636. —. Rómamurányi vasmű részvény 688. —. Adria tengerhajózási részvény 432. —. Hazai bank részv. 288. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Budapest, szeptember 28.

Készáru-üzlet.

Buza 10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. október 14.04 Buza 1910. április 14.04.
Rossz 1909. október 9.55. Rossz 1910. április 09.95. Zab 1909. október 7.38. Zab 1910. április 7.61. Tengeri 1909. szeptember —. Tengeri 1910. május 7.00.

Táviratok és telefonjelentések.

Thaly Kálmán temetése.

Pozsony, szeptember 29. A felvidéken hirtelen halálal elhunyt Thaly Kálmán orsz. képviselő holttestét ma reggel ide szállították. A város neves szű őtjét febravalatoztatta. A holnapi temetésen a parlamentai Mórey Lajos orsz. képviselő fogja képviselni, ki a koporsón, a Haz közoruját elhelyezi.

Gyulai Pál jól van.

Budapest, szeptember 29. A tegnapi napon Gyulai Pálnak, a hírneves író és kritikus egyetemi tanárnak halálos megbetegedéséről szóló híreket hoztak forgalomba. Az író családja ma a leghatározottabban megcáfolta e híreszteléseket és kijelentette, hogy Gyulai Pál ma már jól érzi magát és halálos betegségének hírével, muló rosszulléte alapján költözték.

Gyilkos anya.

Arad, szeptember 29. Somogyház községben Surina nevű asszonynak 3 kislányai születtek. Az újdonsült anya apró gyerekeit zsinorokkal megfojtotta és holttestüket a kutba dobta. A gyilkos anyát nem lehetett letartóztatni, mert betegségében halálköli.

Mi az

A legképrőbáltabb a bel- és külföld legelső tekintélyei, valamint sok ezer orvos által ajánlott táplálószer egészséges és helybajos gyermekeknek és felnőtteknek. Nagy tápláléértéke van, előmozdítja a csont és az izom fejlődését, szabályozza az emésztést és használatra olcsó.

Fiatalkisztességes leány, ki tud magyarul, németül, ajánlkozik finom házba gyermekek mellé. I. K. Király-utca 14 Nagykanizsa. 3160

Egy jó házból való fiú

tanulóit felvételik Hoffmann és Frank rövidáru nagykereskedésében Nagykanizsán. 3161

Jobb minőségű 3169

íróasztal és szekrény

kerestelik megvételre, Bővebbet a kiadóhivatalban.

Német nevelő

1-2 gyermek mellé azonnali belépésre állást keres. A francia nyelv és zongora alapjait is tanítja. Címe megtudható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szöllőoltvány,

szőlővesszőről és borsól nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: Szűcs Sándor fia, szőlőtelepe, Bihardiószeg. 3146

Rz OUBUR 1886 mint 2000 éves álltal comegbiztaltobbnak ajfoltas.

OLLA Gummi-
gyár
A tudomány mai állása szerint legújabb találmány GUMMI GY. SZÉK. Kap-
ható gyógy-
szertárakba
és drogériák-
ban.

Az előírt helyek kimutatását, árjegyzéket és eredeti propaganda rész. Amel ingyen küld az OLLA gummi gyár Wien II/149. Praterstrasse No. 57.

Ha elegáns Napernyőket zz
Ha tartós Esernyőket zz
Ha gyors áthuzásokat zz
És remek Sé abotokat zz
akar vásárolni, forduljon a kizárólagos **NAP- ÉS ESERNYŐ ÜZLETBE**, a hol naponta újdonságok a legtar-
tósabb kivitelben **olcsó árért** sze-
rezhetők be — Pontos kiszolgálásért
kezeséget vállal 3161
Kreiser Alajos
esernyő készítő specialista.
a Szarvas-szálló áteNenében.
Munka elvállalását csak személyesen,
megbízottaim csak cégkártyám előmu-
tatásával jogosultak.

Bassó József
kovács és kocsigyártó
NAGYKANIZSA, Teleky-ut 6. sz.

Készít és állandóan raktáron tart
könnyű és divatos új kocsikat.
Elvállal lövasszást, kocsik átalakítását,
tisztogatását és bővelését, kitűnő munka,
—jutányos árak mellett.

AZ ANGOL
Liliom Szappan
Fénylő vagy vörös arcbőrnél, bőrhámlásnál, bibircsek (wimmerlik) és mitesszerek ellen, gyors és biztos hatása.
1 darab 80 fillér.
Kapható a főraktárban:
Drogeria a „vörös kereszthez“
Nagykanizsán.